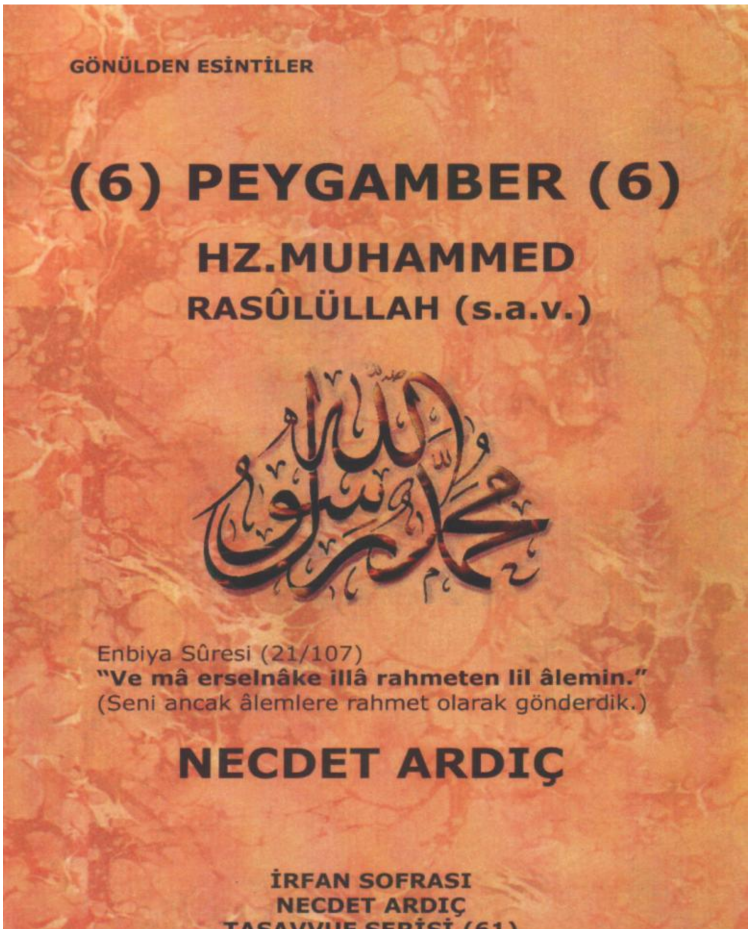

GÖNÜLDEN ESİNTİLER
(6) PEYGAMBER (6)
HZ.MUHAMMED
RASÛLÜLLAH (s.a.v.)
Enbiya Sûresi (21/107)
"Ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil âlemin."
(Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.)
NECDET ARDIÇ
İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
TASAVVUF SERİSİ (61)

GÖNÜLDEN ESİNTİLER:

(6) PEYGAMBER (6)

HZ. MUHAMMED RASÛLÜLLAH (s.a.v.)

NECDET ARDIÇ

İRFAN SOFRASI
NECDET ARDIÇ
TASAVVUF SERİSİ (61)

İçindekiler:..sayfa no:

Muhammed (s.a.v) efendimizin,
bazı isimlerinden küçük bir şiir.

Doğdu beş yüz yetmiş bir de **onüç.**
Âlemlere müjdelendi bu güç.
Varlığı oldu her şeye övünç.
Evvel ***yetim*** sonra öksüz Muhammed (s.a.v.)

Abdülmuttalip aldı yanına.
Muhabbetle, bastı hep bağrına.
Her zaman üstündü akranına.
Hacerü'l Esved'i koydu yerine***, Emin*** Muhammed. (s.a.v.)

Hira başladı şereflenmeye.
Değiyordu hep gidip gelmeye.
Rabb'ından çok ilimler almaya.
Nihayet, Cibrilden geldi ***Ikra'*** Muhammed. (s.a.v.)

Rabbı dedi ki; kalk, ey bürünen***. (müddessir)***
Bütün âlemde benim görünen.
Varlığında aşikâr bilinen.
Elbiseni temiz tut ya ***müddessir*** Muhammed, (s.a.v.)

Zemmedilmeye başlandı hemen. (zem edilmek)
Çoğaldı onu yakıynen seven. (küçük düşürülmek)
Günler geçerken verdi hep güven.
Gayret eyledi yılmadı müzzemmil Muhammed. (s.a.v.)

Tahakkuk etti hüviyyetiyle.
Zuhur etti Mûsâ kemâliyle.
Sardı âlemi muhabbetiyle
Bir ismi de Tâ***-Hâ*** Muhammed. (s.a.v.)

"Sin"i İnsân'a eyledi rumuz.(işaret, sembol)
Böylece tam oldu huzurumuz.
Sevindik hep kızımız, oğlumuz.
Ümmetine misâl oldu ***Yâ-Sîn*** Muhammed. (s.a.v.)

3

Zatın zuhuru oldu tamam.
İşte bu, ümmete gerçek bayram.
Oldu vahy, gönüllerde imam.
Onun ahlâkı hep ***Kûr'ân*** Muhammed. (s.a.v.)

Makam-ı Mahmud'dan al haberi.
Kalk iyi değerlendir bu yeri.
Terketme Hakk'a seyr-ü seferi.
Bak gör bir ismi de ***Mahmud*** Muhammed. (s.a.v.)

Başladı Peygamberlik oyunu.
Çevresi seviyordu huyunu.
Yücelttikçe yüceltti soyunu.
Böylece oldu **Hazreti** Muhammed. (s.a.v.)

Görüşünü arttır biraz daha.
Çok geniştir âlemdeki saha.
Gir gönüle bakma sola, sağa.
Bütün âlemlerin zuhuru, ***Hakikat-i*** Muhammed. (s.a.v.)

İnsân âlemde Hakk'ın aynası.
Belki mubalâğa, görünen aynısı.
Bu Hakk'ın zatına hep çağrısı.
Bütün âlemde ***İnsân-ı Kâmil*** Muhammed. (s.a.v.)

(13)
Ahad'ın sırrı belirdi onda..
Ahad "onüç"tür, bilindi burda
Kalmadı hiç bir perde ortada.
Ahad bir mim ile oldu, ***Ahmed*** Muhammed. (s.a.v.)

4

ÖNSÖZ

BİSMİLLÂHİRRAHMÂNİRRAHÎM:

Sayın okuyucum, *"İRFAN MEKTEBİ"* kitabımızda özet olarak, bir Hakk yolcusunun aslına varabilmesi için, geçirebileceği bazı hususları açıklamaya gayret etmiştik. Bu mertebelerin daha iyi anlaşılabilmesi için, *Kur'ân-ı Kerîm'*de ismi geçen bu peygamber'lerin özetle dahi olsa kısa kısa hayat hikâyelerinin bilinmesinin kendimizi tanıma yolunda büyük yararları olacağı açıktır.

Her bir peygamber'in hayat hikâyesi, yaşadığı mertebenin devrinin özelliklerini ve geçişlerini kendi hayatlarından misallerle bizlere açıklamaktadır.

Konumuza mevzu olanlar, **Âdem** (a.s.) ile birlikte Ulü'l azm (**Azamet sahibi)** altı Peygamber ki, bunlar; **Nûh** (a.s.) **İbrâhim** (a.s.) **Mûsa** (a.s.) **İsâ** (a.s.) ve **Muhammed** (s.a.v.) dir. Bu altı Peygamber'in hayat hikâyelerinin az da olsa bilinmesinden çok büyük yararlar sağlanacağı açıktır.

Bu peygamberlerin her biri insanlık tarihinde kendi düzeyleri itibariyle çığırlar açıp, tefekkür ufuklarımızın genişlemesinde, şekillenmesinde ve Cenâb-ı Hakk'a giden yolculuğumuzda kilometre taşları -dinlenip yeniden daha ileri menzillere varabilmemiz için- kervansaraylar oluşturmuşlardır.

Âdemiyyet= Âlemlerde başlı başına bir inkılâptır.

Böyle bir varlığın yeryüzünde yaşamaya ve Hakikat-i İlâhiyye'ye ayna olmaya ve Hakk ile ünsiyyetin başlaması, zâtî tecelliye mahal ve zuhur yeri olması bakımından ne kadar mühim bir mertebe olduğu aşikârdır.

Nûhiyyet: Beşeriyyetinden kurtulmaya çalışmanın inkılâbıdır.

İbrâhîmiyyet: Tevhid-i **ef'âl** inkılâbıdır.

Mûseviyyet: Tevhid-i **esmâ** inkılâbıdır.

İseviyyet: Tevhid-i **sıfat** inkılâbıdır.

Muhammediyyet: Tevhid-i **zat** inkılâbıdır.

Dünya tefekkür tarihinde kişiler, bu zuhurların getirdiği İlâhi bilgilerle yükselişlerini sürdürmüşlerdir; ancak kendi devrelerinde ve daha sonraki devrelerde bu bilgiler **İseviyyet** devresi itibariyle bazı beşeri anlayışlarla asıllarından oldukça uzaklaştırılarak özelliklerini kaybetmişlerdir.

İşte Cenâb-ı Hakk habibini, bütün bu bozulan fikir yapılarını tekrar ele alıp yeniden yapılandırarak **Kur'ân** ve **Hadîs** ismi altında insanlığın faydasına sunulmak üzere göndermiştir.

Bahsedilen her bir Peygamber sadece kendine ait mertebesini zuhura getirirken Hz. Muhammed (s.a.v.) ise insanlık âlemine üç yeni mertebe daha getirmiştir.

Bunlar:

1.Tevhid-i Zat: Hazret-i Muhammed

2.İnsân-ı Kâmil: Hakikat-i Muhammediyye

3.Hakikat-i Âhadiyyetü'l Ahmediyye:Hakikat-i Ahmediyye'dir. Ayrıca Nûr-ı Muhammdiyye'dir.

Böylece insanlık âlemine bu ilâhi bilgiler, Cenâb-ı Hakk tarafından bildirilmiş ve insanlığa ihsân edilmiştir. Tatbik edenler bu ilâhi yoldan Rabb'larına ulaşma imkânı bulmuş, inkâr edenler ise ebedi hüsranda kalmış olurlar.

Gayemiz peygamberler tarihi yazmak değil, onların geçirmiş oldukları hayat tecrübelerinden yararlanarak, yolumuzu kısaltmak ve bizlere birer numune olan bu zevatın yaşantılarından örnekler ve ilhamlar alarak faydalanma yoluna gitmektir. Cenâb-ı Hakk cümlemizi bu yollardan faydalandırsın.

Siyasî ve zâhirî görüşleri ağır basan bazı kimseler, *Mûseviyyet* ve *İseviyyet* mertebelerinden bahsedilirken

bunları bugünkü *Yahûdîlik* ve *Hristiyanlık* zannederek, bunların methiyeleri yapıldığı zannıyla kendilerinde az da olsa şüphe uyandığını ifade etmektedirler. Hâlbuki bahsedilen hususlar *ırkçılık* ve *milliyyetçilik* anlayışıyla oluşan bir bakış değil, mertebeleri itibariyle hakikatlerine bakıştır.

Kur'ân-ı Kerîm'de bu mertebeler övülmekte ve bizlere böylece bildirilmektedir. Bizlerin de kavminin ve milletinin ne yaptıklarını değil, peygamberlerinin ne yaptıklarını ve nasıl yaşadıklarını araştırarak o mertebenin gereği olarak, anlayarak yaşamamız icap etmektedir ki; gerçek yol da budur.

Bugünkü **Benî İsrâîl**'e bakarak, ***(isr)*** in *"ma'nâ âlemindeki yürüyüş"*ün, hakikatini, yine bugünkü Hristiyanlık âlemine bakarak, *"İsâ* ***fenâ fillâh****-Rûhullah"* hakikatini onlara aittir diye terk etmek herhalde akıllıca bir iş olmasa gerektir.

Bütün bu mertebeler İslâm'ın içinde mevcud olup onun varlığı ile vardır.

Kur'ân-ı Kerîm; Âl-i İmrân Sûresi (3/19) Âyetinde bu husus belirtilmiştir.

®5⁄□ϒ⌉α ϒ⌈♦≤⇐⇔α □□⁄™ϒ∩ □∑⌇♥≤□⇔α □≤⌠ϒ
α □ΘΨ□

" İnneddine indellahi'l islâm"

19. Şüphe yok ki: Allah katında din, İslâm'dan ibârettir.

Bu mertebeler hangi isim ile zuhur etmiş olursa olsun İslâm'ın bir mertebesidir, bu mertebeler hakikatleri itibariyle yaşanamazsa gerçek mi'râc hakikati de ortaya çıkmış olamayacaktır.

Şunu çok iyi anlamamız gerekmektedir ki; yeryüzünde "**semâvi dinler"** diye çoğul olarak bir şey yoktur; çünkü din tektir o da, baştan itibaren İslâm'dır.

Ancak; "**semâvi kitaplar"** vardır. Bu kitaplar da İslâm'ın o günlerde bildirdiği bilgilerdir. Bu bilgiler de *Kur'ân-ı Kerîm* ile tamama erdirilmiş ve diğer kitaplarda

tahrif edilmiş bilgiler de asılları itibariyle yenilenmiştir.

Böylece daha evvel gelen bilgiler-**kitaplar-** *(nesih)* edilmiş *"kaldırılmış"* sadece hepsini bünyesinde toplayan, zâtî zuhur hakikatlerini bildiren **Kur'ân-ı Azîmüşşan** ve O'nu getiren Hz. Muhammed (s.a.v.)'in sözleri **(Hadîsleri)** bâkî kalıp faaliyet sahasına açılmıştır.

Bu hâli dileyen kabul, dileyen reddeder; dileyen tatbik ve takip eder, dileyen de tatbik etmeyip inkâr eder. Kim ne yaparsa neticesi de kendisinde fiiline göre zuhur eder.

İnsânlık tefekkürü ve yaşantısı yeryüzünde Cenâb-ı Hakk'ın Kur'ân-ı Kerîm'inde bildirmesiyle **(Halife-Âdem)** isminde bir varlığın oluşumuyla başlamaktadır.

Demek ki; bizim de yeryüzü *(arzımız)* olan bu vücûd iklimimizin de iyice anlaşılabilmesi ve kendimizi daha iyi anlayabilmemiz için Âdemiyyet mertebesi ilminden başlayarak diğer mertebelerin de ilimlerini öğrenmeye çalışarak Tevhid hakikatlerine doğru yola çıkmamız gerekecektir ki; Kur'ân-ı Âzîmüşşan'da belirtilen seyr'e uygun bir seyr yapma yolumuz açılmış olsun.

İşte sevgili kardeşim, bu hakikatin, yani (gerçek bir seyr)in bilinmesi ve yaşanması için, Âdemiyyet mertebesinden başlanması zorunluluğu olmaktadır ki; seyr'e ilk baştan başlayıp ileriye doğru yolumuz açılmaya başlamış olsun.

Şimdi hep birlikte, evvelâ *Âdemiyyet* hakikatlerini değişik mertebelerden inceleyerek yolculuk hazırlıklarımızı yapmaya başlayalım. Daha sonra da, *Nûhiyyet, İbrâhîmiyyet, Mûseviyyet, İseviyyet* hakikatleri ile kendimizi tanımaya çalışalım. Burada da, ***"Muhammediyyet"*** (s.a.v.) hakikatlerinden bahsetmeye çalışalım. Cenâb-ı Hakk'ın izni ile bu Altı Peygamber seyrimizi de sürdürmeye devam edelim. Gayret bizden muvaffakiyyet Hakk'tandır.

Sevgili okuyucum, bu kitabın yazılışında, düzenlenişinde, basılışında, bastırılışında, tüm oluşumunda emeği ve hizmeti geçenleri saygı ile yad et, geçmişlerine de hayır

dua et, ALLAH (c.c.) gönlünde feyz kapıları açsın.

Yarabbi; bu kitaptan meydana gelecek manevi hasılayı, evvelâ âcizane, efendimiz Muhammed Mustafa, (s.a.v.)'in ve Ehl-i Beyt Hazaratı'nın rûhlarına, Altı Peygamber Hazaratı'nın ruhlarına ve onların varislerinin de rûhlarına, kendi anne ve babamın da, eşimin de anne babasının, büyükanne ve büyükbabasının rûhlarına hediye eyledim kabul eyle, haberdar eyle, ya Rabbi.

Muhterem okuyucularım; yine bu kitabı da okumaya başlarken, nefs'in hevasından, zan ve hayalden, gafletten soyunmaya çalışarak, saf bir gönül ve Besmele ile okumaya başlamanızı tavsiye edeceğim. Çünkü kafamız ve gönlümüz, vehim ve hayalin tesiri altında iken gerçek mânâda bu ve benzeri kitaplardan yararlanmamız mümkün olamayacaktır.

Gayret bizden muvaffakiyet Hakk'tandır.

NOT= *Bu bölüm evvelki kitaptan ilgisi dolayısıyla kısmen nakledilmiştir.*

(02.08.2013)

Necdet Ardıç Terzi Baba Tekirdağ

9

ALTI PEYGAMBER

ALTINCI BÖLÜM

ALTINCI KİTAP

Hz. MUHAMMED RASÛLÜLLAH, (s.a.v.)

BİSMİLLÂHİRRAHMÂNİRRÂHÎM:

Muhterem okuyucularım ve Hakk taliplisi kardeşlerim, şimdi hep birlikte ufkumuzu geniş tutarak yeni bir tefekkür yolculuğunda seyre çıkmaya gayret edelim. Bu yolculuğumuzun iskelesi "***Muhammediyyet***", vasıtası, '*Levhalar ve çiviler*' ile yapılmış, "***Beden gemimiz***", kaptanı da Hakikat-i Muhammediyyeye uyum sağlamaya çalışan "***Aklımız***" dır. Oradan aldığımız yol haritası ile inşallah diğer lîmanlara (mertebelere) da uğrayarak emniyyetli bir yolculuk ile İlâhî hedefimize bir menzil daha ulaşmaya çalışacağız.

Bu oluşum yeni bir bilinçlenme ve şuurlanma'dır. Bu *(Muhammediyyet)* ***"Tevhîd"*** bilinç ve şuuru ile hayata ve kendimize şartlanılmış, dar kalıplar içerisinde bakmaktan kurtulup, çok geniş bir sahada meselelere eğilerek, o yönde yaşamaya gayret etmemiz olacaktır.

Cenâb-ı Hakk gerçekten çok ihtiyacımız olan, gerçek gayreti, ufuk genişliğini, gönül muhabbetini, akıl kabiliyetlerini her birerlerimize vermiş olsun.

Âlemde "Meratib-i İlâhi" (*İlâhi mertebeler)* vardır. Her mevzû, her mertebede değişik özellikler ifade etmektedirler. Hâl böyle olunca "*Muhammediyyet*" mertebesinin dahi "Şeriat, tarikat, hakikat ve marifet" mertebelerinden izahları vardır ve hepsi de kendi düzeylerinde geçerlidir. Biz de yeri geldikçe bütün bu mertebelerin ışığında mevzularımızın izahlarına çalışmaya gayret edeceğiz.

"*Muhammediyyet*" mertebesi, Hazret-i Ahadiyyet'in "yeryüzünde" (Hazret-i Şehadet'te) nokta zu-

huru "Hz. Muhammed habibullah" ismiyle Muhammediyyet mertebesinden görünmeye başlamasıdır, diyebiliriz.

Dünya tefekkür tarihinin yapı taşlarının başında gelenlerinden başlıcası olan ***Hz.* Muhammed** (s.a.v.)'in hayatına ve seyrine (6-Peygamber-6) dizisi içerisinde bakmaya başlayalım. Cenâb-ı Hakk bu yolculuğumuzda da bizlere gerekli olan anlayış ve idraklerimizi nasip etsin. Zira bu tür hayat hikâyeleri sadece geçmişte yaşanmış ve geçmişte kalmış hâdiseler değil, dünyaya yeni gelmiş kimselerin de kendi yaşantılarına göre kendi bünyeleri içinde eğitimini alarak yaşamaları gerekli hayat bölümleri/hikâyeleridir.

Genel olarak İnsânlık tarihinin geçirdiği hayat evrelerini bir *"sâlik/yol ehli"* nin de kendi bünyesinde geçirmesi gerekmektedir. *(Ne var âlemde o var Âdem'de)* hükmü ile her birerlerimizde de bu ***"Muhammediyyet"*** mertebesi bünyemizde mevcuttur, ancak onu ortaya çıkarmak için bir çaba ve çalışmaya ihtiyaç vardır.

Eğer bu hayat hikâyesini geçmişte yaşayan bir kimsenin hayat hikâyesidir, diyerek tarihe havale edersek buradan bizim payımıza düşen şey sadece onun bir hatırası olmuş olur. Eğer bu hâdiseyi kendi bünyemize kısmen de olsa aktarabilirsek o zaman bu hikâye, bizim o devremizdeki bize ait malımız olan bir hikâye olur ve biz nakledicisi değil sahibi oluruz. Bir şeye sahip olmak başkadır, emanetçilik başkadır. Cenâb-ı Hakk elimizde olan değerlerin sahipleri olmamızı nasip etsin emanetçisi değil. Biz tekrar yolumuza devam edelim.

Kur'ân-ı Kerîm Âl-i İmrân Sûresi (3/33) Âyetinde:

□ □〈⌊♥⌋ ♦□⁄2ϒα □4♦α□⌊ βƒψ⌈′©□⌊ □®□□♦α ⌈←
♦1□ℵ⁄□α □⌈ ♦≤⇐⇔α □≤⎛ϒα □ΣΣ□

□□=□∑⌊♥◊□⇔β□∪⁄⇔α ⌠□⇐□∩ □⌠♦□⁄◊ϒ∩4♦α□
⌊

11

(İnnellahestafa Âdeme ve Nûhan ve âle İbrâhîme ve âl-i İmrâne ale'l âlemîn.)

Mealen: ***33. Şüphe yok ki. Allah Teâlâ Âdem'i, Nûh'u, İbrâhim'in sülâlesini ve Ümran'ın hanedanını âlemler üzerine seçkin kıldı.***

Daha evvelce de ifade ettiğimiz gibi bu Âyet-i Kerîme gerçekten büyük mânâları ifade etmektedir, en mühimi ise Hakk' ve Mi'râc yolundaki mertebelerin öncüleri, bildirilen kişilerdir, ancak sadece onlara has değildir, seyrü sülûk yolunda olan bir kimsenin bu mertebelerden geçmesi lâzımdır.

Kişi bu mertebelerin hangisine ulaşırsa o mertebenin ma'nâsını kendinde bulduğunda, o süreçte, o ismin ma'nâsı kapsamına girdiğinden bâtında kendisi o ismi taşımış olur.

Ancak, bu mertebelerin ilk uygulayıp yaşayanları âlem şumul, diğerleri ise bireysel şumuldür, yani sadece kendilerini ilgilendirir.

Bu mertebedelerde bahsedilen seçilmişlişin en üstü, Âl-i İmrân yani 'Îseviyyet'lik'tir. Ve seyr-i sülûk'daki sırası **(10)** hazarat-ı hamse'deki sırası **(3)** tür.

Daha evvelce de belirttiğimiz gibi:

Âl-i İmrân ikidir. Birincisi, Hz. Mûsâ ve Hârun'un babaları olan, **(İmrân İbn-i Yashur)**, ikincisi de Hz. İsâ'nın annesinin babası, **(İmrân İbn-i Matan)'**dır.

Yeryüzünde zuhur sırasına göre, ma'nevi yönden en şöhretli üç aile vardır, bunlar:

Âl-i İbrâhîm. Hz. İbrâhîm'in ailesi.

Âl-i İmrân. Hz. Mûsâ ve İsâ aileleri.

Âl-i Muhammed. Hz. Muhammed (s.a.v.)'in aileleri'dir.

Bu aileye "Ehl-i Beyt" denmektedir. Hz. Âli Efendimizin neslinden "Seyyitler ve Şerif" ler olarak kıyamete

kadar 12

devam edecektir. Şimdi burada dikkat çeken bir konu vardır.

"Âl-i İmrân Sûresi (3/33) Âyetinde:"

"Seçilmiş" olarak bahsedilen kişilerin ve ailelerin arasında neden Hz. Muhammed (s.a.v.)'in kendisi ve ailesi yoktur? diye bir soru olursa ki! Normaldir sorulabilir. Buna karşılık denir ki; o bahsedilenler **"Halkıyyet"** üzere olan seçilenlerdir. Hz. Muhammed (s.a.v.) Efendimiz ve ailesi ise **"Hakkıyyet"** üzere, hiçbir şeyle kıyas edilemeyecek şekilde, kendine has özel bir yoldan seçilenlerdir. **"Kevser"** Sûresi ve diğer haberler, bu hususu teyid etmektedirler. Bu mevzu hakkında aşağıdaki bölümlerde bilgiler gelecektir.

Bu özet bilgilerden sonra yolumuza (13 ve Hakikat-i İlâhiyye) isimli kıtabımızın sekizinci bölümünden alıntılarla devam edelim.

----

(13) ve hakikat-i İlâhiyye "Sekizinci bölüm"

MUHAMMED (a.s.) ve (13) ün bağlantıları:

BİSMİLLÂHİRRAHMÂNİRRAHİYM:

Aslında, özetler halinde buraya kadar ifade edilmeye çalışılan hususların hepsi Hz. Muhammed ismiyle bildirilen.

Mefhar-i Mevcudat: *Mevcudat'ın iftihar ettiği:*

Ekmelü't Tahiyyat: *En kemalli tahiyyatta oturan (Mi'rac:)*

Hatemü'l Enbiya: *Peygamberlerin sonuncusu.*

Nûrû'l Asfiya: *Asfıya- Kâmillerin Nûr'u*

13

Bahr-ı Safa: *Safa denizi / deryası:*

Habîb-i Hüda: *Hüda'nın dostu / sevgilisi:*

Muhammedüni'l Mustafa: *Çok övülmüş ve seçilmiş.*

Sallâllahu aleyhi vesellem: Efendimiz olan zuhur-ı İlâhî mertebe'lerinin bağlantıları hakkında ve onun yüceliğindedir.

Bu bölümde ise O'na ait özel seçilmişliğinde ve O'nun yüce şahsında ortaya çıkan İlâhî hakikatleri özet olarak incelemeye çalışacağız. Daha evvelki sohbet ve yazılarımızda ve salât kitabımızda **"Hamd"** ın kevniyyet yani varoluş itibariyle bakıldığında (sekiz) mertebesi olduğunu beyan etmiştik. Burada ise İlâhî ma'nâ'da olan yönünü anlatmaya çalışacağız.

Bilindiği gibi Hz. Rasûlüllah'ın isimlerinin kaynak kökü "**HAMD"**dır. "Ahmed/Mahmud/Muhammed" gibi, daha birçok isimleri var ise'de en çok kullanılan isimleri bunlardır ve en güzel bir şekilde bunlarla ifade edilmektedir.

(□) "Ha" (®) "Mim" (□) "Dal" sembol harflerinden meydana gelen bu muhteşem mânâ'da **"Ha"** Hakikat-i Ahad'ı **"Mim"** Hakikat-i Muhammediyye'yi **"Dal"** ise bütün bunlara (delil) delil-i İlâhî olduğunu ifade etmektedir.

Ahad/Ahmed/Mahmud/Muhammed. Bu kelimelerin ifade ettiği ma'nâ'lar sadece yazıda ve zihinde birer şekil ve kelime değil, hakikatleri itibariyle birbirleriyle kaynaşma halinde ve her mertebe'de birbirlerine ayna olan, bütün âlemi kaplamış bulunan mâ'nâ'lar deryasıdır.

Zat-ı Mutlak, a'mâ'iyyet'te kendi âleminde, gizli hazine'de, gaybların gaybında iken bilinmekliğini istedi ve bu

halden ilk tecellisi, zâtından zâtına oldu. Buna da "Ahad" Ahadiyyet, Yani "teklik" tecellisi dendi.

Ancak bu "teklik tecellisi" beşeri ma'nâ'da anlaşılan sayısal ma'nâ'da bir teklik değil, bölünmez bir bütünlüğün tekliği idi. Sadece ilmî bir şuurlanma idi. Burada kendi tek

14

liğinde, iki özelliği (İnniyyet'i ve Hüviyyet'i) ile belirdi.

İşte bu ilk kendinden kendine olan belirginliği **"Ahad" (1+8+4=13)** sayısal mânâsını oluşturdu. Tabî ki, aslında bâtınında olan bu hakikat diğer mertebelerin zuhurundan sonra idrâki mümkün oldu. Nasıl ki, "Ahad" kendi varlığında kendisi ile idi, işte o mertebe'de mânâ değer ifadesi **(Ahad),** sayısal değer ifadesi ise **(13)** idi.

Daha evvelcede belirttiğimiz gibi nasıl ki, **elif (13)** olarak bütün harflerin varlığına işlemiş olarak onlara nüfuz ettiği gibi **(Ahad)** da bütün varlığın özüne işlemiş onlara nüfuz ederek varlık sebebleri olduğu gibi, **(13)** sayısal değeri de bütün mânevi değerlerin kaynak varlık değeri olmuştur.

Bu da Hakikat-i Muhammedî yoluyla tesirini bütün âlemlere **(14)** Nûr-ı Muhammedî yönüyle ulaştırmıştır.

Ahad olan O İlâhi **Zât,** gönlüne bir (®) **(mim)** yerleştirdi, zuhur ismine (□◊ψα) **(Ahmed)** dedi ve **(Ahad)**ı **Ahmed** ile gizledi. **Ahmed'i "Mahmud"** ile **Mahmud'**u **"Hamd"** ile **Hamd'**ı da "**Muhammed"** ile gizledi ve aynı şekilde bunları da yine, **"Muhammed"** ile açığa çıkardı ve bütün bunları **(Mustafa)** ile seçti. İşte gerçek seçilmişlik budur ve bunun altı ve üstü olmadığından tek seçilmişliktir ve bu yüzden yukarıda bahsesedilen seçilmişlik sırasına girmez.

Ona baktığında ister **Ahad** de, ister **Ahmed** de, ister **Mahmud** de, ister **Hamd** de, ister **Muhammed** de, ister **Mustafa** de, hangi ismi söylersen söyle eğer biraz irfaniyetin var ise aynı zamanda bunların hepsini de söylemiş ve bu mâ'nâları idrâk ederek yaşamış ve onu her mertebesinden seçmiş olursun.

İlâhî olan Zât-ı Ahadiyyet gönlüne O **(mim)'**i yerleştirince yani **Ahmed** olunca daha evvelce **Ahad**'da bulunan

15

(□) (ψ) **(ha)** ve **(dal)** ın arasına giren (◊) **(mim)** ile bu def'a **(elif)** i ilâve etmeden okunduğunda (□◊ψ) **"hamd"** oldu. İşte **(hamd)'**ın gerçek İlâhi kaynak mertebesi burasıdır.

Ahad "Mim" siz okunduğu zaman **"Ahad"** tır. **(Mim)**'li okunduğu zaman, **Ahmed**'dir, **"Elif"** siz okunduğu zaman da **"Hamd"** tır. İşte görüldüğü gibi, **"Ahad-Ahmed- Hamd,** hep aynı haldir.

İşte bu anlayış, öncelik ve idrâkiyle meseleye baktığımızda **(Hamd)** ın, sadece bir kelime ve dilde söylenen tekerleme değil, bütün âlemleri kuşatan ve **"Ahad"**ı öven müthiş bir yaşam sistemi olduğunu anlarız. Bundan hiçbir varlığın kendini istisna- ayıramıyacağını ve özünde var olan ve kendinin varoluş sebebi olan **(Hamd)'**ı kendi mertebesinden olabildiğince, daha evvelce bildirilen **(Hamd)'**ın **(8)** mertebesinden biriyle mutlak yapması gerekmektedir. Tâki; onda **(Hakk)** hamd ede. İşte bu **(Hamd)** o'nun varlık sebebidir. Varlık sebebini anmamak ise vefasızlıktır.

Ahad gönlüne koyduğu ve kucakladığı (®) **(Mim)'**ine **(Habib)** dedi ki, sayılarını tek tek toplarsak **(8+2+1+2= 13)** tür. **Ahad** olan **(13)** yine **(13)** ve **mim** o dahi **(13)** olan **Habib**' i nde bütün İlâhi muhabbetini toplamış ve ondan zuhur ettirmiştir. İşte bu yüzden de âlemlere rahmet Peygamberi olarak gönderilmiştir.

"Levlâke levlâk lemâ halâktül eflâk" yani *"eğer sen olmasaydın, olmasaydın, bu âlemleri halk etmezdim."*

Diyen Zât-ı Ahadiyye işte bu hitabını **(13)'**ten **(13)'**e yani gönlünde / kucağında, zuhura getirdiği **(Mim)'**i Muhammediyye'ye yapmıştır ve bütün âlemlere bu **(Mim)'**i Muhammedî'nin ve **(Hamd)** hakikati'nin oluşumu **(Hakikat-i Muhammedî)** tabiriyle ifade edilmiştir.

Ey güzel kardeşim: Mekke'li ve Medine'li Muhammedi ***sadece*** *bir beşer şeklinde ve öyle algılarsan çok iyi bilesin*

16

ki; O'nu hiç mi hiç tanımamışsın demektir. Sana da rahmet olan o İlâhî ma'nây-ı-**Muhammed'**i (s.a.v.) bu dünyadan gitmeden çok iyi anlamaya çalış, çalış da! O yüceliğin hakikatine hayran ve beşeri hamdından aciz kalıpta O'na teslim ol ki; gerçek **Hamd**-ı O'nun yaptığnı ve O'nun zâtında yapıldığını müşahede ile idrak edebilesin.

İşte bütün bunlar, ayrıca **Hamd**'ın hakikatleridir. **Hamd'**ı ancak **Allah** (c.c.) yapar. ***(Elhamdü lillâhi)***

"Hamd Allah'a mahsustur." (ϒ⌈ ♦≤⇐ϒ⇔**) (Lillâhi)** sayısal değeri **(30+30+30+4=94)** tür. Toplarsak, **(9+4=13)** eder ki; **(13)** hakikatinin **(13)** hakikatine olan **(Hamd'ı)** yani övgüsüdür.

İşte bütün bu âlemlerde ortaya çıkan sevgi muhabbet ve İlâhi oluşumlar, övgüye ve övülmeye lâyık olduğundan bu âlemlerin en doyurucu iki aslî güzelliği **(sevgi** ve **övgü)** olduğundan, ayrıca da mânâ ve yaşam kaynağı olduklarından bütün mükevvenâtı, yani âlemleri kaplamışlardır.

İşte bu iki kelimeye beşeri anlamda dar çerçeveleri içerisinde değil de, İlâhî mânâ da geniş ve gerçek ifadeleriyle baktığımızda bizler de, o geniş ufuklarda seyrimizi sürdürmeye başlamış oluruz demektir. İnşeallah:

Görüldüğü gibi **Hamd** ve **Muhabbet** bu iki ilâhi kelime **Muhammed** ismi olarak birleştirilmiş ve âlem-i ecsama yani cisimler âlemine gönderilmiştir. Daha evvelce de belirttiğimiz gibi. **(Enbiya 21/107)** Meâlen: *"Biz seni göndermedik; ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik."* diye ifade edilmiştir.

Sûre ve Âyet sayı değerleri **(21+107=128)** di. Toplarsak **(1+2+8=11)** zâhir zuhur mahalli olan **Hz. Muhammed'** dir. Her sevgi, özlem ve şiddetli isteğin başında **(Ahhh)** vardır. O'nun arkasında, bâtının da gizli duran devamı ise **(medd)** dir. Medd'in lügat mânâsı ise "uzatma, çıkma, yayma ve döşeme dir." **Medd** ile **Ahhh....**birleşince,

Ahhh…med olur ki; **Ahad'**ın muhabbetinin bütün âlemlere **medd** ile yayılması ve döşenmesidir ki, Hakikat-i Muham

17

medî dir. "Med" hecesine Hakikat-i Muhammedînin (ψ) **(Ha)** sını eklediğimizde **(Medh)** olur ki, **(Hamd)** övgü ve övme'dir.

İşte bütün bu hakikatleri itibariyle gerçek mânâdaki **(Hamd)** "övgü"yü ancak **Allah** (c.c.) yapar. Kullar ise kendi merteblerinden bu **(hamd)'**ı takliden yaparlar ki; o mertebeleri itibariyle bu oluşum da yerli yerincedir.

"Elhamdü lillâhi Rabbil âlemiyn"

Her iki âlemin de aslı ve özü budur ve **(Ahad)** ın **(Ah…….med……**teki dayanılmaz İlâhi zuhuru muhabbeti ve câzibesidir. İşte bütün bunlar seçilmiş yani **(Mustafa)** olmuş oldu.

HAMD seçilmişliğinden sonra gelelim diğer bazı seçilmişliklerine.

Daha evvelki bölümlerin başlarında seçilmişliği bildiren **(3/33)** Âyetinde Âdem, Nûh, İbrâhiym, (Âl-i İmrân) Mûsâ ve Îsâ (a.s.) lar bildirilmiş, Hz. Muhammed hakkında ayrı bir çok âyet bu seçilmişliği çok özel olarak bildirmektedir.

Diğer seçilmişlikler (İnnelahestafa) "Allah seçti" diye sıfat mertebesinden zuhur ederken, burada ise!..seçilmişlik zat mertebesinden bildirilmektedir.

Kûr'ân-ı Keriym Şura Sûresi (42/52) Âyetinde:

β□⇓ β6□©ϒ□⁄⇓□α⁄∑ϒ⇓ βƒψ⎣′□ □∧⁄⎝□⇔ϒα ←β□™⁄⎝□ψ⁄⎣□α □∧ϒ⇔♦□□·□⎣ □ΥΡ□ ′⎢ β□™⁄⇐□∪□υ⁄∑ϒ¬♦⇔□⎣ ′⎛β□◊⎨ ♥⎞α ⎞□⎣ ′ λβ□νϒ¬⁄⇔αβ□⇓ ⎥♥□⁄□□µ □ο⁄™′.

|←♥□⅄□ν□⇔ □∧□≤©ϒα□⎣ β6□©ϒ□β□φϒ
∩⁄∑ϒ⇓′⎦ ←β□϶□©⁄∑□⇓ ♥⎡ϒ2 |♥□⅄□© αƒ
□⎧′©
□□=♣〈⎩♥™□ν⁄□′⇓ ♣ℜα□□ϒ□ ⎧♦⇔ϒα

(Ve kezalike evhaynâ ileyke Rûhan min emrinâ mâ künte tedrî malkitabü velâ iymânü velâkin cealnâhü Nûran nehdî bihî men neşau min ibadinâ ve inneke le

18

tehdî ilâ sıratin mütakıym.)

42/52: (Ey Rasûlüm)***"işte sana da böyle emrimizden bir rûh*** (Kûr'ân) ***vahy ettik. Sen bilir değildin ki, kitap nedir, îman nedir ve lâkin biz onu bir nûr ca'l ettik; kıldık, onunla kullarımızdan dilediğimizi hidâyete erdiririz ve şüphe yok ki, sen bir doğru yola rehberlik edersin***.*"*

"Emrimizden bir Rûh" **"(Kûr'ân) vahyettik."**

Zâtî kaynaklı olan bu âyet-i kerîme'de Cenâb-ı Allah (c.c.) çok büyük hakikatleri bildirmektedir.

"**Emrimizden bir Rûh;"** burada bahsedilen **"Rûh"** zâtî olan **"Rûh'ul A'zam"**dır ki; Hz. Rasûlullah (s.a.v.)'a aracısız **nefh** edilmiştir.

Kendisinden evvel gelen hiçbir Nebi'ye bu Ruhtan nefh edilmemiştir. Oraya ulaşmak çok zordur, ancak onun varislerine yol vardır, diğer mertebelerden oraya ulaşılamaz, ta ki **Muhammedî** oluncaya kadar.

"Emrimizden" buyurulması; Bu emir **"kün"** dür, zât-ı İlâhi bir şeyin olmasını murad ederse ona **"kün"** *(ol)* der, **"feyekünü"** *(o da hemen olur.)* Çünkü orada oluşacak kabiliyyet vardır.

Not=Bu hususta ileride bilgi gelecektir.

Bu oluş bütün âlemlerde geçerlidir ve her âlemde ayrı bir hükümle oluşur. Burada oluşan hâli Cenâb-ı Hakk **"biz"** lâfzıyla zâtına vermiştir. Bu da yukarıda bahsedildiği gibi **"Rûh'ul A'zam"** dır. O nun ilmî yönden hayat veren bütün mertebelere muhit tecellisi, **zât** olan **Kûr'ân**' dır.

Kûr'ân-ı Kerîm de bulunan bu ve benzeri zâtî âyetleri Cenâb-ı Hakk'ın bizzat kendisi **"Rûh'ul A'zam"** mertebesinden; sıfatî, esmâî ve ef'âlî âyetleri ise, "**Rûh'ul Kuds"** mertebesinden, Cebrâil (a.s.) vasıtasıyla **nefh** ile **vahy** etmiştir ki, bu dahi Sıfatî tecellisi ve zuhurudur.

19

Bütün bunları ise, Hz. Rasûlullah (s.a.v.) ümmetine, lisân-ı Muhammedî'den hiç eksiksiz nefh etmiştir.

Bu oluşum:

Sahâbîlerden-----**tabiin'e,**

Onlardan -----**tebe-i tabiine**

ve onlardan bu günlere kadar gelen varisleri tarafından yeni gelenlere **nefh** edilerek devam etmektedir.

"Bir nûr ca'l ettik (kıldık) **"Nûr"** esmâ mertebesidir. Varlıkların belirlendiği ve kimlik kazandıkları yerdir.

Bu bilim de Kûr'ân-ı Kerîm'de bildirilmiştir.

"Onunla kullarımızdan dilediğimize hidayet vereceğiz."

Bazı kullarımız'da **"Hâdi"** ismini zuhura getireceğiz.

Sen doğru yola hidayetleyen (rehberlik) **edensin.**

Bu doğru yol evvelâ **"Sırat-ı Müstakim,"** daha sonra da **"Sıratullah"** tır.

Bu da **"isra"** ve **"mi'râc"** tır, ki Allah'ın (c.c.) yolu **"ef'âlin"**den, **"zâtına"**dır.

"Göklerde ve yerde olan mutlaka O'nundur," O'ndan zuhur ettiğinden yine "Her şey O'na seyredecek, O'na dönecektir."

Zat-ı ilâhi **Rûh, nûr** ve **madde** mertebesiyle zuhurdadır. Bunlardan **"Nûr"** ve **"Rûh"** unu tekrar geri, yani kendisine çektiğinde âlemlerden eser kalmayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi burada seçilmişlik okadar özel olarak ifade edilmiş ki; diğerleri ile kıyas kabul etmez, çünkü Cenâb-ı Hakk bizâtihi bu seçilmişliği kendi zâtıyla özel olarak yapmıştır.

Şimdi gelelim diğer seçilmişliklerine.

Kûr'ân-ı Kerîm Enbiya Sûresi (21/107) Âyetinde:

20

□□□∑⎣♥◊□⇔β□∪⁄⇐ϒ⇔ ƒ∫□◊⁄ψ□□ ⎤ϒα □∨ β□™⁄⇐□□⁄□□α ←β□⇓□⎣ □ΘΠΩ□

(Vema erselnâke illâ rahmeten lil âlemîn.)

21/107.*" **Ve biz seni*** **(göndermedik,)** ***ancak, bütün âlemlere bir rahmet olmak için gönderdik."***

Özetle Âyet-i Kerîme'yi biraz dikkatle incelersek, bir olumlu bir olumsuz iki bölümünü görürüz. Olumsuz olan baştaki bölümde, **(biz seni göndermedik)** diye ifade edilmektedir. Ehli zâhir meâl ve tefsirlerde bu bölüm, yukarıda da görüldüğü gibi pek dikkate alınmaz. Halbuki bu bölüm de, Allah kelâmı ve açık Kur'ân-ı Kerîmin mübarek lâfzıdır ve hükümsüz bırakmak imkânsızdır. O halde bunu anlamak için hayata ve gerçeklere çok daha geniş bakmamız gerekecektır.

(Biz seni göndermedik) İfadesinde evvelâ **biz** ve **sen** makamları vardır bu makamları yok saymak mümkün değildir. **Biz,** diyen, Zâtı ve sıtatları ile birlikte Zât-ı İlâhiyye'dir. **Seni,** diye ifade edilen ise o mertebede daha henüz halkiyyet olmadığı için muhatap olarak ilmi ma'nâda Hakikat-i Muhammedî, sıfat Ceberut makamı/mertebesidir ki, daha henüz ilmi İlâhiyyede bâtında Zât-ı İlâhiyyenin

kendi bünyesinde Ahad olan **"Tek"** in bünyesinde ilmi olarak mevcuttur.

İşte bu Ahad/teklik mertebesinde iç bünyede ilmi olarak bulunan, *Hakikat-i Muhammedî sıfat Ceberut makamı/mertebesi*, kendi bünyesindeki, "**seni"** diye ifade edilen, daha henüz zuhura çıkmamış "**sen"** dir. İşte o yüzden, daha henüz vakti gelmediğinden, "**göndermedik"** ifadesiyle olumsuz olarak bildirilmiştir.

İllâ (ancak) ise bir şarttır, yani göndermenin bir şartıdır. O şart ise **(Rahmet)** şartıdır ve bütün âlemlere nefyedilen **"Nefes-i Rahmânî"** dir.

(Rahmeten lil âlemîn/âlemlere rahmet olması için,) Demekki âlemlere rahmet olarak gönderilen,

21

(seni/sen) diye ifade edilen hem rahmeti ve hemde âlemlerin kendisi **Hakikat-i Muhammedî,** nokta zuhur ismi ise, **Hazreti Muhammed** olan makam imiş.

Olumlu olan yani, varlık bildiren de bu bölümdür. İşte bütün âlemlerin hakikatindeki özel seçilmişlik budur.

NOT= *Bu hususta ileride daha geniş bilgi gelecektir.*

Biz yolumuza diğer bazı seçilmişliklerle devam edelim.

Kur'ân-ı Kerîm Ahzab 33/56 âyetinde

←β□⎨ 6ϒ≤⌠ϒφ□≤™⇔α ⌠□⇐□∩ □⎛⌠′≤⇐□□
′⎨ ′⎡□ν□¬ϒ⎪←♦⇐□⇓□⎣ □⎡♦≤⇐⇔α □≤⎛ϒα
□Υς□
□□βƒ◊⎩♥⇐⁄□□µ α⌠′◊ϒ≤⇐□□□⎣ ϒ⎡⁄⎝□⇐□∩
α⌠′≤⇐□□ α⌠′™□⇓♦α □∑⎨ ♥□□≤⇔α β□⎝′≤⎨
□α

(innallahe ve melâiketehu yusallune alennebiyyi ya eyyühellezîne âmenû sallû aleyhi vesellimu teslima.)

33/56. ***"Muhakkak ki, Allah Teâlâ ve melekleri peygamber üzerine selâtta bulunurlar. Ey imân etmiş kimseler! Onun üzerine selâtta, teslimiyetle selâmda bulunun."***

Diğer övgüler (3/33) Âyetinde geçmekte iken buradaki övgü onlarla kıyas edilmeyecek mertebeden ve makamdandır. Sayı değerleri benzemekle birlikte çok farklıdır ikisinde de (33) vardır birinde Âyet numarasıdır diğerinde bir bütün Sûre numarasıdır. Diğerinin sayı değerlerini toplarsak (3+3+3=9) eder ki, zaten bellidir. Museviyyet yani "İmran"dır. Sûrede, zaten (3) "Âl-i İmrân" dır.

Diğeri ise "Ahzab" (33) ayrıca, Mescid-i Nebevî'nin ilk direk sayısıdır ki, bütün bu hakikatler oradan zuhur etmiştir. (56) Âyet sayısını da kendi içinde toplarsak, (5+6=11) eder ki bilindiği gib Hz. Muhammed mertebesidir.

Yukarıdaki Âyet-i Kerîme hakkında iş'âri tevil yönünde gerçek salâtın tarifini arıyordum, şöyle oldu.

22

"Salât sahibinin zâtı ile zuhur ettiği makamıdır, bu da İnsân-ı Kâmildir. İlk İnsân-ı Kâmil ise Muhammed Mustafa (s.a.v.) efendimizdir. " (11.04.2014 / Cuma)

"Yüsallü" (salât) hakikati devam ediyor, kimin üzerine? (alâ'nnebî) Evvelâ peygamberi sonra da onun varisleri olan kâmil İnsanların üzerine. Her nekadar sûret-i Muhammedî gözden uzak ise de, bütün âlemlerde sîret-i Muhammedî hay ve hayat sahibidir. Ulûhiyyet, zat ve sıfat mertebesinden Hakk'ın salâtı ve melekût mertebesindende melâike-i kiramın salâtı devam etmektedir. Kelime, hali ve istikbâli kapsamaktadır. Bu yönde Âyet-i kerîme açıktır. Yani belirtilen husus sadece o günlere ait değil kıyamete kadar (bu hakikat) devam edecektir.

"Ey imân etmiş kimseler!. Onun üzerine selâtta, teslimiyetle selâmda bulunun"

Yani, ey hakikat sâliki ve talibi olan canlar. Bütün âlemde mevcud olan Hakk'ın varlığına imân ederek bu düşünce ile Peygamberiniz üzerine Hakikat-i İlâhiyye'yi idrak yönünden, siz de evvelâ muhabbetle, sonra da aynı yoldan irfaniyyet ile selât-u selâm getiriniz ki, bu hakikat ve irfaniyyet yolu size de açılsın.

Ehli zâhir salât hakkında şöyle demişlerdir.

(Salât Allahdan rahmet, meleklerden istiğfar, mü'minlerden ise, dua anlamındadır.)

(Levlâke levlâk lemâ halektül eflâk) "Hadîs-i kudsî"

"Eğer sen olmasaydın, olmasaydın âlemleri halketmezdim."

Burada da görüldüğü gibi âlemlerin halkıyyeti onun batıni varlığına bağlanmıştır. Eğer o mertebenin yukarıda

23

bahsedilen ilm-i İlâhiyyedeki batınî varlığı (seni/sen) olmasaydın bunları Suret-i Muhammedî olarak zuhura çıkarmaz/halketmezdim.

(Evvelü mâ halâkallahu kalemü ve rûhî.)

"Allah evvelâ benim rûhumu ve kalemi halketti."

Yukarıda belirtildiği gibi Efendimizin kaynağı (Ruhu-l A'zam) dır ki ondan ilk zuhur eden Hakikat-i Muhammedî üzere olan Hazreti Muhammedin (s.a.v.) ruhudur. Ve kalem dahi ümmül kitapta bâtında olan ilm-i ilâhiyyeyyi Hakikat-i Muhammedî olan onun ilmini "**Levhi mahfuz"** olarak bildirilen ve bu ilmin kaza ve kader olarak yazılmasını sağlayan Zâtın ilim sıfatıdır ki, o da her mertebede zuhur eden tecelli-i ilâhiyyelerdir.

(Evvelü mâ halekallahu aklî ve nefsî.) "Hadîs-i kudsî"

"Allah evvelâ benim aklımı ve nefsimi halketti."

Akıldan kasıt, "Akl-ı küll" nefisten kasıt, "Nefs-i küll" dür. Bunlardan ilk zuhura dönük tecelli, "Tecellî-i Muhammediyye" ye olmuştur. Bu yüzden bunlar da kendisinde oluşan ilklerdir.

"Allah her şeyden evvel benim nûrumu kendi nûrundan halketti." "Hadîs-i Kudsî"

Burada da ifade edildiği gibi Nur-ı İlâhiyyeden ilk olarak Nur-ı Muhammedî zuhura getirilmiştir. Bu hususa diğer ifade ile "Derya-yı Nur-ı Muhammedî" denmektedir.

(Küntü nebiyyen ve Âdeme beynel mâi vettıyni) "Hadîs-i Kudsî"

"Âdem su ile balçık arasında iken ben peygamberdim"

Bu hususun birçok değişik ifadeleri vardır, yeri olmadığı için burada kaydetmeyelim ancak kısaca belirtelim: o daha henüz Âdem sûretinde, beşer görüntüsüne bürünmemiş olduğu zamanda, ben bâtın âleminde, Hakikat-i Muham

24

medî üzere peygamberdim, denmek istenmiştir.

Görüldüğü gibi her mertebenin öncülüğü Hakikat-i Muhammediyye'ye aittir.

Özetlersek: Hakikat-i Muhammedî olmasaydı, yani Ahad'ın gönlünde, bağrında, kucağında ki; (®) **"Mim"** i olmasaydı bu âlemler olmazdı. Bu âlemler O'nun varlığı ile var olunca onlara her mertebede rahmet olarak gönderildi. Aslında rahmeti olmayan hiçbir şey yoktur. Rahmet ve zahmet, iki zıt gibi olan mânâlar ise de ikisinin de başlarında bulunan **(R)** ve **(Z)** harflerini kaldırdığımızda her ikiside **(AHMED)** okunur ki; asılları O'dur. Yani zahmet dediğimiz şeyin başından **(Z)** yi zevali kaldırdığımızda **(AHMED)** olur ve **(AHMED)'**e bağlıdır ve neticesi rahmettir. Biraz sabır gerektirir. Çünkü bu âlemin hususiyeti, *nimet* ile *nikmet*'in "sıkıntı ile rahat" bir arada yaşanmasıdır.

Ayrıca Arap alfebesindeki **"Rı"** (**□**) ve **"Ze"** (**□**) harflerinin yazılımı aynıdır aradaki fark ise **"Ze"**, nin üzerindeki noktadır. O benlık noktası kalktımı ikisi de rahmet olur. Baştaki **"Rı"**, ı Rahmanı kaldırırsak ikiside sadece Ahmet ve Ahmet kalır işte zahmetin içindeki Ahmede ulaşmaya **"Ze"**. nin başındaki nefs noktası mani olmaktadır. O benlik noktası kaldırıldığı zaman geriye zâten aslı olan Ahmed kalacaktır. Bu ise bir irfaniyyet meselesidir.

Allah evvelâ kalemi halketti ki, Hakikat-i Muhammedî dir.

Yine evvelâ O'nun rûhunu halketti ki, Rûh-u Â'zam'dır.

Yine evvelâ O'nun aklını ve nefsini halketti ki, akl-ı küll ve nefs-i küll'dür.

Yine evvelâ O'nun nurunu halketti ki, nûr-ı İlâhî'dir.

Âdem su ile balçık arasında iken O peygamber'di, ilk ve son Peygamber de O'dur.

------------------- 25

İşte görüldüğü gibi, (kalem, rûh, akıl, nefs, nûr, mertebelerinin ve peygamberlik mertebelerinin, yani bütün mertebelerin öncüsü; Mertebe-i Hakikat-i Muhammedîdir ve sayısal değeri bilindiği gibi **(13)** tür**.** Bütün bu mertebeler, **(13)** hakikatiyle ve **(13)** olan Ahad'dan zuhur etmişlerdir.

Nerede, nasıl, hangi mertebede ve güçte olunursa olunsun, bu sistemin dışına çıkılıp mülkte sahiplenmelik yapmak en büyük cehildir. Nice güç kuvvet sahibi gibi görünen kimseler ve devletler geldi geçti. Hiç birinin hükmü kalıcı olmadı, bu günkülerin de olmayacaktır. Çünkü nihai hüküm Ahad olan **(13)** ündür. O da Hakikat-i Muhammedî'dir. Ve O da "Malike'l Mülk" olan Yüce Hakk'ın bütün âlemlerdeki, zuhurudur.

Cenâb-ı Hakk Kûr'ân-ı Kerîm'de Hakikat-i Muhammed'înin nokta zuhuru olan Hz. Muhammed (s.a.v.) hakkın da **(4)** bütün sûre ve **(373)** âyet-i kerîme indirmiştir.

(3+7+3=13) eder ki, açıktır. (4) Sûre ise şunlardır.

(1) Sûre-i Muhammed: (47/38) (4+7=11) Hz**.** Muhammed,

(2) Sûre-i Dûhâ: (93/11) (9+3=12) Hakikat-i Muhammedî

(3) Sûre-i İnşirah: (94/08) (9+4=13) Hakikat-i Ahmediyyet

(4) Sûre-i Kevser: (108/03) (1+8+3=12) yine Hakikat-i Muhammedî'dir.

Fazla uzatmamak için bu sayısal değerleri yeterli gördük. Yoksa bu sayılardan daha birçok sayılar üretilecektir.

Ve bu müthiş Sûrelerin müthiş mânâları çok muazzam hakikatleri ifade etmektedirler. Hepsi tamamen ayrı muhteşem birer konu olduğundan o sahalarına girmeden sadece sayısal değerleri yönünden kısaca ifade etmek istedim.

Bu Sûreler, Sûret-i Muhammedî'nin her biri ilâhi bir Sûret'ini açık olarak ifade etmektedirler, İnşeallah başka birvesile ile o yönlerine de temas ederiz.

26

(4-1=3) dörtten bir çıkarılırsa geriye (3) kalır. Çıkarılan o (1) i (3) ün önüne koyarsak (13) olur ki; (4) eşittir (13)-(13) eşittir, (4) tür ki; bu da İslâmın (şeriat, tarikat, hakikat, marifet) (4) mertebeleridir. İşte her bir sûre (4 sûre), sûreti itibariyle Hakikat-i Muhammedî'nin sûretini ifade etmektedirler.

"Muhammed" (□◊ζ⇓ -⁄□≤⇓□βζ′⇓) kelimesi, ilâve harekeler ile **(13,9)** kendi harfleri ile **(13,2)** sayı değerindedir ki, her iki yönden de **(13)** tür. **(1+3+9=13)** **(132)** ise **(13)** ün zâhir ve bâtın, her iki mertebeden tasdikidir diyebiliriz.

Hz. Rasûlüllah'ın doğuşu milâdî **(571)** **(5+7+1=13)**

Rebiülevvelinin **(12)** nci gecesinin **(13)** üncü güne bağlandığı gece'dir.

Doğduğu yer. **(Mekke)** (⌈¬⇓) sayısal değeri (40+-

20+20+5=85) toplarsak, (8+5=**13**) tür.

(Kâ'be) (⌈φ∪.) sayısal değeri (20+70+2+5=97=) toplarsak (9+7=16) (16-3=**13**) olur. Çıkarılan (3) ise, ilmel aynel, Hakkel yakîyn mertebeleri ile bu hakikatleri yaşamanın gereğini ifade etmektedir ve Kâ'be-i Muazzama'nın **(13)** mertebesi vardır. İnternet kayıtlarından indirdiğimiz bu krokide açık olarak görülmektedir.

Ayrıca Beytullah, ilk inşasından bu güne kadar (12) defa yeniden inşa edilmiştir.

Kâ'be-i Muazzama'nın çevresinde Osmanlılar'ın yaptıkları revakların ön sırasındaki, direk sayısı (104) tür, aradan sıfırı kaldırırsak **(14)** kalır ki; nûr-ı Muhammedî'dir. Bu (104) direk, yüzdört ilâhi kitabı temsil etmektedir. Orada hepsinin toplu temsili olduğunun ifadesidir.

Ayrıca içinde (13) rükün/mertebe vardır.

(104) üncü son kitap olan Kûr'ân-ı Âzimuşşânı çıkarırsak, geriye kalan (103) üncü mânâ-yı İncilî'dir. Yine aradaki, sıfırı kaldırırsak, **(13)** kalır ki, İncîl'in bağlı olduğu yer bellidir. İncîl'i de çıkarırsak geriye (102) kalır ki, Zeburdur. Yine sıfırı kaldırırsak (12) olur ki; bu da Hakikat-i Muhammedî, Zeburun bağlı olduğu yerdir. Zebur'u da çıkarırsak geriye (101) kalır ki, Tevrattır. Yine sıfırı kaldırırsak (11) kalır ki, Tevrat'ın da bağlı olduğu yer Hz. Muhammed'tir. Böylece bütün kitaplar Hakikat-i Ahadiyye'yi Ahmediyye'ye bağlıdır.

Kâ'be-i Muazzama'nın üst katının en ön sırasındaki, direklerin sayısı ise (113) tür. Öndeki tevhid hakikati olan

28

(1)'i alırsak geriye (13) kalır ki, oralarda da mutlak hakimiyyetini açık olarak göstermektedir.

Kâ'be'nin eni (11), boyu (12), yüksekliği (13) metredir ki; bu hakikatlerin hepsi orada mevcuttur.

Hâcer'ul Esved= Toplam sayı değeri, (678) dir. Baştaki (6+7) yi toplarsak **(13)** eder ki, kaynağı mâlûmdur.

Geriye kalan (8) ise sekiz cennettir ki zâten kendi de cennet taşıdır, bir bakıma Hakk'ın eli, bir bakıma Hakk'ın gözüdür.

Aslında dolar'ın üzerinde'ki, gözün aslı'da budur, çünkü kemâl budur. Diğer ismi **(14)** Nur'ı Muhammedî'dir. (Allahu Nurussemavati vel ard) olmakla âlemi bir noktadan ve her noktadan seyretmektedir.

Zem Zem, toplam sayı değerleri **(94)** tür, toplarsak **(9+4=13)** tür, kaynağı buraya bağlı olduğundan bitmek tükenmek bilmez.

Kâbe'nin kapıları da **(94)** tür, **(94)** üncü kapının üstünde ayrıca ikinci kata çıkan bir kapı daha vardır, onunla **(95)** olmaktadır, her iki halde de sayı toplandığında **(13)** ve **(14)** etmektedir ki, mertebeleri bellidir.

Safa ve **Merve** tepeleri arasında yapılan **(sa'y)** yerinde **Safa** tepesinden başlayan direklerin, hervele başlangıcına kadar olan sayısı **(13)** ve orada olan ve Âyet'te belirtilen Allah'ın Ulûhiyyet işaretlerinden biri de budur.

7ϒ⌈ ♦≤⇐⇔α ϒ□ϒ⎞←β□∪□(⁄∑ϒ⇓ □⟩□⎣⁄□□◊⁄
⇔α□⎣ β□1□≤□⇔α □≤⎛ϒα □ΘΥΞ□

(İnne'ssafa ve'l merve'te min şeairillâh)

158: ***"Safa ve Merve Allah'ın –şeairi- işaretlerindendir"***

Hac'da ve Umre'de Kâ'be'nin etrafında **(7)** def'a dönülür. Her dönüş bir **şavt, (7) şavt** bir **tavaf** olur. Ayrıca **(sa'y)'**da da **(4)** def'a gidiş ve **(3)** def'a geliş vardır ki, **(7)** def'a **Safa** ile **Merve** arasında yürümektir. Buna da **sa'y** etmek denir. Tavaf ve sa'y in toplamı ise **(7+7=14)**

dür ki Nûr-ı Muhammedî'dir. Dikkat edilirse Âyet sayısı da toplam **(14)** tür.

Hz. Muhammed (s.a.v.) efendimizin en büyük mucizesi Kûr'ân'dır. Daha evvelce de belirttiğimiz gibi bütün zuhurları **(13)** tür.

Yukarıda ıkra' bölümünde ve Vahy ve Cebrâîl kitabında kısaca anlatıldı.

Kûr'ân da **(114)** Sûre vardır, **(114)** besmele vardır. Baştaki **(1)** ler tekliğin/birliğin ifadesidir, onları ayırırsak **(14)-(14)** kalır ki; bilindiği gibi Nûr-ı Muhammedî'dir. Secde Âyetleri de **(14)** dür ki; çok mânidardır, her secde âyeti ayrı bir mertebeyi ifade etmektedir. *(Bu husus müstakil bir kitap konusudur, ileride vaktimiz olursa inşeallah o yönde de bir çalışma yaparız.)*

Secde Âyetlerinin sûre toplam sayıları **(490)** dır. Toplarsak **(4+9=13)** olur ki; bağlı olduğu yer bellidir. Âyet sayılarının toplamı ise **(760)** tır, toplarsak **(7+6=13)** tür. Görüldüğü gibi müthiş bir uyumluluk vardır. Ayrıca Kûr'ân-ı Kerîm'de "Şemsiyye ve kameriyye" diye ifade edilen iki kısım harf vardır. Bu harfler çok önemli tevhid ve Kûr'ân bilgilerini anlatan harflerdir. Gerek "Şemsiyye" ve gerek "Kameriyye" harflerinin adetleri **(14)** tür, yâni tıpkı secde Âyetlerinde olduğu gibi **(13)**ün varlığında bir başka ana kaynak harflerdir.

Bunlara (Hakikat-i İlâhiyye ve Hakikat-i Muhammedîyye) harfleridir de diyebiliriz. Şemsiyye, harfleri **(π)** **(te)** ile başlamakta, **(⎛)** **(nun)** ile bitmektedir ki, Nur-ı İlâhidir.

□⁄□□⎞α□⎣ ϒπα□⎧♦◊□≤□⇔α ′□⎧′© ′⎡♦≤ ⇐⇔□α □ΣΥ□

(Allahu Nûrussemavâti vel ard)

(24/35) ***"Allah semavât ve arzın Nûrudur."*** Âyetinin

bütün âlemdeki, zuhurudur. **(te)** ile başlaması Hakikat-i ilâhiyyenin **(ente-sen)** ile tenezzülü'dür. Dikkat edersek Sûre ve Âyet sayıları toplamı **(2+4+3+5=14)** tür, Ne hayret verici müthiş bir uyum değilmi? Mânâ değerleri ile sayısal değerlerinin mucizevî bir şekilde nasıl bir uyum içinde oldukları çok açık olarak görülmektedir.

Kameriyye harfleri ise, **(α) (elif)** ile başlamakta ve **(∏) (he)** ile bitmektedir'ki; Ahadiyyet hakikatinin bütün varlıklardaki hüviyyet'idir. **(He)** nin iki şekilde tek ve çift göz olarak yazılışındaki hikmeti, tek göz olarak Ahadiyyet hüviyyetini çift göz ise varlıklardaki Ahadiyyet ve zuhur hüviyyetini ifade etmektedir diyebiliriz.

Ayrıca bu harfler **(13)** hakikatinin alfabetik manevi oluşumunu da ifade etmektedir.

(13) olan Ahadiyyet mertebesi, her mertebe'de ayrı bir nûr ile zuhura çıktığından **(14)** üncü mertebe olmuştur. Ancak bu **(14)** üncü mertebe **(13)** ün üzerinde değil bütün mertebelerinde o mertebenin gereği olarak zuhur ettiğinden ve ayrı küllî bir varlığa sahip olduğundan **(14)** üncü mertebe denmektedir, yani bu mertebe yukarıda da bahsedildiği gibi **(13) (14)** diye **(13)** ün üzerinde bir mertebe değil, fakat bütün **(13)** ün mertebelerinde tümden tecellide olan Nûr-ı Muhammedî mertebesidir. Yoksa **"Ahad"**ın üzerinde sadece **(a'mâ)** iyyet vardır'ki, orada ise ne sayı ne hesap, ne insan, ne âlem vardır. Yani **(14) (13)** ün bütün varlık mertebelerindeki nûru olan, Nûr-ı Muhammedî'dir ve bu hakikat-sır ilk def'a **(Bedir)** savaşıyla dünya üzerinde zuhura çıkmıştır. **(Bedir)**, bilindiği gibi ayın **(14)'**ü en kemalli ve tam bütün halidir. Yerde olan **(Bedir)** kuyularına nispetle verilmiş olan **(Bedir)** savaşının ismi, aslında gökte olan "**Bedir"** in ismidir.

Tarihler bu savaşta İslâm askerlerinin **(313)** kişi olduğunu yazarlar ki, çok mühimdir. Ayrıca dînî kitaplar, **(124)** bin Peygamber ve velinin sadece, **(313)'**ünün Rasûl

olduğunu söylerler. İşte bunlar birer rastlantı değil, birer gerçektirler. Bedir Savaşı (17 Ramazan / 13 Mart) da vukubulmuş, demekki; her bir **Bedir eshabı** orada bir **(Rasûl)'**u temsil ediyordu ve onların manevî yardımları da orada hazır idi.

Ayrıca, **(313)** ün baştaki, **(3)** ünü alırsak geriye **(13)** kalır ki, şayan-ı hayrettir. Ayırdığımız **(3)** ise bu hakikatlerin **(3)** mertebeden, ilmel, aynel, hakkel yakîn mertebelerinden yaşanmasıdır diyebiliriz.

İşte bu hâdise ile **(13)** ve bütün varlığında zuhur eden **(14)** Nûr-ı Muhammedî'nin yer yüzünde artık durdurulamaz zuhurunun başlangıcının mührü idi diyebiliriz.

Hakikaten de öyle olmuştur. O şerefli **(Bedir)** doğuşundan/savaşından sonra Nûr-ı Muhammedî, bir daha evvelâ Arap yarım adasında, sonra da bütün dünyada önlenemez gelişmesini göstermiş ve kıyamete kadar da gösterecektir.

İşte (Şakku'l Kamer) "Ayın ikiye ayrılması" hadisesi de bunu göstermektedir ki; Hakikat-i Muhammedî'nin oradaki, hükmü ve gücüdür ve o mertebeden zuhurudur diyebiliriz.

(313) ile ilgili küçük bir bilgi daha sunalım. İlgili kitapların yazdığına göre (Büyük Konstantin) putperest iken milâdın **(313)** senesinde Hrıstiyanlığı kabul etmiştir ki, çok dikkat çekicidir. Konstantaniyya'ya hıristiyanlık **(13)** ile girmiş ve **(13)** ile çıkmıştır. Fazla yorum yapmayalım sadece iletmiş olalım.

Kûr'ân'ın hakikatleri evvelâ **(Ikra'-Oku)** ile sonra da **(Kul-De ki)** hakikatleriyle zuhur etmeye başladı. **(Kul)** sayısal değeri **(100+30=130)** dur ki, aslı **(13)** tür. Yani **(Kûr'ân-ı Kerîm)** baştan sona **(13)** ün anlatılmasını istemiş bunu emretmiştir.

Muhatap ümmet'tir, ümmet'in sayısal değeri ise daha evvelce de belirttiğimiz gibi **(481)** dir. Toplarsak **(4+8+1=13)** tür ki, aslı itibariyle ***"tebliğ-iletim"*** **(13)** ten **(13)** edir, ne açık değil mi? Aslında zâten başkası yoktur ki! Başkasına tecellî olsun.

Mertebe-i Ulûhiyyetinden, Mertebe-i Abdiyyet'ine nüzülüdür. Bir tarafta **(13)** verici, diğer tarafta **(13)** alıcıdır diyebiliriz. Ne müthiş bir alışveriş sistemi değil mi? Alıcı ve verici uygun olmassa zaten alış veriş olmaz.

Kûr'ân'da **(Muhammed)** kelimesi **(4)** yerde geçmektedir. **(3/14)** **(33/40)** **(47/2)** **(48/29)** Görüldüğü gibi birincide **(3)** ve **(14),** ikincide **(33)** ve **(40)** üçüncüde toplam **(13)** dördüncüde ise ayrı ayrı toplandığında **(12)** ve **(11)** vardır. Bunlar dahi müthiş birer oluşumdur. Görüldüğü gibi bütün Hakikat-i Muhammedî sayısal değerleri toplanmıştır. **(11-12-13-14-33** ve **40)** tır. **(40)** ise Hz. Peygambere, Peygamberlik geldiği o kamâlâtın yaşıdır, diğerlerini ise tekrara lüzum yoktur. Muhammed Sûresi'nin sayısal değerleri **(47/38)** dir toplarsak, **(47+38=85)** tir ki, **(8+5=13)** o da **(13)** tür.

Hicret İslâmiyetin gelişinin **(13)** üncü senesinde olmuştur. Mîlâdî **(622)** **(12)** Rebiü'l Evvel'dir. Toplarsak **(6+2+2=10)** dur, **(10)** ise İseviyyet'tir. Yani bu oluşumla hicret'in diğer bir özelliği İseviyyet'ten yani **(10)** dan **(11-12-13-14-)** e hicrettir.

(π□ϖ|) **(Hicret)**'in sayısal değeri **(5+3+200+400=608)** dir. Toplarsak, **(8+6=14)** eder ki, bağlı olduğu yer mâlûmdur. Yani hicret ile ilerleme **(14)** dedir.

Yeri gelmişken küçük bir şeye daha dikkat çekmek isterim, İstanbulun alınışı **(1453)** tür. Toplarsak **(1+4+5+3 =13)** tür. İşte konstantaniyyeye hicret eden de **(13)** tür ve fetih, senenin **(13)** üncü Cuma günü olmuştur.

Nasıl ki; **(13)** ün kemâl zuhur mahalli olan Hakikat-i Muhammedî gelmeden, eskiden sadece küçük bir kasaba olan **(Yesrib)** ***"Yemen serâbı"*** oraya Hakikat-i Muhammedî gelice onun Nûrundan **(Medine-i Münevvere)** **(Nûrlu Şehir)** oldu. Yani orası İslâm ile şereflendi ve **"Ahzab Sûresi" (33/13)** âyetiyle de belirlendi.

ϒ(□⁄ρ□⌇ □3⌇ □α ←β□⌇)

(Ya ehle Yesrib) ***"Ey Yesrib halkı"***

Görüldüğü gibi **(33)** ve **(13)** çok mânidardır, **(33)** orada yapılan (Mescid-i Nebevinin) inşaatı ilk yapıldığında bilindiği gibi direk sayısıdır. Ve oradan **(13)** ün hakikatlerinin vaaz edilmesiydi.

Yesrib'in adı **(Yemen serâbı)** ndan gelirmiş. İşte böylece oraya **(13)** ün gelmesiyle **(serâb)** lık'tan yani hayal den hakikate Nûr'a ulaşmış oldu.

İşte Konstantaniyye'ye de İslâm hicret edince, yani oraya gelince orası da, İslâmla yani Nûr'ı Muhammediyye ile şereflendi ve ismi **(İslâmbol)** dan **(İstanbul)** diğer ifadeyle **(tan-bul)** yani doğuşu bul oldu. Bu oluşum orası için bir zül-zillet değil iftihar vesilesidir.

İşte gittiği her yere **(Bedir)** de doğmaya başlayan Hakikat-i Muhammedî nûruyla **(14)** şerefler götürülmüş ve oralarını nûrlu birer mahal (Medine) haline getirmiştir. Bunun tersi ile gidenler ise gittikleri yere (kan ve ateş) "cehennem" götürmüşler, İslâm ise (Nûr) "Cennet" götürmüştür.

Medine'nin sayı değerleri, **(40+4+10+50+5=109)** dur, sıfırı kaldırırsak **(19)** kalır ki, İnsân-ı Kâmildir. İşte Hakikat-i Muhammedî üzere olan ilk İnsân-ı Kâmil dünya üstünde Medînede en geniş mânâda **"medenî"**ce yaşamıştır ve bu medeniyet, bütün dünyaya ve âlemlere ışık tutmuş, nûr olmuştur ve buna "asr-ı saadet" **(saadet asrı)** denmiştir.

İşte bu zuhur mahallinin bir ismi de **(habib)** tir, ve daha evvelce de belirttiğimiz gibi sayısal değeri **(13)** tür. Medine Mescid'inin ilk yapıldığında, **(33)** direğinden **(13)** ü ön koridorda, Hz. Peygamberin kabri şeriflerinin ön tarafındadır.

Bab'üs-selâm **(1)** inci kapıdan içeri girildiğinde tam karşısında kalan **(41)** inci, tersi **(14)** olan Cennet-ül Bâki'ye çıkan kapıya kadar o uzun koridorda da tam **(13)** bölüm vardır ve o koridordan geçmek için ortalama **(15) (20)** seneye ihtiyaç vardır.

Âdem (a.s.) ile başlayan halk'tan Hakk'a doğru geriye dönüş yolculuğu İbrâhim (a.s.)'ın ayak izi ile belirginleşmiş İsrâil'in "isr" i ile yola koyulmuş İsâ (a.s.) ile göğe doğru yönelmiş ve Muhammed (s.a.v.)' in "Esra ve Mi'râc" ı ile de kemâle ermiştir.

(□□α) **(isr)** sayı değerleri **(1+60+ 200=261)** toplarsak **(2+6+1=9)** dur.

(J α□□α) **(esra')** ise **(1+60+200+1+1=263)** toplarsak **(2+6+3=11)** dir. Görüldüğü gibi **isr**'lik **(9)** olan Mertebe-i Mûseviyyet kemâle erdiğinde **(10),** Mertebe-i İseviyyet ve o da kemâle erdiğinde Esra' ve Mi'râc oluşmakta ve bu oluşum da elif ve hemze ile zuhura çıkmaktadır. (İsr) in (esra') olması yükselmesi için bir "elif ve hemze" ye itiyaç vardır ki, İsr den Mi'râc'a bu elif ve hemze **(13)** taşımaktadır. Yükseliş böyle olmaktadır. İşte aradaki fark (elif) in varlığında yükselmektir. Onun da neticesi **(Hicret)** tir, daha evvelce de belirtiğimiz gibi sayısal değeri **(14)** Nûr'ı Muhammedî dir.

"İsr" yerde yürümek "Esrâ' ve Mi'râc" ise göklerde yürümek, **"Hicret"** ise yer ve gökte yürürken gördüklerini anlatmak için (Hakk'tan) (halka) yere inip Medine'ye İlâhi medeniyyetle yürümektir.

Bu yürüyüşün ilk durağı olan (Sevr) mağarasından Medine'ye doğru yola çıkılmasını ilgili kitaplar (1 Rebiülevvel/ **13** Eylül) olarak kaydederler. Ne müthiş bir uyum değil mi?

Hz. Peygamberin Mekke'nin fethi için yola çıkma tarihini de yine ilgili kaynaklar (**13** Ramazan / **14** Ocak) olarak verirler. (Bu tarihler de hayret verici değil mi?

Hz. Peygamberin vefatı, Milâdi (632) (13) Rebiülevvel 8 Haziran, Pazartesidir.

Allah lâfzı da **(67)** sayı değerinde'dir. Toplarsak yine **(6+7=13)** tür.

Mülk Sûresi de **(67)**'inci Sûre'dir. Toplarsak yine

35

(6+7=13) tür.

İnsân Sûresi de **(76)** ncı sûre'dir. Toplarsak yine **(7+6=13)** tür.

Sûre-i Fetih: **(48/10)** biat Âyet-i toplarsak, **(4+8+1=13)** tür.

Rahmân Sûresi; **(13)** üncü Âyette, ihtar Âyetleri başlar ve **(31)** tanedir.

Sûre-i Tevbe: **(9/40)** Sevr mağarasında.

(lâ tahzen innellahe meanâ) ***"mahzun olma gerçekten Allah bizimle beraberdir."*** **(9+4=13)** tür.

Kûrân-ı Kerîm'de **(13)** yerde **(fakr)** kelimesi geçer.

Mescid-i Nebevî'nin sayı değeri de **(13)** tür.

(∫◊∩α) **(A'ma)** sayı değerleri **(1+70+40+10=12,1)** toplarsak **(12+1=13)** tür.

(Ahmed) Kûr'ân-ı Kerîm'de **(61/6)** Âyetinde geçmektedir. **(6+1+6=13)** tür.

Kûr'ân-ı Kerîm'in geneli **(13)** tür, şöyleki; (Fâtiha) Sûresi **(7)** Âyettir, son sûre olan (Nâs) Sûresi **(6)** âyettir, toplarsak **(7+6=13)** tür.

Peygamberimizin Mekke'deki görev süresi **(13)** yıldır.

Kurb'an bayramının ve hacc ibadetinin bitiş tarihi **(13)** Zilhicce'dir.

(πβϖ©) **(Necat)**"kurtuluş" kelimesi de **(50+3+1+400=454)** toplarsak, **(4+5+4=13)** tür.

(Vesile) Mâide Sûresi **(5/35)** Âyetinde **(5+3+5=13)** tür.

(Rûh'ül Kûdüs) toplam sayı değeri **(409)** dur. Toplarsak **(4+9=13)** tür. Ve İseviyyet'in kaynağıdır.

"Rûh'ül Emin" sayısal değeri **(346)** dır. Toplarsak

36

(3+4+6=13) tür.

(Cum'a) sayısal değeri **(1,13)** ve **(1+13=14)** tür.

(Oruç) (savm) sayısal değeri **(90+6+40=13,6)**

(13) ve **(6)** dır. **(6)** ise altı cihettir.

(□⌠©) **(Nûr)** sayısal değeri **(50+6+200=256)** dır, toplarsak **(2+5+6=13)** tür.

(□ϖ□) **(Secde)** sayısal değeri **(60+3+4=67)** dir, **(6+7+13)** yani secde de bir bakıma **(13)'** ün hakikatinedir.

Namazda **(13)** def'a niyet vardır. Niyet ise o şeyin ahdi yani sözleşmesidir. Kişi bir günlük namazda **(13)** def'a Rabb'ıyla sözleşme yapmaktadır ve bu her sözleşmeyi yenilediğinde yaptığı son hareketi "tahiyyat" olmaktadır. O da **(13)** def'adır. "Rabbenâ âtinâ" okunması da **(13)** def'adır. Bütün namazın rükünleri tatbik edilip ahid yerine geldikten sonra selâmete çıkıldığından **(13)** def'a selâm verilmekte sağa sola olması dolayısıyla da **(26)** selâm sözü oluşmaktadır. Bunun karşılığı olan "Allahümme entesselâmu ve minkesselâm" da **(13)** def'a söylenmektedir.

Ayrıca bir günlük namaz içinde **(94)** adet **"selâm"** kelimesi geçmektedir ki; bu da **(9+4=13)** tür. Ayrıca günün son namazı olan yatsı namazı da bilindiği gibi **(13)** rek'attır.

(Namaz hakkında daha geniş bilgi 'Salât-Namaz ve Ezân-ı Muhammedî' isimli kitabımızda mevcuttur, dileyen oraya bakabilir.)

Ayrıca şunu da ifade etmeye çalışalım. Aleyhisselâtu vesselâm efendimiz "Her kameri ayın **(13-14-15)** inci günlerinde oruç tutunuz" buyurmaktadırlar. Bu günlerde artan Nûr-ı Muhammedî özelliği ve hakikatinden, yani **(13-14** ve bir sonraki **15)** ten azamî derece de faydalanın denmektedir. Oruç tutarak hafifleyen ve hassaslaşan bünye ve gönlümüze **(14)** Bedir, dolunay, Nûr-ı Muhammedî'nin dol-

ması içindir ve bu da bir Rahmet-i Muhammediyye'dir.

Ayrıca Fransa da **(lâ luna blanche-beyaz ay)** diye bir tabir vardırki, Nûr-ı Muhammed-î demektir. Az rastlanan

bir günmüş. Moğolistanda da yeni yıl başlangıcına "**beyaz ay"** deniyormuş. (İnternetten alınan bilgidir.)

Kûr'ân'da "akıl" **(49)** yerde geçmektedir. Toplarsak **(4+9=13)** tür, akıl dahi oraya bağlıdır.

Selâm isminin sayısal değeri **(60+30+1+40= 13,1)** dir.

Kurb'an bayramının dördüncü günü beklenmezse şeytana **(49)** taş atılır. Bu da **(4+9=13)** tür.

→(⌠♥≤2□□ ϒ3⁄□□∉ ⁄∑ϒ⇓ α□□♦|) **(Heze min fazlı rabb'i)**

"Neml Sûresi **(27/40)** Âyeti" ***"Bu da Rabbımın fazlındandır."*** **(2+7+4=13)** tür.

(3©) **(Kûl) "söyle-de ki"** sayı değri **(130)** yani **(13)** tür.

(□⌊⇐2α) **(İblis)** sayı değerleri **(103)** tür yani **(13)** tür.

(∏ψ) **(Hakk)** esmâsı Kûr'ân da **(247)** def'a geçmektedir, toplarsak, **(2+4+7=13)** tür.

(□□2) **(El basar)** Allah'ın sıfatıdır, **(2+90+200=292)** toplarsak **(2+9+2=13)** görüldüğü gibi o da **(13)** tür.

(〈™⌊υ) **(Cehennem)** sayısal değeri **(148)** dir, toplarsak **(1+4+8=13)** tür ki, orası da **(13)'**e bağlıdır.

(∑⌊∩) **(Ayn-Göz)** sayısal değeri **(130)** yani o da **(13)** tür. Onunla görür.

(□(□⇓) **(Mürşid)** sayı değerleri **(544)** tür, toplarsak **(5+4+4=13)** tür. Onunla irşad eder.

38

(□⌊⌊() **(Şehîd)** "şehid-şahid" olma, müşahede etme, sayısal değeri **(319)** dur. **(3+1+9=13)** aslı aslını müşahede etmektedir.

(κ⇐©) **(Kalb)** toplam sayı değeri **(132)** dir, **(13,2)** on üç ile zâhir bâtın dönmektedir.

(®5α) **(İslâm)** sayı değerleri o nun da **(132)** dir, **(13,2)** o da zâhiriyle bâtınıyle orayı anlatmaktadır.

(φ) **(Sabr)** sayısal değeri **(292)** dir, **(2+9+2=13)** sabır da oraya bağlanmaktadır.

(3∪υ) **(Ceâl)** "kılma-dileme-tesir etme" gibi anlamlara gelmektedir. Muradını kimseye hesap vermeden yerine getirmesidir. Sayısal değeri **(103)** tür, aradan sıfırı kaldırırsak, netice yine **(13)** tür ki, bir işi kılmak ve dilemek O'na aittir.

Hz. Peygamberin doğduğu evin yerinde olan şimdiki kütüphane'nin No=su **(31)** dir, o nun da tersi yine **(13)** tür.

Bilindiği gibi Kûr'ân-ı Kerîm'de **(114)** tane Sûre vardır. Bu Sûrelerin **(90)** tanesinde **(13)** üncü Âyet vardır geriye kalan **(24)** tanesinde yoktur, **(90)** ile **(13)**'ü toplarsak **(90+13 =103)** olur ki, aradaki sıfır yine kalktığında o da **(13)** olur. Ayrıca sadece rakkamları da toplasak, **(9+ 1+3=13)** yine **(13)** tür. Ayrıca **(90-24=66)** kalır, **(6+6= 12)** eder ki, ifade ettiği değer bellidir.

Bu **(90) s**ûre de geçen bütün **(13)** üncü Âyetleri mânâları ile vermeyi arzu ederdik ama kitabımızın hacmi ve zamanımızın sınırlı olması dolayısıyla misâl olması bakımından sadece birini belirtmekle yetineceğiz.

NOT=*(90) surenin içinde ikisi (12) Âyettir Surenin tamamı ile onlarda 13 olur*.

------------------- 39

Hucurat Sûresi **(49/13)** Âyetidir.

⌠♦ρ⁄©′α∟ ♣·⁄∑ϒ⇓⁄⁄′·β™⁄™⇐ β
≤©ϒα ′β≤™⇔α β⎝′≤⎨α ←β⎨ ΘΣ

(Ya eyyühennâsü innâ halâknâküm min zekerin ve ünsa.)

13***." Ey insanlar!. Muhakkak ki, biz sizi bir erkek ile bir dişiden yarattık-halkettik."***

Âyet-i Kerîme İnsânlık âlemi'nin başlangıcından, yani insandan bahsetmekte. İnsân ise **(13)** ün en kemâlli zuhur mahallidir. Sayısal değerleri de iki def'a bunu açık olarak göstermektedir. **Sûre (49) (4+9=13)** Âyet-i kerîme zâten **(13)** tür.

Hz. Peygamber (s.a.v.) Veda Haccında kendisiyle beraber değişik kaynaklarda yaklaşık, **(114)** veya **(124)** bin sahabisinin olduğu rivayet edilir ki, çok mühimdir. Bu hadise Kûr'ân-ı Kerîm'in **(4)** mertebesi'nin yani **(114)** sûreli tenzîlî, lâfzî ve kayıtlı Kûr'ân'ın kevnî ve fiilî yani yaşanan Kûr'ân olarak zuhura çıkması demektir. Her **bin** kişi bir sûre'i celile'nin varlığını fiilî olarak ortaya koymakta idiler. Ayrıca aleyhisselâtü vesselâm efendimiz ise nâtık-ı Kûr'ân, konuşan Kûr'ân'dır.

İşte bu muhteşem hacc esnâsında, bütün insanlık tarihi seyri içerisinde ve tek fiilde Kûr'ân-ı Kerîm **(4)** mertebesi itibariyle ortaya konarak yaşanmıştır.

(1) Elde bulunan tenzîlî Kûr'ân.

(2) İçinde bulunan, İnsân-ı Kâmilin temsilcisi (Elif-lâm-Mim) olan özel ve öz Kûr'ân.

(3) "114" bin fiîlî sahâbî Kûr'ân.

(4) Ve "Kûr'ân-ı nâtık" Konuşan Kûr'ân olan Hz. Rasûlüllah (s.a.v.) efendimizdir. Bir daha bu "cem"iyyet'in bir araya gelmesi mümkün değildir. Bu hususları tefekkürlerinize sunuyorum. Bu idraklerle sizler daha değişik değerlendirme ve anlayışlara ulaşabilirsiniz.

40

Hûd Sûresi **(11/112)** Âyetinde:

(□π⁄□ϒ⇓′α ←β□◊□·⁄〈ϒ™□ν⁄□β□∉ □ΘΘΡ□

(Festakim kemâ ümirte)

112." Artık emrolunduğun gibi dosdoğru ol."

Bu Âyet-i Kerîm'e nin Hz. Peygamberin saçlarını ağarttığını söylerler, çünkü içinde **(11-12-13)** vardır, saçlarını ağartan bir bakıma bu hakikatler istikametinde oluşan âlem şumul bir Hakikat-i Muhammedî anlayışıyla hayatını devam ettir denmektedir.

Mühim olan özellik **(112)** sayısının hususiyyetidir. Belki rastlantı'dır, diyeceksiniz ama değildir, gerçektir. Bilindiği gibi Türkiyemizde **(112)** âcil servistir. Her türlü âcil tıbbî yardım gerektiğinde o numara aranır. O numara'nın aslı da, **(1+12=13)** yani **(12)** ve **(13)** tür, yani bütün tıbbî âciliyyet **(13)** ile karşılanır oraya bağlıdır. İşte yukarıda bahsedilen âyete uygun, ayni pareleldedir.

Zâhir ve batın sağlık tedavileri böylece **(13)'**e yüklenmiş olmakta ve **(13)** olan hakikat-i İlâhiyyenin zuhur mahalli de Hakikat-i Muhammedî olduğundan O nun da nokta zuhur mahalli Hz. Muhammed olduğundan, bu ağır yükü o âyet-i kerîme geldiği zaman yüklendiğinden, işte bu yüzden saçları ağarmıştır diyebiliriz.

İslâm takvimi, Hicret hadisesi ve kamerî (ay) takvimine göre düzenlenmiştir. Çünkü Nûr-ı Muhammedî'dir. Bilindiği gibi yaklaşık olarak (ay) "kamer" takvimi (güneş) takvimine göre (10) gün evvel gelmektedir. İşte bu yüzden senelerin belirli süreleri içerisinde her gün ve gecelere bayramlar ve mübarek geceler tesadüf etmektedir. Böylece zamanlar hakkında adalet oluşmuş, bütün geceler ve gündüzler mânevî tahsisatlarını alarak haksızlığa uğramamış olmaktadırlar.

Arabî "kamer"î sene yaklaşık olarak **(355)** gün dür, **(3+5+5=13)** tür, Milâdî "güneş" senesi ise, **(365)** gün dür. **(3+6+5=14)** tür ki; Nûr-ı Muhammedî'dir.

41

Hz. Âlinin velâyet sancağının dalgalandığı yer (□ϖ©) **(Necid)** sayısal değeri **(133)** tür, **(13)** ve **(3)** yakîn'lik mertebeleridir. Vefatı "Şehadeti" hicrî **(40)** Milâdî **(661)** dir toplarsak, **(6+6+1=13)** tür ki çok mânidar dır.

Nûr-ı Muhammedî'nin, Muhammedü'l Eminlik'ten Hz. Muhammed'e dönüşüp zuhura çıkmaya başladığı yaşı **(40)**

tır. Hanefi Mezhebine göre de bir günlük namazın rek'atları da **(40)** tır. Sıfırını alırsak geriye **(4)** kalır ki, İslâmın **(4)** mertebesi ve **(4)** mezhebidir ve böyle birçok **(4)** ler vardır. Yeri olmadığı için bu kadarla bırakalım.

Şimdi gelelim **(40)** sayısının **(13)** hakikatiyle olan özel bağlantısına.

(40) sayısından, **(40)** sayısının altında bir sayı belleyin ve onu **(40)** tan çıkarın geriye kalan sayıyı kendi içinde toplayın ayrıca belirlediğiniz sayıyı da kendi içinde toplayın, sonra çıkan iki sayıyı da tekrar toplayın göreceksiniz ki; mutlaka **(13)** çıkacaktır.

Daha iyi anlaşılabilmesi için şöyle bir misalle küçük bir tatbikat yapalım. Asıl sayımız **(40)** tır, çıkaracağımız sayı yı da **(28)** olarak belirliyelim, **(40-28=12)** kalacaktır. Evvelâ **(40)** tan çıkardığımız **(28)** sayısını kendi içinde toplayalım **(2+8=10)** daha evvelce çıkan sayıyı da kendi içinde toplayalım, **(1+2=3)** tür, şimdi çıkan her iki sayıyı da bir biriyle toplayalım, **(10+3=13)** eder ki, hayrettir.

Bir de daha az sayı ile aynı işlemi yapalım, meselâ **(40)** tan **(9)** u çıkaralım **(40-9=31)** kalır, **(3+1=4)** olur, **(4)** ü çıkardığımız **(9)** ile toplayalım **(4+9=13)** görüldüğü gibi yine **(13)** tür. Bu işlemi **(40)** tan aşağı doğru bütün sayılarla eğer vaktiniz var ise teker teker deneyin hepsinde de ulaşacağınız sayı mutlaka **(13)** olacaktır.

Bu uygulama da sadece bir sayı değeri vardır ki, küçük bir açıklama gerektirir, o da şudur: Bu işlemi **(40)** tan **(20)** sayısını çıkararak yaptığımızda **(20-20)** eşit bir sayı değeri oluşacaktır, bunları **(2)** **(2)** toplarsak **(2+2=4)** çıkar ki, buda aslını ifade dir, yani İslâmın **(4)** mertebesi'dir. Ayrıca tevhid, birlik dini olan İslâmın şiarı, tek'i yani

(1) i **(4)** ten çıkarırsak, **(4-1=3)** kalır, yani **(4)** **(1)** ve **(3)** ten meydana gelmektedir, bunları yan yana koyarsak yine **(13)** olur ki, böylece **(4)** eşittir **(13)** **(13)** eşittir, **(4)** tür, diyebiriz.

Bir de hz. Mevlânâ ile ilgili **(13)** ün bazı bağlantıları' na bakalım, (β©⌉⌈⇓) **(Mevlânâ)** sayısal değeri **(128)** dir, toplarsak **(1+2+8=11)** dir. Muhteşem kitabı (0⌈™ρ⇓) **(Mesnevi)** nin sayısal değeri **(606)** tıdır, toplarsak **(6+6=12)** dir ve bu kitap, (⌈™϶2) **(bişnev)** **(dinle)** diye başlar sayısal değeri, **(358)** dir, toplarsak **(3+5+8=16)** **(16-3=13)** veya diğer şekliyle **(5+8=13)** tür. Geriye kalan **(3)** ise yakîn mertebeleri ile gönül kulağıdır.

Yuhanna İncil'i (®5·) **(kelâm)** ile başlar, sayısal değeri, **(91)** dir, toplarsak **(9+1=10)** dur ki, İsevîliktir.

(K. Kerîm) (⌡α□©α) **(ıkra')** sayısal değeri, **(303)** tür, toplarsak **(3+3=6)** ayrıca sıfırı alırsak **(33)** tür.

Bunlar da **(ıkra')** nın ve devamının **(33)** direkli Mescid-i Nebevi'de, **(6)** cihetten izâhı/yayılmasıdır.

Şimdi bunları kısaca incelemeye çalışalım. **(13)** ün müşterisi kulaktır.

(Bişnev-dinle) **(13)-(13)** mertebeli Hakikat-i Ahadiyyet'i dinle demektir.

(Mesnevi) **(12)** Hakikat-i Muhammediyyeyi dinle.

(Mevlânâ)(11) Hazret-i Muhammed mertebesinden söyle.

(Kelâm) **(10)** ise İseviyyet'tir.

(Oku) **(33)** ise bütün bu hakikatlerin zuhur mahallidir. Yukarıda da görüldüğü gibi:

Kûr'ân-ı Kerîm, (oku) diye başlar.

43

Mesnevi-yi Şerif, (dinle) diye başlar.

Yuhanna İncil'i ise (kelâm) diye başlar.

Hz. Mevlânânın ölümü, **(17 Aralık 1273)** imiş toplarsak, **(1+2+7+3=13)** tür.

Şems'in Konya'dan ilk ayrılması hicrî **(643)** imiş. Toplarsak, **(6+4+3=13)** tür. Milâdî **(15 Şubat 1246)** toplarsak **(1+2+4+6=13)** tür.

Muhyiddîn sayı değerleri **(157)** dir, toplarsak, **(1+5+7=13)** tür.

Bunları da birer yardımcı bilgi olarak ilâve etmiş oldum.

Çok daha fazla zaman ve araştırmaya ihtiyaç olan bu sahada, şimdilik vermiş olduğumuz sayısal bilgilerin bir başlangıç olarak az da olsa yeterli olabileceği kanaatiyle ve benim de zamanımın azlığı dolayısıyla bu kadarla yetiniyoruz.

Bundan sonrasını da diğer başka meraklı ve araştırıcı kardeşlerimiz İnşeallah daha çok genişletir ve geliştirirler.

Yardım Hakk'tan gayret bizdendir.

Sevgili okuyucu kardeşim: Bu kitap bir menkıbe veya bâzı kişilerin hayat hikâyelerini nakleden kitap değildir. Görüldüğü gibi bir araştırma inceleme ve sayılar kitabı'dır.

Sıkılmadan okuduğunuz için sağ olunuz İnşeallah az da olsa mânevî ufkunuzu belki biraz genişletmişizdir. Muazzam dinimizin sadece şekiller dini olmayıp sonsuz yönlerinin de olduğu hakkında bir kanaatiniz oluşmuş ve dinimize karşı bakış açınız biraz daha değişmiş olabilir.

Böylece bizlere Kûr'ân ve Hadîsler gibi ve örnek bir yaşam, muhteşem bir İnsânlık ve asalet mirası bırakan Allah'ın Rasûlü Hz. Muhammed (s.a.v.) efendimize sonsuz şükran ve saygılarımızı sunarız. Onu sadece duygusal bir yolla sevip ve yaptıklarını takliden uygulamak, Onu anlamak için yeterli değildir. Onu ancak getirdiği gerçek fikirleriyle tanıyıp, bilip, öylece fiil ve fikir birliği ile takip etmek her halde en isabetli yaşamımız olacaktır.

44

"Muhammed" (s.a.v.) dediğimiz zaman Onu üç **mim** ve anlatılan bütün mertebelerdeki nûru ile idrak etmemiz gerekmektedir. İşte o zaman ancak (o bizde, biz onda) onunla bir olup **(fenâfirrasûl)** böylece (Bakabillâh) Mi'râc yol-

cusu olmuş oluruz, İnşeallah. Şefaat ondan, gayret bizden kolaylaştırmak ve affetmek Hakk'tandır.

Hakk doğruyu söyler ve doğruya ulaştırır.

<u>(Elhamdülillâhi Rabb'il alemîn)</u>

(Hamd Allah'a mahsustur, gerçek Hamd'ı ancak Allah (c.c.) yapar.)

(Böylece* (13) *hakikatinin bütün âlemler hakkında ne kadar* (UĞURLU) *ve âlemlerin ona bağımlı olduğu açık olarak görülmüş oldu.)

Gönülden esintiler'de, bir başka kitabımızın sohbetinde, yeniden buluşmak üzere hoşçakalın.

(27/02/2007)(20/09/2007)

(Terzi Baba Tekirdağ)

Peygamberimizi (s.a.v.) daha iyi tanıyabilmemiz için yapmış olduğumuz **Fusûs'ul-Hikem** sohbetlerinden konu ile ilgili birkaç bölümünü de özet olarak ilâve etmeyi uygun buldum inşeallah faydalı olur.

NOT= **Koyu yazılar metinden**, normal yazılar izahları olacaktır.

Bugün 04/12/2011/Pazar. Fusûs'ul-Hikem cilt 4 sayfa 317

Bu fass Kelime-i Muhammediyye de mündemiç/içinde bulunan, **hikmeti Ferdiyye beyanındadır.**

45

Bilindiği gibi fert, tek ma'nâsındadır. Vahid; bir, ahad da tek, fakat ferdiyet; bütün birleri toplamış bir tek ma'nâsındadır.

Hikmet-i Ferdiyyenin kelime-i Muhammediyyeye tahsisindeki sebep budur ki: Hakikat-i Muhammediyye bil cümle taayyünatın evvelidir. Ve kâffe-i mevcudatın a'yân-ı sabitelerini ve hakayıkını müştemildir. Onun fevkinde hiçbir isim ve sıfat ve nat/övgü, ile mevsuf/vasıf ve mevsum/isim ve men'ud/övgü olmayan "zat-ı sırf" vardırki cem-i tayyunattan münezzehtir.

Hikmeti Ferdiyye'nin,

Yani Ferdiyyet hikmetinin, kelime-i Muhammediyye'ye yani Muhammed kelimesine, Muhammed hakikatine tahsisisndeki sebep budur. Yani Ferdiyyet hikmetinin Muhammed kelimesindeki hususiyyeti, tahsisindeki sebeb budur. Hakikat-i Muhammediyye. Biz peygamberimizi ne yazıkki sadece beşer yönüyle tanıyoruz o da zâten bu yönü ile *"bende ancak sizin gibi bir beşerim"* diyor. *"Ene misliküm beşerun"* (18/110) hükmüyle bunu bize bildiriyor. Âyetin arkasından diğer yönleri de geliyor ancak biz sadece genelde bu yönüne bakıyoruz.

Bize kıyasen Mekke ve Medine'de tarihin belli bir süresinde yaşayan bir varlık olarak görüyoruz. Yani bizler gibi bir varlık zannediyoruz, tabî o tarafı da var, ancak Rasûlüllah'ın diğer varlıklardan ayrı bir farkı varki bunun diğer ismi "Hakikat-i Muhammediyye"dir. Yani Muhammedî hakikatlerdir. İşte bu Muhammedî hakikat, beşerî Muhammedînin bünyesine giydirilmiş, bünyesinde mevcud olmuştur.

Bâtınen kendisinde toplanmış olan diğer tarafı ile de *"ancak bana İlâh'ınızın tek bir ilâh olduğu vahyolunuyor"* hükmünde olan, Hakikat-i Muhammedî'nin tarifine gelince, **"bil cümle tayyünatın evvelidir."**

Hakikat-i Muhammediyye denilen bu program a'yân-ı

sâbite **"bi'lcümle taayyünatın evvelidir."** Bu âlemlerde görünen görünmeyen bütün geçmişler ve gelecekler bizler de dahil bütün âlemlerde ne varsa tayyünatın evvelidir. Bunların bütün kaynağı Hakikat-i Muhammedî'dir. İşte

Peygamberimizi bu yönüyle de tanıdığımız zaman, biz ancak onu tanımaya biraz olsun yaklaşmış oluruz. Aksi halde bizler gibi, Mekke Medine'de yaşamış, tarihi bir varlık olarak aklımızda ki kaydı böylece geçmektedir. Ama onun birde bâtını vardır, tabî diğer

Peygamberlerinde bâtınları vardır, fakat bu kapsam ve genişlikte değildir. **"Hakikat-i Muhammediyye bi'lcümle taayyünatın evvelidir"** "Taayünat" bu âlemler demektir. Bir program dâhilinde zuhura çıkmış ve bütün bu varlıkların evveli bütün bu mevcudatın gelmiş geçmiş, yok olmuş, hükmünü bitirmiş ve gelecek olan bütün varlıkların da kaynağıdır. Ve tüm mevcudatın a'yân-ı sabitelerinin açık ve sabit olan programlarını ve hakayıkını/hakikatlerini bünyesinde toplamıştır. Yani bunları kendi bünyesinde bulundurmaktadır. Bunların a'yân-ı sabitelerini açık ve sabit olan diğer ismi ile "kazâ" hakikatlerini kendi bünyesinde bulundurmaktadır.

Yani Peygamber Efendimizin bâtınî hâli bu âlemlerdir. Onun fevkinde üstünde Hakikat-i Muhammediyyenin üstünde hiçbir isim ve sıfat ve nat yani övgü ve vasıf olmayan zât-ı sırf vardır ki, cem-i taayyünattan münezzehtir. Bu Hakikat-i Muhammediyye'nin üstünde sadece zâtî bir mertebe vardır ki burası zuhur ve tecelliden münezzehtir. Yani Allah'ın mutlak zâtı vardır. Bu hâlin bir beşer mahlûk ve kevn tarafından anlaşılması mümkün olmayan zât-ı sırf vardır ki, bütün zuhurdan münezzehtir. İşte "kulhüvallahü ehad" budur.

İşte sırf ve mutlak zât Allah'ın mutlak zâtı vardır. Onun ilk zuhuru Hakikat-i Muhammediyyedir. Bütün âlemlerin programı oraya verilmiştir.

Zira Zât-ı Ahadiyye hasebiyle tecelliden müstağnidir.

Not=Aşağıdaki satırlarda metin ve izahları karışıktır.

------------------- 47

Zat-ı Ahadiyye kendi hakikati itibariyle tecelliden "müstağni/beri" dir. Yani orada tecelli yoktur. Kendi varlığında kendine ait tarafında tecellisi yoktur. Zatının zâti olarak tecellisi yoktur. Ancak zatının sıfâtî ve esmâî tecellileri var-

dır. Hakikat-i Muhammedi de bu tecellilerin evvelidir. Toplu olarak zuhurda olanın evvelidir.

Binâenaleyh onun vücûd-ı mutlak'ı, yani Cenâb-ı Hakk'ın mutlak vücudu, Zât-ı Mutlakı hakikati itibariyle, zatiyyeti dolayısı ile, asla tecelli etmez, o kendine ait olan halidir. Onun tecellisi ancak onda bil kuvve mevcud olan sıfat ve esmâ icabıdır. Yani zât-ı Mutlak'da kuvvede mevcud olan henüz fiile çıkmamış sıfat ve esmâ icabıdır. Yani sıfatlarının ve isimlerinin tecellisi vardır. Zâtının tecellisi yoktur. Zâtının tecellisi diye bir şey de söz konusu değildir. Şöyle kabul edilirse eğer, Zât-ı Ahadiyyette mündemiç ve mevcud sıfat ve esma olmasa Zat zatiyeti üzere kalır ve ondan ebedi tecelli vaki olmaz idi.

O zaman ne bizler olur idik ne de bu mükevvenât olurdu. Fakat onda bil kuvve sıfat ve esma-i namütenahiye bulunduğundan yani onun kuvvede iç bünyesinde sonsuz sıfat esması isimleri bulunduğundan ve bunlar, lisan-ı istidatlarıyla zuhur talep ettiklerinden Zât-ı sırf, Lâ taayyün mertebesinden mertebe-i ilme tenezzül ederek o sıfat esma-i namütenahinin sûretleri ilm-i hakkta müteayin ve her birisinin hakikati yek diğerinden mütemeyyiz oldu, bir birinden ayrıldılar. Hangi esma isminin gereği ne şekilde faaliyet gösterecekse hangi sıfat isminin gereği ne şekilde faaliyet gösterecekse kendisine ne verilmişse onları görevlerini yapması için birbirinde farklılıklar olarak meydana geldi.

Bu mertebeye mertebe-i vahidiyet ve mertebe-i sıfat ve esma. Vahidiyet mertebesi ilm-i ilâhiyyede Ahadiyyet mertebesinin tecellisi olan isim ve sıfatlarının zuhura çıktığı yerdir, yani ilmi ma'nâda zuhura çıktığı yer. Buraya Hakikat-i Muhammediyye derler. İşte bu şekilde Vahidiyet mertebesinin diğer ismi Hakikat-i Muhammediyyettir. Ahadiyette zat-ı sırf vardır, orada bilinen iki şey İnniyyeti ve Hüviyyeti olarak zuhurdadır. A'mâiyette hiçbir bilinç yoktur. A'mâiyetten Ahadiyyete bir tecelli olduğu zaman

48

Ahadlığı yani tekliği bilindi orada sadece İnniyyeti ve hüviyyeti bilindi işte burada zât-ı mutlak sırf zat olarak bilinen yerdir. Onun bir tecellisi vahidiyyettir.

Aralarındaki fark ise tayyünsüzlük ve taayyünden ibarettir. Yani Ahadiyyet mertebesi Lâ taayyün mertebesi Vahidiyyet mertebesi ise taayyün/taayyünü evvel mertebesidir. Yani ilmi ma'nâda programların yapıldığı ve belirginleştiği mertebedir. İlim olarak yalnız daha rûh, nur ve vücûd olarak değil sadece ilm-i ilâhide ilim olarak'dır. Yani lâtif varlıklar olarak ortaya çıkmış olmaktadır. Bu babdaki tafsilât fass-ı Şisi'de geçmişti.

Şu halde (s.a.v.) Efendimizin hakikati, cemii tayyünatın, mebde-i kaynağı, başlangıcı olmak itibariyle vücûdu Vahid ve Ferttir. yani bütün bu varlığı bünyesinde topladığı için Ferd-i Vahid diye de konuşulur. Vahid bir ve ferttir. Ve keza bil cümle taayyünata muhit olmak itibariyle de külliyyetle muttasıftır. Bil cümle taayyünata muhit olmak dolayısı ile bütün bu âlemlerin varlığına muhit olması dolayısı ile ve külliyyetle vasıflanmıştır. Kül olarak da isimlendirilir. Hakikat-i Muhammediyye-i külliyye diye de isimlendirilir. Nitekim Ferideddin-ı Attar kıssesissirrihu bi ser namelerinde, bu makama işaretle buyururlar Tercümesi,

----

"Ey iş adamı, Sırr-ı Hakk'ı sana açıkça söyliyeyim ki! Bu âlemi taayyünde Ahad Ahmed'tir. Mim-i taayyünü kaldır, Ahmed Ahad olur. İşte Allahüssamed'in ma'nâsını anla."

Şimdi buraya kadar ne anladık bakalım. Hikmet-i Ferdiyye, Hakikat-i Muhammediyyeye tahsis edilmiştir. Ferd, tek ma'nâsına bütün bu âlemlerin ne kadar kesret/çokluk olursa olsun, bu çokluğun neticede birliğe dayandığı ve bir bütün olduğu ve çokluğun isminin de teklik ifadesi ile ferd, ferdiyye olarak belirtilmesidir.

Bir günlük namazın sonunda hani Salât-ı Vitr namazı kılıyoruz. Bu namaz günlük namazların sonu olmakla birlikte

49

yatsı namazının da 13 üncü son namazı ve rekâti olmakta

dır. İşte bu vitr namazı kişinin kendi Vitr'iyyetini idrak etmesi yani, kendi beden mülkündeki çokluğun/kesretin bizim varlığımızda bir çok çokluk kesret vardır, ruhumuz, bedenimiz, lâtif ve kesif taraflarımız, azalarımız, beden iç ve dış kısımlarımız ve bütün esmâ-i İlâhiyye bizde mevcud'dur ve onların ahlâkları da bizde mevcud'dur, içimizde her şey vardır, *"Ne var âlemde o var Âdemde"* dendiği gibi bizde her şey mevcuttur. Hz. Ali efendimizin buyurdukları gibi *"sen kendini küçük bir varlık/cisim görürsün halbuki sen âlemi ekbersin"* dediği gibi bu şekilde kendimizi hakikatimiz itibariyle tanımamız bizim Vitriyyetimiz olmaktadır. Yani biz varlığımızdaki çokluğumuzun birliğini kendi bünyemizde idrak ettiğimizde Vitriyyetimizi, yani kendi bünyemizde bir bütün halde oladuğumuzu idrak etmiş oluruz.

"Allahu vitran yuhibbul vitra/Allah birdir, birleri sever" hadisinde de bahsedildiği gibi, Allah birdir, birleri sever. Şimdi burada Allah vahiddir vahidleri sever dememiş. Aslında vahid'de bir demek vitr de bir demek, vitr'in birliği kelime ma'nâ'sındaki birliktir. Sayısal birlik değildir, ma'nâlardaki birliktir. Vitr ma'nâ birliğini ifade etmektedir. Yani insanın bünyesinde bulunan bütün ma'nâların birliğini ifade etmekte o ma'nâ bütünlüğü de, Allah isminin ma'nâsının bütünlüğüdür. Bu ma'nâ bütünlüğü, birliği kişide idrak edildiğinde, o idrak edilen makam/kimlik kendi bünyesinde vitr'dir, o da zaten (13) tür.

O da Hakikatül Ahadiyyetül Ahmediyyedir. Ahad ise sayı değil tektir. Tek'in ise bir ikincisi yoktur. Ama vahidin bir ikincisi vardır. Vitr'inde bir ikincisi yoktur, o da kimlikte tektir. Aynı kimlikten iki tane olmaz. İşte biz kendi hakikatimizi Hakikat-i İlâhiyye üzere idrak ettiğimizde biz Vitriyyetimizi yaşamış oluruz. İşte buda yatsı namazı günün son namazı olduğundan, vitr de son rek'ati olduğundan, beş vakit namaz da bir sistem olduğundan ve beş vakit namaz Hazaratı Hamse'yi ifade ettiğinden ve günün sonunda namaz da bitmiş, hatim edilmiş olduğundan, bir

kemâldir.

Vitriyyetin bir özelliği de, sadece ona ait tek bir yönü olmasındandır, o da vitrin tek tekbiridir. Bu tekbir, namazda, sadece vitre ait olan tekbirdir. Bu da vitriyyetin hakikatidir ve (13) üncü rekâtta kelâm edilmektedir. Hakikat-i Muhammediyye orada günün kemâline ulaşmış olmaktadır. İşte bu anlayış üzere beş vakit namazını kılan kişi eğer idrak ehli ise Vitriyyetin hakikatini yaşamış olur ve tahiyyatta da Hakikat-i İlâhiyye ile Hakikat-i Muhammediyyenin birliğindeki muhabbeti yaşamış olur. Yani birbirlerine ayna olmuş olur. Tahiyyatta "İşte benim oturuşum Allah içindir…….." hakikati yaşanmış olmaktadır. Bunu idrak etmiş olan kimse kendi hakikatinde bütün âlemi seyrediyor, kendi dünyasının hâkimi oluyor ve tek bir bütün haline gelmiş oluyor. İşte orada vitriyyette tevhidi, birliği oluşturuyor. Vitriyyete gelmezden evvel kesretteyiz, kesrette olmak ise şirktir. Esmâ-i İlâhiyyeyi bölmekte şirktir.

Yani Esmâ-i İlâhiyyenin bazılarını kabul, bazılarını reddetmek onu bölmektir, bu da şirktir. Yine kendi bünyemizdeki gerçek ma'nâdaki birliği toplayamaz isek o zaman yine biz şirkteyiz. Gizli şirkteyiz, Gerçi biz şer'an / zâhiren suçlu olmayız ama kaybeden biz oluruz. Gerçek hedefimize hakikatimize ulaşmadan bu âlemden gitmiş oluruz. O da bizim için çok büyük bir kayıp olur. İşte ilk yapılacak şey kişinin kendi vitriyyetini idrak etmesidir.

Eğer böyle hükümler olmasaydı bu namazların sayısal değerleri, İşte böyle bir vittriyyetten sonra gelen Ferdiyyet-i Muhammediyye, bütün âlemi kendi varlığında bir bütün ve toplu olarak idrak etmesidir. Peygamber efendimize ait olan bu makamdan, onun ümmeti olmamız dolayısı ile bizler de istifade etmiş oluyoruz. Bizden evvelki kavim/ toplulukların, böyle bir ferdiyyetleri yoktu. Bu husus gerçek ma'nâda anlaşılması mümkün olmayan bir değerdir. Yani bu aklımızın üstünde yirmi tane, elli tane daha aklımız olsa ve o genişlikte de bir faaliyet yapsak, yine de burada bahsedilen mevzuun hakikatini anlamak ve yaşamak, bu dünya âlemi şartlarında mümkün olamayacaktır. Bu hususu ancak, vicdanî ve zevkî olarak anlamak mümkün olabilmek

tedir.

Bu özellik, gerçek ma'nâda anlatılması, anlaşılması ve tarifi mümkün olmayan bir değerdir. Hakikaten şu konuşulan mevzu bütün peygamberan silsilesinde en üst makamdır. İnsanlığa bildirilen ve verilen en üst idrak seviyesidir. İnşeallah gerçekten anlayabiliriz. Bu hususun hakikati aslında ahirette daha çok çıkacak, çünkü o gün, bugün bâtında olan bu hususlar zahire çıkmış olacaktır. Orada, biz dünyada bu meseleleri konuşuyorduk, aslında şimdi ise ne kadar güçlü, ne kadar güzel şeylermiş, diye orada tasdiki olur İnşeallah. Cenâb-ı Hakk daha oralara gitmeden, buralarda o açılımları bizlere versin. İşte bunlar Peygamber Efendimizin bize bu günden ilmi şefaatlarındandır. Biz bekliyoruz ki, âhirette şefaat etsin.

Eğer biz bugünkü şefeatten, faydalanmaz isek, âhiretteki şefeatten nasıl faydalanırız. Orada da Ümmet-i Muhammed onun şefeatinden İnşeallah faydalanacak ama burada ilmi ma'nâda idrak edip de, özelliklerimiz ve kanallarımız ona göre açılırsa, hayatımız çok daha verimli geçmiş olacaktır.

Şimdi peygamber efendimizin yukarda da bahsedildiği gibi, zâhir bâtın, iki vasfı vardır. Biri Hz. Muhammed, Muhammedü'l Emîn gibi, *"Ben de ancak sizin gibi bir beşerim"* diyor. *"Ene mislikûm beşerun"* (18/110) diğeri ise arkasından gelen batınen kendisinde toplanmış olan diğer tarafı ile de *"ancak bana ilâh'ınızın tek bir ilâh olduğu vahyolunuyor"* hükmünde diğer yönü olan, Hakikat-i Muhammedî'nin tarifine gelince,

"bi'lcümle tayyünatın evvelidir."

İşte vahyedilir dediği yer Hakikat-i Muhammedîyye mertebesidir. Bu Hakikat-i Muhammediyye'de Cenâb-ı Hakk'ın Ahadiyyet mertebesinde olduğunda aslında a'mâ'iyyetle ilgilendirdiğimiz o mevzu "a'mâ'iyyet kendi kendisinde, kendi ile kendini bildiği mertebe"dir. Oradan bir tecelli olduğunda ahad (Ahadiyyet) ortaya çıkıyor. Bilindiği gibi tek ma'nâsına vahidiyet, "bir" demek. Bakın "Allahuekber" dendiği zaman biz ne demiş oluyoruz? "tek

bir getirdik" diyoruz işte biz onu o mertebeden söylüyoruz ama ezbere söylediğimiz için, ne dediğimizi bilmiyoruz, bunun farkında değiliz.

Tekbir getirdiğimiz zaman orada oluşan ses ve fiili ifade etmiş oluyoruz, aslında tekbir, Allahu Ekber, tek olan ahadiyyet mertebesi ve bir olan Vahidiyyet mertebesinden bu huısus ilân ediliyor. Tek ve bir olan "Allahu Ekber" çünkü bir bakıma Allahu Ekber "en büyük" demek, peki o zaman, beşeri ma'nâda düşündüğümüzde, birçok Allah olacakki, bizim Allahımız onların içinde en büyük olsun, yani zâhir ifadesi bu. İşte Allahu Ekberin Türkçe karşılığı bu "tekbir" olarak, "tek, bir" getiriliyor. "Kul hüvallahu ehad" 'De ki, işte o ahad'dır. Allah esması neden en büyüktür? denirse, "Diğer esmâ-i ilâhiyyenin içinde en büyüğü Allah esmâsıdır, çünkü zâtının ismidir." denir.

Allah ismi de, ism-i câmi olduğundan bütün isimleri bünyesinde toplamıştır. İşte Allah isminin en geniş ma'nâda zuhur mahalli Hakikat-i Muhammediyyenin nokta zuhur mahalli de Hz. Muhammed (s.a.v.) efendimizdir ve yeryüzünde ismi a'zam Muhammed ismidir. Allahın en büyük ismi Muhammed elbisesiyle göründüğünden ismi a'zamdır. Bâtın âleminde olan ismi a'zam ise "Hu" ismidir ki hüviyet-i mutlakayı ifade eder. İşte a'mâiyetten Ahadiyyet mertebesine tenezzül edildiğinde Ahadiyyet mertebesi sırf zat, zat-ı mutlak *"innallahe ganiyyün anil âlemin"* (29/6) dendiği mahaldir "Allah âlemlerden ganidir." Onlara ihtiyacı yoktur. Ne tecellide, ne de başka bir hususta. Zâtı itibariyle, işte burada ışık beliriyor İnniyyeti ve Hüviyyeti olarak, nasıl bizim nüfus/nefis cüzdanımız vardır, ayrıca ona hüviyyet cüzdanı da deniyor.

İşte onun içerisinde bizim bütün halimiz vardır. Cenâb-ı Hakk'ın inniyyeti ve hüviyyeti ile Ahadiyyet mertebesinde belirginleşiyor. Zât-ı sırf, zât-ı mutlak olarak. İşte buradan bir tecelli ettiği zaman Vahidiyyet yani birlik mertebesi ortaya gelmekte, birin tekrarı var on tane "bir" yan yana sırayla geldiği zaman on olmakta ama onların hepsi "bir" ve bir'in tekrarıdır, on tane yüz yan yana geldiğinde bin olmakta, ama o aslında yine bin olan birdir. Bunlar hep birin

tekrarı yani orada kesret bir'in çokluk görüntüsü başlamak

tadır. İşte Cenâb-ı Hakk Ahadiyetindeki isim ve sıfatlarını, Vahidiyet mertebesi olan diğer ismi de Hakikat-i Muhammediyye olan, mertebeye yüklemiş oluyor.

Peygamberimizin dört makamında dört ismi vardır bunların,

Birincisi, Peygamberliğinden evvelki ismi olan "Muhammedü-l Emîn" dir.

İikincisi, Peygamberliğinin gelişinde "Hz. Muhammed" dir,

Üçüncüsü, batıni hâli olan "Hakikat-i Muhammedî" dir,

Dördüncüsü, ise bütün âlemler düzeyinde "Hakikat-i Ahadiyyetü'l Ahmediyye" dir.

Bu da (13) tür, bunun üstünde mertebe yoktur. Ancak onun bir mertebesi daha vardır ki ona da *"nur-ı derya-yı Muhammediyye"* denir, bütün âlemlerde her bir zerrede zuhurda olan nur deryasıdır ki bütün âlemler o nur ile zuhura çıkıp görüntüye gelmiştir. Bu yüzden ona bir sayı vermek gerekirse (14) denilebilir. Bu sayı değeri sıralamada (13) ten sonra gelen sıra (14) ü değil bütün mertebelerde yürürlükte olduğundan yeri belli olması bakımından (14) ki, o da toplandığında (5) tir. O da bütün Hazret mertebelerini kapsamaktadır.

Cenâb-ı Hakk'ın Zât-ı mutlak olarak Ahadiyetinde kendine ait hiçbir kevn ve tecellisi yoktur. Ancak isimlerinin ve sıfatlarının tecellisi vardır. İşte bu yüzden tecellisi olacak isimler ve sıfatlar kendinden hâl dilleri ile, istihkak talep ettiklerinden, onların zuhura çıkmakları için bir mahal meydana getirdi o mahalle, Vahidiyet ismini verdi ve diğer yönüyle bu sahayı kendine habib olarak değerlendirdi ve bu yüzden Hakikat-i Muhammediyye de dedi, diğer ismi ile bu mertebeye Hakikat-i İnsaniyye ve İnsan-ı Kâmil dedi, diğer ismi ile ceberut mertebesi dedi.

İşte Hakikat-i Muhammediyye Peygamber Efendimizin iki hususi hâli bu mertebelerden oluştu. Bütün bu kendi

ma'nâsında, kendi bünyesinde oluşan hakikatlerinde nokta zuhur mahalli olarak, Mekke ve Medine'de yaşayan, Vâhid birey ve bize göre beşer görüntüsü ile yaşayan Hz. Muhammed'de bütün bu mertebeler zuhur etti ve onun lisanından bizlere bu hakikatler ulaştı. bizlerden sonrakilere de bu hakikatler devam ederek ulaşacaktır. Peygamberimizin ne kadar yüce bir makamı ve mekânı vardır, bütün âlemler onun mekânıdır. Bizler de böyle bir peygamberin hem ilminden hem varlığından yararlanmaya çalışıyoruz.

Mü'mîn olmamız dolayısıyla ve şartıyla, bütün bunlara imân etmiş oluyoruz. İşte Cenâb-ı Hakk bütün bu Vahidiyyet Mertebesinin bir ismi Ulûhiyyet Mertebesi, bir ismi, Hakikat-i Muhammediyye, bir ismi de onun tecellisini meydana getiren Rahmâniyyet Mertebesidir. İşte burada bütün esmâ-i İlâhyiyye faaliyet sahasına geçebilmesi için, isim ve sıfatlarını sonsuz olan fezaya, rahmaniyyetini, Nefes-i Rahmaniyye olarak yaymış ve bu yayılma devam ediyor. Sonsuz olarak da devam edecek. Nasıl bizler nefes alıp veriyoruz, işte Nefes-i Rahmani de âlemlere olan tecellisini öylece devam ettiriyor.

Vahid ve ferttir, kezâ kâinatı muhit olmak itibariyle yani bu Hakikat-i Muhammediyye bütün varlığa muhit, hem içten, hem dıştan sarmış (muhit) olmasıyla külliyyetle vasıflanmış olmasıdır. Bütün bir ferdiyyetle vasıflanmıştır. Fert olarak isimlenmiştir. Bu makama işareten Feridüttinü Attar Hz. yukarıda da bahsedildiği gibi.

"Ey iş adamı sırr-ı hakkı sana açıkça söyleyeyim mi? Bu alem-i taayyünde ahad Ahmed'dir. Taayyünü kaldır Ahad Ahmed oldu."

Yani mim'i taayyünü kaldır "mim" Muhammed Hakikat-i Muhammediyye Ahmed kelimesinin arasındaki mim'i "M" harfini kaldır Ahmed Ahad oldu, ne müthiş. Bunlar Allah'ın sistemleridir. Ahad varlıkta zuhur etmesi bakımından Ahad isimlerinin ve sıfatlarının zuhuru için bir tecelli mim-i Muhammedi ki, bu da bir bakıma secdedeki halimizdir. Ümmet-i Muhammedin bütün âlemlerde ne varsa hepsi onun hakikatindendir. İşte bu mim ortada ah … med derken

Ahad derken ortasına mim kondu Ahmed oldu mim-i taay-yünü kaldır. Taayyün, yani mim-i taayyün İşte Allahüssamed budur.

Kezâ **Gülşen-i Râz** sahibi (k.r.) buyurur ki: (tercüme)

"Ahad Ahmedin mim-i taayyününde zâhir oldu bu devirde evvel ahırın aynı oldu Ahmedden Ahada olan fark, bir mim'den yani taayyünden ibarettir bütün mevcudat-ı cihan, o mim-i taayyün içinde gark ol-muştur."

Yani hep onun içirsindedirler. Yani Mim-i Muhamme-dî'de gark olmuşlardır. Kaynakları da, çıkışları da o dur, varacakları yer de o dur. Onun dışında da zaten başka bir varlık yoktur.

Ve **keza Mirza Bi-Dil** (k.s.) rubâide buyurur, tercüme.

"O Zât-ı Ahadiyyenin âyine-i kudreti ve o sıfat ve esmâ icad ve ızharının cevheri mertebe-i gaybde Ahad'dır. Mertebe-i şehadette ise Ammed'dir. İşte her iki cihanın seyrinin rumuzu budur."

Zâhir âlemin hakikat-i Ahmed, Bâtın âlemin hakikati ise Ahad'dır. Kendi hâlin kadar bunlar sende de vardır.

Şeyh Galip'in de dediği gibi "Hoşça bir bak zatına kim zübde-i âlemsin sen" Yani sen bu âlemin özüsün bu idrak ve düşünce ile hoş olarak yani dikkatle kendine bak. Bu güzel hayatını batıl şeylerle uğraşarak batıl etme aslına ulaştır. Bunu yapamazsan kendine çok yazık olacaktır.

Fusûs'l-Hikem cilt 4 sayfa 318 den devamı. Bugün 04.12.2011/Pazar.

"Vel hasıl Zat-ı Ahadiyyenin kendi zatında kendi zatına kendi zatı ile olan tecellisinden ibaret feyz-i akdes ile ibtida müteayyin olan ancak Hakikat-i Muhammediyyedir ve mertebede ona müsavi bir ta-ayyün yoktur. O hakikat vücud-ı mutlakı Hakk'ın öyle bir mertebe-i külliyye ve ferdiyyesidir ki, cem-i

taayyünatı müştemil ve muhittir. Ve işte ruhu Muhammedî budur. Onun için (s.a.v.) Efendimiz "Evvelü mâ halâkallahu ruhî yahut nurî" yani "Allah evvelâ benim nurumu veyahut diğer ifade ile ruhumu halketti" buyurmuşlardır."

Feridüttini Attar (k.s.) "Mantıku't tayr"da da buyururlar. (Tercümesi)

"Ceybi gaybden ibtida zâhir olan şüphesiz onun nur-u canı idi badehu o nur-ı mutlak bayrak çekti arş ve kürsi ve levh ve kalem peyda oldu. Onun nur-ı pâkinden çekilen bayrağın bir tanesi âlemdir, diğeri de Âdem ve zürriyetidir."

Şimdi tekrar baştan başlayıp bu hususları daha iyi anlamaya çalışalım.

Velhasıl, yukarıda bahsedilen hususlardan sonra Ahadiyyenin, zât-ı Ahadiyyenin, (Ahadiyyet zâtının) kendi zâtında kendi zatına kendi zâtı ile olan tecellisinden ibaret olan feyz-i akdes, zuhur mertebelerinden bahsederken feyz-i mukaddestir. Yani biri feyz-i akdes, biri feyz-i mukaddestir. Feyz-i akdes Ahadiyyet mertebesi itibariyle kendinden kendine olan tecellisidir. Feyz-i mukaddes ise zatından zuhur eden Hakikat-i Muhammedî feyzi, feyz-i mukaddes'tir. Yani kudsî'dir mukaddestir. Akdes ise çok kudsi, çok mukaddes, kendi Zâtında olan kudsiyyeti'dir.

İşte bu feyz-i akdes ile ibtida, müteayyin olan yani başlayan ve ancak ona benzer bir şey yoktur. Hakikat-i Muhammedî'dir. Ve Diğer mertebelerde ona müsavi bir mertebe yoktur. O hakikat vücûd-u mutlak-ı Hakk'ın yani Hakk'ın mutlak vücûdunun öyle bir mertebe-i külliyye ferdiyesidir ki, yani tek olan mertebesidir ki, cem-i taayyünatın bütün zuhura çıkmışların hepsine müştemil ve muhit, yani içinde bulundurur ve dışardan da ihata etmiştir. Yani içten ve dıştan sarmıştır.

Bu Nur-ı Muhammed-î Hakikat-i Muhammedî ve işte ruhu Muhammed-î de budur. Feyz-i akdesten meydana gelen tecelli Vâhidiyyet mertebesinde feyzi mukaddes olmakta ve

bu öyle geniş bir ruhturki bütün bu mertebeleri muhit olmuştur. İçerden ve dışardan ve buna benzer başka bir mertebe yoktur. O nun için (s.a.v.) efendimiz **"evvelü ma halâkallahü ruhi veya Nur-î"** başka hadîs-i şeriflerde de bu evveliyat vardır. "Allah evvelâ benim nefsimi halketti" "Allah evvelâ benim aklımı halketti" "Allah evvelâ benim nurumu ve ruhume halketti" diye bütün bu halkedilmişlerin evveli halkediliş sırasına göre kendisine aittir. Peki sorulursa hangisi en evvel, şu da evvel, şu da evvel olarak bildirilenler var ama en evvel hangisi? Evet, en evveli diye şey söz konusu değildir. En evveli, âlemlerin en evveli diye başlarsak, burada ki evveliyet yani ferdiyyesi, tecelli-i ferdiyyesidir, taayyünata müştemil ve muhittir. İşte Ruh-ı Muhammedî dedikleri budur. Diğer mertebelerin en evveli de, ruh mertebelerinde halkedilen Peygamber Efendimizin ruhudur. Nur mertebesinde ilk halkedilen yine Peygamberimizin nuru, Nefis mertebesinde ilk halkedilen onun nefsi, akıl mertebesinde halkedilen yine onun aklıdır.

Onun için her mertebenin öncüsüdür, yani bunların içerisinde hangisi en evvel sorusuna gerek kalmaz. Her tecellide ilk defa onun hakikatine tecelli ediliyor. Oradan da bütün âlemlere yayılıyor.

Feridittünü Attar (k.s.) Mantıku't tayr (Kuşların konuşması diye bir kitabı vardır) kitabında şöyle buyururlar. Yukarıda bahsedildiği gibi.

Tercümesi. **Ceybi gaybden iptida zâhir olan şüphesiz Onun nur-ı canı idi**.

Ceyb-i gayb, Gayb cebinden gaybın kendisinden gaybın varlığından, önce ibtida/başlangıç, zâhir olan şüphesiz onun nur-ı canı idi, badehu daha sonra, can verdikten sonra o nur-ı mutlak bayrak çekti, yani hayata başladı, kevn tekevvün olmaya başladı, yayılmaya başladı arş ve kürsi ve levh ve kalem peyda oldu. Bunların hepsinin öncüsü yine Nur-ı Muhammedîdir.

O nun nur-ı pakinden dikilen bayrağın birisi "Âlem" dir.

Âlem*'in bir ismi de zâten bayraktır.*

Ceyb-i gayb'den gelen sancak var, bayrak var, bayrak âlem ceyb-i gayb, gayb cebinden, yani gayb hazinesinden, ibtida zahir olan, yani başlangıçta zahir olan, meydana gelen şüphesiz onun nur-ı canı idi. Can nuru bütün âlemlere can veren canın nuru, badehu/ondan sonra can verdikten sonra o nur-ı mutlak bayrak çekti, yani hayata başladı, faaliyyete geçti, kevn - tekevvün olmaya başladı, yayılmaya başladı, sûrete gelmeye başladı, arş ve kürsiyi meydana getirdi, sonra levh ve kalem meydana geldi. Onun nur-ı pakinden, yani pak, temiz nurundan çekilen bayrağın birisi Âlemdir.

Bu âlemdir. Diğeri dahi Âdem ve onun zürriyetidir. Bu âlemlerin meydana gelmesine sebeb olan Âdem ve zürriyyeti'dir. Bizler de içinde olmak üzere bu âlemlerin iki ana konusundan birisi biziz, diğer konu bizim için'di. Diğer yönüyle âlemler, Âdem için varedildi, Peygamber Efendimiz için dendiği gibi*, "Sen olmasaydın bu âlemleri halketmezdim"* sen olmasaydın bu âlemlere ihtiyaç olmayacaktı, bütün bu âlemler İnsan için halkedildi. Ve insanın yaşaması ve yaşam sahası için, birer mekân olarak halkedildi. Bu âlemler *"şeref-i mekân bi'l mekin" "mekânın şerefi mekin/içinde oturanı iledir,"* onun için bu âlemler insanın içersinde bulunmasıyla çok değerli âlemdir. Bilhassa dünya âlemi bizim âlemimiz içinde insan olduğu için gezegenler içinde en değerli kevn bir âlemdir, bu âlem içinde insan bizler olduğu için çok değerli bir âlemdir.

İnşeallah bahsedilen gerçek insan hakikati üzere yaşarız da, bizde insanlar sınıfına dahil oluruz. Aksi halde bizler *"kel en'âmü belhüm edal"* (7/179) oluruz. Sûret ve zâhir olarak "hay" esmâsı üzere hayvanlar mertebesindeyiz. Ne deniyor, hayvan-ı natık, ilk halimiz hayvan-ı natık, sonra nefs-i natıka, sonra insan-ı natık, sonra Kur'ân-ı nâtık, inşeallah bu hakikatleri idrak ederiz. En azından *"insan-ı nâtık ve Kur'ân-ı nâtık"* mertebelerine ulaşırız. İşte bu iki

mertebe için bütün bu âlemler halkedildi yoksa, "hayvan-ı nâtık ve nefsi nâtıka" olanlar için halkedilmedi, bunlar geçiş içindir. "İnsân-ı nâtık" ve kemâlâtı olan "Kur'ân-ı nâtık" olanlar için halkedildi. Çünkü insanlık kemâlâtı buradadır.

Diğeri dahi, Âdem ve onun zürriyyeti'dir. Yani çekilen bayrağın bir tanesi âlemler bayrağı diğeri ise Âdem ve onun zürriyetinin bayrağıdır. Bu âlemde aslında üç tane bayrak vardır. Gerçek ma'nâda saltanat sahibi üç bayrak vardır, bunlar neredediir? Birisi Kâ'be-i Muazzama'da **"Lâilâhe illâllah "** tevhid barağı, birisi Medîne-i Münevvere de **"Muhammedürrasûlüllah"** risalet bayrağı, birisi de Irak Kûfe'de, Hz. Ali Efendimizin **"Aliyyül Veliyyullah"** velâyet bayrağıdır. İşte yukarıda bahsedilen bayrağın bir tanesi âlemlerdir dediği, Hakikat-i Muhammediyye bayrağı, Medîne-i Münevvere'de, diğeri de Âdem bayrağı bir bakıma veliyy-i mükerrem olan velâyet kemâlâtında olan Hz. Ali efendimizin velâyet bayrağıdır.

Orada ezan okunurken **"Aliyyül veliyyullah"** diye iç ezanda ilâve edilmektedir. Yani "hayyaalesselâh, Hayye alel felâh, Ali veliyyullah" diyerek namazı öyle kılıyorlar. Diğer bayrak ise zaten Alemlerin hakikati olan Ahadiyyet mertebesinde aslında **"Lâilâhe illâllah"** bayrağıdır ama temsilen de Kâ'be-i Muazzama'da zat bayrağıdır.

Şems-i Hakikat Mevlâna-i Muhammedî siret (r.a) Mesnevi-i şerifesinin cild-i sani'sinde (ikinci cildinde) buyururlar.

Tercüme. **Vaktaki bu Seyyidi kevneyn,** yani iki âlemin efendisini, **sen Hakk'tan ayrı gördün, kitab-ı kâinatın hem metnini hemde dibacesini kaybettin.** Yani ön sözünü başlangıcını kaybettin, **iki deme iki bilme ve iki okuma, bendeyi kendi efendisinde mahvolmuş gör, kusuru fehminden naşi (**anlayışının kusurundan dolayı), **efendiye gayr dediğin vakit ey şaşı gayur olan şahtan utan.** Yani gayretli olan çalışkan olan şahtan utan, **"vema rameyte iz rameyte velâkinnallahe rama" "enfal /8/17" Âyet-i Kerîme'sindeki "râmî/atan" Ahmet'tir. O nu görmek Hâlik'ı görmek olmuştur.**

60

İmdi nübüvvet (s.a.v.) Efendimizin vücûd-ı şerifleriyle hatm olunduğu gibi, bu Füsus-ül Hikem dahi hikmeti ferdiyye ile hatm olundu ve keza (s.a.v.) Efendimiz nasıl cemi hakayıka câmi ise hikmet-i ferdiyye dahi bil cümle hikeme, hikmetlere câmidir.

Vaktaki bu seyyidü'l kevneyn yani iki âlemin seyyidi, efendisini sen Hakk'tan ayrı gördün, eyvah ki eyvah, o zaman Efendimizi hiç tanımadın Muhammed isminde birisi hani Âyet-i Kerîme 'de geçiyor ya. *"münâdiyen yünâdî lil îmân,"* (3/193) "îmâna davet eden birini duymuştuk ama ne olduğunu anlamamıştık" halimiz ona benzer. Daha öte gitmez yani *"Seyyid-i kevneyn,"* yani iki âlemin efendisini Hakk'tan ayrı gördük ise, yani, Allah yukarıda o aşağıda gördük ise, ayrı gördün, kitabı kâinatın yani kâinat kitabının hem metnini hem kendisini, hem de dibacesini kaybettin, ön sözünü başlangıcını kaybettin.

"Vema erselnâke" (21/107) sana da gelmez bir daha. İki deme yani Allah yukarıda Muhammed aşağıda deme bunları iki ayrı olarak görme, iki bilme, işte biz Mekke ve Medine'de yaşayan (s.a.v.) efendimizi sadece fiziki ma'nâda bilirsek onu tanımamış oluruz, iki diyen, yüziki de der. Yani "çift"liğe geçer. "Çift"likte yaşamayalım, "tek"likte yaşayalım.

İki deme, iki bilme ve iki okuma, ancak elimize gelen zahiri kitaplarda hep "iki" deniyor "iki" okunuyor. Bendeyi kendi efendisinde mahvolmuş bil, yani köleyi efendisinin yanında yok bil, kusuru fehminden dolayı, yani anlayışının kusurundan dolayı. Efendiye gayr dediğin vakit ey şaşı gayur olan şahtan utan, yani gayretli olan Hakk'tan utan yani efendiye ayrı dediğin vakit, (Enfal /8/17) "vema rameyte iz rameyte" Âyet-i Kerîmesinde ki "râmî/atan" Ahmettir. O nu görmek Hâlikı görmek olmuştur. Ramâ bilindiği gib "atma" ma'nâ'sınadır ya, âyet-i kerîme'deki râmî atıcı ma'nâsına faildir. ("mermi" atılmış demektir.)

Hani tabancadan çıkan kurşuna mermi, diyoruz ya, onun ismini değil, fiilini söylüyoruz. O metal parçasının o ismi değil vasfıdır. Atılan bir şey, "atılmış" ma'nâsınadır.

Mermi, "râmî" atıcı, "mermi" atılmış ma'nâ'sına mef'ul.

İşte râmî atıcı olan yani fâil olan Ahmet'tir. O nu görmek Hâlik'ı görmek olur yani Ahmed'i görmek, şuurunda mim'i ilâve ettiğin zaman, Ahad, Ahmed'dir. Mim'i çıkardığın zaman Ahad'tır. Ahmed'i görmek ise Ahad'ı görmektir/bilmektir. Ahad görülmez şuurlanır ama vahidiyyet mertebesi itibariyle Ulûhiyyet hakikatinin zuhur mahalli olan Ahmed-i görmek Hakk'ı görmektir.

Not= *İlâve işte bu yüzden Muhammed (s.a.v.) efendimizi baş ve gönül gözü ile gören sahabe-i kiram'ın üstünde makam itbariyle kıyamete kadar gelip gidecek başka hiç bir kimseler yoktur. Çünkü onlar "Ahmed"te "Ahad"-ı açık olarak gördüler.*

Onu da zâten bize kendisi bildiriyor, *"men reânî fekad reel Hakk"* *"Beni gören, ancak Hakk'ı gördü"* O nu görmek Hâlikı görmek olmuştur, bana bakan Hakk'ı görür. Ve ayrıca bu kelâm-ı mübarekte kaç türlü ma'nâ vardır. "Ben Hakk'ım" demiyor, ama söylediği söz aynıdır, yani *"bende Hakk vardır,"* diyor. Peki, yine ikilik olmuyormu? Bende Hakk var dediği zaman, yine ikiliktir, ancak buradaki ikilk mutlak ikilik değildir. İzah babında tek olan mertebeleri itibariyle iki olarak anlatılmaktadır. Eğer böyle demese idi, nasıl diyecekti ki? "Allah Allah'da"dır dese, o zaman ortada Peygamber yok olacaktı, O nun vasfedilmesi, yâni iki gibi görünenin iki vechinden bahsedilip onların bir olduğunun anlatılmasını vasfedip izah içindir. O bakılan ise, nâzıra, bakana kalıyor.

Yani bu hadise nazar edenin idrakine kalıyor. Aslı o çünkü kendi kendini vasfediyor. Çok doğru olarak *"bana bakan Hakkı görür"* diyor. Ne demek istiyor? "ben yokum bende Hakk var" diyor. Yani ne kadar kibar ve hiçbir şekilde putlaştırmaya götürmeyecek, tamamen tefekkür yönünde bir açılım ifadesi kullanıyor. Ne kadar sade ve temiz şüpheye ve tereddüte hiçbir yol bırakmıyor. Ahmed'i bil-

meyen diyelim biz ona, Ahmed'i bilmeyen Hazreti Muhammed'i bilemez. Ama Hazreti Muhammed'i görmeyen de Ahmed'i bilemez. Ahad'ı bilemez. Çünkü Onu bize O bildirdi, bize kendi sûri olarak hakikatini hem de bâtıni ma'nâda kaynağını kendisi bize bildirdi. Ne muhteşem bir söz ile. *"Bana bakan hakkı görür"* dedi. Şimdi! Hangimiz baktık da Hakk'ı gördük? Görmekten kasıt şuur etmektir, düşünmektir.

Nusret Babam öyle diyordu.

"Kula secde yok derler, sana dahi olmazmış.

Kırk yıl secdem sanadır, ya Hazret-i Muhammed."

Bunu, ehl-i zâhirden duyanlar, bu küfürdür derler. Onlar desinler, kendi düşünceleridir. Canları sağ olsun. İşte Ahad, bir mim ile Ahmed oldu ve Muhammed olarakta sûretlendi, faaliyete geçti, **Ahmed, Ahad, Muhammed, Mahmud,** bunların hepsi aynı ma'nânın değişik mertebelerden olan isimleridir.

O nu görmek Hâlikı görmek olmuştur. Bu hakikati tespit edip *"bana bakan Hakk'ı görür"* yani gerçek ma'nâda, bizde ruyetullah idraki var ise, o zaman görürüz Yoksa bizim de aklımızda yine Mekke ve Medine'de, kendimiz gibi yaşayan, ayrı bir Muhammedin sûreti ve şekli vardır. O da bize perde olur. Onun hadîsinin bize bildirdiği şekilde Onu görmemek mümkün değildir. Çünkü mutlak görür, diyor, görülebilir demiyor. *"bana bakan Hakk'ı görür"* sözü kesindir. Kesindir ama bizde görecek göz varsa! Eğitilmiş göz varsa biz de görürüz.

Yani orada demek istiyorsa, bende Hakk mutlak vardır. Veya ben mutlak Hakk'ım buna hiç şüpheniz olmasın, görür diyor, kesin olarak görür. Şimdi buradan dışarıya baktığımız zaman sağ taraftaki camdan bakan sarı evi görür değilmi? Kesin bu, belki görebilir başını şöyle yan çevirirse gibi tereddütlü ifadeler yoktur, görür.

Diyor. Ama gördükmü? Göremediysek veya idrak ettik mi? Muhammed (s.a.v.) dediğimiz zaman Allah aklımıza gelmiş mi?

NOT= Nasıl ki (*irfan ehli görüldüğünde Allah hatırlanır*)

Gelmişse görürüz. Yani onun varlığında Hakk'ın zuhurunu düşünüyor isek, o zaman görüyoruz demektir.

İmdi yani şimdi, Nübüvvet (s.a.v.) Efendimizin vücûdu şerifleriyle hatmolunduğu gibi, yani Peygamberlik Peygamberimizin vücûdu şerifleriyle, şerefli varlıkları ile sona erdirildiği gibi, bu Fusûs'ül-Hikem dahi hikmeti ferdiyye ile hatim olundu. Yani sona erdirildi, nasıl? Cemi hakayıka / bütün hakikatlere, câmi ise hikmeti ferdiyye dahi bil cümle hikemi câmidir. Bütün hikmetleri câmidir, işte ferdiyyet diye bahsedilen, fert diye bahsedilen budur. Bizdeki birey olarak mertebesinin başlangıcı vitriyyet bunun kemâli de ferdiyettir.

Bu makam Efendimize ait olan, bir mertebe ama, bizim de ümmetleri olmak dolayısı ile kendi bünyemizde kendi vitriyyetimizi, oradan da kendi ferdiyyetimizi bulmamız mümkün olacaktır. Çünkü herkes kendi başına ayrı bir âlemdir ve kendi âleminde vitriyyeti de ferdiyyeti de vardır.

O nun hikmeti ancak ferdiyye oldu zira o bu nev-i insani de vücûdun ekmelidir. Ve bunun için emir onunla bed olundu ve onunla hatm olundu. İmdi Âdem ma ile tîn beyninde olduğu halde, âdem (a.s.) su ile toprak arasında olduğu halde iken **O nebi idi,** neden? Yukarıda bahsedildiği gibi, yani bütün Peygamberler dahi, daha meydana gelmeden o Peygamber idi, ne yönüyle? İşte bu ferdiyyet yönüyle. **Ondan sonra neş'et-i unsuriyyesi, hatemü'n Nebi oldu.** Ondan sonra yani programdan sonra unsuri varlığı ile nebilerin sonuncusu oldu buraya kadar gelen şeyler başlangıç oldu.

Şimdi gerçekten bunlardan sonra izahına geçiyor.

Devam edelim. Cenâb-ı Hakk bunları anlama genişliği versin.

Cenâb-ı şeyh (r.a.) kelime-i Muhammediyyenin hikmet-i ferdiyyeye mukarin bulunmasının sebebini

izahen buyururlar ki! Yani hikmeti ferdiyyeye yakın bulunmasının sebebini izah ederek buyururlarki, **Efendimizin hikmeti ancak ferdiyyedir. Zira O nun hakikati mukaddimede beyan olunduğu üzere fevkinde ancak zat-ı ahadiyye bulunan cemiyet-i ilâhiyye makamı ile münferittir**.

Cemiyet-i ilâhiyye ile **münferit,** yani tek ve yalnız bu makam iledir. **O makam Allah isminin mazharıdır ve Allah ismi ise cemi esmayı câmi olan bir ism-i a'zamdır.**

Yani Ahadiyyet mertebesi, vahidiyyet mertebesine tenezzül ettiği zaman orada bu Hakikat-i Muhammediyye programını yaptı ve ilk tecellisi de orası oldu. İşte bu makamda yine vahidiyet makamında Zât-ı Mutlak kendisi kendisine, Allah ismini verdi. Allah ismi kendisine kendisi tarafından verildi, Allah ismi üzerinde istişare yaparlar. Allah ismi asli olarak kendinden mi yoksa bazı kelimelerin tekellümünden mi meydana gelmiştir. Meselâ İnsan-ı Kâmilde Abdülkerim Cîli birçok bilgiler verdikten sonra Arapça'da *"elehe - yelehu"* sözünden çıkmıştır, diye söyler buradan ilâha dönüştü der. Bazı âlimler semâi olduğunu yani beşeri bir isim değil İlâh-î bir isim olduğunu söylerler ki, zâten aslı da odur, Allah kelimesinin izahı, *"Kelime-i Tevhid"* kitabımızda vardır. **Şu halde bu makam hakikat-i Ahadiyyenin en evvel müteayyin olduğu bir makamı taayyündür. Ve cemii taayyünatın mebdei ve menşeidir.**

Bütün mertebelerin başlangıcı, kaynağı ve çıkış yeridir. Ve binaanaleyh bil cümle taayyünatı şamildir. Yani bütün zuhurları kendi bünyesinde toplamıştır. Vücutta ona müsavi ve naziri olan (benzeri olan) bir taayyün bulunmadığı için bu mertebe-i ferdiyye dir. Efendimiz (s.a.v.) bu nev-i insani de mevcudun ekmelidir.

Bütün bu mertebeler düzenlendikten, maddi ma'nâda âlemler zuhura geldikten sonra ve insanlar da zuhura geldikten sonra, Efendimiz bu nev-i insanide yani insan tü-

ründe bütün insanların, mevcudun ekmelidir. Yani bütün insanların içinde en kemallisi kendisidir. Hakikat-i Muhammediyyenin zuhur mahalli olduğundan hayatını idrak ve irfaniyyetle okududuğumuz zaman. Bunları hemen anlarız.

Zuhur-ı külli ile onun vücudunda zuhur etmiştir. Zira Hakk küllen zuhur ile bütün mertebeleri ile onun vücudunda zuhur etmiştir. Çünkü Enbiya (a.s.) bu nev'in ekmelidir.

Yani peygamberler insan nev'inin kâmilleridir. Kemâl ehli olanlarıdır ve onlardan her birisi bir ism-i küllinin mazharıdır yani her bir peygamber bir ismin zuhur mahallidir. Ve külliyatın kâffesi ism-i ilâhiyye tahtına dâhildir.

Bütün isimler İlâhî ismin altında toplanmıştır ve o ism-i İlâhînin mazharı dahi o İlâhî ismin Allah isminin mazharı dahi (s.a.v.) Efendimizdir. **Böyle olunca bu nev'in efradının ve insan nev'inin insan türünün en kemallisi budur. İşte bu sebeple emr-i vücûd onunla bed olunup onunla başlayıp O nunla hatm olundu.** İşte bu sebeble emr-i vücûd yani bütün bu mükevvenat, mevcud olan bu âlemler, Onunla başladı yani Hakikat-i Muhammedî programı ile başladı ve onun fizik-bireysel vücûduyla hatm olundu. **Çünkü a'yân'dan en evvel feyz-i akdes ile münfaz olan şey yani feyz-i akdes ile bereketlenmiş olan şey Onun a'yân'ı sabitesidir.**

Yani Hazret-i Peygamberin, Hakikat-i Muhammediyyenin a'yân-ı sabitesidir. A'yân-ı sâbite bilindiği gibi âlemlerin programıdır. Ve kişilerin programıdır. Hakikat-i Muhammedînin programı ise bütün âlemlerin a'yân-ı sâbitesidir. Bu geniş a'yân-ı sâbite içinde her birerlerimizin a'yân-ı sâbiteleri mevcuttur. Bir çember gibi, içinde de küçük küçük çemberler gibi, nar gibidir.

Hakikat-i Muhammedî yi bir nar olarak düşünelim. Onun içindeki nar taneleri gibidir. Onların a'yân-ı sâbiteleri. İşte biz, o nar tanesi, nur tanesi, nerde bunun ilk tanesi, bun-

lardan biri olan bizleri ayrı görürsek yani biz olarak kendi mizi nardan ayrı görürsek tevhide ulaşamayız. Ama yanımızdakilere de baktığımızda onların da aynı olduğunu anladığımızda o zaman bizim bir bütün olduğumuzu anlamamız daha kolay olacaktır.

Bilindiği, gibi incirde öyle değildir, narda öyle. Her bir nar tanesi ayrı bir hücrededir. Narın içersinde taneler bölmelerdedir. Ve çok hususidir. Narın hakikati, incir gibi diğer toplu çekirdekli olanlar gibi değildir, işte kesrette vahdetin, kesretteki ifadesi nar. Cennete giden insanların hepsinin kendilerine ait mertebeleri olacağından nar bunun temsilidir. Hem de narın çekirdeği içinden görülür yani lâtiftir, ruhlar âleminin letafetini temsil eder, narın aynı zamanda buradaki karşılığı ise incirdir.

Ve zeytin, ahiretteki tevhidlerin karşılığı nar ve hurma, dünyadaki tevhidlerin karşılığı ise incir ve zeytindir. Zeytinden kesrette vahdet biraz ekşi, zeytin acı ama cennetteki karşılığı olan hurma tatlıdır, neden? Biraz acı ve hem de üzerinde işlem yapılması gerekiyor. İşte nefsimizin eğitilmesi gerekiyor, nefsimizi temsil ediyor, zeytin başlarda sertliği ve acılığı ile bazı işlem ve terbiyeden geçerek, biraz da zamana bağlı olarak, siyahlığı ile kendi kemaline ulaşmış oluyor. Eğitildiğinde kıvama geldiğinde yenecek hale geliyor.

Diğeri de vahdette kesret olan incirdir. İncirin içerisinde binlerce incir çekirdeği vardır. İşte orasını incirin dışını bir dünya olarak düşünelim, biz burada dar bir sahadayız ama narın içerisi öyle değildir, narda taneler belirli şeffaf ve nur gibidir.

İşte bu sebeble emr-i vücud Onunla başladı ve Onunla hatm olundu.

Yani hatm olundu derken ondan daha kemalli bir insan gelmeyecektir. Peygamberlik onunla sonlandı, çünkü a'yân'dan en evvel feyz-i akdes ile bereketlenmiş olan şeydir, kendisi Onun a'yân-ı sabitesidir, bereketlenmiş olan şey, feyz-i akdesten feyz-i mukaddes, olarak aldığı ilk Onun alışıdır. Ve bereketidir. Ve en evvel ekvandan hariçte

feyz-i mukaddes ile kevne çıkıp da hariçte feyz-i mukaddes ile mevcud olan şey, Onun ruhu mukaddesidir. Yani feyz-i akdes Cenâb-ı Hakk'ın zatından zatına olan ve feyz-i akdes olan, Peygamberimize intikal eden ve onda da feyz-i mukaddes olan ve zuhura çıkan feyz-i ilâhî, ruh-ı mukaddes işte budur. Binaenaleyh emr-i vücûd yani vücûdun işi Onunla başladı ve emr-i risâlet en sonunda Onunla hatm olundu.

Yani Peygamberlik onunla bitti ve nev-i Âdem su ile çamur arasında bulunmakta iken yani insanlık âlemi su ile çamur arasında iken (s.a.v.) Efendimiz nebi idi. Yani insan türü daha dünyaya gelmezden evvel peygamberimiz, peygamber idi.

Şimdi şöyle bir durum var. Nübüvvet kesildi, Peygamberlik kesildi, bunu biraz açmamız lâzım gelecek. Peygamberlik zâhiren kesildi, yeni bir hüküm gelmeyeceğinden, gelmesine de gerek olmadığından, bütün kemâlât Kur'ân-ı Kerîm de peygamberimiz ile birlikte, sünnetleriyle şahsi yaşantısıyla zuhura çıktığından ve bunun üstüne daha başka bir makam olmadığından, başta anlatıldığı gibi Hakikat-i Muhammediyyenin üstünde başka bir makam olmadığından bunu anlatacak başka da bir sebeb de olmadığından başka bir İlâhî ma'nâda Allah'ın nebisi ve rasûlü Peygamberi yoktur, zâten gelmeyecektir kendisi de söylemiştir.

Ancak risâlet devam etmektedir. Peki, bu nasıl oluyor? . Daha evvelki rasûller, Allah'ın rasûlleri, Allah'ın peygamberleri idi. Peygamber efendimizden sonra devam eden, devam edecek olan, peygamberimizin rasûlleridir, risâlet vardır, ama devam eden Allah'ın değil, peygamberinin rasûlleridir. İşte bunlar da İnsân-ı kâmillerdir. Eğer bu risâlet, (nebevi risalet) kesilmiş olsa idi, zâten dünya sona erer idi, velâyet aynı zamanda insanların yaşamının devamını sağlar, bunlar kesilmiş olsa, insan neslinin yaşamasına bu dünyada gerek yoktur. Neden bu insan nesli yaşasın? İnsanların içersinde olan, hani Allah diyen kalmayınca kıyamet kopacak dedikleri gibi. İşte Allahı bilerek Allah diyen veli kullar evliya/rasûl kalmayacak, işte o zaman kıyamet

kopacaktır.

Hani Yasîn-i şerifte rasuller geldi diye yazıyor ya! *"iki rasul geldi, arkadan üçüncü ile de destekledik",* (36/13) gibi. Bakın orada risaletten bahsediyor. Bahsedilen peygamberlik değil. Îsânın rasûlleri Âyet-i Kerîme ile sabit, İsâ (a.s.) ın rasûlleri olduktan sonra ki, göçmüş süresi dolmuş gitmiş, o günkü devreye göre ve bu bize bildiriliyor. Hakikat-i Muhammediden bu bize bildiriliyor. İnsanlar nerden bilecek. İşte Hz. Îsânın rasûlleri varsa Muhammed (s.a.v.)'in rasûlleri haydi haydi olacaktır. Ancak bugün sadece Muhammed (s.a.v.) Efendimizin rasûlleri vardır diğerleri onunla beraber sona ermiştir.

Ama bunlar bilinmez, açık olarak bildirilmez ayrı konudur. Bilmek başka şey varlığını tasdik başka şeydir.

Ve bu nev-i Âdem su ile toprak arasında bulunmakta iken (s.a.v.) Efendimiz Nebi idi. Çünkü Zât-ı Ahadiyyenin mertebe-i Vahidiyyete tenezzülünden ibaret bulunan Hakikat-i Muhammediyye bil cümle suveri esmâ-i ilâhiyye yi "esma ilminin suretlerine" **câmi olduğu gibi vücûd-u Hakkın ervahı mücerrede mertebesine tenezzül ettiğinde dahi** Hakkın vücûdunun ruhlar mertebesine tenezzül ünde dahi **ruh-ı Muhammedî cem-i ervahı câmi olan ruhu külli ile ve bu mertebede Kâffeyi ervah-ı beşeriyye ve melekiyye meb'us oldu** "yani seçildi, meydana çıktı" **ve ervah lehv-i mahfuz mertebesinde müteayyin olup hakayiki nuraniyyeleri mezahiri ile.** "Yani hakayiki nuranileri (nurlarının hakikatleri) ile zuhura gelmeleri ile" **yek diğerinden ayrıldıktan sonra** "yani her birerlerinin kendi hakikatleriyle meydana çıktıklarında böylece bunlar birbirlerinden ayrıldılar kahharın zuhuru başka, cebbarın zuhuru başka, cemâlin zuhuru başka, olduğu gibi diğer bütün esma-i İlâhiyyenin zuhurları başka ve zıt olarak ortaya çıktıktan sonra" **Allah-u Teâlâ Hz.leri O ruh olan Hakikat-i Muhammediyyeyi müteayyin olan bu mezahiri nuriyye nin** "yani meydana gelmiş olan bu nurların" **Zât-ı Ahadiyyenin bi hasebil esmâ, yani isimler**

69

dolayısı ile ve sıfat zuhurundan isimlerle ve sıfatlarla olan zuhurundan ibaret olduğunu haber vermek için nebi olarak onlara ba's buyurdu.

Yani bütün bu kendinde bulunan hakikatleri haber vermek için, Nebi olarakta kendisini gönderdi. Bütün Hakikat-i Muhammediyyenin mazharı (zuhur yeri) olan ve kendine ait olan bu mertebelerini bildirmek içinde kendini gönderdi. Peygamber olarak meydana çıkardı.

Ve Efendimiz (s.a.v.) badehu (bundan sonra) neş'et-i unsuriyyesi ile enbiyanın hatemi oldu. Yani unsur bedeni ile fizik bedeni ile meydana geldi ve peygamberlerin hatemi/sonuncusu oldu. **Çünkü Hakikat-i Muhammediyye şecere-i kevn çekirdeği mesabesindedir.** Hakikat-i Muhammediyye iki âlem ağacının çekirdeği düzeyindedir.

İki âlem; biri ruhlar, diğeri madde âlemi, iki âlemin de hakikati, mebdei, kaynağıdır.

Ve çekirdek ağacın mebdei, kaynağı ve onun meyvesi de hatemin kemâlâtıdır. "Yani çekirdek; ağacın kaynağı, meyve de onun hatemi yani sonu, kemâlidir." **Meyvenin zuhurundan sonra fasl-ı harif gelmekte** "yani son bahar gelmekte" **ağacın yaprakları dökülüp zevale yüz tutar ve onun için nübüvvet din ve kemâl-i zuhûr emirleri şecere-i kevn'in meyvesi olan onların vücûd-ı unsurileri ile hatm olundu.**

Ve biz burada hatm olduğu gibi yedinci günü yaşamaktayız. İseviyyet ve Museviyyetin altı günleri vardır, *(Halâkassemavati vel ardı fî sitteti eyyam)* (7/54) altı gün, altı kün, altı tecelli, altı oluşum ile böylece bu âlemler kevn oldu, yani Hakikat-i Muhammediyye/bütün bu âlemler altı günde halkoldu. O altı kün'ün ne olduğunu bilemiyoruz. Ve bu âlemde de her şeyin bir başlangıcı ve bir sonu olduğunu ve her an, kevn ve fesat, bir birini takib eden bu âlemde, olmak ve bozulmak, ölmek ve dirilmek ve tekrar ölmek vardır. Bu âlemlerin sonu da efendimizin getirdiği

hükümler ile sona ercek ki; biz peygamberimiz (Ikra) gecesinden kendisine peygamberlik/nübüvvet verildiği o geceden başlamak üzere kıyamet sürecinin içindeyiz, yani yedinci günü yaşıyoruz. Diğer kavimlerin yedinci günü yoktur. Ancak Muhammedî olurlarsa onların da yedinci (din) günleri olur.

Yani Muhammed (s.a.v.) gelmeseydi, yeryüzünde daha kıyamet olmazdı. Dünya da onunla hatm olacak, onunla başladı onunla bitecektir. Onun süresi içinde Muhammedî olarak yedinci günü yaşıyoruz. Kıyamet sürecinin içindeyiz. Cenâb-ı Hakk bu hakikatleri bizlere idrak ettirsin İnşeallah.

Muhyiddin-i Arabi, ma'nâ âleminde İdris (a.s.)'a kıyametin işaretlerinden sorduğunda, "âdem'in yeryüzünde görülmesi kıyamet alâmetidir" demiştir. Kıyamet insan nesli üzerine kopacaktır. Peygamber efendimizin görünmesi ise, kıyamet sürecinin başlamasıdır. Ne kadar süreceği bilinmez, nekadar süreceğini ancak Hakk bilir.

Evet, başlangıç ve sonuç onunla olduğu gibi bizim de başlangıcımız ve sonumuz onunla, onu gerçek haliyle idrak etmemizle olmalıdır.

Füsûsu'l Hikem cilt 4 sayfa 320.

Bugün, 08/01/2012/ Pazar.

Sohbetimize kaldığımız yerden devam edelim Cenâb-ı Hakk her birerlerimize gerçek ma'nâda bu hakikatleri idrak edecek akıl fikir gönül versin ve zuhur mahalli olarak bizleri idrak ettirsin inşeallah.

Bu fasıl geçekten Füsusü-l Hikem'in en son bölümü ve kemâlde olan Fassıdır ve herhangi bir şey Muhammed (s.a.v.) hakkında ise o bahsettiği şey/konu mertebesi ve hakikati itibariyle bütün insanlığın kemâlidir.

Yani Muhammed ismi (s.a.v.) girdiği yerde bütün kendi mertebesi itibariyle o mertebenin kemâlidir. Yani o bilginin

71

Âdem (a.s.) dan beri gelmiş olan bilgilerin ve hepsini birlik te meydana getirmesidir. Burada Peygamber Efendimizin ferdiyetinden bahsedilmektedir. Yani âlemin ferdiyetinden bu ferdiyyetinde Hz. Rasûlüllahın, zuhurunda âleme çıktığını da bize açık olarak belirtiyor.

Anlaşılması oldukça zor ama belirli bir idrak seviyesine ulaşmış kimselere zor diye bir şey söz konusu olmaz. Ama tabî ki, aklımızı fikrimizi biraz zorlar, mevzû oldukça derindir. Ancak şu mevzû idrak edildiğinde belki de dünyanın ilmî sorunu, bireyler için çözülmüş olur. Yani buraya nasıl geliyoruz? Buradaki bulunuşumuzun sebebi nedir? Kaynağımız nedir? Hilkatin sebebleri nelerdir? Toplu olarak bu bilgiye sahip olmuş olabiliriz ki, bu da bir bakıma bilginin anası sayılır.

İşte Peygamber Efendimizin de bir ismi "ümmî" olduğundan, ama okur yazar, (okuma yazma bilmezlik değil, ilmin anası olması bakımından), kaleme ve kâğıda ihtiyacı olmaması ve bunları kullanmaya ihtiyacı olmaması bakımındandır, çünkü ilmin anasıdır, kalem ve kâğıt ise ilmin oğlu ve kızıdır. Yani kalem oğlu, kâğıt kızıdır. Ümm/ananın ise çocuk ve kızına ihtiyacı yoktur. O yüzden kendisi kalem ve kâğıt kullanmamıştır. Ayrıca kendisi âlemleri yazan *(Nun vel kalem ve ma yesturun)* (68/1) dur.

Bu Fass da, ana konulardan bir konu dur. İnşeallah bizlerde bunları en iyi idrak eden kimselerden oluruz.

Bismillâhirrahmânirrahîm, geçen sohbetimizde, kaldığımız yerden 320. sayfanın en altından devam edelim.

Ve efradın evveli 3 tür; *"yani birliğin evveli fardiyyetin evveli 3 tür"* **ve efratten bu evveliyyet üzerine zâid olan şey muhakkak ondandır. Böyle olunca Rasul aleyhisselâm rabbine delilin evvelidir. Binâenaleyh "cevâmi'u'l kelim" verildi ki, o da esmâ-i Âdem müsemmeyâtıdır. Şu halde (s.a.v.) onun teslisinde delile müşabih oldu. Ve delil kendi nefsi için delildir. Vaktaki onun hakikati müselles-i neş'et olması sebebiyle,** *"yani üç hakikatinin doğması sebebiyle"* **ferdiyet-i ûlâyı verdi. Bunun için aslı vücûd olan muhabbet ba-**

bında onda teslisten olan şeyden nâşî "sizin dünyanızdan bana üç şey sevdirildi" buyurdu. Badehu bundan sonra nisayı ve tıybı zikretti ve onun kürretü'l-aynı namazda mec'ul oldu (2).

Yani sizin dünyanızdan bana sevdirilen şu üç şeyin birincisi nisa/kadın, ikincisi tıyb/koku, üçüncüsünü de namaz olarak belirtti. Burada bahsedilen üç şeyin zâhiri ma'nâdaki ifadeleri değil, hakikatleri üzere olan anlayışlarıdır. İşte bu mevzu, bu hadis-i şerif üzerinde durmakta ve bir hadîs-i şerifin içersinde bizlere nasıl muhteşem bilgiler verilmekte olduğunu görmekteyiz.

Bu bilgilerin bizlere kadar aktarılmasına sebeb olanlardan Cenâb-ı Hakk gerçekten razı olsun. Ve biz rabbımıza şükredelim Cenâb-ı Hakk bizlerdeki, kendinden kendine ve habîbi de bizlerden razı olsun.

Fass-ı Sâlihî'de tafsil olduğu üzere, tekvin; ferdiyet-i selâsiyye üzerine müstenid idi ki, "*yani üçlük hakikati üzerine kurulmuş idi ki*" o da hakk tarfından "zât", "irâde", ve "kavl"; ve şey tarafından dahi, ilm-i ilâhide sâbit olan onun "şey'iyyet"i, "kün! Kavlini istimâ'ı" yani "duyma ve emre uyma, imtisâl"idir. Ve bir şeyin tekevvünü için Hakk'ın bu ferdiyet-i selâsiyyesi, şey'in ferdiyet-i selâsiyyesine mukabil olmak lâzımdır. Ferd adedlerinin ilk mertebesi üçtür onun mâdûnunda "iki" ile "bir" vardır iki adedi çifttir "bir" ise belki bil cümle adetlerin menşeidir ki, bu ciheti evvelki faslarda izah olundu. Üçün fevkinde 5, 7, 9, 11, ilâ ahır nâmütenâhi tek adedler vardır.

Binâen aleyh lâ-taayyün olan zât-ı ahadî zuhura meylettikte, onda bi'l-kuvve mevcûd olan şuûnâtın sûretleri ilminde peyda olur. İşte bu mertebe-i ilimde bi'l-cümle mevcudatın şey'iyyetleri sâbit olur. Ve ilk sâbit olan şey, bi'l-cümle şey'iyyâtı câmi' olan hakikati Muhammediyyedir ki, o şey'i külldür. İmdi mükevvenâtın mertebe-i ilimden mertebe-i ayn'a gelmesi için, Hakk tarafından onun "zât"ı "irâde"si ve "kün" kavli ve Hakikat-i Muhammediyye tarafında

dahi, onun ilmi ilâhîde sâbit olan "şey'iyet-i külliyesi" ve "kün kavlini istimâ'ı/duyması" ve "emre imtisâl-i/uyması" lâzım gelir. İşte bu sebeble Kelime-i Muhammediyye "hikmet-i ferdiye" ile tavsîf olundu, yani vasıflandı.

Şimdi, toplu olarak okuduğumuz bu kelimelerin cümlelerin, ma'nâları nelerdir, onları tekrar başa dönerek anlamaya çalışalım.

Fass-ı Sâlihî'de tafsil olunduğu üzere. Sâlih fassında daha teferruatlı bilgi verilmiş olması dolayısı ile bu mevzûda daha geniş bilgi isteyenler fass-ı Sâlihi'ye müracaat edebilirler.

Orada daha genişi vardır. Tekvin ferdiyet-i selâsiyye üzerine müstenid idi. Yani bütün bu âlemlerin varlığı ferdiyet-i selâsiyye, yani üç esas üzere olmuştur, Yani üç ferd üzere olmuştur, yani buna dayanmakta idi, şimdi bu üç hakikatin Hakk tarafından olan kısmı **"zât irâde kavil"** yani fâil tarafından olan kısmı birincisi zât, ikincisi zâtın irâdesi ve zâtın kavlidir, yani **"zât, irâde ve kavl"** hakk tarafından kevnin üç esasıdır. Yani evvelâ bir "zât" olacak şart olacak zâtın bir "irâde"si olacak ve bu irâdeninde zuhura çıkması için "kavl"i sözü "kün" olacak, o halde zât tarafından yani âmir fâil kaynak, tarafından bu üç hususun olması gerekmektedir, ezberlersek eğer **"zât, irâde kavil"** bütün âlemlerde gördüğümüz her şey'in oluşması, en küçüğünden en büyüğüne kadar, selâse-i ferdiyye olan, bu üç asla dayanmaktadır. Fizikçiler, kimyacılar, tabiatçılar, meslekleri itibariyle bu hallere yakın olduklarından bunları daha iyi anlayabilirler.

"Zât, irâde ve kavil" ve şey tarafından dahi ilm-i ilâhide sâbit olan onun şey'iyyeti, şimdi bakın bu fâil olanın birde bu fâilin meful üzerindeki tesiratı olması lâzımdır. Bu üç şeyin karşılığı olması lâzımdır ki, âmir bir şeye emrettiği memurun o şeyin ne olduğunu anlayıp tatbik etmesi gerekmektedir. Şimdi, âmir bir şeyi anlatsada memur onu anlamasa, o zuhura gelmez, o halde kevn olacak şeyin, yani meydana getirilecek şeyin, şey tarfından dahi, ilm-i

İlâhîde sâbit olan onun şey'iyyeti yani İlâhî ilimde sâbit olan o şey'in, şey'iyyeti yani varlığı kimliği, o şey tarafından dahi ilm-i ilâhiyede sâbit olan onun şey'iyyeti veya istimaı/duyması ve emre imtisali/uyması gerekmekte üç olan **"zât, irâde, kavl"**in karşılığı olan kün'ü duyması ve ona boyun eğmesi, uyması gerekmektedir, aksi halde isyan etmiş olur veya o iş yapılmamış olur.

Kün kavlini, yani kün sözünü duyması ve uymasıdır ve bir şey'in tekevvünü için, yani şey'in varlığının meydana gelmesi için Hakk'ın bu ferdiyet-i selâsiyyesi, yani Hakk'ın üç ferdiyyesi, yani hususiyyeti, oluşumu, şey'in selâsiyet-i ferdiyyesine uygun olması lâzımdır.

Yani meydana getirilecek tekevvün, kevn'in bu üç selâsiyyeyi ferdiyyenin, karşılığını bulması kendisinde olması lâzımdır. Ve bir şeyin tekevvünü, meydana gelmesi için Hakk'ın bu ferdiyet-i selâsiyyesi, şey'in selâse-ti ferdiyyesine mukabil olması lâzımdır. Yani **"zât, irâde ve kavl"** bu fâilin hükmüdür, fâilin mef'ulde zuhura çıkması için bu üç şey'in karşılığının kevn, mef'ulde de olması lâzımdır.

Ferd adetlerinin ilk mertebesi üçtür. O nun madununda/altında, iki ile bir vardır yani onun arkasında gerisinde iki de vardır bir de vardır, ancak iki adedi çifttir. Yani ikiliktir. Bir adedi ise, Burası çok mühim, aded değil belki bil cümle adedlerin menşeidir. Onun için bu âlem ferdiyet-i selâsiyye üzere yani üç hükmün altında oluşmaktadır. Şimdi son tek, olan dokuzdan sonra gelen on sayısı vardır, eskiler buna **"aşere-i kâmile"** demişler. Yani **"on kâmil sayısı"** bu da nereden geliyor denirse, bünyesinde hem tekleri, hem çifleri bünyesinde bulundurduğu içindir. Tek sayıların sonu, çif sayıların da başı, olduğu için on kemâl sayısı demişlerdir.

Ayrıca silsilelerde de görüldüğü gibi Peygamer Efendimiz bütün silsile-i meratibenin başıdır ondan sonra hangi yol açılmışsa oradan bir olarak başlarlar. Hz. Muhammed bir değil kaynaktır. Bir olarak sıraya girmiş olsa başka bir şey'den meydana çıkmış olurdu. İşte hangi tarikat-ı

âli/yüce tarikatlerin başındakiler bir'dir Peygamberimiz ise kaynaktır. Peygamber efendimizden sonra, o yolun başında bulunana bir/Pîr, denir bizimde yolumuzda birinci olan Hz. Âli Efendimizdir. Peygamberimiz ise bir değil kaynaktır.

Hz. Allah, Hz. Rasûlüllah, bunlar kaynak, bir ise bizim yolumuzda onlardan meydana gelen Hz. Âli Efendimizdir.

Üçün fevkinde, beş, yedi, dokuz ve onbir, ilâ âhır nâ mütenâhi sonsuz sayılar vardır binânaleyh lâ taayyün olan zat-ı Ahadi, taayyünsüzlük halinde olan kendisinden hiç bir şey çıkmamış olan, yani Ahad olan zât-ı mutlak Ahadiyyet mertebesinde, kendisi kendisinde gizli olarak, sâdece iki hususiyeti ile ortaya çıkmaktadır. Abdül Kerim Cîlî'nin "İnsân-ı Kâmil"indeki, ifadesine göre bunlar hüviyyet-i ve inni'yyet-i ene'iyyeti'dir. A'mâ'iyyet mertebesi ile Ahadiyyet mertebesinin arasındaki fark budur.

A'mâ'iyette hiçbir tezahür yoktur, zât-ı Ahadiyyette, Ahadiyyet zâtında, "hüviyyet-i ve inniyyet-i" vardır. İnni'yyet-i bakımından, zât-i zuhuru insan ve kur'ân'dır. İlk İnsân-ı Kâmil olan Muhammed (s.a.v.) Efendimiz ve ondan sonra gelen Kâmil insanlardır. Hüviyyetinden de gelen bütün bu kevniyyet/âlemler. Ve nokta zuhur mahalli olan Kâ'be-i muazzama yani Beytullahtır. Binâenaleyh lâ tayyün olan zat-ı Ahadiyye zuhuru olmayan, tayini ölçüsü ve herhangi bir yapısı olmayan, zât-ı Ahad-î zuhura meyl ettiğinde, Ahadiyyet zâtından kendinin bilinmesini istediğinde, onda bilkuvve/iç bünyede, mevcut olan şuunâtın, yani sıfat-ı ilâhiyye ve esmâ-i ilâhiyye'nin suretleri ilminde peyda olur.

Yani âlemin başlangıcından kıyamete kadar ne olacaksa bunların hepsi ilminde peyda olur, yani ilmi bir form hazırlar, daha henüz bunlar ruhânî ve nurânî silüet/sûretler olarak değil, sadece ilmi sûretleridir. Yani yine Cenâb-ı Hakk'ın kendi Ahadiyetinde bunlar ilmi sûretler alırlar. Yani iç bünyede belirginleşmeye başlarlar. Ama onların daha dışarıyla ilgileri yoktur.

Zât-ı Ahadî; zuhura meylettiğinde onda bilkuvve mevcud olan şuunatın sûretleri, ilminde peyda olur. Hatta

henüz orada Ahadiyyet mertebesinde Allah ismi dahi ortaya çıkmamıştır. Buradaki **"Zât-ı"** ifade eden kelime **"Zât-ı Mutlak"**tır. Yani, o mertebede daha henüz zuhurda kullanacağı ismini ortaya çıkarmış değildir. Bilinen tek şey **"Ahad"** oluşudur.

"Ahad" bir olarak kullanılır ama bir değil **"tek"** tir. Mertebe-i Teklik'tir. Hani biz "Tekbir/Allahuekber" diyoruz ya! Tek dediğimiz mahal burasıdır ama farkında olmadan söylemekteyiz, tek olan Ahadiyyet mertebesidir, bir olan ise Vâhidiyyet Mertebesi'dir. Tekin; bir ikincisi yoktur ama birin; ikincisi, üçüncüsü, onuncusu, daha sonrası vardır. Birin devamı vardır ancak tekin bir ikincisi yoktur. Tek; zaten tektir. İşte Ahadiyyetle Vahidiyyet arasındaki fark budur, bir bakıma ikisi de biri ifade etmekle birlikte, **"Ahad=tek" "Vahid=bir"** dir. Ahadiyyet **"tek"** olan ve hiçbir benzeri olmayan "**bir**"i ifade etmekte, Vahidiyyet ise **"bir"**i ve benzerlerinin olduğu kıyasın yapıldığı **"bir"**i ifade etmektedir.

Vâhidiyyet mertebesinde, Zât-ı Mutlak, ilâh, Ulûhiyyet olarak Allah (c.c.) ismini almakta ve biz **"Allah"** (c.c.) dediğimiz zaman Ahadiyyet ve A'mâiyyet Mertebesine değil, Vahidiyyet Mertebesine hitab etmiş olmaktayız. Gerçi Ulûhiyyet mertebesi içerisinde Ahadiyyet'i de vardır, A'mâiyyeti de vardır ama biz Ulûhiyyet Mertebesi itibariyle başladığımızdan, orada durmuş oluyoruz, onun üzerinde olanı düşünemiyoruz ancak ilmini aldıktan sonra "Evet Ahad da Ahadmış, o tektir tek" diyoruz.

Kendindeki hususiyetleri, bilkuvvede mevcud iken yani kendi kuvvesinde Ahadiyyet Mertebesinde mevcud iken şuunatın sûretleri yani bu kuvvede mevcud olan, yani "Şey'lerin özellikleri, sûretleri ilminde peyda oldu. İşte bu mertebe-i ilimde bilcümle mevcudatın şey'iyyetleri sabit olur. Bu mertebe-i ilimde, bütün mevcudatın ne varsa gelmiş geçmiş, gelecek, gidecek olanların şey'iyyetleri hepsi sâbit olur ama yine de ilmi sûretler olarak. **Ve ilk sâbit olan şey bilcümle şey'iyyet-i câmi olan Hakikat-i Muhammedî'dir.** Ne kadar güzel bir tariftir.

Biz sadece Hazreti Rasûlüllah'ı fiziki şey'iyyeti yönüyle

yani Mekke'de, Medine'de yaşamış *"Ben de ancak sizin gibibir beşerim" "Ene beşerun mislikûm"* (18/110) hükmü ile görüp o kadar anlıyorsak bizim Hakikat-i Muhammediyye'den haberimiz bile yok demektir. Sadece Hz. Muhammed diye bilinen ve öylece hürmet gösterilen bir kimlik aklımızda, fikrimizde kalmış olur. Cenâb-ı Hakk'ın habibi olması, âlemlere rahmet olması, Hakikat-i Muhammediyye yönüyledir. Yoksa sadece Mekke ve Medine'de yaşayan bir kişiden bahsediyorsak onun rahmeti ancak Arap Yarımadası'na olur ve hadi dünya üzerinde yaşadığı için dünyaya da rahmeti olur diyelim, ama yıldızlara, gökyüzüne rahmeti olmaz. Ancak açık olarak Kur'ân'la gelen haberlerde; Cenâb-ı Hakk'ın kelâmı olarak, ancak âlemlere rahmet olarak gönderilmesi Hakikat-i Muhammedî yönüyledir. *"Vema erselnâke …"* (21/107)

Peygamberimizin bu hususiyetini çok iyi bilmemiz lâzımdır ki diğer peygamberlerden olan üstünlüğünü bu şekilde idrak etmiş ve hangi peygamberin, nasıl bir değerin ümmeti oldumuğuzu da bilerek kendimizi de gerçekten biraz şanslı ve güçlü olarak bilelim. Diğer peygamberlerin ümmetleri yoktu, sadece kavimleri vardı. Neden? Çünkü mahalliydi'ler ve sadece fiziki ma'nâda bulunduları yerde peygamberdiler.

Ve sadece kendilerine ait mertebesi itibariyle, mertebeler değil, kendi kavimlerine kendi mertebeleri iitbariyle vaaz ettiler. Tüm insanlık âlemine değil, ama! Peygamber efendimiz hem kendi, Hakikat-i Muhammedî mertebesini bizlere bildirdi. Hem Kur'ân-ı Kerîm'de hem de hadîs-i kudsî'lerinde. Âdem (a.s.) dan başlayarak çok güzel ve müthiş ifadelerle ilk insandan en kemalli olan Hakikat-i Muhammedî mertebesine kadar ve bunların bütün bilgilerini en sahih olarak hiç şüpheye mahal kalmayacak bir biçimde bizlere aktardılar.

İşte biz bu ilmî mirasın varisleriyiz. O'nun gerçekten kıymetini bilelim. Yoksa *"münâdiyen yünâdî lil îmân,"* (3/193) işte biz dünyada yaşadık bizi îmâna davet eden Muhammed diye bir münâdi duymuştuk, bir peygamber duymuştuk, işte bizde öylece onu kabul ettik, peşinden

takıldık, gibi olmasın. Bize yakışan, hele yirminci asrın insanları olarak, bizler ellerimizde bu kadar imkânlar var iken,(Geçmiştekiler biraz mazur olabilir) bu kadar teknoloji ile yardım aldığımız ve büyük evliyaullah'ın kitaplarıyla bizlere aktardıkları tecrübelerinden yararlanamazsak çok yazık olur.

Ahirete giden her bir kimse kendisine "levm" edecek pişmanlık duyacak hangi mertebede olursa olsun, cehennem mertebesinde olanlar kendilerini levm edecek "Keşke cennet amelleri işleseydik" diye. Daha ileri derecede amel edenler ise, "Keşke daha çok amel etseydikte daha bir yukarı mertebeye ulaşsaydık", diye her birerlerimiz kendimizi "levm" edeceğiz. "Keşke şunu da yapsaydım" diye. Ancak onların bir telâfisi vardır, daha aşağıya baktıklarında *"Hêze min fazlı rabbî"* (27/40) bizde bunları yapmışız, şükür diyecekler ama bu duruma düşmeden evvel biz elimizden geleni yapalım arkaya bırakmayalım.

Nefs-i emmâre bize hep, *"Böyle biraz daha otur, daha sonra yaparsın, yarın yaparsın"* der. O yarınlar, biraz sonralar zaten bitmez. Çünkü her anın biraz sonrası vardır. Yarınlar bitmez. Biz uyanık olmaya bakalım yapılacak en güzel şey buradaki irfani yatırımlardır.

Ahirete gidecek onlardır. Diğerleri sevap olarak gider, yardım yaptık, ev yaptırdık, câmi yaptırdık, hamam yaptırdık, insanların faydasına dönüktür. Bunlar her ne kadar öldükten sonra câri olarak arkamızdan sevap olarak çalışacaklarsa da, o binanın ömrü üç yüz sene beş yüz sene, ne kadarsa o kadardır. O bina yıkılana kadardır. O da bitecek, ama irfaniyet binalarını gönlümüze ruhumuza yazdığımız ve inşa ettiğimiz zaman, ebedi olarak bunlar bizimle olacak hiçbir yere gitmeyeceklerdir, kovsak bile gidemezler. Neden? Çünkü kendi varlığımızdadırlar. Kendi bütünümüz olarak elimiz bizimle beraberdir. Biz gidersek ancak elimiz de gider, elimizi kestiğimiz zaman gider, ama ruhani elimize yine bir şey olmaz. Yani zâtî ma'nâda ne yükleyebilirsek onlar kendi hakikatimize bizimle gidecek bahçeler meyveler köşkler de onlar olacak.

İşte bi'lcümle şey'iyyeti câmi olacak olan, yani bütün

Cenâb-ı Hakk'ın yukarıda belirlediği şuunatın ilminde peyda olan sûretlerinin hepsinin akisleri, Hakikat-i Muhammediyye'de zuhura çıkacak. Yani Hakikat-i Muhammediyye burada **mef'ul,** tecelî'yi kabul edici hükmündedir. Bakın **"zât, irâde, kavl" fâil** hükmündedir, onu alacak olan, zuhura çıkaracak olan, Hakikat-i Muhammediyye mef'ul hükmünde, yani onları alıcı hükmünde'dir, hani yukarıda bahsedilmişti, duyması ve bunu kabul etmesidir. İşte Hakikat-i Muhammediyye bu kün emrini duyması ve kabul etmesi bunun karşılığı olmaktadır.

Hakikat-i Muhammediyye ki o şey küldür, kül olan bir şeydir. Yani bütün cümle şey'iyyet'leri bünyesinde toplayan küll olan bir şey'dir. İşte bunun ifadesi de fert, yani ferd-i vâhid, tek ferd olan Hakikat-i Muhammedîdir. **"zât, irâde, kavl"** hükmünün zuhur ettiği yerdir. Yansıdığı, zuhura çıktığı yerdir. Bunu kabullenmesi Hakikat-i Muhammediyye'dir ki o Hakikat-i Muhammediyye kül olan tek bir şey'dir.

Şimdi mükevvenâtın mertebe-i ilimden mertebe-i ayn'a gelmesi için *"ilmi varlıkların mertebe-i ilimden mertebe-i ayn'a gelmesi için, "ayn" yani a'yân-ı sabite programlarına gelmesi için"* **Hakk tarafından "zât-ı, iradesi ve kün kavli Hakikat-i Muhammediyye tarafından dahi onun ilm-i ilâhide sâbit olan şey'iyyet-i külliyesi kün kavlini duyması ve emre imtisâli lâzım gelir.**

Cenâb-ı Hakk zat-ı Mutlak yönü itibariyle kendi içinde peyda etmiş olduğu bütün şey'iyyetin varlıklarını ortaya çıkarmak için **"zât, irâde, kavl"** üç hakikatin zuhura çıkması yani faaliyete geçmesi gerekmekteydi. Ancak bu üç hakikatin faaliyete geçmesi için de, aynası olan Hakikat-i Muhammediyye'nin de bunları kabul etmesi lâzımdır ki, faaliyet sahası bulsun onu belirtiyor. İlm-i İlâhîde sâbit olan şey'iyyet-i külliyesi yani külli olan o eşyanın hakikati o şey'lerin, kün kavlini istima/duyması ve uyması lâzım gelir.

Hakikat-i Muhammedî "zât, irâde, kavl" hükmünün faa-

liyete geçmesi Hakikat-i Muhammediyyenin şey'iyyeti ve şey'iyyetleri toplu olarak zuhura çıkması lâzımdır ki harekete geçmiş olsun.

İşte bu sebeple Hakikat-i Muhammediyye hikmet-i ferdiye ile tavsif/vasıf olundu.

İşte bu sebeple Muhammed kelimesi ferdi hikmetle vasıflandı, yani peygamber efendimizin lâfzı ifadesi hikmet-i ferdiyye, ferdi Vâhid, buna ferdâniyyet de, deniyor, şimdi peki! "Ferdiyet" nasıl olabilecek gerçi Peygamber Efendimizin hakikati itibariyle ferdiyetin kemâli nasıl meydana geldiği, yukarıda anlatılmış idi.

Şimdi! Bizler tarafından buraya doğru nasıl bir çıkış olacaktır? İşte bize lâzım olan biraz da o husustur. Yukarıda bahsedilen, Hakikat-i Muhammediyyeye ait olan bir husustur, ama biz de onun ümmeti olduğumuzdan onun nesi varsa biz de onun yansıması olduğumuzdan ve bize tecellisi olduğundan burada kemaliyle birlikte külli Âdemler ve âlemler düzeyindedir. Bizlerde ise sadece Âdem düzeyindedir ama olsun mesele küçükten daha kolay anlaşılır büyüğü anlamak daha zor olur. Bir avuç buğdayımız varsa ambarlarla, tonlarla buğdayın ne olduğunu hemen hemen anlarız, elindekinin benzerleridir, ancak onlardan daha fazlasıdır.

İşte bizde bunun kendimizdeki kesret ve teferruat olan, bütün düşünce ve bilgileri, bunları ve her şeyi teke indirmemiz gerekmektedir. Yani kendi hakikatimizi anlamamız için teferruat olarak üstümüzde ne varsa, bizim tecellilerimiz, bizim zuhurlarımız, olarak bilmeli ve zatımıza bağlı olduğunu bilmeliyiz. Nasıl ki, bütün şey'iyyet kül olarak şey'iyyet-i Muhamediyyede, tek bir şey olarak toplanmış ise, bizim şey'iyyetlerimizde kendi zâtımız itibariyle zâtımızda, tek bir şey olarak toplamamız gerekmektedir. Buna "vitr" vitriyyet denmektedir.

İşte kıldığımız yatsı namazından sonra on üçüncü rek'at bizim mezhebimize göre imam-ı A'zam mezhebine göre günde kırk rek'at üzerinden yatsı namazının sonu ile o günün namaz faslını kapatıyor iken kıldığımız en son rek'atin

tekbirinin bir özelliği vardır. Başka tekbirlerin karşılıkları vardır, yani rükûnun, kıyamın, karşılıkları vardır onların tekrarları vardır ama vitriyyet tekbiri'nin bir ikincisi yoktur, yani secdeye varmadan evvel ellerimizi kaldırıyoruz. İşte orada adlığımız tekbir, bütün namazların içinde olmayan sadece orada aldığımız "vitr"in tek bir tekbiridir.

İşte günlük namazlarımızda (281) tane ezan ve kametler dahil tekbir vardır, ikili, üçlü, dörtlü, rek'atlarda. O ise en sonda tek bir tekbirdir. Onun için o sadece tek bir olduğundan bu sayıya (282) diyemiyoruz. (281) ve (1) böylece (282) olmaktadır. Bu sayıyı kendi içinde toplarsak, (2+8+2=12) dir ki, zâten ne olduğu ve bağlı olduğu yer bellidir. İşte ne zaman ki, biz kendi vitriyyetimizi idrak edecek ve bu anlayış itibariyle bunu daha genelleştirerek yine Hakikat-i Muhammedî içinde olarak, zâten bunun dışında bir şeyi düşünmek mümkün değildir, bu şekilde bütün âlemlerde yaygın olan kendi hakikatimizi yani ferdi hakikatimizi, bu yolla idrak etmiş olacağız.

Ancak bu sadece bir idraktir, bu âlemde faaliyette kullanmak ve uygulamak söz konusu değildir. Ancak öteki âlemde kısmen bunları kendi sahasında kullanmak mümkün olur. İşte Cenâb-ı Hakk'ın sistemi o kadar muhteşem ki hangisine bakılsa sadece birine bakılsa biribirileriyle hemen irtibata geçmekte olduğu görülür

Vitr namazı birey insanın kendindeki kendini, *"tek" birleme*si, bütün ef'âli ile, isimleri ile, sıfatları ile, birbiri ile, tek bir varlık olduğunu idrak etmesi ve Hakk'ın kendisinde olan zuhurunu idrak etmesi, *"venefahtü"* (15/29)nün kendi bünyesindeki yaşanması ve bu saik/itici güç, ile de desteklenmiş ve tasdiklenmiş olması, yani on üç'üncü rek'at olması, hakikat ve hakikati rahmetiyye olan, on üçün hakikat-i Ahad'ın yani Ahmed'in "Mim" inde gizli olarak, onun evvelâ zâtında, zatından sonra da, nurunun nurundan olan, mü'min ve muvahhid olan, onun ümmetinde zuhur etmektedir.

Hadîs-i şerifte *(Allahu vitran yuhibbul vitra)* diye bahsedilmekte *(Allah birdir birleri sever)* bu ne demektir? Bütün

âlemlerdeki varlıklar zâten birdir, kimse kimseye benzemez *"Allah birdir, birleri sever"* dediği, kendisini birleştirmiş olanları sever ma'nâsı vardır, burada birleri sever dediği kendi bünyesinde teke düşmüş olan, yani kendinde nefsini, bütün zuhurlarını hepsini idrak etmiş, kendinde toplamış ve "Bunların hepsi Hakk'ın birer zuhuratıdır, ben de onun bir zuhuruyum" diyerek, zâti zuhuru olduğunu idrak ettiği zaman işte bu kimse vitr olmuştur. İşte bu kimse gerçek ma'nâda vitr namazını kılar.

İşte yapmaya çalıştıklarımız bunun tatbikidir, tekrarıdır. On üçüncü rek'at olması bu yüzdendir, ayrıca da tasdikidir.

Şimdi, *"Allah birdir, birleri sever"* denmemiş *"Allah vitr'dir vitr olanları sever" (Allahu vitran yuhibbul vitra" "bir"* anlayışı, iki türlüdür. Buradaki ifadesine göre birisi, sayısal "bir" yani rakkamlarla ifade elden bir, **"vitr"** ise isimlerle belirtilen birdir. Yani biri sayı değerleri ile bir, diğeri ise ma'nâ değeri ile bir olandır. Bu inceliği anlatabildim mi bilmiyorum? Ahad; tek, Vâhid; bir, vitr; suret ve ma'nâ yönünden bir, ***Ferd*** *ise bütün bunların birliğidir. B*u vitr olan bir'lik bireyin kendi hakikatini idrak etmesi olan vitr, birliktir. İşte vitr böylece bir olarak ifade ediliyor, ma'nâ'sal birlik, sayısal birlik için de benzerleri var ama vitr dendiği zaman çok az sayıda, yani bir hususiyeti olduğunu anlatmaktadır. İşte **"ferd"** bütün bu âlemleri bünyesinde toplayan bir makamdır. O da sadece peygamber efendimize ait olan bir makamdır.

Ancak ondan ümmetine yansıyan ise bu vitr'dir vitriyyet hakikatini idrak ettikten sonra kendisinde *"venefahtü"* (15/29)nün hakikatini düşündüğünde bütün âlemlerde de Allah'ın ruhu olduğundan, bu haliyle kendi vitriyyetinden ferdiyetine ilmen ve fikren geçmesi mümkündür, yani kendi iç bünyesinde yaşaması söz konusu olur. Zahirde böyle bir şey olmaz zahirde böyle bir şey olmuş olsa, hâşâ Hakikat-i Muhammediyyeye ortaklık olur.

Yani O nun salâhiyetini o kişi kullanmaya çalışmış olur ki, bu o kişiye de çok zarar verir. Şunu düşünerek faaliyete geçse ki, Hakikat-i Muhammedî'nin kullandığı! Meselâ elini,

parmağını kaldırıyor, kamer şakk diye ikiye ayrılıyor, parmaklarını ihtiyaç halinde açıyor sular akıyor, böyle olağan üstü şeyler kendisinde zuhur etmeye başlarsa o kişinin kendi nefsi, farkında olmadan kabarmaya başlar ve onu bir daha durduramaz.

Sonra bunu Rahmâni olarak değil celâlî olarak kullanmaya başlar, yaptığı şey budur, bir bakıma nefsinin itmesiyle, nefsinin onu zorlamasıyla kötü yola doğru sevketmesiyle ki, nefsin ne zaman nerde ne yapacağı belli olmaz. Yani bir kimse nereye gelirse gelsin, mutlaka yine ayağının kayma tehlikesi vardır. Bütün bunu nefsani güce çevirip üstünlük vasfı yapaarsa, olmayacak yerde bu gücünü kullanır ki bu da hem başkasına hemde kendisine zarar verir. Onun için bu tür şeyler çok istisnaları dışında sadece bilinçte olur.

Ancak peygamber efendilerimiz vasıtasıyle mu'cizeler gösterilmiştir ki, o zaman onlara ihtiyaç vardır, o zaman gösterilmiştir. Peygamberler, bir ihtiyaç olmadığı zamanda mu'cize göstermezler. Zâten gerekte olmaz. Mûsâ (a.s.) ın kavmi ile karşıya geçmelerinin mutlak lâzım olmasından dolayıdır ve o da bir defa olmuştur, bir daha da olmaz. Bunlar böyle kıyas da olmaz. Ancak bâtınen kıyas olur. İşte o nefis deryasını, denizini, yani önümüzde bize mâni olan acı nefis suyunu, geçmemiz gerektiğinde, hem de on iki kanaldan bunu bize kıyasi bilgi olarak verir.

Benî İsrâîl, savaşa gidecekleri zaman Tâlûd ve Câlûd vardır ya onun hikâyesini Davud (a.s.)'ın taş atmasıyla Calûd'un alnına gelerek onu öldürmesi gününde Beni isrâîl'in imtihanı vardır. *"İnnellahe mübtelîküm bi neher"* (2/249) Bir nehir vardır, savaş için karşı tarafa geçeceklerdir. O nehirden kimse kabına su doldurmasın, sadece içeceği kadar içsin, yedek kabına su doldurmasın denir. Yahudiler, Benî İsrâîl askerleri almışlar kaplarına su dolduruyorlar, karşıya geçtiğimiz zaman su lâzım olur diye. Cenâb-ı Hakk onları o nehir ile imtihan ediyor. Oradan geçiş, başka türlü bir imtihan geçişi idi, kızıl denizi geçerken de bir başka mertebeden imtihan geçişi idi.

İşte bunlar, eğer bu selâhiyyet kişilere verilmiş olsa idi, kişiler kendilerini koruyamaz hem kendilerine, hem de başkalarına zarar verirlerdi, bunlar ancak zevkan (ilimde bilinecek ilmi bir zevk olarak), yaşanacak hususlardır.

NOT= İlgisi olması dolayısıyla yukarıda bahsedilen hususların ışığı altında (selât-ı vitr) namazının kazası olmaz, çünkü zaten o güne ait tektir, o gün kılınırsa kılınır ertesi günün kendi vitri olduğundan bu sebebten bir günde iki vitr olmaz, ayrıca bir namazın kazâ olması için üzerinden bir vaktin geçmesi lâzımdır. Vitr'in kendine ait bir vakti olmadığından ve üzerinden bir vakit geçmediğinden de kazası olmaz.

Cum'a namazı açık farz olduğu halde kazâsı olamıyor, sebebi ise kendine ait bir vakti olmadığı içindir. Cum'a namazı Cum'a gününün öğlen namazı vaktinde, Cum'a günü öğlen namazının farzına vekâleten (onun yerinde) kılınmaktadır. Bu sebeble de ayrıca Cum'a gününün öğlen namazının kazâsı olmamaktadır. Çünkü ona Cum'a namazı vekil olmuştur.

Ancak Cum'a gününün öğlen namazı hiç kılınamamış ise dört rek'at farzının kazâ edilmesi gereklidir, çünkü o namazın asâleten kendine ait bir makamı vardır ve o makamın mutlaka ikamesi yani kaim olması gereklidir.

NOT= Tabî bunlar benim kendi indî anlayışımdır kimseyi bağlamaz, bunları okuyan, dinleyen, kimselerinde böyle tatbik etmesi, kendileri yönünden gerekmez. Kendileri hür iradeleri ile nasıl tatbik etmek isterlerse o şekilde karar verip uygularlar. Ayrıca inançları yüzünden kimse kimsenin vebalini almak istemez.

Bu arada özel bir husus olacak ama onu da ilgilsi olması yönünden ilâve etmeyi uygun buldum, inşeallah faydalı olur.

A'mâ'iyette anladığım şu oldu ki. Sevgiden sonra bir de

85

övgü vardır, bu da hamd'dır. Sevgi/Hubb habiplik, Hamd/övgü, ise Muhammed'dir, "ve ahbibtü" "ben sevdim" denilmesi zâtına kendine aittir, kendinde bulunan hakikatlerin açığa çıktığında övülmesini, yani hamd'ı talep ettiğinden bu talebini Hakikat-i Muhammediyyeye aktarmış olduğundan onun zuhur mahalli olan Muhammed (s.a.v.)'de hem habiplik, hem de onu hamdeden olduğundan, iki mertebeyi de (Sevgi ve Hamd) bünyesinde birleştirmiştir.

İşte bu yüzden Habib de, mahbub da, hâmid de, Mahmud da, kendisidir. O na yapılan bu muhabbet ve medihler aslında onda zuhur eden Zât-ı İlâhiyyeye dir. Çünkü, kendi ifadesi ile, (men reâni fekad reel Hakk) *O na gerçekten bakan ve gören aynı zaman da Hakk'ı görmüş olur.*

HİKMET-İ FERDİYYE. Dördüncü sohbet.

Eûzü billâhi mineş şeytânirracîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Füsûsu'l Hikem, Cilt 4, Fass-ı Muhammedî, s. 321

C. Hakk her birerlerimize yine akıl, irfan, idrak, gönül genişliği, muhabbet, ilmî hakikatlere nüfuz genişliği versin inşallah. Ve zaman, zaman belirttiğimiz gibi beşeri, anlayışımızı değil de, onu bizdeki ilm-i ilâhi açıklığı ile anlamamızı ihsan etsin. Bizi aradan çeksin, yaradan kalsın ve kendisinden kendisine muhabbeti ile birlikte bilgilerini zatından zuhuruna doğru çıkarsın.

Yukarıda bahsedilen. **Bu mukaddime malûm olduktan sonra anlaşılır ki, fert adetlerinin sayısı "üç" tür.**

Birey olarak sayıların hakikati "bir"den değil **"üç"** den başlamaktadır. Daha evvelce de bildirildiği gibi, **"bir"** kaynak olduğundan sıraya gelmez. **"iki"** de çift olduğundan tekliği ifade etmez. O halde tek olan **"üç"** bu âlemde de kaynak olmaktadır.

86

O evveliyet mertebesinin teferruatlarındandır. Binaenaleyh (s.a.v.) efendimiz rabbine olan delilin evvelidir.

Bu evvelki mertebe üzerine zaid olan "yani fazla olan, adetlenmiş olan" **diğer fert adetleri** diğer kimlikler şe'nlerin zuhurları **o evveliyyet mertebesinin** yani ferd-i vâhid'in fert mertebesinin **teferruatlarındandır.** Cüzlerindendir. Açılımlarındandır**. Binaenaleyh (s.a.v.) efendimiz rabbine olan delilin evvelidir.** Yani bu âlemlerde Hakikat-i Muhammedî'nin ilk tecelli yeri "kün" emrini duyan ve icabet eden makam olduğundan delilin evvelidir. Yani C.Hakkın varlık delilinin evveli de Hakikat-i Muhammedî'dir.

Çünkü mecmû-ı âlem, " yani bütün bu âlemin birliği" **bil cümle Hakkın sıfat ve esmâsının mazharı olmak itibariyle, muzhir/zuhurda olan hakkın nefsine ve zâtına delildir. Ve onların tekevvünü ise ferdiyyete müstenidir. Şu halde cemi âlem mazhar-ı ferdiyettir. Hâlbuki ibtida mazhar-ı ferdiyyet olan Hakikat-i Muhammediyyedir ki, âlemde mevcud olan kâffe-i sıfat ve kemâlât-ı ilâhiyyeyi câmi'dir. Böyle olunca rabb'ine olan delilin evveli (s.a.v.) efendimizdir.**

Yani bütün varlıkta rabbin varlığına olan ilk delil yani Allah'ın varlığına ilk delil odur. İşte yine ma'nâda tevhîd-i hakikiyi, tenzîhi ve teşbîhi ile birlikte bize getirmesinin sebebi ve sâhibi olması bu yöndedir. Daha evvelki peygamberler böyle bir tevhidi böyle bir birliği getirmediler. Çünkü bünyelerinde bu birlik yoktu. Bir evvelki sohbette belirtildiği gibi Hakikat-i Muhammedînin varlığında, ferdiyyetinde bu âlemler tek bir ve var olarak zuhura çıkmaktadır. Yani onların a'yân'ı sâbiteleri kendi mertebesinde a'yân olup şuunatlar üzerinde şey'iyyetleri gelmesi itibariyle bütün bu özellikler kendinde meydana gelmektedir. Onun için işte tevhîd'in Babası İbrâhîm (a.s.) olması itibariyle peygamber efendimiz de külli tevhîd'in babasıdır.

İbrâhîm (a.s.) tevhid-i ef'âl'in babasıdır. Yani fiiller mertebesinin babasıdır. İlk defa tevhîd ilmini getiren o dur. İşte gökyüzüne bakması, yıldız, ay, güneşi görmesi ve bu şekil

de misâl âlemine uzanması, misâl âlemini keşfetmesi. Tevhîdi oraya kadar olmaktadır. Ondan sonra peygamberimiz tevhîd'in tamamını böylece bize getirmekte ve Rabb'ına delilin evveli ve büyüğü olmaktadır.

İşte mi'rac gecesi Rabbının âyetlerini gördü. Büyük âyetlerini/kendi delilini gördü. Âyet-el kübra dediği budur (53/18). Yoksa herhangi bir yerde bir dağ gördü, herhangi bir yerde başka âlemleri, ayı, güneşi gördü gibi değildir. Âyet-el Kübra, o gece Hakikat-i Muhammedî olan kendi hakikatinin kendine açılması oldu. O gece onları fark etti, aslında o gece bunlar açıldı.

O hakikatleri mi'rac gecesi fark etti. Eder, çünkü bazı âyetlerin ifadesine göre Cenâb-ı Hakk açık olarak bildiriyor ki: "Ey habibim! Sen bunları daha evvelce bilmiyordun. Biz sana bunları okuyoruz, öğretiyoruz, haber veriyoruz." (12/3). *"Biz sana bu Kur'an'ı vahy etmekle sana en güzel kıssayı anlatıyoruz. Hâlbuki sen daha önce bunlardan habersizdin."*

Senin için, bunlardan seni haberdar ediyoruz. Sen bunlardan daha önce gafletteydin, bilmiyordun. Peki, o zaman nasıl oluyor? Bunların hepsi Hakikat-i Muhammedîye'ye geliyor? Hakikat-i Muhammedîde sâbit ancak Hakikat-i Muhammedî'den vakti geldikçe sûret-i Muhammedîyyeye nakil olunuyor. Yani Hakikat-i Muhammedî de hepsi mevcut. *"Sen bunlardan habersizdin"* dediği, sûsret-i Muhammedî'nin daha henüz bunları bilmediğidir. Çünkü sûreti Muhammedîyye sıralamaya göre sonradan geldi. Hz. Peygamberin fizik mübarek bedenleri çocukluğunda çocuktu. Âlemde daha henüz Hz. Muhammed diye bir şey yoktu. Ama Hakikat-i Muhammedî vardı. İşte "Sen bunları bilmiyordun" sonradan dediği ki, kevniyyetinin, yani fizik bedeni itibariyle bilmiyordun'dur.

İşte mi'rac gecesi kendisi, diyelim ki, Hakikat-i Muhammedî'nin çekirdeği, nasıl ki, o çekirdeğin içerisinde o ağacın meyveleri dalları her şeyi vardır. O koskocaman ağaçta ne varsa o küçücük çekirdeğin içerisinde de hepsi mevcuttur. İşte Hz. Muhammed çekirdeği, o gece gönül

âlemine ekildi ve gönül âleminde açıldı. Hani diyorlar ya "tuba ağacı; kökleri gökyüzünde meyveleri yeryüzünde'dir. Bu Muhammed ağacı"dır ki, hadislerde bildirilmiştir. Yani kökü kökeni aslı hakikat-i İlâhiyye'ye bağlı olarak gökyüzünde, Ulûhiyet âleminde, zuhurları ise yeryüzünde yani esmâ-i ilâhiyyenin çeşitli meyveleri yeryüzündedir.

"Şecereten tayyibeten" (14/24) ise. *"Görmedin mi ki: Allah Teâlâ nasıl bîr misâl getirmiştir, bir temiz kelimeyi ki, kökü sâbit ve dalı semâda olan hoş bir ağaç gibidir."*

Temiz kelime; hayal ve vehimden arındırılmış Hakk'ın kelâmıdır ki, 0'da Kur'ân'dır. Ve O'nu bizlere açıklayan Hakikat-i Muhammediyye'nin nokta zuhuru olan Hz. Muhammed'dir ki, kendisi *"cevâmiül kelîm"* dir. *"Cevâmiül kelîm"* ise bütün âlemlerin lîsânen ilk olarak bütünü ile kendisi tarafından anlatımıdır.

Bir de zuhurda "Şecereten mel'ûneten" (17/60) denilen ağaç vardır. *"Kur'ân'daki lânet edilmiş olan ağacı da insanları ancak bir imtihan için meydana getirdik ve onları korkutuyoruz."*

Yeri gelmişken, bir de Cennette *"Şu ağaca yaklaşmayın"* (2/35) denilen ağaç vardır. Bu ağaç bir bakıma cennette bulunan Ulûhiyyet ağacıdır.

Yani bir tarafında rububiyyet ve Rahmâniyyet dalı ve onun meyveleri vardır, bir tarafında da hayal ve vehmin iblisiyyet dalı ve onun meyveleri vardır.

İşte ehl-i İslâma iblisiyyet'in hayal ve vehim dalı yasak, ehli mel'uniyeye de rablık, rahmaniyet dalı yasaktır. Her iki bölüğede de o ağaç dalları itibariyle yasaktır.

Biz tekrar metne dönelim. "Füsûsu'l Hikem"

İşte böyle olunca rabbine olan delilin evveli efendimiz oldu. Şimdi biraz yukarı çıkalım.

Hakkın bi'lcümle sıfat ve esmasının mazharı olmak itibariyle "bütün sıfat ve isimlerinin zuhuru olması dolayısıyla" **muzhir olan Hakkın nefsine ve zatına delildir.** Yani zuhur mertebesi olan zuhura gelmiş olan bütün

89

Cenâb-ı Hakk'ın isimlerinin ve sıfatlarının mazharı olan, yani zuhur yeri muzhir" **olan Hakkın nefsine ve zatına delildir**. Aynı zamanda nefsine de delildir. Zâtına da delildir. Çünkü Cenâb-ı Hakk'ın bilindiği gibi zât-î sıfatlarından olan *"kıyam bi nefsihi"* yani nefsiyle kâim olma. İşte Hakikat-i Muhammediyyede, kendi nefsiyle ve zâtıyla kâimdir. Ve bunun delili de Hakikat-i Muhammediyye'dir. **Onların tekevvünü ise ferdiyyette müsteniddir.** Yani ferdiyyete dayanmaktadır.

Evvela tek bir mahal olacak, sorumlu bir mahal. Oraya bunlar emânet edilecek, ondan sonra oradan dağıtılacaklar. Zaten iş bunu gerektirmektedir. Ve onların tekevvünü ise ferdiyyetle müsteniddir. Cemi âlem yani bütün gördüğümüz âlemler, küll olarak mazhar-ı ferdiyettir. Bütün bu âlemlerde ne varsa. Hattâ gördüklerimiz ayrı, görmediklerimiz de (Rüyada gördüklerimiz, dünya âleminde görmediğimizi rüyamızda görebiliyoruz.) ve onun da ötesinde âlem-i ervahta, bütün bu âlemlerde ne varsa cemi âlem mazharı ferdiyettir. Küll olarak ferdiyyetin mazharı, zuhur mahallidir. Ve bireyler de onun kesretidir. Yani çokluğudur.

Halbuki ibtida mazharı ferdiyyet olan hakikat-i Muhammediye dir ki, âlemde mevcut olan kaffe-i sıfat ve kemâlât-ı ilâhiyyeyi câmi'dir.

Yani bütün bu gördüğümüz ve göremediğimiz ne varsa, hepsi ferdiyyet hükmündedir. Ama bu ferdiyyetin zuhuru da efendimize aittir. Yani mertebesi, makamı, sahibi olarak Hakikat-i Muhammediyeye aittir. Böyle olunca rabbine olan delilin evveli de (s.a.v.) efendimizdir. Onun için tevhid "Lâ ilâhe illâ Allah". Ancak o zaman denmişti. Melâike-i Kirâm'ın da mirac gecesinde tasdikiyle, şehadetiyle "Eşhedü en lâ ilâhe illâllah" a dönüştü.

Şerh-i Kaşani ve bali de bir ibare vardır. *(Eddelilü'd delilü alâ Rabbihi)* sûretinde vâki olup, *(evvelü)* yerine *(eddelilü)* isti'mâl/kullanma olunmuştur. Yani evveli yerine "eddelilü" kelimesi konmuştur. Ma'nâ rabbına delilin edelli olmuştur. Yani delilinin delili. Birinde delilinin evveli, birinde delilinin delili olmuştur, diye geçmektedir ibarede diye

ifade ediliyor. Kaşâni şerhinde. **Delilin edelli yani delilinin delili olur. Rûh-i ma'nâ değişmez.** Hangisi dense de ma'nâ'nın rûhu, rûhunun ma'nâ'sı değişmez.

Efendimizin (s.a.v.) rabbine ilk delil olması onun delâili sâire üzerine tefazzulunu/faziletini, îcâb eder.

Yani bütün delillerin üzerine, kesretteki bütün varlık delillerin üzerine, ilk delil olması onun delâili sâire üzerine tefazzulu icab eder, yani faziletini gerektirir. İlk delil olması diğer delillerin üzerine faziletini yani üstünlüğünü gerektirir.

Her birerlerimizin varlığımıza bakalım, bizim varlığımız bizim tarafımızdan rabb'ımızın varlığına bizler için en büyük delildir. Bireyin kendi varlığı kendisi için en büyük delildir. Yani bütün âlemin varlığı hakka delildir, ama bunlar kendi varlığının dışında olan delillerdir. Kendi varlığının içinde olan muhkem delil hiç şüphe getirmeyecek olan delil, kişinin kendi varlığının olmasıdır. Öncelikli işi kendini tanıması o yönüylede Rabb'ını tanımasıdır. Yine âleme bakıldığı zaman ilk delil Hakikat-i Muhammedi delilidir. Çünkü bizler o Hakikat-i Muhammedi delilinin içinde olan delilleriz. Yani diğer ifadeyle şahit ve ıspatlarız.

İşte bir kimse kendi varlığını şuur ederek (uykuda uyuyan ölü olan için böyle bir konuyu düşünmek zâten mümkün değildir.) uyanmış olan insanların, yani ölmeden evvel ölüp (ihtiyari olarak) dirilmiş olanların sorunu budur. Yani bilmesi gereken şey budur. Kendi varlığının Hakkın zuhuru olduğunu ve bu zuhurun da Hakkın kendine zâten kendinde delil olduğunu bilmesi lâzımdır. Yani kendinde bir hayat varsa, irade, kudret, semi, basar varsa. Bunlar Allah'ın isimleri olduğundan biz de onları müşterek kullandığımızdan o zaman onlar bizim malımız değil Hakk'ın malıdır.

Hakk bizim üzerimizde gâlip ve zâhir olduğundan eğer şuurumuz varsa bu varlığımızın hakkın delili olduğunu idrak etmemiz gerekmektedir. İşte bunun için (s.a.v.) Efendimiz, hem bireysel varlığının, Hakk'ın delili olduğu, hakkında şu ifadesi ile, *"bana bakan hakkı görür."* demesi bunun delilidir. İşte, bireysel Muhammedî delilidir. Hakikat-i Muham-

medî delili ise, Kur'ân-ı Kerîm'de bahsedilen *"vemâ erselnâke illa rahmeten lil âlemîn"* (21/107) "Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik" demesi bütün bu kevniyyet âlemi, rûhiyyet âlemi, nuriyyet âlemi, ilm-i ilâhî'de bütün âlemlerde olan delilidir.

Çünkü âyet-i kerîme iki bölümdür, bölümden biri kevniyyetten evvel biri de kevniyyetten, şef'iyyet'ten ve ruhlar âleminden sonra ikiliğin ruhlar âleminde meydana geldiği yerde *"gönderdik"* ama âlemlere rahmet olsun diye gönderdik. İfadesi açık olarak bunu göstermektedir. Yani peygamber efendimiz o zaman **üç** şekilde bize delil olmaktadır:

Bincisi, *"vemâ erselnâke"* deki delili. İlm-i ma'nâ'da *"biz seni göndermedik".* Yani daha henüz bu âlemler faaliyete geçmemiş olduğu halinde, Ahadiyyet'in Vâhidiyete dönüşmeye başladığı yol halinde. Dönüştüğü hâli değil. Dönüşmeye uzayan Ahadiyyet mertebesi ile Vâhidiyyet mertebesi arasındaki, daha henüz şey'iyyetin var olmadığı yerde. *"Biz seni"* demek sûretiyle onun varlığının ilmi olarak var olduğunu bildirmektedir.

"Biz seni göndermedik." Âyet iki bölümdür, *"Ahmed olarak biz seni göndermedik"* bu bölüm, âyette *"vemâ erselnâ ke" Biz seni irsâl etmedik, daha henüz göndermedik.* Neden? Çünkü daha henüz kendi varlığında. Yani Hakikat-i Muhammedî, Hakikat-i ilâhiyenin içinde idi ama artık programlanmıştı.

Soru: Oradaki (KE) kevniyyetine işaret olabilir mi?

Cevap: Tabii ki fiziki kevniyyetle evvela Hz. Peygamberin kendi kevniyetine "ke", gönderdik ama rahmet olarak gönderdik. Kevniyeti külliye hâlidir. Cenâb-ı Hakk ona **"sen"** diyor. Ama **bendeki sen**. İyi bak, **sendeki sen**, demiyor. Biz, **sendeki seni** kullanıyoruz. O **bendeki seni** kullanıyor. Ama yine Muhammed bâtında da var, çok hamdedilen. Çok övülen. Bakın işte övüyor. Bütün âlemlerde de övülüyor. Hem de hiç kesilmeden nasıl mı?

Beş vakit ezân-ı Muhammedînin hiç kesilmeden beşi de

birlikte, beşi her zaman bir yerlerde, birlikte okunuyor. Biz şimdi burada duyuyoruz. Aynı zamanda akşam, aynı zamanda yatsı da, sabah da, okunuyor, aynı anda. Dünya üzerinde döndüğü için uygun gelen yerde. Yani beş vakit ezan hiç kesilmeden beşi bir yerlerden yeryüzünde okunmaya devam ediyor. İşte bu Saltanat-ı Muhammediyye'ye, Hakikat-i Muhammediyye'ye ve her şeyin ondan çıktığı ve ona davet edildiğidir. Çünkü dâvet budur. Kim hangi mertebede ise bir mertebe üstüne dâvet ediliyor. Yani hep namaza, hep namaza değil.

Evvelâ ehli küfür olanları efendimizin ümmetine davet ediyor. Efendimizin iki türlü ümmeti vardır. Biri ehl-i küfür olanlar, yani inanmayanlar, bunlar *"ümmet-i dâvet"* tir'ler. Diğeri de inananlar, *"ümmet-i icâbet"* tir. Peygamberimize peygamberlik geldikten sonra dünyaya gelen insanların hepsi ümmet-i Muhammed'dir. Başka türlü olmaları da mümkün değildir. Onun için hadîs-i şerifte buyruluyor.

"Her insan İslâm fıtratı üzere, (yani Hakikat-i Muhammedî programı üzere) *doğar. Ailesi onu ateşperest, Mecusi, İsevi, Musevi yapar."*

Bakın, âilesi yapar deniyor. Doğuşu Hakikat-i Muhammedî üzeredir. Muhammed (s.a.v.) İslâm'ın da peygamberidir, gerçi bütün âlemlerin de peygamberidir, ama son gelen kendi ismiyle geldiği için evvelki peygamberler de onun bir zuhuru. İsimlerinden bir isimdir.

Eski peygamberlerin kendilerine ait bir varlıkları yoktur. Onlar, Hakikat-i Muhammedînin sadece o mertebedeki zuhurlarıdırlar. Ama biz onları ayrıymış gibi diyoruz. Getirdiklerine, ayrı dinler diyoruz. Ne kadar yanlış. Allah affetsin bizi. Ayrı dinler, semâvi dinler, beşeri dinler gibi ayrı bir şey yok. Semâvî kitaplar var. Bu doğru. Ama dinler yok. Biz onları din zannetmişiz. Bir programı Allah'ın dini zannetmişiz. Yahûdî dini diye bir şey geçmiyor ki! Hıristiyan dini diye geçmiyor ki!

Yahûdiler Benî İsrâîl diye isimleriyle ifade ediliyor. Biz onları din zannediyoruz. Bizim profesörlerimiz de, sağ olsunlar, semâvi dinler diye kitap yazıyorlar. Din, tek dindir,

birçok din yok ki! Bütün peygamberler de Kur'ân'ı Kerîm'in ifadesinde öyle diyor. "Bizi mü'minlerden yaz. Biz Müslümanlardanız." Hatta İbrâhîm (a.s.) Yakup (a.s.) çocuklarına söylediği vasiyetinde *"Sakın ha ölmeyiniz. Ancak Müslümanlar olarak ölünüz."* (2/132) deniyor. *"Yahudiler olarak ölünüz"* denmiyor.

Mûsevi denmesi, Mûsevi dini diyorlar. Mûsevi dini diye bir şey yok. Mûsâ'ya mensup olduklarından Mûsevi deniyor. Nasıl Müslümanlara da "Muhammedî" diyorlar, Îsâ (a.s.) 'ın arkasından gidenlere, İsevi'ler diyorlar. İsminden, mensubiyetten ama ortada İseviyet diye ayrı bir din yoktur. Getirmez zâten getiremez. Nasıl getirsin ki? Cenâb-ı Hakk vermeyince Peygamber nasıl getirsin? O bütün Peygamberler, İslâm dininin bir mertebesini getirdiler. İlkokul, ortaokul, lise, üniversite gibi. Onlar ayrı ayrı eğitim yeri olarak müstakil mi? Hayır, değiller. Hepsi bir yere bağlılardır.

Yukarıda kaldığımız yerden devam edelim.

"Biz seni göndermedik." Ama zahirde tefsirlere baktığımızda *"Biz seni göndermedik"* hükmünü göremiyoruz, sadece, *"Biz seni âlemlere rahmet olarak gönderdik"* diye görüyoruz. Ancak, Âyet-i kerime *"göndermedik"* diyor, biz tefsirlere baktığımız zaman sadece, *"Âlemlere rahmet olarak gönderdik"* diye geçiyor. Yarısı alınıyor. Neden? Belki yukarıda bahsedilen mertebeden haberleri yok olabilir. Sadece görüneni söylüyor olabilirler. Âyet-i Kerîmenin bâtınına bakmıyorlar. Belki de okuyanların akıllarını karıştırmak istemediklerinden olabilir. Çünkü bu halin anlaşılması oldukça zor bir meseledir. Yukarıda belirtilen **üç** özellikten **ikincisi** âlemlere rahmet olarak gönderilen bütün âlemde geçerli olan Hakikat-i Muhammedî rûhu'dur.

Ne kadar açık, bakın, *"Sen varsın ama daha henüz göndermedik"* zuhur ve tecelli sırası gelmedi. Ne zaman gönderdik? Vakti geldiği zaman. Bakın, durduğu yerde boşu boşuna bu âleme göndermedik. Gezesin tozasın diye değil. Âlemlere rahmet olması için. İşte âlemlere rahmet olması, Cenâb-ı Hakk'ın bir başka özelliğidir. Allah'ın bu âlemdeki

bütün varlıklara ilk rahmeti o dur. Rahmâniyyetinden onlara vücûd vermesidir. İşte bunun diğer ifadesi Rahmaniyet hakikati, Hakikat-i Muhammedîye ye büründüğü için, bütün âlemlere olan ilk rahmeti, rahmet-i Muhammedîyye'dir ki bu âyetin diğer ifadesiyle. *"Âlemlere rahmet olarak gönderdik."* Eğer gelmiş ise rahmet olarak gelmiştir. ***Bütün âlemlerdeki, rahmetin de, rûhların da babasıdır***. Yani küldür. Küll'ün hakikatidir.

İşte bu âyet-i kerîme'de belirtildiği üzere nasıl ki Cenâb-ı Hakk (c.c.)'ın bir çocuğu olmaz ise (Ahzâb, 33/40)

Âyet-i kerîmesinde "**Mâ kâne Muhammedun ebâ ehadin min ricâlikum"** yâni **"***Muhammed (s.a.v.) sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası olmamıştır."* ifâdesiyle belirtildiği üzere Hakîkât-i Muhammedîyye'nin de bu şekilde sûbuti olarak bir çocuğu olmaz.

Çünkü, Hakikat-i Muhammediyye "Rûhu-l A'zam"ın zuhuru. Hakikat-i İseviyye ise "Rûhu-l Kûds'in zuhurudur. "Rûhu-l A'zam" ise (ebul ervah-rûhların babası)dır. Bu yüzden O nun oğlu olmaz.

NOT= İleride **"Mâ kâne"** nin izahı gelecektir.

İşte biz de Hakikat-i Muhammediyyenin nokta zuhuru olan böyle bir peygamberin vârisleriyiz. Gerçekten bunun kıymetini bilemezsek yazık olur bizlere. Bu hususta yukarıda bahsedilen özelliğin **üçüncü**südür.

Birincisi, daha henüz ilim halinde olan gönderilmeyen, program halinde olan "Hakikat-i Muhammedî" dir.

İkincisi, âlemlerin var edilip Hakikat-i Muhammedînin kevniyyeti olarak zuhur etmesi'dir.

Üçüncüsü, ise Hakikat-i Muhammedî'nin nokta zuhur mahalli olan "Hz. Muhammed (s.a.v.) Efendimizin mübarek vücûd-ı şerifleridir.

İşte **"Rabb'ine ilk delil olması onun delâil-i sâire üzerine tefazzulunu icab eder."** Yani faziletini icab eder.

Böyle olunca bâlâda îzâh olunan cem'iyet i'tibariyle Rasûl (a.s.)a "Cevâmi'u'l-kelim" ismi verilmiş oldu. Bu hep konuşulur. Peygambere ilk verilen şey Cevâmi'u'l-kelimdir, denir. Bakarsınız tefsirlerde bir sürü îzâhlar vardır ama buradaki îzâhını hiçbir yerde bulmak mümkün değildir. Belki vardır ama ben görmedim, rastlamadım. *"Cevâmi'u'l-kelim"* dendiği zaman tefsirlerde güzel konuşma ma'nâsı veriliyor. O şekilde döndürülür onun etrafında bina edilir. *"Cevâmi'u'l-kelim"* kelimelere câmi demektir. Yani diğer ifadeyle *"az söz ile çok ma'nâ ifade etmektir."* diye de îzâh edilir. Burada kelîm yani kelimeden maksat, evvela Cenâb-ı Hakk'ın kelâm sıfatının da zuhuru olduğunu bilmemiz gerekmektedir. Kelâm sıfatının Kemalli zuhuru ki, aslı da O'dur. O'nun söylediği sözlerden onun kelâmından başka, daha ileride başka bir kelâm bu âlemde kimsenin lisanından çıkmadı. Kur'an gibi, hadîs-i kutsîler gibi ki, o da *"vahyin yuha"* dır, kendi nefsinden konuşmaz. *"illâ vahyin yuha"* (53/3)

Vahiy konuşmalarının, Hakk'ın kelâm sıfatının bizlere ulaşması, âlemlere ulaşması, Hakikat-i Muhammedî içerisinde olmaktadır. O, daha da izah edilecektir inşallah. Peygamberlerden Davud (a.s.)'ın bu hususta bir lâkabı vardır. O Kur'ân-ı Kerîm de belirtilir ki *"faslel hitab"* (38/20) tır, yani hitabeti fasılalarla açıklıyordu. Beliğ olarak, güzel konuşurmuş. Yani davûdi ses de derler ya. Davûd (a.s.) derler zâten. Orası sıfat mertebesinden anlatımıdır, esmâ mertebesinden anlatımıdır. Yani Allah'ın İsâ (a.s.)'ı anlatışı sıfat mertebesinden, Muhammed (s.a.v.)'ı anlatışı zâtı ve bütün mertebeleri itibariyle'dir, bir de kemâlinde olan zâtının zâtBı, sıfatlarında, zâtının kelâmını anlatması'dır. *"bana bakan hakkı görür"* dediği gibidir.

Böylece, **böyle olunca bâlâda/yukarıda îzâh olunan cemiyeti itibariyle Rasûl (s.a.v.)me Cevâmiu'l kelim denilmiş oldu.**

Bu Cevâmiu'l kelimin ilk verilişi *"ve alleme Âdemel-*

esmâe küllehe" (2/31) olaraktır. Kelimelerden maksat isimler, isimlerden maksat da esmâ-i ilâhiyye'dir. Cenâb-ı Hakk'ın isimleridir. Sıfât-î, esmâ-î ve efâl-î isimleridir. İşte insana ilk tâlim edilen, aslında Cenâb-ı Hakk'ın bizâtihi talim ettirdiği esmâ-i ilâhiyye'dir. O günün mertebesi itibariyle "Cevâmiu'l kelîm" Âdem (a.s.) İdi. Yani o günün ilmi, bilgisi, yaşantısı içerisinde onlara yetecek olan kelâm orada vardı.

Yuhanna incilinin başında da bir kelâmdan bahsedilir.

*(1/1) "Kelâm başlangıçta var idi ve Kelam Allah nezdinde idi ve Kelâm Allah idi. " d*eniyor. Merak eden, elinde olan varsa bakabilir.

Diğer İncillerde ise böyle ifadeler yoktur. Ef'âlden bahsediyor. Yani Yuhanna, Cenâb-ı Hakk'ın zati sıfatlarından olan sadece kelâm sıfatı itibariyle hakkı tanıtmaya çalışıyor. Bu anlaşılıyor. Aslında Matta-Markos-Luka-Yuhanna- incili (Markosa göre İncil, Yuhannaya göre İncil) olmaz. Bu isimler bir kere, uygun değildir.

Allah'ın kitabı Allah'a aittir. Ve ona göredir.

Allah'ın incil'i, Tevrât'ı, Kur'ân'ı denir. Muhammed'e göre Kur'an deniyor mu? Üstünde Muhammed'in ismi yoktur, içinde geçer. Allah'ın kitabı deniyor. Nasıl olur da beşer olan Yuhannaya ve diğerlerine göre İncil olur? Allah Allah.

Bu husus Allah'a ve onun kitabına şirk koşmaktan başka bir şey değildir. Allah'ın kitabı Allah'a göredir, kimseye göre olamaz. Onlar, olsa olsa, o kişilerin beşeri kendi anlayışlarına göre olan düzenlemeleridir.

Ne yaparsınız? Ne dersiniz? İsmi baştan yanlış. Nesini okursunuz içinden. Yuhannaya göre İncil olur mu? Lukaya göre incil olur mu? Bu sefer diyeceğiz; Bilmem şey'e göre Cevat'a göre Kur'an. Var mı bunun öylesi, böylesi, göre'si. Kitapsa Allah'ındır. Allah'ın kitabıdır. Göre, diye bir şey konuşulmaz. Ama ellerinde başka malzeme olmadığı için en büyük malzemeleri onlar olduğundan ona göre, buna göre kitap ismi verilmiştir.

Aslında İncil-i Şerif hakkında başka bir hadise daha vardır. Diğer suhufların ve diğer kitapların, Zebur'un, Tevrat'ın ve Kur'ân'ın gelişleri açık olarak nass ile belirtiliyor. Mûsâ (a.s.) ın Tur dağında aldığı, Âdem (a.s.)'a İbrâhîm (a.s.)'a suhufların, verildiği Kur'ân-ı Kerîm de belirtilir.

Kur'ân-ı Kerîm, Peygamber Efendimize, kadir gecesinde gelen ilk Âyetle dünya semâsına, Beyt'ül Ma'mur'a, oradan da Kâbe-i muazzama' ya peygamber efendimize 23 senede ihtiyaç hâsıl olduğunda indirildiği ve bunun 23 senelik bir eğitim olduğu açıktır. Ama îsâ (a.s.)'a İncil'in nasıl verildiği hakkında hiçbir kayıt yoktur. Gerek semâvi kitaplarda gerekse beşerin yazdığı kitaplarda da yoktur.

Onun için metni de zaten yoktur. O yüzden yoktur. Yani yazıldı, kayboldu, bulunamadı diyorlar ya, yok ki, neyi kaybolsun? Tüm insanlık günümüzden 3,500 sene evvel yaklaşık Mûsâ (a.s.) ın getirdiği kitapları o günün imkânsızlıkları içerisinde kayda almışlarsa o günlerden bu günlere kadar yani sahte de olsa döndürülmüş de olsa bir kayıtları var, geliyor. Daha geç zamanlara da gelse.

İsa (a.s.) o günden 1,500 sene sonra günümüzden 2000 sene evvel insanlığın ulaştığı bir teknik var. Teknoloji var. Yani o papirüs zamanlarından Mısırlıların o zamanlardan 2500 sene sonraya gelince insanlık ne kadar ilerledi. Yazıda, kâğıtta işte heykelde, şunda, bunda, ilimde neyse. Eğer gelmiş olsaydı bunun kayıtlarının olmaması mümkün değildir. 3,500 sene evvelden kayıt var ise 2000 sene evvelden niye kayıt olmasın? Olmamış. Neden? çünkü yok. Peki, İncil'den bahsediyor.

Kur'ân'ı Kerim incilin varlığından bahsediyor. Tamam işte İncil, îsâ (a.s.) ın kendisi idi. Bakın O konuşan İncil idi. Nasıl ki, İnsân-ı Kâmile *"Konuşan Kur'an"* deniyor. îsâ (a.s.) konuşan İncil idi. Yani kendisi de bir kitaptı. İşte o kendisine verilen o mertebenin "Cevâmi'u'l-kelimi" idi. O güne kadar onun kadar güzel hitap edebilen konuşan ve tesirli söz söyleyen kimse yoktu. Neden? Çünkü Hakk'ın sıfat mertebesinden, hakikati itibariyle kelâm ediyordu. İşte bunu bir tek anlayan Yuhanna olmuştu. O da çok az

bir şekilde.

(1/1) Kelâm başlangıçta var idi ve Kelâm Allah nezdinde idi ve Kelâm Allah idi.

İşte kelâmından bahsedildiği baş tarafından birkaç satır içerisinde sadece kelâm sıfatından bahsetmektedir. Diğerleri zaten onu da anlamamışlardır. İşte Hristiyan dininin değişik toplumlarda değişik şekilde anlaşılması, birbirine zıt halde anlaşılması. Havâriler, îsâ (a.s.) ın o kısa süreli eğitimi içerisinde, fenâ fillâh mertebesini, yani mertebe-i Îseviyyeti ne kadar anlayabilmişlerse o kadar anlatabildiler… O havarilerin hepsi aynı idrakte aynı anlayışta değildi. Kimisi Îsâ (a.s.) ile bir sene, kimisi altı ay, kimisi üç ay yaşadı. O süreleri içerisinde ne kadar anlamışlarsa, kendi anlayışlarını diğer şehirlere, kasabalara taşıdılar. Ve bu Îseviyyet diye taşındı.

İşte bu kargaşa da oradan çıktı. varsa, diyelim havarilerden 12 kişi. Birisinin, (Yahuda'nın) İsa (a.s.)'ı şikâyet ettiğini, ihbar ettiğini söylüyorlar. O son akşam yemeğinde de 13 kişi idiler. Orası dahi Hakikat-i Muhammediyye ye bağlıdır. Onun kontrolündedir.

Bir tanesi şikâyet etti. 12 kişi kaldılar. Ancak orası bakın, mertebe itibariyle 12,13 kişi değil. Mertebe itibariyle 10 kişi vardı orada. Kişi olarak 13, mertebe olarak 10 vardı. 10+1, 10+2, 10+3. Yani 10'un üstündekiler. 10 a bağlı olanlardı. Çünkü 13 Hakikat-i Muhammedîye ye ait bir değerdir. Mertebe değeri. Museviyet 9 mertebesini ifade etmekte, İseviyet de 10. Mertebeyi ifade etmektedir. 11, 12, 13 Muhammediyyeye ait olandır. İşte diğerleri, gelecekteki Muhammedî'yye mertebesinin temsilcileriydi onlar orada.

Ama İseviyyet yaşantısında. 9 tanesi Mûseviyet, 9 kişi. 10. Kişi Îsâ (a.s.) ın kendisi. Ve 11, 12, 13 onun kendi içindeki bünyesi. Yani onun üstündeki mertebeler olarak değil. Onun içindeki kendi mertebeleri olarak. Bunun da böyle bilinmesinde yarar vardır.

"Cevâmi'u'l kelim" verilmiş oldu. Bu "kelim" ise talîm-i ilâhî ile Âdem (a.s.) ın bildiği esmâ-i

99

İlâhiyyenin müsemmeyatıdır.

"Allah Âdeme kelimelerin hepsini talim etti." Talim-i İlâh-î dediği budur. İlâh-î talim ile Âdem (a.s.) ın bildiği esmâ-i İlâhiyyenin müsemmeyatıdır. Şimdi, bakın burada yine değişik bir hal var. Âdem (a.s.) bunları sadece bildi. Yani kelime olarak sıraya yazılmış kelimeler olarak bildi. Ama Muhammed (s.a.v.) ın Cevâmi'u'l kelîmin, her bir kelimenin ma'nâları ve faaliyetleri itibariyle açılımını Hz. Muhammed (s.a.v.) yaptı. İbrâhîm (a.s.)'a bunlar giydirildi. Elbise olarak. Yani diyelimki bir kumaş var. Fabrika bir kumaş çıkardı. Allah'ın isimlerini o kumaş üzerine yazdı. Terzi de geldi, kesti, biçti. Elbise haline, pardüse haline getirdi. îşte Allah'ın isimlerini bu şekilde giydi. Ama aslında böyle de değil. Yani biraz yaklaştırma babında söylüyorum.

Giyindi derken yine orada ikilik vardır. Giyen ve giyilen, ikiliği vardır. İşte İbrâhîm (a.s.) bu elbiseleri tahallül olarak bünyesine giydirdi. Yani kendi varlığı ile bir etti. Sadece dıştan giyme değildir. İçeriden de, dışarıdan da, rabtetti. Yani kendi bünyesine aldı. Şimdi diyelim ki şu çay, suyu var bardak içerisinde. Şimdi bu çay suyu, daha evvelce saf, sade su idi. Çayla karıştırıldı. İçine çayın hususiyeti girdi. Ne oldu? Kırmızılaştı. Sonra bir de şeker attık içerisine. Şeker de eridi. Su da, madde olarak şeker olarak şeker kalmadı. Biraz da tat versin diye limon sıktık. Tüm bunları birbirinden ayırmak mümkün mü? Değildir.

İşte tahallül budur. Yoksa kat olarak, bu elbisenin üstüne bir şeker giydirildi, bir çay giydirildi, limon sıkıldı. Ayrı ayrı giydirildi değildir. Suyun şartı saf, temiz olması. Tahallül etti. Yani bütün bünyesine esma-i ilahiye ilk defa İbrahim (a.s.)'da zuhura geldi. Yani mertebe-i nuraniyete yükseldi. Miracı, yani esmâ âlemini idrak etti. Ve esmâ âlemindeki ma'nâları kendi bünyesine giymesi ile yaşaması oldu. İşte bu sebepten yine Füsûsu'l-Hikemde İbrâhîm fassı'nda ona verilen hikmet ismi "Heyeman." Şiddetli aşk ma'nâsınadır. Yani şiddetli aşktan kasıt, şiddetle yakınında olmak. Yani kişinin yakınlığı değil kendi varlığındaki idraki, yakınlığı olmasıdır.

İşte o devirdeki *"Cevâmi'u'l-kelim" İbrâhîm* (a.s.) da böyleydi. Mûsâ (a.s.) daki *"Cevâmi'u'l-kelim"* ise, *"len terânî"* "Sen beni göremezsin" idi. Yaşarsın ama göremezsin. Eğer görmek istiyorsan şu dağa bak bakalım. Nasıl dağ param parça oldu (ve saika). Ve Musa düştü bayıldı. Sonra kalktığı zaman *"Yarabbi seni her şeyden tenzih ederim. Ben müminlerin evveliyim."* (7/143) dedi. Taleb'e bakın. Daha evvel mümin yok muydu sanki. Müminlerin evveliyim diyor. Yoksa cahilmiymiş Mûsâ (a.s.) Değil tabî. Peki, neden evveliyim diyor? Bakın, yani icat edicisi. Sen beni göremezsin hükmünün icat edicisi olarak evveliyim diyor.

Nasıl İbrâhîm (a.s.) tevhidin babası olarak yazıldı ilk defa. Nasıl Îsâ (a.s.) ölüleri dirilten olarak yazıldı. İşte *"Allah'ın oğlu"* dediler. Tamamen anlayamadılar onun hakikatini. *"Allah oğludur dediler."* Yine burada da teslis üçlü anlayış vardır. Ama bu teslis başkadır. Onların teslisi başka. Eba-ebi- rûh'ul-kuds hükmüyle işin içerisinden çıkamadılar. Haydi dediler, üçlü Allah yapalım. Neden? Çünkü Roma tanrılarından çoklu tanrılardan tek tanrıya düşmek kolay bir şey değildir. İnsanlık seyrinde anlayışında. O kadar insanı tek tanrıya çekmek mümkün değildi. O zaman orada birçok roma tanrılarından üçe düşürdüler.

İşte İslâmiyet gelince yani (aslında zaten İslâmiyet vardı) Muhammediyet mertebesi gelince de üçten ikiye düşürdü. Neyi ve nasıl düşürdü? Yukarıda Allah var. Aşağıda kul var. Yaratan ve yaratılan. O kelime hoş bir kelime değil. Öyle bir şey yok zaten. Ama yine de kullanıldığı için kevn var. Kevn vardır sadece. Yaratma diye bir şey yoktur. O nun yerine zuhur ve tecelli vardır. Yaratma kelimesi yanlış bir kullanımdır. Neyse yeri olmadığı için bu kadarla bırakalım. İşte Îsâ (a.s.) ın Cevâmi'u'l-kelimi de mu'cizeleridir, yalnız bu Cevâmi'u'l-kelimi kendisi söylemiyor. Bakın C.Hakk iki yönden onu anlatıyor. Bi izni demek suretiyle. Yani çamurdan bir hey'et yaptı. Ona tenfehu, nefyetti. Ve o da tayr oldu uçtu gitti diyor. Ama isa (a.s.) hiçbir zaman "bunları ben yaptım" demiyor. Onun ma'nâsında C.Hakk anlatıyor. "Bi izni", benim iznimle oldu. Ölüyü diriltti bi izni. Abraşı düzeltti "benim iznimle" diyor.

Diğer taraftan da bir başka anlatışla da "biiznillah" yaptı. Başka makamdan anlatıyor.

C.hakk "bi iznî" demek sûretiyle zâtından bahsediyor. "Biiznillâh" demek sûretiyle zât-ı bir başka mertebeden anlatıyor. Onun için Kur'ân-ı Kerîm'in bu anlatış tarzlarına çok dikkat etmek gerekiyor. Hangi mertebeden anlatıyor. Ef'âl mertebesi mi? Esmâ mı? Sıfat mı? Zat mı? Veya verdiği bilgiler hangi mertebesinden. İşte bunların hepsi Cevâmiu'l Kelimin içine giriyor. Hepsini kapsıyor. "Cevâmiu'l kelim" kelimeleri câmii. Yani ma'nâları câmî. Genel olarak Cevâmiu'l kelim peygamberimize ait bir husustur. Ama şu kitapta kendi mevzuları içerisinde peygamberimizin doğuşu bütün âlemde Hakkın en geniş şekildeki ifadesi. İşte Hakikat-i Muhammediye de peygamber efendimiz ne söylemişse bu Cevamiu'l kelim hükmü içerisinde söylemiştir. Ve Habib olması da bir bakıma başka bir ma'nâda bu yönde. Ve kelim ise talim-i ilahi ile Adem (a.s.)'ın bir diğer esma-i ilahiyenin müsemmeyatıdır. Adem (a.s.) kelime olarak bunları bilmesi, ama Muhammed (s.a.v.) de müsemmaları olarak, yani bunların zuhurları olarak şekillenmiş, renklenmiş, cisimlenmiş olarak ortaya çıkmalarıdır, diye ifade ediliyor. Vakıa kelimat-ı İlâhiyye füruu itibariyle namütenahidir. Fakat o füruu 3 asıldan teşaub eder. Yani üç asılda şubelenir.

Bu 3 aslın birincisi mertebe-i ilimde sabit olan hakayıktır. İlim mertebesindeki hakikatlerdir. Onların hasaisi faaliyettir. Yani hususiyetleri.

İkincisi mertebe-i imkânda zâhir olan onların ukusudur. Yani akisleridir. Zuhura çıkmalarıdır. Hasaisi münfailiyettir. Yani failin mef'uliyetinde zuhura çıktığı haldir.

Üçüncüsü ise, cemi kemâlâtı câmi olan hakaik-i insaniyedir ki, mertebe-i imkânda zâhir olur.

Şimdi, ilgisi sebebiyle, (91/7/Terzi Baba selâm/13) kitabımızdan küçük bir bölüm ile yolumuza devam edelim.

102

Musâfaha, "bir kimsenin elinin içini başkasının elinin içiyle birleştirmesi, birbirlerinin ellerini bu vaziyette tutmaları tarzında olur."

Yukarıdaki resimde görüldüğü gibi. Bu muhabbet ifade eden davranışın içinde, aslında çok daha büyük hakikatler yatmaktadır.

Şöyleki! Mucid-i ilâhî, vâcibu'l Vücûd olan Allah (c.c.) kendi hakikatlerini bütün âlem zuhurlarında çok açık gösterdiği gibi, kendisinin zâtî zuhur mahalli olan insanın inşasında da kendinde bulunan bütün özelliklerinden insan binasının yapısına ilâve etmiştir. Bunlardan bir tanesi de el-ler'dir ki; hakkında açık âyetler vardır.

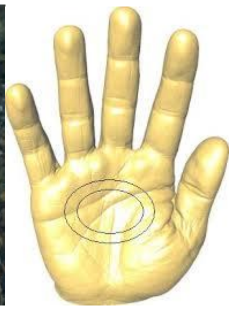
(67/1) Mealen; *(Hükümranlık elinde olan Allah yücedir ve O her şeye kadirdir.)* şeklinde geçmektedir. Bundan sonraki. İş'ârî, indî ve enfüsi'si ise şöyledir. *(Elinde bulunan Rûh ve beden mülkün ne bereketlidir.)*

İşte kişide bulunan bu beden mülkünün eli de her yönden ne bereketlidir. Çünkü insan oğlu, yapılmış imâr edilmiş, her şeyi bu ikisi de aynı olan aslında *"Birin ikilik üzere gözükmesi"*nden başka bir şey olmayan bu iki eli ile yapmış ve yapmaya devam etmektedir.

Hiçbir insanın biribirine benzemeyen parmaklarının ucundan ve daha diğer bütün özelliklerinin yanında da başka bir özelliği vardırki, o tam aksine hiç şaşmadan her in-

sanda değişmeyen bir hakikattir. O ise ellerin içinde ayrı bir mucize olan alttaki resimde de görüldüğü gibi, sağda (18) solda (81) sayısı bulunmaktadır. Daha iyi anlaşılması için aşağıdaki resimlere ve aslî krokiye bakabilirsiniz.

Arabic	westernized Arabic	Arabic	westernized Arabic	Arabic	westernized Arabic
١	1	١٢	12	٢٣	23
٢	2	١٣	13	٢٤	24
٣	3	١٤	14	٢٥	25
٤	4	١٥	15	٢٦	26
٥	5	١٦	16	٢٧	27
٦	6	١٧	17	٢٨	28
٧	7	١٨	18	٢٩	29
٨	8	١٩	19	٣٠	30
٩	9	٢٠	20	١٠٠	100
١٠	10	٢١	21	١٠٠٠	1,000
١١	11	٢٢	22	www.tarihsuuru.com	

Şimdi bu hususu kısaca inceleyelim. Yukarıda bahsedilen sayıları toplarsak (18+81=99) çıkar. (99) ise bilindiği gibi Cenâb-ı Hakk'ın "Esmâu-l Hüsnâ" güzel isimleridir. İşte

ellerin bereketi budur. Bütün Esmâ-i ilâhiyye insanda bulunan bu iki elle zuhura çıkıp faaliyete geçmektedir.

İşte bir bakıma mübarek olan ve elimizde, taşıdığımız *"Esmâu-l Hüsnâ"* başımızda sırtımızda taşıdığımız ise sıfat-ı subutiye olan, *"hayat, ilim, irade, kudret, kelâm, semi, basar,"* dır. İşte bunların hepsi ne bereketlidir ve bunlar hilâfet gerekleridir.

Böylece ifade etmek istediğimiz hususa biraz daha yaklaşmış olduk. Şimdi karşılıklı yaklaşan iki kişi birbirlerinin sağ ellerini avuç içleri tam karşılklı gelmek üzere tutup sıktıkları zaman her ikisininde sağ ellerinde bulunan (18) sayıları tam birirlerinin üstüne geldiği zaman toplamda (99) etmektedir. Şöyleki her iki sağ elde de (18) olmakla beraber, ancak onlar birbirlerine karşılıklı geldikleri için her ikisinin de karşılıklı olarak bir eli (18) diğerinin elide (81) dir. İsteyen bir arkadaşı ile fiilen tatbikatını yapabilir. Ve her iki yönden bakıldığında iki aded (18) iki aded de (99) oluşmuş olur.

Bilindiği gibi (18) "onsekiz bin âlem"i ifade etmektedir. (99) ise bilindiği gibi Cenâb-ı Hakk'ın "Esmâu-l Hüsnâ" güzel isimleridir.

Biraz dünyalık olacak ama yeri geldiği için küçük bir şey için de kısaca vaktinizi alacağım. Çarşılara çıktığımız zaman belki istisnasız satılan her türlü malın etiketlerinin üzerinde (49/99) (169/99) (9/99) gibi (9) ve (99) lu etiketler vitrinleri süslemektedir. İşte farkında olmadan âdeta bütün satıcıların, sanki kendi aralarında gizlice anlaşmışlar gibi, hareket ederek topluca yaptıkları iş ister imân ehli, ister inkâr ehli satıcı olsun, mülkünün sahibi olan Cenâb-ı Hakk isimlerini ve kendini hep hatırda tutturarak vitrinlerin baş köşesinde yerini almaktadır.

Bütün teşhir yerlerinde bütün mallarda kendi saltanatını teşhir ettirmektedir ki, düşünüldüğü zaman nasıl bir hakimiyet olduğu kolayca görülür.

Bence bundan sonra siz de vitrinlere bu gözle bakın her hangi bir malı almasanız bile oradaki yazılarda, sayılarda

Cenâb-ı Hakkın kendini her yerden nasıl zuhura çıkarıp insanların gözleri önüne sermekte olduğunu görün.

Ama! Demişler ya, "görene, körene" inşeallah bizler körlerden değil Hakk'ı bu dünyada ve bütün âlemde müşahede edenlerden oluruz.

Böylece bu hususu bir ön bilgi olarak verdikten sonra ellerin burası ile olan bağlantısına gelelim.

Fetih Sûresinde belirtilen, "biat" ın hakikati de buraya dayanmaktadır. Biat'ın "musafaha/el sıkışması"ından farkı iki elle olmasıdır. Biat esnasında sağ eller karşılıklı iç içe sol ellerde dışarıdan karşılıklı o elleri tutmaktadır. İşte o sırada eli tutulân İnsân-ı Kâmilden, eli tutan sâlik'e burada olan "Esmâü-l Hüsna"nın akmaya başlayacağı kapının açılması veya İlâh-î feyz yolunun bütün mertebelerden bağlanmasıdır. 0 anda *"yedullahi fevka eydihim"* (48/10) "Allah'ın eli onların ellerinin üstündedir" hükmü ile orada üç makam eli toplanmıştır.

Birincisi, üstte olan Ulûhiyyet elidir.

İkincisi, tutulan risâlet elidir.

Üçüncüsü ise, tutan abdiyyet elidir.

İşte böylece ellerde remzedilen (99) "Esmâü-l Hüsna" Hakk mertebesinden, Risâlet mertebesine, oradan da abdiyyet mertebesine olan nüzülü başlamış olmaktadır.

Yukarıda bahsedildiği üzere, âlemlerin halkedilişi gibi ulûhiyyet mertebesinin, tecellisi ve aynı zamanda bir kopyası olan hakikat-i insaniyye mertebesine bütün ulûhiyet özelliklerinin aktarılması gibi aynı şekilde biat esnasında, hakikat-i insaniyye'ye aktarılmış olan bu hakikatler de daha henüz beşer (insan, ancak gerçek insan namzeti olma yolunda) olan sâlike de (el verme tatbikatı ile kendi hakikatine ve âlemlerin hakikatine erme yolu) böylece açılmış olmaktadır.

Bazen bu husus hakkında lâtife olarak, "Tutarsan tutulursun" diye ifade etmekteyiz. Yani zorlama yoktur tutan tutmaya devam eder, bırakan da bırakır gider, ancak o zaman âyet-i kerîmenin devamının hükmü altına girmiş olur. Cenâb-ı Hakk cümlemizi idrak ehli olanlardan eylesin.

Şimdi burada **"selâmlaşma/musafaha/tokalaşma" ile "biat"** arasındaki farkı incelemeye çalışalım. Tokalaşma genelde iki sağ el ile olmaktadır. Sağ "akl-ı kül" olduğundan, akl-ı külden, diğer akl-ı kül'e her iki taraftan sevgi ve saygı işareti olur. Genelde ayak üzere karşılaşınca olur, şartlara göre oturanlar arasında da olur. Genel bir nezaket halidir. Kişi karşı kişinin kendine olan yakınlığı kadar muhabbeti vardır ve dilediğinde tokalaşmaz da.

Biat ise özel bir haldir ve yolun gereğidir. (el ele diz dize göz göze) dir. Tokalaşma iki elle olmakta biat ise altı elle olmaktadır. Altı sayısı ise "altı cihet"i ifade etmektedir. Üstte Hakk'ın eli, altta mürşidin eli yanında da sâlik'in eli vardır. Hakk'ın kudret elinde "yedullah" sıfatları ve isimleri kendinin "rüşd/kemâl" verdiği mürşidin eli ki, bu gerçekten kâmil bir rüşd/mürşid olmalıdır, oraya akmaktadır.

Mürşid ise kendine Hakk'tan gelen bu sıfat ve isimleri kendinde iki elinde bulunan (99) ve sonsuz olan sıfat ve isimleri elini tuttuğu sâlik'ine istiğfar, salâvat ve kelime-i tevhid ile "talim/ilka/aktarmaktadır." İşte bu hadise, yukarıda bahsedilen, Hakikat-i İlâhiyye'nin, Hakikat-i Muhammdiyyeye aktarılışı, kopya baskısı ve kopyanın Hakk'ın tasdiki ile aslının aynı olması gibi, biat tatbikatı sırasında da mürşid mevkiinde olandan sâlik mevkiinde olana bu ilâhî hakikatlerin kopyalanmaya başladığı sürenin başlangıcıdır. Sâlik yoluna devam ettiği sürece bu kopyalar kendisine akmaya devam edecektir.

El ele bu hakikatlerin ma'nâ melekût âleminden alınmasıdır.

Diz dize bu hakikatlerin beden mülküne indirilmesidir.

Göz göze ise bu hakikatlerin gönül âlemine indirilmesi

ve rabıtanın başlaması hükmündedir.

Rabıta ise, Peygamberimizin, "*men reânî fekad reel Hakk/bana bakan Hakk'ı görür.*" ifadesi ile bu hususta belirttikleri İlâhî bir haberdir. Ve bu tatbikat tahiyyatta oturur, "huzur ve mutmain" halde, mürşidin arkası kıbleye dönük sâlik'in ise vechesi kıbleye dönüktür ki, kıblesi mürşidinin ma'nâ ve hakikatinin hakikat-i ilâhiyyenin temsilcisi olduğu yönü ile, teşbihan orasıdır.

Bayanlara ise bu tatbikat el ele tutulmak için bir havlu aracılığı ile olur. Yani ellerin arasına edeben havlu alınır.

Ancak bu husus çok önemli bir husustur. Takip edilen sistem eğer gerçek bir ma'nevi eğitim sistemi ise, mürşid olan kişi daha evvelce kendisi de, aynı tatbikatlardan geçtiği için bunları kendinden sonrakilere aktarabilir. İşte bir bakıma ma'nevi Kevser ırmağı budur ve seyrini gönüllerden gönüllere, her gönül o yolun bir altın halkası olarak, kıyamete kadar akışını sürdürür.

Eğer mürşid mevkiinde olan kişi ehl-i sünnet olup şeriat ve tarikat mertebesi içinde yaşıyor, hakikat ve ma'rifeti yok ise, kendisinin bulunduğu yere kadar sâliklerini getirir daha yukarıya çıkartamaz yine ikilik içinde ancak zâhitlik zâkirlik mertebesi itibariyle hayatlarını sürdürürler irfaniyyet yaşantıları olmaz.

Ayrıca, dış görünüşleri bu sistemlere benzer guruplar da vardır. İçleri tamamen hayalî ve iblisidir. Bunlar çok tehlikeli olanlardır. İrfan ehlinin sözlerinden bazılarını almışlar ve teklik hakkında lâf söylerler, bunları ayırma kabiliyeti olmayan kimseler de, gerçek zannederek o kişilerin peşlerine düşüp, yukarıda bahsedilen hususlara benzer hallerle biat alırlar ve bu kimseler hangi sahada iseler, kendilerine bağlananları da o sahaya sokarlar. Girdikleri saha da Allah etmesin iblisin etkili olduğu sahadır. Bir daha da ordan kolay kolay çıkamazlar, *(illâ bi sultan)* dünya ve ahiretleri de kararmış olur.

Yaşadığım oldukça uzun sürede, bu halde olan şahıs ve gurupların ne kadar çok olduğunu, maalesef üzüntü ile

görmüş oldum. Bu tehlikelerden Hakk'a sığınırız.

Bütün bunlardan sonra, sâlik yolunda gevşeklik ederse bu kopyaların akışı durdurulur. O kişi de tekrar eski kupkuru nefsi emmâre haline döner.

Bu husus (Mâide-5/115) deki müthiş ihtar olarak ve (Âl-i Îmrân-3/8) de de bu hale düşmemek için yakarma hali olarak bildirilmiştir.

NOT=Bu hususta daha geniş bilgi, (19/48) Fetih Sûresi isimli kitaımızda vardır. Dileyen oraya da bakabilir.

PEYGAMBERİMİZİN (s.a.v.) MUHAMMED İSMİ VE MERHALELERİ

BİSMİLLÂHİRRAHMÂNİRRÂHÎM:

Bugün 22.01.2014 Çarşamba günü gündüz öğleden sonra bazı kardeşlerimizin soruları var, onları alalım sonra devam edelim. Evvela bir sesli soru, sorun bakalım.

-Muhammedü'l Emîn…

Muhammedü'l Emîn yani Hz. Peygamberin isim ve merhaleleri diye bir başlık yapalım.

"**Doğdu ol saatte o sultân-ı mübîn**

Nûra gark oldu semâvât-u zemîn"

Süleyman Çelebi, mevlüdde böyle diyor. Yani Peygamber efendimiz doğduğu zaman, semâvat ve arz nûrla doldu, nurlandı. Peygamber efendimizin (s.a.v.) dünyaya gelmesi o günlerde bilindiği gibi 10 kadar mûcize türü değişik haller oldu. Bu nerede bulunur? Dini kitaplarda bulunur, peygamber efendimizin doğumuyla ilgili kitaplarda bulunur. Bir de bizim "**mübarek geceler ve bayramlar**" isimli kitabımızın mevlüd kandili bölümünde bulunur. Daha geniş bilgi isteyenler oraya bakabilirler. Peygamber efendimiz böylece

dünyaya geldikten sonra belirli yaşantıları var bilindiği gibi. Köy yaşantısı var, gittiği süt annesi Halime'nin yanında geçirdiği devreleri var. Orada bir çocukluğunda ameliyat olduğu kalp, gönül ameliyatı olduğu devreler var. Sonra tekrar ailesinin yanına geldiği gençlik yıllarında, böyle hayatını sürdürdüğü ve bu hayatı içersinde güzel bir insan olarak, hayat seyrine devam ettiği için ve bütün üzerine aldığı görevleri ne ise, hepsini yerli yerince yaptığı için ve çevresinin de îtimadını kazandığı için kendisine *"Muhammedü'l Emîn"* dediler. Yani kendisi "Emîn Muhammed" olarak isimlendirildi ve bu isimle de vasıflandırılmış oldu.

Bu devrede (Muhammedü'l Emîn devresinde) bilindiği gibi en mühim hâdiselerden birisi Hacerü'l Esved'in yerine konmasıydı. Kâbe-i Muazzama tamir ediliyor iken oradaki kabileler arasında ihtilâf vâki oldu. Her kabîle o şerefi kendi kabîlesine almak için ve kendi başkanının da değerini arttırmak için *"Biz koyacağız, biz koyacağız."* diye aralarında anlaşmazlık çıktı. O günkü yaşam sistemine göre bu tür anlaşmazlıklar hakem yoluyla çözülüyor, bir hükme bağlanıyor idi. O zaman aralarında "Biz kavga etmeyelim bir hakem tayin edelim, o ne derse onun sözüne uyalım." diye anlaştılar.

"Peki, bu hakem kim olacak?" diye düşündükleri zaman dediler ki:

-Bu çevreye, Beytullah'a (O zaman Kâbe değil ismi) kim daha evvel girerse onu hakem yapalım, dediler. Bir müddet sonra da oraya bir kimse geldi, gelen Muhammedü'l Emîn idi.

-Hah! Dediler, tamam zâten bu emin bir kimsedir. Ona biz bu işi verelim, bakalım aramızda nasıl bir hüküm verecek. Hâdiseyi anlattılar Muhammedü'l Emîn de "bir örtü getirin" dedi ve örtünün ortasına hacer-ül esved taşını koydu. Ondan sonra bütün kabile reislerini topladı "hadi bakalım hepiniz şimdi bu örtünün ucundan tutun" dedi. Hepsi birlikte örtüyü aldılar, kaldırdılar ve peygamber efendimiz aldı yerine koydu. Hakem seçtikleri için artık bu yerleştirme

işine kimse itiraz edemedi ve hepsi de memnun oldular. Çünkü hepsi o şerefe nâil olmuş idi. İşte o Muhammedü'l Emîn olduğu devrede peygamberimizden böyle bir hâdise cereyan etti. Olağan üstü bir hal idi bu. Belki Kâbe-i muazzama eski ismiyle Beyt-ül Atik, Beytullah tarihinde ikinci defa olmuş hâdisedir.

Birincisinde İbrâhim (a.s.) zamanında tamir edilirken onlar tarafından yerleştirildi.

İkincisinde de Kureyş'in tamirinde peygamber efendimiz tarafından, emîn Muhammed tarafından yerine kondu ki, bu O'nun gelecekte hangi makam ve mertebelerde olacağının da ilk işaretlerini veriyordu.

Şimdi böylece birinci vasfı ve ismi Muhammed olan o zuhûrun, ilâhi zuhûrun hayat sahasındaki çevresine, kendisine ve çevresine olan tesirleri başlamıştı bile. Nihayet ikra gecesi, kendisi Hira'ya gitmeye başladığı zamanlarda ikra gecesi ismi "HAZRET" oldu. Hz. Muhammed oldu ondan sonra. Yani hazret ne demektir? Hazret ismiyle birçok kimselerde anılabiliyor. Hazret demek, hakîkat-i ilâhiye ile, Hakk'ın varlığı ile hâzır olan kimse demektir. Yani kendinde Hakk'ın varlığı ile varlığı bulunan kimse hazret demektir. Ancak akla bir soru gelebilir, herkes böyle değil mi? Bâtınen tabii herkes böyledir. Neden? Çünkü bütün varlıkta Hakk'ın zuhûru olduğundan nerede ve neresi olursa olsun, orası hazrettir.

Ancak mertebe yönünden hangi mertebede ise o mertebesi yönünden hazrettir. Gerçek hazret lâfzı ise insanda tahakkuk eder. Çünkü insanda zâtı ile zuhûr ettiğinden hazret kelimesi *"zâtıyla hâzırdır"* ma'nâsındadır. Ancak bilen ayn, bilinen gayr olduğu gibi bunu idrak etmeyen kimse "heze beşer" dir. Hazret değildir. Yani heze insan değildir, heze beşerdir. Heze, bu demektir. Yani onun mutlakıyyetini ifade etmekte, heze işte bu. İşaret zamiri deniyor ona? İşte bu "heze beşer" dir o kadar şeksiz, şüphesiz. Neden?

Kendindeki Hakk'ı idrak etmekten âciz olduğundan bakın kendinde Hakk olduğu halde, kendini beşer sıfatıyla göstermektedir. İşte bu perde, bir bakıma perde-i küfür

olmaktadır. Yani nefsî küfür olmakta, nefsi ile Hakk'ı perdelemekte. Ama diğer küfür ise kendi hakkıyla, kendindeki Hakk ile Hakk'ı perdelemektedir. O "heze insan" olmakta yani "Hazret-i İnsan" olmaktadır. Bu hususda kendini bilen insan ma'nâsındadır. İşte onun yolu da, evvelâ emînlikten geçiyor, emîn olacak. Ondan sonraki ismi, Hazret-i Muhammed (s.a.v.)'den sonraki ismi Hakîkat-i Muhammediyye'nin zuhur mahalli yani. Diğer ismi Ahadiyyetü'l Ahmediyyedir.

1.Muhammedü'l Emîn

2.Hazret-i Muhammed

3.Hakîkat-i Muhammedîye

4.Hakîkat-i Ahadiyyetü'l Ahmediye ki o 13. Sayıdır.

Bir de 14 vardır, Nûr-ı Muhammedîdir. O bütün mertebelerde olduğu için 14 deniyor, yerini bildirmek için 14 deniyor. Aslında 13'ün üstünde başka bir sayı değeri yoktur. Ama yeri belli olsun, yani ona bir makam verilsin diye sıra, sayı sıralarına göre. Makam sıralarına göre değil. Yani sayıdan 13'den sonra 103'de var, 2003'de var, 23'de var, hepsi var sayı sıralarında. Ama makam sıralamasında 13'e kadardır. 14'ün sayı sıralaması, makam sıralaması değil yani ifade etmek içindir. Onu 13'ün içine koyamıyoruz, 12'nin içine koyamıyoruz, 11'in içine koyamıyoruz, konulmuyor. Neden? Çünkü oraları ayrı makamlardır. Ama 1'den 13'e kadar olan bütün makamlarda mevcud olduğundan o ara sayıları alamıyor, onların dışında en yakın olan 13'e en yakın olan sayı da 14 olduğuna göre, o zaman 14 diyoruz tanıtım bakımından makam bakımından değil. Hepsinde mevcud. Yahut şöyle diyebiliriz:

1+14, 2+14, 3+14, 4+14, 5+14 yani hepsinde o 14 var. Neden? Çünkü bu âlem Allah'ın "nûrus semâvâtı vel ard" dediği gibi Allah'ın nûru, Nûr-u Muhammedi buna derya-ı nûr-ı Muhammed'i diye de, tarif ediliyor. Nûr-ı Muhammedî deryası diye, işte â'mâiyyetteki ahadiyyet yani karanlık olan âlem, Nûr-ı Muhammedî ile aydınlığa çıkmış oluyor, yani zuhûra gelmiş oluyor. Muhammedü'l Emîn iken

Cibril-i emîn olan Cebrâil (a.s.) Muhammedü'l Emîn olana Allah'ın emîn isminden gayb lâtif isminden ilk defa "IKRA" ile peygamberimize ki o anda nübüvveti başladı.

Hira'ya çıktığında Muhammedü'l Emîn idi ama Cebrâil (a.s.) Cibril-i emîn olan, Muhammedü'l Emîn'e bakın ne kadar emîn olanı getirdi. Gelen kaynak emîn, getiren risâlet mertebesi, Cibril o anda emîn talebe olan Muhammedü'l Emîn de emîn, gelen mevzûlarda emîn. Bakın bir arada 4 tane emînlik vardır. Yani kaynak emîn, getiren emîn, gelen yer emîn, getirilen emîn. Doğru yani, hayal ve vehim bunların içersinde hiç yoktur.

İşte bu geliş süresi devam ediyor, ediyor, ediyor mi'râc gecesi de Âyet-el Kübra, hani büyük âyetlerimizden gösterdik dediği, orada da Hakîkat-i Muhammedîyeyi görmüş oluyor. O makamda da Hakîkat-i Muhammedîye başlamış oluyor.

Bütün bunların sonunda da yani 23. sene zarfında hepsini kapsamına alan, kendi hakîkatini tam olarak idrak etmiş olan yani insan-ı kâmil kemâlâtını tamamlamış olan (Ahmed olarak İncilde de Îsâ (a.s.) lîsanından da bildirildiği gibi), Ahmed olarak vasıflandırılması bu da Ahadiyyet mertebesine, Ahad'a bir mim ilâvesiyle Ahmed olmakta. Bu da işte Hakîkat-i Ahadiyyet-ül Ahmediyye yani Ahadiyyetin hakîkati olan Ahmed makamı olmakta ve bunun zuhûru da çok övülmüş ve seçilmiş olan Muhammed ismi ile bu makamın zuhûra çıkmasıdır.

Ahmed, Mahmud, Muhammed, Ahad bunların hepsi de hamd "hamede" kökünden gelmekte. İşte "Hamd Muhammed'dir." diye târif edersek bu yanlış bir târif olmaz. Hamd Muhammed'tir. Yani Allah Muhammed'e hamd eder. Yani över, ona şükreder, ona ihtiyacı vardır ma'nâsında değildir.

"İnnallâhe ve melâiketehu yusallûne alen nebiyyi" (Ahzab/56) dediği gibi nebînin üzerine lûtufta bulunur.

Ne ile? Zâtî tecellisiyle nebîsinin üstünde lûtufta bulunur. "**Ellezî yusalli aleyküm ve melâiketehu li**

yuhri-ceküm minez zulûmati ilen nûr" (Ahzab/43) âyet-i kerîmesinde bu cem oluyor. "Ellezî" O öyle bir Allah ki "Ellezî yusalli aleyküm" sizin üzerinize salât getiriyor, övüyor. Orada peygamberimize aitti. Burada sizin üzerinize demek sûretiyle de bütün ümmetin üzerinde bu halin olduğunu açık olarak müjde ediyor. Niçin? "li yuhriceküm minez zulûmati ilennur" zulmetten nûra çıkarmak için. Zulmetten nûra çıkarmak ne demektir? Kendi beşeriyetinde *"heze beşer"* iken *"heze insan"* hükmüne dönüşmesi nurlanması demektir, Cenâb-ı Hakk'ın, insan olan o sûretteki, o sûretindeki zuhûr yerinde ve nefahtüsünün hakîkatini idrak ederek, kimliğinin Hakk'a ait olduğunu, aslında Hakk'ın da kendinden başkası olmadığını idrak etmesi, onun Hakîkat-i Muhammedîyeye nüfûsunu belirtmektedir. Bu da beşeriyet zulmetinden nûr'a çıkmaktır. Şimdi şöyle bir bakalım:

Muhammedü'l Emîn'e Cibrîl-i emîn'den gelmeye başlayan ilâhi aktarmalar, Ahadiyyet-ül Ahmediyedendir. Hani Cebrâil (a.s.) bir gün peygamberimize soruyor:

-Yâ Rasûlullah! Sen âlemlere rahmetsin, bana olan rahmetin nedir? Yani söyleyebilir misin gibilerinden. O zaman Hz. Peygamber cebrâîl (a.s.)'a diyor ki:

-Ya Cebrâil! Sen bana vahiy getiriyorken nereden alıyorsun bu vahyi?

-Efendim, bir perdenin arkasından alıyorum. İşte orada bir perde var arkasından sesleniyorlar bana, bildiriyorlar bana ben de size getiriyorum.

-Peki, diyor. Bir başka zaman böyle tekrar bana bir şey getireceğin zaman aç bakalım perdeyi ne göreceksin?

Peki, diyor Cebrâil (a.s.) ve neticede işte bir vahiy getireceği zaman bir sonrakinde perdeyi araladığı zaman bakıyor, Rasûlullah'ın sûreti, silüeti orada duruyor, Rasûlüllah'ın kimliği orada duruyor. Döndüğü zaman:

-Gördün mü yâ Cebrâîl nerden alıyorsun?

-Gördüm yâ Rasûlullah, diyor. Mâdem ki senden sana geliyor beni ne aracı kullanıyorsunuz?

-Bu da sistemin gereğidir, diye onu ifâde ediyor.

Peki, bu nasıl oluyor? İşte orada bahsedilen Hakîkat-i Ahadiyyet-ül Ahmediyye'den alıp zuhûru Muhammediyeye, Hz. Muhammed'e getiriyor. Yani Hakîkat-i Muhammedîyye-den, Hakîkat-i Ahadiyyet-ül Ahmediyye'den zuhûru Muhammed olan Hz. Muhammed'e getiriyor. İşte Hz. Muhammed'in özelliği diğer birey insanlarla münasebet kuracak makineye sahip olmasından, yani beden makinasına sahip olmasındandır. Hakîkat-i Muhammedîye tarafından kendi hakîkatinde olsa bunlar zuhûra çıkmazdı. Yani kendi bâtınında olsa zuhûra çıkmazdı. Bir aracı ile yine Hakîkat-i Muhammedîyye, Ahadiyyet-ül Ahmediyye, ferdiyyeti de aslında bütün bu âlemler genişliğinde olan bir şeyden, bir yerden beşer insan nasıl yararlanacak?

İşte onun toplu zuhûr görüntüsü, minyatür görünüşü insan sûretidir. O toplu zuhûr mahalli olursa, karşısında orada iletişim kurma çok kolay olmaktadır. Yani Hz. Rasûlullah (a.s.) efendimiz Hakîkat-i Muhammedîye olarak bizim karşımıza çıksa, konuşulmaz ki, anlaşılmaz. Lîsanı, dili yok ki orada konuşsun. Gerçi Cenâb-ı Hakk'ın dile, lisâna herhangi bir araca ihtiyacı yoktur, konuşur. Mûsa (a.s.) 'a diliyle mi konuştu? Ma'nâ olarak konuştu. Ama bu olağan üstü bir hâdise fıtri değil, ilâhidir. Onu alamayız. Bize fıtri olan lâzımdır, kevn olan yani kevne gelmiş bir sûretle konuşmak, anlaşmak ancak mümkün olabilmektedir. Neden? Çünkü bir insanın beşeri duyguları da vardır, nûrâni duyguları da, rûhâni, ilâhi duyguları da vardır.

İşte o beşere ulaşmak için bu duyguların aynısının ulaşacak kimsede olması lâzımdır, O makamda, o yerde olması lâzımdır. Şimdi, bir melek gelse bizim karşımıza, Hz. Rasûlüllah'ın sûretine bürünse biz onunla anlaşamayız, o da bizi anlamaz. Neden? Çünkü bizdeki esmâ-i ilâhiye onda olmadığı için, biz tatlı deriz, o bu nedir diye böyle bakar. Dili yok ki yani tat alacak bir organı yok. İçinde öyle bir kâbiliyeti yok, tadın ne olduğunu bilemez, rengin ne olduğunu bilemez. Melek nerden bilsin? Melek sadece bir kuvvettir, geldiği yere bürünür. Yani kendisi geçirgen olduğu için bukalemun gibi o hali alır ve bildireceği bir şey varsa,

gücü varsa, görevi neyse onu yapar, gider.

Yağmur indirecekse indirir yağmuru ölür, biter görevi. Bitirdikten sonra… İşte diyorlar ya bazı kimseler *"Peygamber meleklerden olsaydı olmaz mıydı?"* yahut *"Kavmin içersindeki zenginlerden olsaydı olmaz mıydı?"* Fakirlerden niye yahut orta halliden niye oluyor? Ha işte! Orta halli, fakir fakirin halini daha iyi bilir ve yaşantısını ona göre daha güzel yapar. Zengin, bir fakirin halini bilemez ve ona gereken eğitimi veremez, yapamaz. Çünkü fakirliği bilmez zengin. Fakire nasıl diyecek, bilmez ki fakir yaşantısını. Yani fakir derken, az şeye kanaat ederek yaşayan kimsenin halini bilmez ki. Hani diyorlar ya *"Tok açın halinden ne bilsin?"* İşte fakir sûretinde, fakr hükmüyle gelmesi orta halli ama asil bir aileden gelmesi. Fakirlik başka, zenginlik başka, asâlet başkadır…

-Soru: Şimdi Peygamber efendimiz Hakîkat-i Muhammedî ve Ahadiyyet-i Ahmed 'ten alıyor. Bizim içimizden bir rasûl geldiğinde de yine bizim bâtınımızdan haber almamız bu halle mi oluyor?

-Evet, bu yolla oluyor. Zaten bu içerdeki rasûlü, risâleti "sizin içinizdedir" iki âyet-i kerime var. Biri.

"Lekad câeküm rasûlün min enfüsiküm azîz"

(Tevbe 128) Bir o var *"içinizden bir rasûl geldi",* diğeri de, (Hucurât-49/7) *"rasûl içinizdedir"* hükmüyle vardır. Biri gelişini belirtiyor yani kaynağını, diğeri ise rasûlün devamının sizinle birlikte olduğunu gösteriyor.

-O rasûl gelmezse hayalimizden alıyoruzdur.

-O rasûl gelmezse hepsi hayal, hiçbir şey olmaz. Peygamberimizin (s.a.v.) hayatı bile hayalen bizde olmakta. Yani peygamberimizin dış halini *"mislüküm beşer"* halini sonuna kadar ezberleyin. Bütün sûreti, sîreti nebiyi ezberleyelim. Siyer kitaplarının hepsini ezberleyelim, biz onu tanımamışızdır. Onun etinden kemiğinden bahsediyoruz, sûretinden bahsediyoruz. Hakîkatinden bahsediyor muyuz.? İşte o sûret içersinde nebîliği vardır, rasûllüğü vardır, risâleti vardır, ahadiyyeti vardır, ahmediyyeti vardır. Hani

Mevlâna hazretleri diyor ya: *"Hangi tohumu yere attın da çıkmadı? İnsan tohumunu yere atarsan çıkmaz mı?"* İşte mi'rac gecesi peygamber efendimiz, kendi vücûd-ı şerifleri bir tohum hükmünde, Hakikat-i Muhammedînin kemâlini gösterdiler mî'rac gecesi, Hakk'a ulaştı dediği o. Yani o tohum kısa bir sürede açıldı, içindekinin hepsini gösterdi. Âyet-el Kübrâ dediği bu işte, büyük âyetlerimden gördü. Yani kendi hakîkatini seyretti, bir yere gitmedi. Cennetleri, cehennemleri hepsini gördü, kendindeki makamları gördü, işte o akşam Hakîkat-i Muhammedîyeyi gördü.

Vücûduyla mı gitti, bedeniyle mi gitti, ruhuyla mı gitti? Daha hâlâ onun konuşmasını yapılıyor. Bir yere gitmedi kardeşim, her şey kendinde oldu, gitmesine gerek yok ki. Zaten kendi kendisinde kendi olarak var. Gidecek bir âlem yok ki zâten, nereye gitsin? İşte tasavvuf ehli, tevhid ehli kendisinde bu çekirdeği açmaya çalışıyor. O çekirdeğin içindeki her bir hücresi bir esmâ-i ilâhiyye. O esmâ-i ilâhiyyeler o çekirdekte geliştikçe, nasıl bir tohum yere atılıyor dal-budak salıyor, o çekirdeğin neresine sığmış onlar değil mi? Ama kevnde açılma seyrini ve açılma imkânını buluyor.

Bu âlem zaten mümkinat âlemi, imkânlar âlemidir. Bu âlemde ne varsa var, başka bir yerde oluşacak bir şey yok. Bu âlemden götürdüğümüz varsa orada kullanım var, yeni bir şey oluşmayacak. Burası tarla, âhiret tarla değil. *"Dünya ahretin tarlasıdır,"* denildiği işte budur. Biz insan olan o çekirdeğimizi, gönlümüz tarlasına ektiğimiz zaman, işte bu gelişmelerin hepsi her bir hücresinin, o çekirdek içerisinde olan her bir hücresinin bir dal-budak salması, bir ağaç olması her bir esmâ-i ilâhiyenin böylece zuhura çıkmasıdır.

Ehl-i dilin, gönül tarlasında (Tûbâ) ağaçları çıkar.

NOT= *Tûbâ hakkında (Terzi Baba-2-) kitabımızda izahat vardır dileyen oraya bakabilir.*

İşte onun için, nasıl bazı mevzûlar dinleniyor, okunuyor

117

ama bir başka tekrar okunduğunda tekrar bir açılımları oluyor. İşte o çekirdeklerin bir tanesi daha açılıyor, bir tanesi daha açılıyor… Eğer böyle bir gelişme olmazsa Allah'ın ilmi sınırlandırılmış olur. Belirli bir yere kadar gelir, diyelim ki 100 sayfa, 1000 sayfa ilim, ondan sonrası olmaz onun içerisinde kalır. Ama Allah'ın ilmi böyle bir şey değil hep açılım vardır, hep açılım vardır …

Şimdi Hz. Muhammed (s.a.v.) Efendimizin bölümü yani Hz. Muhammed düzeyi ki, bu zâhir âlemde yaşantısının karşılığı Hz. Muhammed, yer ehli ama orasının hazreti olarak Muhammedü'l Emîn'den sonra. Yani şeriat mertebesinin hakîkatiyle yaşadığı yer, yaşandığı yer yahut. İşte hadîs-i şerîfler bu mertebeden çıkmakta, yani hazret mertebesinden. Peygamberimizden çıkan söz olarak başka ne vardı? Hadîs-i Kudsîler vardı.

Hadîs-i Kudsîler ise hangi makamdan? Hakîkat-i Muhammedî kanalından da hadîs-i kudsîler geliyor. İşte o yüzden mânâsı Hak'tan, Muhammmedî hakîkatin bâtınından, kelâmı/lâfzı da, Hz. Muhammed'den. Ama hadîs-i şerîflerin lâfzı da mânâsı da Hz. Muhammed'den. Peki, Kur'an nereden geliyor o zaman? Kur'an nereden gelebilir? Hakîkat-i Ahadiyyet-ül Ahmediye'den de Kur'an gelmekte ki, onun üzerinde hiçbir yorum yapılamamakta. Yani bir düzenleme, değişiklik yapılamamaktadır.

Demek ki Kur'an-ı Kerim'in Ahadiyyet-ül Ahmediyenin hakîkati yani ahadiyyet kaynaklı. İşte bazı âyetler de (ulûhiyyet mertebesini anlatan âyetler-*"Allah şöyle dedi, Allah böyle yaptı, Allah ordaydı"* diye o tarifler) işte bu Hakîkat-i Ahadiyyet-ül Ahmediyeden gelen tarifler. Bir de burada Nûr-ı Muhammedîye var. Nûr-ı Muhammedî hepsine idrak veriyor, aydınlanmasını sağlıyor yani onların.

Hakîkat-i Ahadiyyet-ül Ahmediye; Kur'an kanalı.

Vâhidiyyet; hadîs-i kudsi kanalı.

Rubûbiyyet ise hadîs-i şerîf kanalıdır.

Şimdi gelelim soruya. 14'olan, Nûr-ı Muhammedî ise bütün kanalları aydınlatan ve açığa çıkarıp aydınlanmasına

118

sebeb olan kanaldır. Her mertebede bu nur, eğitilmiş kalbe, akla, aydınlık ve idrak ve bu sahalara olan nüfûzu sağlar. Bu da irfâni eğitimle olur. Yani bir kimsede bu Nûrı-ı Muhammedî yoksa bunları alması idrak etmesi, hiç konusu bile olamaz. İşte ilk yapılması lâzım gelen şey, başlardaki her yeni başlayan kişi de kendini bulmaya, kendini bilmeye yönelmesi, yani iç bünyesine doğru yönelmesi ve kendisinde eskiden kalmış olan, beşeri benliğinden, o anlayışından şartlanmalarından, sıyrılarak üzerindeki o paslardan böyle arındırılarak nasıl buraya kadar geldik yağ pas içerisindeydi oturulacak gibi değildi.

Eğer böyle otursaydık, meselâ diyelim bize hiçbir şeyden haberimiz olmazdı. O eskiden kalmış olanları temizlemek insanın canını biraz yakar. Olsun biraz ayrılıklar olur. Neden ayrılıklar olur? Gereksiz dünya bağlantılarından olur. Her şeyin bir değeri vardır mutlaka. Ama normal olan 100 liralık bir değere biz 1000 liralık değerdir diye onu düşünürsek ve onun değerini 1000 lira olarak ölçersek onu satmaya kalktığımızda onu bizden kimse almaz. Aptal mı herkes 100 liralık şeyi 1000 liraya alsın. Ama biz onu 1000 lira diye aklımızda değerlendirmişizdir o bizim hayalimizin değeridir.

İşte çevremizdeki değerler de böyle. Belki sıfır değer olan bir şeye biz 1'den 100'e kadar olan 90 derecelik bir değer vermişizdir ama aslında sıfır derecedir. Bir başkası o şeyi kaybettiği zaman hiç üzülmez neden? Sıfır değerdir. Bir başkası aynı şeyi kaybettiği zaman %90 üzüntü yapar kendisinde. İşte bu zarar gereksiz kişiyi üzmek, psikolojik sıkıntıya sokmaktan başka bir şey değildir. Psikolojik sıkıntı bu zâten. Değeri olmayan bir şeye değerinden fazla değer verip, değerliymiş gibi görüp onun üzerinde kabz yapmak, kabza girmek. Psikolojik sıkıntı, hastalık bu zaten.

-Bir öğretmeni 30 bin TL çarpmışlar, dün intihar etmiş. Herkes gittikten 5 dakika sonra kadın yerde. Neden? Çünkü kocasıyla kavga etmiş, sen nasıl çaldırırsın bunu vb. 30 bin TL için hayat gitti.

Tasavvuf evvelâ değerleri yerine oturtuyor, bu âlemde

gerçek olan değer nedir? İzâfi değerleri de tabî. Her şey değerdir, burada değersiz bir şey yoktur. Çünkü Allah bir şeyi halketmişse onun değeri vardır ama bu değerlerin ölçüsü nefsâni mi olacak, rahmâni mi, ilâhi mi olacak? Ölçü ilâhi ölçülerdir. Nefsâni ölçüyü yaptığımız zaman biz bazı değerleri çok yukarıya çıkartırız ve o çıkarttığımız değerlerden de mutlaka başımıza bir dert gelir. *"Benden daha mı çok sevdin ey kulum, ben sana verdim onları"* diye Cenâb-ı Hakk'ı kırmış oluruz. Allah etmesin. İşte değer peygamberimizin koyduğu ölçülerdir. Bu değerlerle hayatımızı sürdürürsek tabî ki bu âlemde hiç üzülmemek mümkün değildir, çünkü bu âlemin özelliklerinden bir tanesi de üzülmektir.

Bazı üzüntülerin içindeki kişi, dışarıdan o üzüntüleri yaşasa da gönlü huzurludur. Bazen de kişi dışarıdan huzurlu gibi görünür, kahkaha atar, gezer dolaşır ama içi sıkıntılıdır. İşte mühim olan dışarısı üzüntülü olsa da içinin sıkıntıda daha itidalli olmasıdır. İç huzurunu kaybetmemesidir. Çünkü için yaşantısı bir başka âlem, dışın yaşantısı şartları bir başka âlemdir.

İçi dışa taşıyıp karıştırmamalı, ikisinin de hakkını vermeliyiz. Ama bu dünya geçici olduğundan, dış da geçici olduğundan çok fazla da hâdiselerin üstünde durmayıp Hakk'a tevekkül edip "Yarabbi zaten bu da senin, o da senin. Biz de yapmaya çalışıyoruz, onlara yardımcı olmaya çalışıyoruz." Eh! Olurlar olurlar, olmazlarsa olmazlar. Ne yapalım yani bilmem ki?

Tabî bu meseleler söylendiği kadar kolay değildir ama işe bu şekilde bakılırsa hayata, yani sahip olduğumuz kadar canımız yanar, sıkıntımız olur. Tabî ki, onlara sahip olacağız. Bu demek değildirki, sen Hakk'ın zuhûrusun, Hak sana baksın ne yaparsa yapsın. Çek kapıyı, dön arkanı git, o da değildir. Onlara yardımcı olacağız. Büyüğümüzdür, küçüğümüzdür, muhtaçtır işte ihtiyacı vardır, her şeyi yapacağız, elimizden geldiği kadar ama abartmadan, ama kendimizi kullandırtmadan. Çünkü bu zaman bize lâzım evvelâ, her şeyden evvelâ, yani bizim hayatımız bizim için evvelâ

bize lâzımdır. Ama bu arada tabî yardımcı olacağız. Neden? Çünkü bize de bir zamanlar yardımcı oldular, biz de muhtaçtık. Bunun bir ödemesi vardır, bir faturası olacaktır tabî. Ama kendini feda edercesine değildir. Orada benim oğlum, kızım, anam, babam gibi tabî böyle bir düşünce olacak ama her şeyden evvel Hakk'ın bir sûreti olarak, Hakk'a hizmet etmektir amanç, anne, baba düşüncesi ikinci plândadır.

Çünkü dikkatle baktığımız zaman kimse, kimsenin kimsesi değildir. Peki, nedir bu sistem o zaman? Anne, baba, evlâd, çoluk, çocuk, akraba, eşe bu dünyanın sistemi böyle gidiyor. Yani insanlık nehri akıyor. Tabi yeniler gelecek, yeni sular gelecek çünkü eski sular denize akıp gidiyor, aslına dönüyor. Yine deryadan geldi zâten, buhar oldu çıktı gökyüzüne, lâtif oldu, oradan düştü tanelerle su oldu yine, bir döngüdür bu. İşte dünya âlemine attılar bizi semâdan, yeryüzünde bir insanlık nehri dediler, bir gözümüzü açtık ki gidiyoruz. Biz nehrin içinde gidiyoruz ama farkında değiliz, yaşıyoruz. Daha ne kadar kaldı bilmiyoruz. O nehir 100 km, 500 km ne kadarsa işte. 60-70 senelik bir nehirse biz yarıyı çoktan geçtik. Belki de son metreleri yaşıyoruz. Yani kim kimin nesi, onu demek istiyorum, kimse kimsenin bir şeyi değildir. Hepsi o ruhun bir görüntüsünden başka bir şey değildir.

Üzüm salkımının tanelerinden başka, mısır koçanının tanelerinden başka bir şey değildir. İşte kişi bu kargaşada bunu anlayabildiği zaman beşeriyetiyle, birliğiyle yani kendi cüz'iyyetiyle hiçbir şey olmamakla birlikte nefsî mânâda kaldığında, gerçekten bu âlemde kendini bulup hakîkati idrak ettiğinde, nehir de kendisi, derya da kendisi, dünya da kendisi, bütün âlem kendisidir. En azından kendi varlık mülkünde, bâtınında bunların hepsinin var olduğunu bilmesi durumunda, vitriyyetini idrak ettiği zaman bu durum oluşur.

Ferdiyyetini idrak ettiği zaman bütün âlemde kendi varlığını ki onun da Hakk'tan başka bir şey olmadığını kişinin idrak etmiş olmasıdır. İşte S.A.V efendimiz bunları ümmetine getirdi, bildirdi, armağan etti. Daha evvel ki peygamberlerin böyle halleri de yoktu, makamları da yoktu, bilgile-

ri de yoktu.

Risâletiyle birlikte kendisine *"ıkra gecesi"* Hz. Muhammed'lik geldiğinde, o tamirden sonra Kâ'be-i Muazzama ismini alacak olan, ancak daha henüz Kâ'be vasfında olmayan, neden? Çünkü içerisi putlarla doluydu, putperestlerin ibâdethanesiydi, henüz oraya açık olarak secde edilmiyordu. Ama peygamberimiz Mekke'deyken onu önüne alıyor ve böylece arkasından Kudüs'e yönelmiş oluyordu. Ancak Medine'ye gidince bu imkanı kalmadı, üç ayaklı bir durum oluştu, içinde hep bunun üzüntüsü vardı. Yani kendi makâmımıza dönelim, kendi Kâbe'mize ("Zât Makâmı")na derken sıfat makâmına secde ediliyordu. İşte Mekke'nin fethiyle birlikte o zaman diyelim, yani bir sıra vermek gerekirse Hakîkat-i Ahadiyyet-ül Ahmediyede Mekke'nin fethiyle ifâde edilmiştir. Yani Kâbe-i Muazzama artık tamamen putlardan arındırılmış, temizlenmiş ondan sonra Kâ'be ismi faaliyete geçmiştir. Şekli vardı sadece "Kûb" diyorlar yani dört köşe idi, bizde de geometride "küp" diye ifâde ediliyorya. Kâbe dediği o "Kûb" Kâbe. İşte bu Kâbe'nin ilk temsilcisi dış âlemde "Kûb", Kûba Mescidi'dir. Yani tevhidin ilk dillendirildiği, ilân edildiği mescid, Medine'ye girişteki Kûba mescididir.

Yolumuza evvelki kayıtlarımızdan devam edelim, ufuklarımız açık olsun inşeallah.

Kûr'ân'ın hakîkâtleri nelerdir?

Bismillâhirrahmânirrahîm

Kûr'ân'ın hakîkâtleri nelerdir, bizler onun içerisinde bulunan sûrelerden, âyetlerden neler almalıyız, bizâtihî şahsımıza inen Kûr'ân-ı Kerîm, ne kadardır? Ne kadarını kendimize alabildik ve bundan sonra kapasitemizi arttırmak için neler yapmalıyız, bunları çok iyi düşünerek incelemeliyiz.

Bunlardan önce Kûr'ân-ı Kerîm'in mânâ âlemindeki se-

ferlerinden sonra en son menzilde zuhura geldiği mübârek mahalli tanımamız gerekmektedir.

Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın ezeli ilminde, Ümmül Kitâp'ta mevcût olan ve kendini anlatan hakîkâtlerin zât âleminden zuhura gelebilmesi için tenzil olması gerekmektedir. Bu tenzil olma yani nüzul, bâtından zâhire, gizliden açığa çıkmaktır.

Kûr'ân-ı Kerîm zât âleminden yani Ümmül Kitâp'tan sıfât âlemine yani Levhi Mahfuz'a sıfât âleminden Berat gecesi Beytül Ma'mur'a, Kadir gecesi de Beytül Ma'mur'dan Beytül Hâram'a nâzil olmuştur.

Kûr'ân-ı Kerîm bir seferde Hakk'tan kuluna gelmiş değildir, yukarıda anlatılan aşamaların sonucu içinde bulunduğumuz şehadet âleminde yani fiiller âleminde Kûr'ân-ı Kerîm'in zuhura çıktığı mahallin ismi Hz.Muhammed (s.a.v)'dir.

Efendimiz (s.a.v)'in beşer sûretinde gözükmesi, sıfât mertebesinin hakîkâti olan Hakîkat-i Muhammedî'nin beşer sûretinde dünyâda zuhurudur.

Kûr'ân-ı Kerîm ilmi ilâhînin kitâp şeklinde zât mertebesinden ef'âl mertebesine indirilmesidir, diğer taraftan Hakîkat-i Muhammedî'nin Hz.Muhammed (s.a.v) ismiyle zuhuruda yeryüzündedir ve ikiz kardeş olan bu iki oluşum yeryüzünde birleşmiştir.

Cenâb-ı Hakk (c.c) âlemleri var etmeyi murat ettiğinde zât mertebesinden sıfât mertebesine tenezzül etti, sıfât mertebesinde Hakîkat-i Muhammedî ismi ile hakîkâtler meydana getirdi ki, âlemlerde ne varsa ismi Hakîkat-i Muhammedî'dir, aynı zamanda Makam-ı Mahmud adı verilen oluşum da budur.

Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın İlâhî ilmi olan Kûr'ân-ı Kerîm kendi başına bir şey ifâde etmediği için onu okuyacak olan Hakîkat-i Muhammedî'nin birim zuhuru Hz. Muhammed (s.a.v) yeryüzünde birleştikleri an insanlığın kemâlatı oluşmuştur. İkisinin de kaynağı Cenab-ı Hakk (c.c)'ın zâtıdır. Daha öncede gelen kitâplar vardı ve bunlar Îsâ (a.s) ile

sıfât mertebesine kadar yükselmişti ancak tam kemâlde değildi. Eğer Kûr'ân-ı Kerîm gelmemiş olsaydı insnalık âleminin mi'rac yapması yani Hakk'a ulaşması mümkün değildi. Îsâ (a.s.)'dan yani fenâfillah'tan sonra olan bakâbillah ve insan-ı kâmil mertebelerini Hazreti Rasûlullah (s.a.v) getirmiştir.

Ayrıca Kûr'ân-ı Kerîm ile birlikte Âdem (a.s.)'dan itibaren o güne kadar gelmiş olan bütün manzumeler de yenilenerek getirilmiştir. Kûr'ân-ı Kerîm'in içerisinde suhuflar, Tevrat, Zebur, İncil ve Kûr'ân-ı Kerîm kendisi olmak üzere hepsi tamamıyla mevcuttur.

İnsânlık âlemi Kûr'ân-ı Kerîm'i anlayacak kapasiteye geldiği için Kûr'ân-ı Kerîm yeryüzüne inmeye başlamıştır. Mûsâ (a.s.) kendisine gelen dokuz levhanın ancak yedisini kavmine açabildi, ikisini açamadı çünkü onlar nurdan levhalardı ve kavmi onları anlayacak düzeyde değildi. O iki nurdan levhayı ancak Îsâ (a.s.) açıkladı ve bu yüzden de kavmi onu öldürmeye kalkıştı. Çünkü kavmi Îsâ (a.s.)'ın açıkladığı hakîkâtlere ulaşamadıkları için kendilerine ters geldi.

Aynı şekilde İslâmiyet geldiğinde tevhid hakîkâti bütün hakîkâtlerin üstünde olduğundan onu anlayamayanlarda Efendimiz (s.a.v)'i öldürmeye kalkıştılar.

Hz. Muhammed (s.a.v) Efendimiz

Hakîkat-i Muhammedî'in dünyâdaki zuhuru olan Efendimiz (s.a.v)'i bu nedenle çok iyi tanımamız gereklidir. Bu nedenle **"Altı peygamber"** isimli kitâbımız için yaptığımız çalışmalardan oluşan notlarımızı buraya aktaralım:

Muhterem dostlar bugün 94 - 95 senesinin ilk sohbetine (Eylül ayının ilk Cumartesi günü) başlıyoruz. Mevlâmızdan akıl, fikir, zekâ, gönül genişliği niyaz ediyoruz. İnşaallah böylece daha nice hakîkâtlere ulaşarak ufuklarımız genişlemiş olur.

Evvelki sohbetlerimizde oluşumuna devam ettiğimiz "altı peygamber" isimli kitâbımızın son peygamberi olan Muhammed Mustafa (s.a.v) Efendimize gelmiş bulunuyo-

ruz; bu günkü sohbet mevzuumuz o büyük zât hakkında olacaktır. Ancak bu işe girişmek büyük bir cürettir. Mevlâmız kusurumuza bakmaz inşallah. Aklımızın erdiği, dilimizin döndüğü, gönlümüzün aldığı kadarını âcizane anlamaya ve anlatmaya çalışacağız. Gayret bizlerden yardım ve mavaffakiyet Allah (c.c)'dandir.

Ya Rasûlullah bizler seni hakkıyle anlatmaktan âciziz, Rabbim seni nasıl senâ etmişse biz de öyle senâ etmeye çalışıyoruz, seni gereği gibi anlayamıyoruz, kusurumuza bakma.

Kuranı Kerîm Ahzab 33/56 âyetinde,

"İnnallahe ve melaiketehu yusallune alennebiyyi" mealen, "Şüphesiz Allah ve melekleri peygamber Muhammedi överler, üzerine salat-u selam ederler" Biz de sana salât-u selâm getirmekteyiz kabul eyle ya Resûlüllah, basar ve basiretimizin açılmasında bizlere yardımcı ol.

Mustafam cihan ışığı, Muammayı Rasûldür bu
Bütün âleme rahmettir, Sandığın rasûl değildir bu
Kur'ânda övdü hep mevlam, Rasûlü Kibriyadır bu
Sen de git yolundan hemen, Ziyan etmek değildir bu

Gönlüm köşesinden çıktı bir ışık
Ben sana belki ezelden âşık
Sensin cihanda tek maşuk
Boş çevirme ellerimi ya Rasulallah

Başımı koydum ezelde önüne
Hesabım kalmasın mahşer gününe
Yüzümü tuttum hep senin yönüne
Boş çevirme ellerimi ya Rasulallah

Biz de birkaç satırla âcizane yetersiz övgümüzü yaptık-

tan sonra, hatırasını yadetmek üzere Nusret Babamın da birkaç satırı ile onun övgülerinden küçük bir bölümünü de sunmak istiyorum

----

Fahri âlem Efendimize

Bugün gönlüm kaynıyor, sebeb bilmem ne hikmet.
Misafiriz âlemde, ev sahibim Muhammed. (s.a.v.)

Seher vakti Nûsret'in senden şefaat bekler,
Ümmete vermek için, ya Hazret-i Muhammed. (s.a.v.)

Mahbesin içindeyim, saatin dördündeyim,
Ağlar seni beklerim, ya Hazret-i Muhammed. (s.a.v.)

Kula secde yok derler, sana dahi olmazmış,
Kırk yıl secdem sanadır, ya Hazret-i Muhammed. (s.a.v.)

Bilmez âlem bu sırrı, bir Hakk O'nda sen varsın,
Gören O görülen sen, ya Hazret-i Muhammed. (s.a.v.)

Dışı sana benzeyen, içi Hakk'tır şüphesiz.
Birden gayrı ne vardır, ya Hazret-i Muhammed. (s.a.v.)

Kâinatın mi'râc-ı veliler de son bulur,
Veli sende yok olur, ya Hazret-i Muhammed. (s.a.v.)

Seni görmeyen bir göz, sana yanmayan bir dil,
Varsa eğer şaşarım, ya Hazret-i Muhammed. (s.a.v.)

Seninle bitti firkat, sende bulundu vuslat,
Sana feda bin Nûsret, ya Hazret-i Muhammed. (s.a.v.)

Senin isminle dahi titremeyen bir gönül,
Varsa eğer şaşarım, ya Hazret-i Muhammed. (s.a.v.)

Senden baktım âleme, yine Allah'ı gördüm,
Hakk gözüyle de seni, ya Hazret-i Muhammed. (s.a.v.)

Bir şehre vardı yolum, kalpten nûr ile doldum,
Her vârımla sen oldum, ya Hazret-i Muhammed. (s.a.v.)

Arşa bastı ayağım, kıble oldu durağım,
Sende kayboldu Nûsret, ya Hazret-i Muhammed. (s.a.v.)

Risâlet Makamının fiziken doğuşu.

Muhammed (s.a.v.) Hicretten 53 sene evvel Rebiü'l Evvel ayının 12. Pazartesi gecesi sabaha karşı Mekke'nin Haşimoğulları Mahallesinde, Safa tepesi yakınında bir evde (Bugün Miladi 571 yılına ve Nisan ayının 25 ine rastlamaktadır.) O gün henüz güneş doğmadan âlem nûr ile doğdu. Âdem (a.s.)'dan beri babadan evlâda intikal edegelen nûr asıl sahibine ulaştı.

O'nun doğumunu annesi Hz. Âmine şöyle anlatıyor: "Doğum anı geldiğinde heybetli bir ses işittim, ürpermeye başladım, sonra beyaz bir kuş gördüm, gelip kanadı ile beni sığadı, o andan sonra bendeki korku ve ürpertiden eser kalmadı. Yanımda süt gibi beyaz bir kâse şerbet gördüm, o şerbeti bana verdiler, o anda çok susamış idim, verilen şerbeti içtim. Baldan tatlı ve soğuk idi. İçer içmez susuzluğum gitti. Sonra büyük bir nûr gördüm, evim o kadar nûrlandı ki o nûrdan başka birşey görmüyordum. O sırada çok hâtun gördüm, boyları uzun, yüzleri güneş gibi parlıyordu. Etrafımı sarıp bana hizmet eden bu hâtunlar Abdü Menaf kabilesinin kızlarına benzerlerdi.

Yine o sırada beyaz uzun ve gökten yere uzanmış ipek bir kumaş gördüm. Dediler ki, onu insanların gözünden örtün. O anda bir grup kuş peydâ oldu, ağızları zümrütten, kanatları yâkuttandı. Gümüş ibrikler tutarak havada duruyorlardı. Bana korku gelip terlemiştim, ter damlalarında misk kokusu yayılıyordu. O halde iken gözümden perdeyi kaldırdılar, doğudan batıya kadar bütün yeryüzünü gördüm. Üç âlem (bayrak) dikildi, onların biri doğu, biri batı, biri de Ka'be'nin üstünde idi. Etrafımda çok sayıda melekler toplandı.

Muhammed doğar doğmaz mübârek başını secdeye koydu ve şehâdet parmağını kaldırdı. O anda gökten bir parça beyaz bulut indi, onu kapladı. Bir ses işittim, *"Onu mağribten maşrıka kadar her yerde gezdirin, tâ ki cümle âlem onu ismiyle cismiyle ve sıfâtıyla görsünler,"* diyordu. Sonra o bulut gözden kayboldu ve Muhammed'i bir beyaz yünlü kumaş içinde sarılı gördüm. Yine o sırada yüzleri güneş gibi parlayan üç kişi gördüm. Birinin elinde gümüşten bir ibrik, birinin elinde zümrütten bir leğen, birinin elinde de bir ipek vardı. İbrikten sanki başını ve ayağını yıkadılar ve ipeğe sardılar. Sonra mübârek başına güzel koku sürüp mübârek gözlerine sürme çektiler ve gözden kayboldular.

Peygamberimizin halası Safiyye Hatun da şöyle anlatmıştır: "Muhammed (a.s.) doğduğu sırada her tarafı bir nûr kapladı. Doğar doğmaz secde etti, mübârek başını kaldırıp açık bir dille *"lâ ilâhe illâ allah inniy Rasûlullah"* meâlen "Allah'tan başka ilah yoktur, muhakkak ki ben Allah'ın Rasûlüyüm" dedi. Onu yıkamak istediğimde *"Biz onu yıkanmış olarak gönderdik"* denildi. O sünnet olmuş ve göbeği kesilmiş görüldü. Onu kundağa sarmak istediğimde sırtında bir mühür gördüm. Üzerinde *"lâ ilâhe illâ allah Muhammeden Rasûlullah"* yazılı idi. Doğar doğmaz secde ettiği sırada hafif sesle birşeyler söylüyordu. Kulağımı mübârek ağzına yaklaştırdım *"ümmetî ümmetî"* "ümmetim ümmetim" diyordu.

Rasûlü Ekrem Efendimizin doğduğunu dedesi Abdülmuttalib'e Kâ'be'de Allah'a yalvarıp dua etmekteyken müjdelediler. O'nu görmeye gitti, Allah'ın ve insanların O'nu çok övmeleri için O'na **Muhammed** ismini verdim dedi. Annesi de **Ahmet** ismini koydum dedi."

(Not : Yeni Rehber Ansiklopedisi cilt 14. shf.278)

(Not: Mübârek Geceler ve Bayramlar isimli kitâbımızda Efendimizin doğumu daha başka yönleriyle de anlatılmıştır.)

İnsânoğlu dünyâda yaşamaya başladığından beri O'nu anlatmaya çalışmış ve dünyâda kıyamet kopuncaya kadar da anlatılacaktır. Fakat yine de tam mânâsıyla anlatılmış olamayacaktır, bütün övgüler O'nadır. Fakat yine de hakkıyla övülememektedir. O'nu ancak Cenabı Allah (c.c) hakkıyla övmüştür. O'nu kısmen dahi anlamak çok az kimseye nasip olmaktadır. Rabbim bizleri de onlardan eylesin. Ömrümüzde bir defacık olsun, O'nun güzel ismini hakkıyla söyleyebilirsek ne mutlu bize.

Aslında O'nun mahlûkat tarafından övülmesine de ihtiyacı da yoktur, çünkü Allah (c.c). O'nu gerektiği gibi övmüştür. Ne büyük şeref ve ne büyük payedir. İnsânlık O'nu gerçek yönüyle ancak ahirette anlayacak, fakat iş işten geçmiş olacaktır, heyhat. O'nu övmek ve O'na salât-u selâm etmek kişinin kendine yapacağı en büyük rahmeti olacaktır.

Kur'anı Kerîm Enbiya 21/107 âyeti,

"ve ma erselnake illa rahmeten lil âlemin"

Meâli, "Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik."

Hadis-i Kudsi,

"levlake levlak lema halaktül eflak"

Meâli, "Eğer sen olmasaydın, olmasaydın âlemleri halketmezdim."

Hadis-i Şerif,

"evvelü ma halakallahul kâlemü ve rûhiy"

Meâli, "Allah evvelâ benim rûhumu ve kâlemi halketti."

Hadis-i Şerif,

"ene minallahi vel mü'minine min nûriy"

Meâli, "Ben Allahtanım ve mü'minler benim nurumdandır."

Hakîkat-i Muhammedî Allah'ın sıfât mertebesinde mey-

dana geldiğinden "Ben Allah'tanım" denilmiştir.

Hadisi şerif,

"evvelü ma halakallahul akli vennefsi"

Meâli, "Allah evvelâ benim aklımı halketti."

Hazreti Rasûlullah (s.a.v) maksat akıldır ki o akıl olmasa Kûr'ân-ı Kerîm'i anlamak mümkün olmaz idi ve Kûr'ân-ı Kerîm olmasaydı eğer o akıl, akl-ı cüz'de kalır, akl-ı külle, akl-ı evvele ulaşamazdı. O akıl ki, dünyâ âlemine tenezzül etti ve ilim ile birleşti. İşte bu Cenab-ı Hakk (c.c)'ın yeryüzündeki zâti vüsûlüdür. Ve bu âlemlerin içerisinde bundan öte gidilecek yer yoktur ve içinde bulunduğumuz âlem seyahatin en uç noktasıdır. Aklı amel, Kûr'ân-ı Kerîmi ise ilim olarak düşündüğümüzde ilim ile amelin yani zâhir ile bâtının buluşması bu dünyâda olmaktadır. Bu nedenle bu dünyâ âlemine çok değişik bir şekilde bakmamız lâzımdır.

Nefsimize dönük yaşadığımızda Cenâb-ı Hakk (c.c)'tan en uzak noktaya düşüyoruzdur, ancak yukarıda bahsettiğimiz şekilde yaşar ve bu hakîkâtleri idrâk edersek bu âlem en yakın yer olmaktadır. Görüldüğü gibi bir irfâniyet ne kadar büyük bir dönüşümu gerçekleştirmektedir. Dünyâda kendini bu şekilde bulan kimse için artık ahiret olmaz orada doğrudan doğruya Cenab-ı Hakk (c.c)'ın zâtının misâfiri olur.

Hadisi şerif,

"Küntü nebiyyen ve Âdeme beynel mai vettıyni"

Meâli, "Âdem su ile balçık arasında iken ben peygamberdim."

Hadislerde belirtilen önceliklerin hepsi "Hakikat-i Muhammedî"nin değişik yönleridir.

Allah-ü Teâla herşeyden önce Muhammed (s.a.v.)'in nurunu halketti. Eshab-ı Kiram'dan Abdullah bin Cabir (r.a), *"Ya Resulullah Allah-ü Teâla herşeyden evvel neyi halketmiştir, bana söyler misin?"* deyince, sevgili peygamberimiz şöyle buyurdu: *"Herşeyden evvel senin* peygambe-

rinin *yani benim nurumu kendi nurundan halketti*. O zaman ne levh, ne kâlem, ne cennet, ne cehennem, ne melek, ne sema (gökyüzü), ne arz (yeryüzü), ne güneş, ne ay, ne insan, ne de cin vardı."

Âdem (a.s.) var edilince Arş-ı a'lâ'da nûr ile yazılmış "Ahmed" ismini gördü. "Ya Rabbi bu nûr nedir?" diye sorunca, Allahu Teâlâ; *"Bu ismi göklerde Ahmed ve yerlerde Muhammed olan senin zürriyetinden bir peygamberin nûrudur. Eğer o olmasaydı, seni halketmezdim,"* buyurdu.

Âdem (a.s.) var edilince alnına Muhammed (a.s.) nûru kondu ve o nûr onun alnında parlamaya başladı. Âdem (a.s.) dan itibaren babadan oğula intikal ederek, asıl sahibi Muhammed (a.s.)'a ulaştı.

Allahu Azimüşşanın bu kadar şerefle övdüğü Habib-i Kibriyasını bizim gibi âcizler nasıl anlayıp anlatmaya cüret ederiz ki, bilemiyorum. Kâlem kırılır, mürekkep kurur. Seviyemizi idrâk edip onun nurunu bürünmeye gayret ederek, ondan onu, onunla anlamaya çalışalım. İnşaallah gayret bizden, yardımı onlardan olur.

Bilindiği gibi Kelime-i Tevhid'in en kemâlli zuhur mahalli "Muhammed" ismi "çok övülen" mânâsınadır.

Bu kelimenin içinde 3 adet "mim" vardır.

Birinci, **(®)** **"Mîm"**"Muhammedül Emin"

Ikinci, **(®)** **"Mîm"**"Hazreti Muhammed"

Üçüncü, **(®)** **"Mîm"**"Hakikat-i Muhammedî"dir.

"Muhammedü'l Emin" beşeriyetin hakîkatini,

"Hazreti Muhammed" peygamberlerin hakîkâtini,

"Hakikati Muhammedi" ise, bütün âlemlerde sâri ve câri yani bütün varlıkta mevcûd olan hakîkâtini anlatmaktadır.

O'nun nuru olmadan hiçbir zerre faaliyet sahnesine çı-

131

kamaz. Bizlerdeki yanlış ve eksik inancı yani onu sadece ceset yönüyle, beşer şekliyle tanıma ve bilme inancını aşıp daha derinlemesine idrâk etmeye ve âlemler mertebesindeki varlığını anlamaya çalışmalıyız. Bizler dahi bu âlemlerden bir parça olduğumuzdan dolayı onun nûru apaçık olarak bizlerde de bulunmaktadır. Biz bunu kendimizde idrâk ettiğimiz ölçüde onu idrâk etmiş oluyoruz. **"Lekad câekum resûlun min enfusikum azîz"** yâni "Andolsun ki size içinizden azîz bir Resûl geldi" (Tevbe, 9/128) âyeti kerîmesi bu oluşumu ifâde etmektedir.

Hz. Muhammed belirli bir vasıf değil, fakat bütün vasıfları içine alan câmî bir vasıftır. Onu tanıyabilmek 3 vasfının özelliklerini iyi anlamaktan geçmektedir. Böyle yaklaşırsak belki biraz bizler de onu tanımış oluruz.

"Muhammedül Emin" ilâhî varlığın beşeriyet yönünden zuhuru,

"Hazreti Muhammed" ilâhî varlığın rûhaniyet yönünden zuhuru,

"Hakikat-i Muhammedî" ilâhî varlığın bütün âlemler mertebesinden zuhurudur.

Beşeriyetin rûhaniyetine, rûhaniyetten âlemler mertebesindeki varlığına nüfuz etmeye çalışmalıyız. İşte ancak o zaman onu biraz tanımaya ihtiyacımız olan yolumuz açılmış olur. "Fettah" isminin bereketi bu yolda bizlere yeni ufuklar açsın.

Muhammed (s.a.v)'in isminde 13 rakamının özel bir yeri olduğunu biliyoruz. Cenab-ı Hakk Kûr'ân-ı Kerîm'inde peygamberi hakkında ve şanında 4 müstakil sûre 373 âyet indirmiştir. Bunların bazılarını daha sonraları göreceğiz

Sûre-i Muhammed, 47. sûre 38 âyet,

Sûre-i Duha, 93.sûre 11 âyet,

Sûre-i İnşirah, 94.sûre 8 âyet,

Sûre-i Kevser, 108.sûre 3 âyettir.

Bu dört sûre aynı zamanda dünyâdaki dört unsuru yani toprak, hava, ateş ve suyu ifâde etmektedir.

Ayrıca onu 7 ismiyle de vasfetmiştir. 7 Sûrenin başına da 7 mertebenin ifâdesi olarak "ha-mîm" yani "Hakikat-i Muhammedî" ünvanını getirmiştir. Diğer ifade ile "Hakk olan Muhammed" dir.

7 ismi "tâ-hâ", "yâsîn", "ahmed", "mahmud", "muhammed", "müzzemmil", "müddesir"dir.

İncildeki ismi, "Ahmed" mânâsına gelen "Peraklit" "Peraklitos"tur.

Diğer pekçok isminden bazıları şunlardır:

Rasûlü Sakaleyn, Safiyyullah, Habibullah, Nebiyyullah, Abdullah, Mefhari Mevcûdat, Ekmelüttahiyyat, Hatemül Enbiya, Nûrul Esfiya, Bahrı Safa, Habibi Hüda, Muhammedenil Mustafa (s.a.v.)

Yarabbi şefaatine mazhar eyle, varlığını varlığımıza hissettir.

Ebced hesabıyle "Muhammed" kelimesi 13 rakamını vermektedir. Şöyle ki,

(®) "mim" 40 4

(└) "vav" 6 6

(□) "ha" 8 8

(α) "elif" 1 1

(®) "mim" 40 4

(®) "mim" 40 4

(□) "dal" 4 4

139 31

133

139 (1+3+9=**13**) (13) (3+1 = 4) makam.

Bir başka yönden sadece asli harfler yönüyle baktığımızda da çıkan sayılar şöyle olmaktadır.

(®) "mim" 40 4

(□) "ha" 8 8

(®) "mim" 40 4

(®) "mim" 40 4

(□) "dal" 4 4

132 31,2

132 (1+3+2=6) cihet, (13) (3+1 = 4) makam, geriye kalan 2 ise bütün bunların zahir bâtın oluşudur, diyebiliriz.

Doğum Tarihi : 571 (5+7+1=13)

Dünyâdan Ayrılışı : 634 (6+3+4=13)

İstanbulun Fethi : 1453 (1+4+5+3=13)

Sıfatı Zatiyye :6 + Sıfatı Subutiyye :7 =13

Hicreti (Peygamberliğinin 13. senesindedir.)

Kur'ân-ı Kerîmde ki, âyet sayısı : 373 (3+7+3=13) (Kur'andaki ona hitap)

Kur'ân-ı Kerîmde ki, sûre sayısı: 4 (4-1 = 3/1, 3 =13)

Kur'ân-ı Kerîmde bu sırra binâen 113 sûrenin başında besmele vardır.

Bu sûrelerin numaralarını ve âyet sayılarını da toplarsak yine çok ilginç sayılar ortaya çıkmaktadır. Yeri olmadığı için daha fazla uzatmıyoruz, ancak sadece "Sûre-i Muhammedi"nin rakam değerine bakalım. Sûre 47/38 dir.(47+38=85) (8+5=13) yine rakam 13'tür.

134

Herhalde bu kadar uygunluk tesâdüfi değildir. İlâhî sistemin şaşmaz düzenlemesidir. Bir fikir vermesi yönüyle bu kadarı ile iktifa ediyoruz. Tamamını yazmak ayrı bir kitap

ve araştırma konusudur. İlgili olduğu yerlerde ifade etmeye çalışıyoruz.

Bir de gelecek sayfalarda dört Sûreden biri olan (Kevser Sûresi-108) hakkında daha evvel yapmış olduğumuz kaydı da ilâve etmeyi uygun buldum, İnşeallah faydalı olur.

Şimdi 13 sayısının neyi ifade edebileceğine bakalım. Daha evvelki sahifelerde belirttiğimiz gibi Ahadiyyetin **(α)** "elif"i 12 zâhir, bir **(α)** "elif"i bâtın olmak üzere 13 nokta yani mertebe olduğunu görmüştük.

Bâtın olan bir mertebe Ahadiyyetin Ahmedidir. Ahad ortasına konulan (Mîm) ile Ahmed olmuştur ki bu (Mîm) Muhammedî (Mîm) idir. Yâni Ahadiyyet Ahmed şekline bürünerek görünmüştür.

Geriye kalan 12 nin 7 si "ettur-ı seb'a" (yedi tur) yani 7 nefis mertebesidir. 5'i ise "Hazarat-ı Hamse / beş hazret" mertebesidir ve (13) e yani (12) den sonra o (1) e varmak için bu (12) yi geçmek gereklidir.

(Not: Bunlar irfân mektebi isimli kitâbımızda izah edildi, daha geniş izahat isteyenler oraya bakabilirler.)

Bu izahlardan sonra 13 sayısının mutlak olarak Hz. Rasulullah efendimize ait, O'nu ifade eden bir sayı olduğu açık olarak ortaya çıkmaktadır.

Ayrıca 13'ün 3'ü, üç yakiyn mertebelerini, yani (ilmel yakiyn, aynel yakiyn, hakk'el yakiyn) dir. Geriye kalan 1 (bir) ise, bu mertebeleri kendinde toplayandır.

(1) ile ifâde edilen Ahadiyyet mertebesinin faaliyete

135

geçmesi için zâtı olacak o zâtın iradesi olacak ve kavli yani programı olacak ki bu üç oluşumda (13)'ün 3'üdür.

13 sayısını kendi içinde toplarsak, (1+3=4) olur, bu da İslâm'ın 4 ana rüknü'dür, yani (şeriat, tarikat, hakîkât, mârifet) mertebeleri, ayrıca da (anasır-ı erbaa) yani dört unsuru (toprak, su, ateş, hava) yı ifâde etmekte, bütün bu mertebeleri bünyesinde bulundurmaktadır.

Muhammed (s.a.v.) ismindeki harflerin mânâları,

(®) "mim"ler Muhammedi hakîkâtleri,

(□) "ha" hakîkâti ilâhîyyeyi,

(□) "dal" ise, Hakk yolunun yegâne yakîn'lik olarak delilidir.

"Muhammed" kelimesinin özü, övgü yani "hamd"dır. Bu kelime aynı zamanda hamd'ın dört mertebesini de bünyesinde toplamaktadır.

1. Hamd, Şeriat mertebesinde şükür'dür.

2. Hamd, Tarikat mertebesinde övgü'dür.

3. Hamd, Hakikat mertebesinde ve bihamdihi, O'nun övgüsüyle hamd'dır.

4. Hamd, Mârifet mertebesinde (Kur'ân-ı Kerîm İsra 17/79 âyetinde)**"asa en yeb'asake rabbüke mekamen mahmuda"** mealen,"Umulur ki Rabbin seni de Makam-ı Mahmud'a yetiştirir."

Ayrıca hamd'ın genel olarak sekiz mertebesi vardır. Yeri olmadığı için daha fazla uzatmıyoruz.

(Not: (8) Salat : "Namaz ve bazı hakîkâtleri" isimli kitâbımızda özet olark açıklamaya çalıştık.)

Cenab-ı Hak Ahadiyyetine bir makamı **(®)** "mim" ilâve etti "Ahmed" deyip kendini perdeledi.

Nasıl ki, Hakk ismine bir "lâm-ı âlem" Ha'nın üstüne de

bir benlik noktası ilâve edip "Halk" ismiyle perdelediği gibi.

Ey sâlik, ey Hakk yolcusu, sende dahi var olan Hakikat-i Muhammedî tecellisini varlığında idrâk et ve "Mu-

hammed teknesiyle, (bu tekne, herbirerlerimizin özündeki Hakîkât-i Muhammedîyi taşıyan madde oluşumumuzdur)" âlemleri yani "Hakikat-i Muhammedî" deryâlarını dolaş. Daha ne kadar beden kafesinde, beşer hapishanesinde uyuşup kalacaksın?

Bu âlem gerçekten bir rü'ya âlemidir, bizler de Hakîkat-i Muhammedî'yi idrâk edemediğimiz sürece uyurgezer varlıklarız.

"Muhammed âlem rü'yası'nın tâbiridir"

diyen mütefekkir İkbâl bu hakîkâti ne güzel ifâde etmiştir.

Dünyâ gafletinden ve hayal rü'yası'ndan ancak Muhammedî hakîkâtleri idrâk etmekle uyanmak mümkün olabilir. Efendimiz (s.a.v) ilk önce kendisi insanların uykuda olduklarını idrâk ederek, bu sırrı çözmüş ve bu rü'yayı da, gerek hadisler ve gerek Kûr'ân-ı Kerîm ile de tâbir etmiştir.

Efendimiz (s.a.v)'in doğuşu ile diğer büyük peygamberlerin doğuşlarındaki farklara bakalım:

1. Âdem (a.s.)'ın dünyâya gelişi; Âdem (a.s.) yeryüzüne indi bu âlemlerin sahibini bildirmeye başladı ve insanlar yavaş, yavaş inanarak ibâdete koyuldular, Âdem (a.s.) öldükten sonra onu hayal ederek ibâdetlerine devam ettiler. Daha sonra gelen nesiller Âdem (a.s.)'ı görmedikleri için daha evvel onu görenler vâsıtasıyla benzerini taştan temsil olarak yaptılar ve bu şekilde Allah'a ulaşmak niyetiyle bunlara yönelmeye başladılar, daha sonraki nesiller sadece bu temsillere yani putlara tapmaya başladılar. Bu inanç birçok peygamber devrinde devam etti gitti.

2. İbrâhim (a.s.)'ın dünyâya gelişi, Nemrût'un hışmından kaynaklanan zorluklar ile mağarada dünyaya gelmesi.

Nihâyet İbrâhim (a.s.) putları yok etmeye çalışarak,

137

bir Allah fikrini ortaya getirdi ve ona "hanîf" yani tevhid ehli dendi. Daha sonra insanlar yine putlara tapmaya başladılar.

3. Mûsâ (a.s.)'ın dünyâya gelişi, Fir'âvn'ın hışmından kaynaklanan zorluklar ve bu nedenle Nil nehrine bırakılması ve rivâyete göre Mûsâ (a.s.) kastıyla Kırk bin çocuğun boğazlanması.

İnsânların putlara tapmaya başlaması üzerine Mûsâ (a.s.) gönderildi. Mûsâ (a.s.)'da sizin "Rabbiniz yukarıdadır" diyerek tenzih inancını getirdi. Ümmeti buzağıya ve diğer putlara tapmaya devam etti.

4. Îsâ (a.s.)'ın kavminden uzak bir hurma kütüğünün altında türlü zorluklar ile dünyâya gelişi.

Îsâ (a.s.) insanları putlardan kurtarmak için teşbih akîdesini getirdi, bu sefer insanlar ona "Allah'ın oğlu" diyerek teslis inancı ile daha karışık bir yola girdiler.

Bunun üzerine Cenâb-ı Hakk (c.c) habîbini insanlara kurtarıcı ve uyarıcı olarak gönderdi. O tenzih ile teşbihi birleştirdi ve tevhid etti. Dînine vahdet dîni denildi ve insanlığa en kemâlli yolu gösterdi. Fakat insanların çoğunluğu bu sefer de, kendi hayalini Rab olarak kabul etti ve gizli şirkte bulunarak, Hakk yolunu kaybettiler. Kendi aklını beğendi ve onu ilâh edindi, bu hâdiseden kurtuluş ancak Hz. Muhammed (s.a.v)'in aklına yani akl-ı külle uymakla mümkün olur.

Efendimiz (s.a.v) hayatı boyunca sayılamayacak kadar mucize göstermiştir, bunlar ile başlı başına kitâplar oluşturulmuştur, burada bir kaçını yazıp bırakalım:

* En büyük mucizesi Kûr'ân-ı Kerîm'dir, böyle bir mucize âlemlerde yoktur.

* Mi'rac, bu mucizede başlı başına bir hâdisedir.

* Şakku'l Kamer yani ayın yarılması ki, bu da başlı babaşına bir hâdisedir, daha fazlasına burada gerek görmedik.

138

Efendimiz (s.a.v)'in başka insanlarda olmayan 10 özelliği:

----

1. Gölgesi yere düşmezdi,
2. İdrarı asla toprakta görünmezdi,
3. Uyku basıp katiyyen esnemezdi,
4. Asla ihtilam olmazdı,
5. Üzerine asla sinek konmazdı,
6. Gözü uyusa bile kalbi asla uyumazdı,
7. Önündekini gördüğü gibi arkasında bulunanı dahi görürdü,
8. Üzerine bindiği hiçbir hayvan huysuzluk yapmazdı.
9. Sünnetli olarak doğmuştu,
10. Kiminle oturursa otursun en uzun boylu görünürdü.

Âlemlerin var edicisi ona "Habîbim" dedi, ne mutlu.

Hz. Rasûlüllah'ın dış halini "Hz.Muhammed" yönünü anlayıp idrâk etmek sünnet, iç âlemini "Hakikati Muhammedi" yönünü anlayıp idrâk etmek ise farzdır.

Bizler ise iyi niyetimizle sünnete uymak için zâhirde olan herşeyi yapmaya çalışıyoruz fakat iç bünyede yani bâtında olan onun gerçek özellikleriyle hiç meşgul olmuyoruz. Oysa ne varsa içte yani özde vardır, bir meyvenin dahi kabuğu sadece onun koruyucusudur.

Cenâb-ı Hakk (c.c) cümlemizi şefaatine mazhar etsin âhiret yurdunda da bizi yalnız bırakmasın.

----

108 – KEVSER Sûresi.

BİSMİLLÂHİR RAHMÂNİR RAHÎM:

139

Sûrenin iniş sebebi hakkında:

"Bu sûre As b. Vail hakkında inmiştir. Rasûlüllah (s.a.v.) mescidden dışarı çıkarken, o da mescide giriyordu. Sehm Oğulları kapısında karşılaştı ve konuştular. Kureyş'in

ileri gelenlerinden bir grup da mescidde oturuyordu. As b. Vail mescide girince:

"Konuştuğun adam kimdi?" diye sordular.

O da: "Şu ebter (nesli kesik)" deyip Rasûlüllah (s.a.v.)'ı kasdetti. Bu olaydan önce Rasûlüllah (s.a.v.)'ın Hz. Hatice'den dünyâya gelen oğlu Abdullah vefât etmişti. Onlar oğlu olmayan kimseyi ebter (nesli kesik) tabirini kullanırlardı, Bunun üzerine Allah Teâlâ bu sûreyi indirdi." şeklinde bir rivâyet vardır.

Bu sûre âyet sayısı ve kelime olarak az gözükmesine karşılık mânâ kapsamıyla çok geniş bir sûredir.

□□6□□□θ⁄⎛□¬⁄⇔α □∨β□™⁄⎝□ℵ⁄∩□α ←β□≤©ϒα □ Θ□

(İnnâ a'taynâkel kevser.)

(Kevser, 108/1) ***"Muhakkak ki Biz, sana Kevser'i verdik."***

Dikkat edersek yukarıda bahsedildiği üzere nesil ile ilgili bir hâdise karşılığında inen bu âyeti kerîmede "Biz, sana Kevser'i verdik" denilmektedir. Yani Cenâb-ı Hakk (c.c) "Biz sana başka çocuklar da veririz" diyebilirdi ancak neslin karşılığı olarak Kevser belirtilmiştir ki, Cenâb-ı Hakk (c.c)'ta abes ile iştigal etmeyeceğine göre bu iki kavram arasındaki ilişkiyi bizlerin kurması gerekmektedir.

□□6⁄□□ζ⁄©α□⎣ □∧ϒ≤2□□ϒ⇔ ϒ≤3□□□∉ □Ρ□

(Fe salli li rabbike venhar.)

(Kevser, 108/2) ***"O halde Rabbin için namaz kıl ve***

140

kurban kes."

"Veyl" yani "yazıklar olsun" hitabına maruz kalınan namazda hedef nefs iken namazın aslı burada belirtilerek namaz kılarken hedefin Rabbin olsun denilmektedir.

Dünyâ ve ahiretten bir beklenti ile kılınan namazlar "veyl" yani "yazıklar olsun" hitabının içerisindedir. Çünkü ibadette menfaat olmaz ancak hiçbir şey beklenilmeden mutlak olarak Hakk rızâsı için, Rabb için kılınan namaz makbûl olan namazdır.

Şeyh Şebüsteri **Gülşen-i Raz** isimli eserinde şöyle belirtmektedir:

Âdetler ile ibadetler bir arada olmaz!

Eğer ibadet ediyorsan, âdetten yüz çevir!

□□′□□ν⁄2□⎞α □⎛′⎢ □∧□⎜ϒ©β□(□≤⎛ϒα □Σ□

(İnne şânieke huvel ebter.)

(Kevser, 108/3) ***"Muhakkak ki sana (nesli kesik diye) buğzeden, o kendisi ebterdir (soyu kesiktir)."***

----

*Burada **Mübârek Geceler** isimli kitâbımızın ilgili bölümlerini aktaralım:*

Şimdi:

Belirli gecelerdeki belirli idrâk yaşantılarından sonra,

- Kişinin evvela Regâibini idrâk etmesi. Sonra,
- Mevlûdü ile mânevi doğumunu yapması. Sonra,
- Eline ber'atını alması. Sonra,

141

- Mi'raca yükselmesi, Sonra,
- Kadrini, kıymetini bilmesi. Ondan sonra da,

- Ramazan bayramını yapması, onun için büyük başarıdır.

Ramazan hayramına "şeker" bayramı denmektedir, aslında o yukarıda kısaca belirtilen özelliklerin yaşanmasına sebeb olduğundan "şükür" bayramıdır.

Cenâb-ı Hak gerçekten *"Hakîkat-i Muhammedî"* üzere olan Muhammedilere neler bahşettiğinin şükranesini yapmış oluyoruz ve bunun neşesini yaşamış oluyoruz.

Ramazan bayramının birinci gününün sabahında bayram namazı vardır. Bu namaz iki rek'at'tır ve her rekâtında dokuz tekbir vardır. İki rekât olması bu hakîkatlerin zâhir ve bâtın yaşanması. Tekbirlerin (9+9) on sekiz (18) olması on sekiz bin âlemin seyrinin ifâdesi içindir. Kişi Ramazan bayramı ile birlikle bu âlemleri seyretmiş olduğunu belirtmiş olmaktadır. Eğer bayram namazı farz olmuş olsaydı, bütün müslümanlardan bu *"sey-ri sülük"* (hakk'a yolculuk) istenmiş olacaktı. Vacip olması farz-ı kifâye gibidir. Bazı insanlar bu yolculuğu tamamladiklarında diğerlerinin yolculukları da onların şahsında izâfi olarak yapılmış kabul edilmektedir.

Nasıl ki bayramı bütün insanlar yaptığı halde, aslında gerçek bayramı yapan kimselerin ne kadar az olduğunu görmekteyiz. Diğer insanlar, gerçek bayramı yapan kimselere sûret ve şekil olarak benzediklerinden, bu benzeyiş yolundan bayramlarını da *"bayrama benzer bayram"* gibi yapmaktadırlar. İnsân-ı Kâmilin yaptığı bayram ile diğerlerinin yaptığı bayram arasında kıyas edilemeyecek farklar vardır. Yaşayan bilir, bu halleri çok iyi düşünmemiz gerekmektedir.

Âşıklardan biri:

"Bayram ol gündür bana kim,

142

Göz göre didarını (yüzünü),

Görmesem bir gün seni

Ol kara gündür bana."   demiştir.

İşte Ramazan bayramına ulaşan kişi, seyrini tamamlamış, Cemâl-i İlâhîyi müşâhede etmiş ve Cemâl tecellisi içerisinde hayatını sürdürür hale gelmiş olmaktadır.

Ramazan bayramı ile Kurb'an bayramı arasındaki fark, Ramazan bayramının, Cemâl tecellisi, Cemâli tecelli. Kurban bayramının ise Celâl tecellisi, Celâli tecelli olmasıdır. Biri yumuşak; biri sert zuhurludur, kanlı bıçaklıdır.

Bir ömrün yaşantısı bir senedir, yani ilkbahar, yaz, sonbahar, kıştır, daha başka mevsim yoktur. Diğer seneler birbirinin aynıdır. Bu sebepten her sene bir "seyr-i sülûk" (Hakk'a yolculuk) hükmü gerçekleştirilmektedir. Senenin yedi ayı "Ettur-u Seb'a" "Yedi mertebe nefis turu" Üç aylar "ef'al, esmâ, sıfat" mertebeleri. İki bayram arası ise Zât ve İnsân-ı Kâmil mertebelerinin karşılığı olan yaşam sürelerinin ifâdeleridir.

Her sene bunların tekrar ettirilmesi gaflete düşmemek içindir. Fakat ne yazık ki, bu hakîkatlerden gafil olduğumuz halde ne yaptığımızı bilmeden taklidi bayramları tekrarlayıp durmaktayız.

Gerçekte ise: Hakîkati itibariyle Ramazan Bayramını idrâk ederek "Bakâ billah"a (Hakk'ta bâki olmak) eren bu kimsenin bu yaşantısını çevresinde bulunan tâliplerine de ulaştırması gerekmektedir.

"Bakâ billah"tan tekrar dünyâya mânen görevli olarak gönderilen kimse kabiliyetli olanları elinden tutup Hakk'a doğru yolculuğa çıkarır ve onların da kemâle ermelerine vesile olur.

Ramazan bayramında Cemâl tecellisi zuhur ediyorken, Kurban bayramında ise Celâl tecellisi zuhur etmektedir. Bu kapıdan geçmek için kişi nefsini kurb'an etmesi gerekmek-

143

tedir. Bu oluşumu kişinin kendi kendine uygulaması mümkün değildir, daha evvelce bu yollardan geçmiş birinin rehberliğine ihtiyaç vardır ve Celâl tecellisi gerekmektedir.

Eğer İbrâhim (a.s.) 'ın oğlunu kesme hâdisesi olmasa idi hiç bir mürşit dervişinin *"nefsi emmâresi"*ni kötülükleri çok emreden içindeki gücü ortadan kaldıramazdı.

İşte Cemâl tecellisi ile zuhura gelen *"Cemâl-i İlâhî"*nin ikrâmı için Celâl'e ihtiyaç vardır, çünkü *"Zül Celâli vel ikrâm"* dır. Zâtî ikrâmı, Celâlinden zuhur etmektedir.

Nefs-i emmârenin, levvâmenin, yumuşaklıkla ortadan kaldırılamıyacağı bilinen bir gerçektir. Dolayısıyla nefsine karşı biraz şiddetin ve celâlin gereği ortadadır. Bu lüzumun ifâdesi olarak kurb'an bayramında sûret ve madde olarak bu kurb'an'lar kestirilmektedir.

İşte biz o hayvânın başını kesmekle kurb'an ettik zannediyoruz. Hayvan gitti ortadan; canını veren o, biz ne verdik? "Para!" para verdik, para tekrar bulunur fakat can bulunmaz. Acaba o kadar kolay mı bu işler? İşte bu sûretle kesilen kurb'an'lar, mânâdan kesilen kurb'an'lar hükmüne girmektedir.

Bir fiilin zâhirde tahakkuku olacak ki oradan bâtınına intikal etsin. Nefs-i emmârenin, levvâmenin kurb'an edilmesi; zâhirde olan bu işlerin bâtını ifâdesidir.

Nasıl ki İbrâhim (a.s)'a nefsinden, yani kendinden meydana gelen çocuğunun kesilmesi ifâdeli olarak bildiriliyorsa, bir dervişin de kendi varlığından meydana gelen duygularını, yani çocuklarının kesilmesi gerekiyor. İşte bu duygular bıçakla kesilemiyecegi için, İbrâhim (a.s) İsmâil (a.s.)'a bıçağı vurduğunda kesemeyişi ayrıca bu gerçeğe de binaendir. Aynı bıçak taşı ve gelen koç'u bir vuruşta kesmiştir.

Kişi nefis terbiyesi ile seyrini sürdürmeye devâm ettiğinde "emmâre"den, "levvâme"den, "mülhime"nin bir kısım olumsuzluklarından kurtulursa, bundan böyle nefsini ilâh edinmesi mümkün değildir. Eğer kişi içindeki bu eksi güçlerden kurtulamazsa o zaman nefsi onun ilâhı olur, farkında

bile olmaz.

Bu durumdan kurtulmanın yolu nefsi duyguları kurb'an etmekten geçmektedir. Bu oluştuğu zaman onun Rabb'ı "Rabb'ul erbab" (Rabların Rabb'ı) olur. İşte kim Hak yolunda kendi nefsini kurb'an etmezse, o nefis ona ilâh olmaktadır.

Buluğ çağına doğru, kişinin birimselliği oluşmaya başladığı zaman, dünyâya meyil başlar. Benlik, mal toplama sevgisi, karşı cinse ilgi duyma, üstün olma isteği, ihtiraslar, bencillikler, artmaya başlar. İşte bunlar kişinin kendinden meydana geldikleri için düşüncede ve fiilde çocukları hükmündedir. Bunları oluşturan ana güce "Nefs-i emmâre" denmektedir. İşte dervişlik süresinin başlarında bu güçlerin kurb'an edilmesi gerekmekledir. Ancak insanda daha başka güçler de vardır. Onların faaliyete geçmesi de **"veled-i kalb"** "kalbin oğlu" ifâdesiyle yerini bulmaktadır.

Ramazan bayramının üç gün olması!

Birinci gün, ilmel yakıyn,

İkinci gün, aynel yakıyn,

Üçüncü gün ise Hakk'al yakıyn,

olarak müşâhede edilmesinin ifâdesidir.

Kurb'an bayramının dört gün olması;

"Şeriat, Târikat, Hakîkat ve Mârifet" mertebelerinin gerçek yönleriyle müşâhede edilmesinin ifâdesidir.

- Regâib gecesi ifâdesiyle, seyr'ine başlayan derviş yani "mânevi yolcu",

- Mevlüd gecesi ifâdesiyle gönül evlâdını faaliyete geçirir,

- daha sonra berâtını alır,

- daha sonra Mi'racını yapar,

- daha sonra kadri'ni yaşar,

- daha sonra da "şükür" Ramazan bayramını yapar.

Bu haller Cemâl tecellisidir.

Cemâl-i İlâhî tecellisi içerisinde gark olmuş kemâle ermiş kişinin yavaş, yavaş öğrenip yaşadıklarını başka gönüllere da aktarması gerekecektir. Çünkü bu bir mânevi görev devir teslimidir. Bu devri yapabilmesi için kendisinin "Celâl" tecellisine ihtiyacı vardır.

Karşı birime fayda sağlamak için bir ifâde gerekmektedir. Derviş ilk başlarda yalnız başına "nefs-i emmâre"sini yenemez. İşte daha evvelce bu sistem içinde eğitimini tamamlamış olan bir ehli kemâle ihtiyacı vardır ve bu eğitim karşı tarafa bir irâde ile aktarılır ki, bu da Celâl tecellisidir. Ancak bu yolda o kişi kendindeki nefsî duyguları kese kese, kurb'an ede ede, "Kurbiyyet"e yani Hakk'a yaklaşmaya başlar.

Kurb'an bayramı; bâtını olarak bizlere bunları anlatır. Zahiri olarak ise fakir kimselerin et yemesine sebeb olur.

Kurb'an bayramı, her günü, bu oluşumları dört (4) mertebede kemâl üzere yaşanması için dört gündür yani

"şeriat"in hakîkatini,

"târikat"ın hakîkatini,

"hakîkat"in hakîkatini ve

"mârifet"in hakîkatini gerçek anlamda yaşamak içindir.

Hacı namzedi olan kişi, ihramda olduğu zaman süresi içersinde avlanamıyacağı daha evvelce âyet-i kerîme ile belirtilmişti. Bunun sebebi, ihrama girme; hakîkatte, beşeriyetinden soyunma ve ilâhî varlığına bürünmedir.

İhram iki parçadır ve üzerinde dikiş yoktur, dikiş demek bir şeylerin birbirleriyle îrtibatlandırılmasıdır. Eğer beşeriyet ve nefsâniyet irtibatı bir ömür boyu devâm ederse o kimse ne yazık ki gerçek kimliğini bulamaz.

İhram giymek için elbiselerinden soyunmak, kişinin beşeriyetinden soyunması, Hakkani varlığı ile kalmasıdır, dolayısıyla her şeye Rahman ismiyle, rahmet etmiş olması gerekmektedir. Bu sebebten herhangi bir şeyi öldürmesi de

mümkün değildir.

İhramdan çıkma zamanı geldiğinde bu yasaklar kalkıyor, çünkü tekrar beşeriyetine dönmüş, hem beşerî, hem de ilâhî kimliği ile yaşamını sürdürmeyi devâm ettirmeğe başlamış oluyor.

Böylece irfâniyet yollarından geçerek Kurb'an bayramına ulaşan kimse **"bakâ billâh"** "Allah da bâki olma" yaşamını sürdürmeye devâm edecektir.

Kurb'an bayramının birinci, ikinci, üçüncü gününde kurb'an kesilebiliyor, fakat dördüncü günü kesilemiyor.

Çünkü daha evvelce de belirtildiği gibi

- birinci gün şeriat,

- ikinci gün târikat,

- üçüncü gün hakîkat,

- dördüncü günde mârifet mertebelerinin ifâdeleridir.

Ayrı bir yönden bakıldığında,

- birinci gün Ef'âl mertebesi,

- ikinci gün Esmâ mertebesi,

- üçüncü gün Sıfat mertebesi,

- dördüncü gün ise Zât mertebesi, irâdesindedir.

Zât-ı Mutlak mertebesinde her şey tam bir bütünlük içinde olup, farklılık ve zuhur olmadığından fiil de yoktur, bu sebebten dördüncü gün kurb'an kesilemez.

"Bakâ billah" "Allah'da bâki olma",

"Seyr'i fillah" "Allah'da seyr",

"Seyr'i mea Allah" "Allah ile birlikte seyir,"

İşte bu seyrin sonu yoktur, bundan sonra da bayram yoktur. Kurb'an bayramı insan yaşamının ulaştığı en üst düzey, irfân mertebesidir. Bu olgu her sene tekrarlanmaktadır. O sene içersinde kaç kişi bu irfân ve idrâke ulaşmış-

147

sa, gerçek bayramları ancak o kimseler kutlamaktadırlar.

Diğer insanların fizik olarak onlara benzemeleri, benzer bayram yapmalarına vesile olmaktadır ve bu yaşam ömürler boyu sürüp gitmektedir. Mühim olan kişinin bu seyr'i idrâk edip, yaşantısını bu seyr üzere sürdürmesidir.

Kevser sûresinin zâhir ve bâtın mânâsını idrâk eden kimseler bu hakîkate ulaşmış kimselerdir.

Bilindiği gibi Hz. Rasullullah'ın mübârek evlâtları küçük yaşlarda vefat etmişlerdi. Bunun üzerine bazı kimseler, "Muhammed (s.a.v) ebter oldu, soyu tükendi" demişlerdi. Bu hâdise üzerine "Kevser" sûresinin indirildiği tefsir kitâplarında açık olarak bildirilmiştir daha çok malûmat isteyenler ilgili bölümleri inceleyebilirler.

İbrâhim (as)'ın oğlunun kurb'an edilmemesi,

Peygamberlik süresinin sona ermemiş olmasından, bu seyr'in zâhir ve bâtın devâm etmesi lâzım geldiğindendir.

Hz. Rasullah'ın oğullarının küçük yaşlarında ukba âlemine alınması ise,

Peygamberlik zincirinin sona ermiş, fakat bâtınî velâyetin Hz. Peygamberin mânevi gönül evlâtları tarafından kıyâmete kadar devâm ettirilmesi lâzım geldiğindendır.

Bu sırrı anlayacak durumda olmayan bazı kimseler Hz. Rasullulah'a *"ebter"* yani *"çok beter oldu nesli tükendi, getirdiği din de sona erer"* dediler.

İşte bu hâdise üzerine nâzil olmuş olan *"Kevser"* Sûresi bizlere çok şeyler anlatmaktadır.

İlk bakışta, nüzûl sebebinin nesil ile ilgili olduğu halde neden

"inna a'taynakel kevsere" (1)

"Biz sana Kevser'i verdik" diye başlıyor?

Çok iyi bir araştırma yaparak idrâk edip yaşamımıza intikal ettirmemiz gerekmektedir.

148

Buradaki hitabın zât ve sıfat mertebesinden olduğunu görmekteyiz Zât-ı Mutlak, sıfatları îtibariyle lütûfta bulun-

maktadır Bu, insanoğluna yapılan lüluflarin en üst merlebelerindendir; *"Zât-i tecelli"*dir.

Acaba gerçek anlamda nesil hâdisesiyle ilgili olarak verilen *"Kevser"* nedir?

Bunu daha iyi anlamamız için önce harfleri itibariyle incelememiz gerekmektedir.

"Kevser" (/□□ρ/⌠□ ·) kelimesi

"kef"(∨), "Kelâmı İlâhî" veya "kün/ol" hükmündedir.

"vav" (L) **,**"vâridat-ı İlâhî" İlâhî lütûf ve ihsan,

"se" (τ)**,** senâ/övgü veya "sevb" elbise/giyilecek şey

"se" nin üç noktası; "ilmel yakıyn, aynel yakîn, hakkel yakıyn" mertebeleridir.

"rı" (□)**,** "rahmeti ilâhî" İlâhî rahmettir.

Bu oluşumlar Kevser lafzının içinde mevcûttur ve kime ki Kevser verilmiştir, bu hakîkatleri idrâk eden o olmuştur.

Kelâm-ı İlâhînin lütfedilişi,

Varidat-ı İlâhînin ihsanı ile övülmesi, muhabbet elbisesinin giydirilmesi, Rahmet-i İlâhîhin tecellisi ile gark olup, *"Kevser"*in hakîkatine ulaşan kimselere ne mutlu.

Dini kitâplanmızın ilgili bölümlerinde Kevser'den iki türlü bahsedilmiştir:

Birinde kevser bir havuzdur, mahşerde müslümanlar oradan birer bardak içecekler ve susuzluk çekmeyecekler-dir.

İkincide ise Kevser, "Cennette bir nehirdir" demişlerdir

149

ki, ikisi de doğrudur, yani hem mahşerde hem de cen-nette

zuhur yeri vardır. Bu zâhir yönü îtibariyledir.

Birde bâtıni yönü vardır ki: Biz bunu da incelemeye çalışalım.

Batîni yönden baktığımızda da *"Kevser"*in gerçekten kişide meydana gelen hem bir "Havuz" ve hemde bir "nehir" olduğunu görmekteyiz.

Kişi belirli çalışmalarıyla zaman içersinde kendinde vahdet bilgilerinden meydana gelen bir ilim havuzu oluşturmaktadır. Onun bir bardağından içenin ebediyen beşeriyet susuzluğuna düşmeyeceği tabiidir. Çünkü vahdet ilmini idrâk etmiş olarak o Kevserden içmiş olan kimsenin başka bir şeye, beşeriyet bilgilerine ihtiyacı kalmayacağı açıktır. Bu yönüyle baktığımızda Kevser'in bir havuz olduğunu görmekteyiz.

Kevser'e nehir yönü hükmüyle baktığımızda ise, işte burasının bâtın-ı îtibariyle, nesille ilgili olduğunu görmekteyiz.

(Fetih Sûresi 48/10 âyette)

"innelleziyne yübayi'uneke innema yübayiunallahe yedullahi fevka eydihim"

"Ey Muhammed sana el vererek mânevi alış veriş yapanlar ancak Allah ile alış veriş yapmışlardır. Allahın eli onların ellerinin üstündedir."

Şekliyle belirtilen Âyeti kerîmedeki ifâde bu mânâyı çok güzel açıklamaktadır.

Talip ile matlubun Hakk yolunda birlikte yürümeleri için el ele vererek ahidleşmeleri esnasında! Onlar ki bir birleri ile gönülden alış veriş yaparlar, zannederler ki onlar kendileriyle alış veriş yapıyorlar. Hâlbuki onlar Allah ile alış veriş yapmakladırlar. "Onların elleri üzerinde Allah'ın eli vardır," hakîkatini çok iyi değerlendirmemiz gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen âyetin tefsirlerde iniş sebebi geniş

150

olarak izâh edilmiştir, dileyenler araştırabilirler, yeri olmadığı için onları buraya alamıyoruz. Bizi batîni yönde ilgilendiren ifâdesini anlamaya ve anlamaya çalışıyoruz.

Bu âyette *"biat"* yani (el ele tutuşup ahidleşmek) Rasûllüllah'a Hudeybiye'de vaki olan biattir ki "Bey'atür Rıdvan" nâmıyla belirtilen biattir, ashabdan 1400 kişi biat etmiştir.

Ey! Hakk muhabbetlisi can!

Şu mevzuu daha iyi anlayabilmek için gönlünün derinliklerine dalarak orayı genişletmeye bak, bak ki yeni ma'nâları anlamaya mahâl hazırlamış olasın. Böylece idrâkin genişlemiş ihata gücün artımış olur. İyi bil ki ne varsa, sen de vardır. Sende, bulamadığın, bilemediğin şeyi dışarıda da bulamazsın, artık hayâlden kurtul.

O gün ve daha sonraki günlerde Risaletpenah Hz Rasûlüllah aleyhisselatu vesselam Efendimizin elini tutan kimseler değişik mânevi mertebelerde olduklarından, o alış verişten her birerleri ayrı ayrı feyiz aldılar. Hz. Rasûlüllah'ın elini tutan kimselere akan "muhabbetullah", "mârifetullah", "muhabbet-i Rasûllüllah", değişik oranlarda ve değişik şiddetlerde olmuştur. Bazılarında sadece kendi bünyelerinde kalmıştır, bazılarında bır nesil, yani sadece kendinden sonrasına aktarabilmişlerdir Bazları iki nesil bazıları üç dört nesil, daha az bir kısmı ise daha fazla nesle bu alış verişi, muhabbet akışını, iletebilmişlerdir.

Sahabenin de büyüklerinden olan "dört halife" "Hulefa-i Raşidin" den gelen akış en çok nesillere ulaşan akıştır. Bunlardan bilhassa bizi ilgilendiren "Hz. Ali (radiyallahu anh ve kerremallahu veche) Efendimizden gelen akışın bu günlere ulaştığını ve inşeallahu Teâlâ kıyâmete kadar devâm edeceğini de biliyoruz.

"Hulefa-i Raşidin"in diğerleri için söz söylememiz yersiz olur çünkü ayrı konudur. Allah c.c hepsinden razı olsun ve hepsinin feyzinden bizleri de faydalandırsın.

İşte yukarıda belirtilmeye çalışılan oluşum üzerine Efendimizi görenlere ona tâbi olanlara *"ashab"* *"sahabe"*

151

"sahibler" dendi. Onları görenlere "tâbiin" "Tâbiin"i görenlere "tebei tâbiin" dendi, çünkü onlar güçleri

nisbetlerinde aldıklarını kendilerinden sonra gelenlere aktardılar.

El ele, diz dize, göz göze, îfa edilen bu zincirleme oluşum, zâtın olarak hakıldığında *"zâhiri Kevser"* ırmağıdır. Efendimizde başlayıp Kıyâmete kadar elden ele sürecektir.

Hz Resûlüllah Efendimizin kendisi *"Kevser gölü"* kaynağıdır. O kaynaktan akıtılalarak yola çıkarılanda *"kevser ırmağı"*dır.

Bâtını ise Efendimizin gönlünden çıkıp diğer gönüllere akarak, seyr etmesi ırmak oluşturmasıdır. Bu ırmak geçtiği yerlere ve içenlere ebedi hayat bahşetmekledir.

İlk başlarda kaynağından geniş bir nehir şeklinde akmaya başlayan Kevser ırmağı daha sonraları incelenerek yoluna devâm eder hale gelmiştir.

"Kevser ırmağı"nın getirdiği özellikler ile kendi beşeri varlıklarından yıkanıp temizlenen gönüllerde ve ellerde Hak'tan başka bu şey kalmadığından onların elleri üzerinde Allah'ın c.c eli vardır onun için.

(Feth Sûresi 48/10)

"Yedullahi fevka eydihim"

"Allahın eli onların ellerinin üstündedir," buyruldu

Kur'an ve hadislerin muhtelif yerlerinde Allah'ın c.c insanlarla birlikte olduğu belirtilirken, nasıl bir anlayış ise, zaman ve mekândan *"tenzih"* edilerek o, kendisi var ettiği halde bu âlemlerin dışına atılmaktadır. İnsânlığın bu anlayış içersinde Rablarına ulaşmaları mümkün değildir. İnsânoğlu artık hayâlinde var ettiği *"Rabb-ı has"*ına değil, Kur'an ve Hadislerde bahs edilen gerçek anlamda *"Rabb'ül erbab"*a yönelmelerinin vakti çoktan gelmiş ve geçmektedir.

Bugün ve gelecekte el tutan, yani el alan kimseler geriye doğru baktığında bu el tutuşun bir zincirleme halinde Hz. Rasûllüllah'a, oradan da Hz. Allah'a c.c kadar ulaştığını

görmekteyiz. 152

İşte gerçek anlamda kaynağından el alan kimse ile de o zincir bir halka daha ilave edilmiş ve Kevser ırmağı yata-

ğında daha ilerilere doğru yoluna devâm etmeye koyulmuştur, hem zâhiren ve hem de bâtınen gerçek yol ve yolculukta budur, gönülden gönüle akan mâneviyat da budur. Bu hali yaşayanlar Hz. Rasululah'ın gönül evlatlarıdır. Kıyâmete kadar da nesilleri devâm edecektir.

İlk bakışla *"Kevser"* kelimesinin nesille ne ilgisi olabileceğini düşünüp bir bağlantı kuramaz isek de, az geride olan izâhları inceledikten sonra bu hakîkati en bariz bir şekilde anlatan kelimenin *"Kevser"* sözcüğü olduğunu görmekleyiz.

Eğer Hz. Rasûlüllah'ın zâhiren bir erkek evlâdı yaşamış olsaydı onun en az kendi değerinde, hatta ondan daha üstün olması gerekecekti. Böyle bir şey de söz konusu olamıyacağından onun için erkek evlâtları kendinden sonraya kalmamış ve Peygamberlik zinciri de sona ermiştir.

Hz. Ali Efendimiz ve Hz. Fatıma validemiz tarafından gelen Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin soyundan *"seyid"*lerimiz ve *"şerif"*lerimiz zâhiren, gönül evlâtları da bâtınen Hz. Rasûlüllah'ın kıyâmete kadar sürecek mübârek nesilleridir. Bunların dışındakiler gerçek anlamlarıyla mübârek ümmetleridirler.

O'na *"ebter"* oldu, yani nesil tükendi diyenlerin çok kısa bir süre sonra nesillerinin tükendiğini görmekleyiz. Gerçek budur ki, Hz. Rasûlüllah'ın nesilleri bâtında ve zâhirde velilik merlebelerini de bünyelerinde yaşatarak yollarına devâm etmektedirler. Allah c.c feyizlerindcn cümlelerimizi yararlandırsın.

O halde ey, Kevser Sûresini okumaya başlayan muhabbetli insan! Bu halleri idrâk ettiysen

"fe salli" "kalk hemen namaz kıl",

Kimin için?

"li Rabbike" Rabbin için.

Eğer biraz dikkat edersek kılınacak namazın Rabb için

153

olduğu, nefs için olmadığını hemen anlarız.

Ey insan kendini aldatmadan biraz düşünüver, gerçekten yapmış olduğun ibadetler sırf Rabb'ın için mi?

Yoksa ileride nefs'ine menfaat sağlamak için midir?

İşte burada kılınacak namaz, "Mi'rac namazı"dır, sıradan beşeriyetinden meydana gelen namaz değildir.

(Kevser Sûresi 108/2 âyetinde)

"Fesalli lirabbike"

"Öyleyse Rabbin için namaz kıl"

Eğer bu hâdiseyi idrâk etti isen namazın, "Mir'ac namazı" olmuştur.

"Salât" "Namaz" isimli kitâbımızda kısaca bahsetmiştik. Hz. Rasûllüllah Mir'ac'ta bir perde gördü, onu açmak istediğinde; Cebrâil *"dur! Rabb'ın namazda"* dedi; Bu hakîkati idrâk ettiğin zaman anlarsın ki sen Rububiyet namazını kılmaktasın; Beşeriyet değil. Rabb'ının namazını kılmaktasın, dolayısıyla *"Rabb'ın sen de namazda olur."*

Böylece *"Rabb'ın için namaz kıl"* ifâdesi gerçek anlamda yerini bulmuş olur.

"Venhar" "ve Kurb'an kes"

Ey insan! Bu hakîkatleri gerçekten idrâk etti isen, bir de *"Rabb'ın için kurb'an kes."* Zahiren, koç kurb'an-ı kes, bâtınen ise Kevser ırmağını akıtacağın gönüllerde ki nefsâni duyguların tümünü kes, onları kurb'an et denmektedir. Bu oldukça zor bir iştir fakat *"zülcelali vel İkram"* yani, *"Celâl ve ikrâm sahibi"* demektir. İkramı, *"Celâl"* inden geçmektedir. Gönül âleminde olan yaşantılar oldukça zor ve sabır isteyen oluşumlardır. Bu seyr'i gerçekten tamamlamış kimseler diğer insanlara sadece dış görünüş ile benzerler; iç bünyeleri tamamen farklıdırlar.

"Kâmil insan" içinde ve dışında yani *"Âfâkî ve enfüsî"* daimi *Rabbı ile olandır*, *"Noksan insan"* ise *daima nefsiyle*

154

olandır. İki insan sadece dış görüntüleriyle birbirlerine benzerler. İç dünyâları ise çok farklıdır. Gerçek bayramı hakiki

anlamıyla ancak kâmil insanlar yaparlar, diğer insanlar da sadece onlara benzediklerinden, benzer bayramlar yaparlar.

Biz ne yaptık ki bayramı hak ettik?

(Kevser Sûresi 108/3 âyetinde)

"İnne şanieke hüvel ebterü"

"Doğrusu adı sanı ortadan kalkacak olan, sana kin tutan kimsedir."

İşte, haşa ona *"ebter"* diyenlerin kendileri ebter oldu, adları sanları kesildi gitti. Zâhiren böyle olduğu gibi, bizler bâtınen içimizdeki nefs-i emmârelik özelliklerimizi ortadan kaldırdığımızda, onun bizleri olumsuz yönlere çekecek düşünce ve duygu nesilleri kalmaz kesilir. Yapmamız gereken de budur.

Cenâb-ı Hak cümlemizi böyle Kurb'an bayramlarını idrâk eyleyen kimselerden eylesin. (Amin)

----

*Efendimiz (s.a.v)'i daha da iyi tanıma açısından **"İrfan Mektebi"** isimli kitâbımızın 11. ve 12. bölümünün çok iyi anlaşılması gerekmektedir, sırası gelmişken o bölümlerin bazı kısımlarını buraya ilave edelim.*

ON BİRİNCİ BÖLÜM

"TEVHİD-İ ZAT"

"Tevhid-i Zat", Zatların birliği anlamınadır.

Makamı: "Tenzihî ve Teşbihî Tevhiddir" Cem, yani toplamadır.

"Baka billâh" (Hakk'ta baki olma) demektir.

Zikri: "Ya Samed"dir.

155

Âlemi: "Zat âlemi" (Âlem-i Lâhud)

Peygamberi: "Muhammed Mustafa" (s.a.v.) dır.

Lâkabı:"Habibullah"

Kelimesi:"lâ ma'bude illâllah - lâ ilâhe illâllah" dır.

Seyri: "Seyr-i meaallah" Allah'la beraber seyirdir.

Sûresi:"İhlâs Sûresi" dir.

İdrâki: Bu mertebenin şuuru ile ileriye doğru gitmeye gayret etmesidir.

Kûr'ân-ı Kerîm; Âli İmran Sûresi; (3/18) Âyetinde bu mevzuya işaret vardır.

=□□⌠′⌐ ⌉ϒα □⌈♦⇔ϒα ←⌉ ′⌈□≤©□α ′⌈♦≤⇐⇔α □
□ϒ⌠□(□ΘΞ□

(Şehidellahü ennehü lâ ilâhe illâ hüve)

"Allah kendi kendine şahittir ki, ondan başka ilâh yoktur."

Hâli: Bu mertebenin hâli ile hallenmektir.

Kûr'ân-ı Kerîm; Tâ-Hâ Sûresi: (20/14) Âyetinde bu hâle işaret vardır.

=□ ⌠♥©⁄□′ϕ⁄∩β□∉ β□©□α ←⌉ϒα □⌈♦⇔ϒα ←⌉ ′⌈
♦≤⇐⇔α β□↓©□α ← ⌠♥™□≤©ϒα □ΘΤ□

(İnnenî enellahü lâ ilâhe illâ ene fa'büdnî)

"Şüphesiz ben Allahım benden başka ilâh yoktur, artık bana ibâdet et"

Yaşantısı: Daha evvelki mertebede Hakk'ta fâni olup, kendini "kayıp/gâib eden" yok olan sâlik, eğer bu mertebe-

ye ulaşırsa, tekrar kendine gelir. Fakat bu kendine geliş eski haliyle değil yeni hâliyle ve çok lâtif olacaktır. Onu gören yine eskisi gibi o hâliyle zanneder. Fakat bu defa o "Hakk ile bâki/bakâ billâh" olarak hayatına devam etmeye başlar.

Bu kişinin ahlâkı **"tahallâku bi ahlâkillah"** hikmeti gereği "Allah'ın ahlâkıyle ahlaklânmaktır." Acayip bir yaşamdır. Muhafazası oldukça zordur.

Bu makamın anahtarı ve yükselticisi "Samed" ismidir.

"Mârifet mertebesi"nin başlangıcıdır.

Bu hususta kısa bilgi sunmaya çalışalım:

Sâlik daha evvelce varlığın Allah'ın sıfâtlarından meydana geldiğini idrâk etmiş idi. Bu mertebede sıfâtların dahi kökenlerinin Allah'ın zâtına dayandığını ve varlıklarını ondan aldığını idrâk eder. Bütün varlık, "ef'âl," "esmâ," "sıfât" ve "zât" âlemleri ile birlikte, bir bütün ve bu bütünün de özünün "Allah (c.c)" olduğunu iyice anlayıp bu mertebede tam bir mutmain/tatmin olanlardan olur.

Hâdiselere, kesret yani çokluk gözüyle bakân kişi, yazıyı kâlemin yazdığını zanneder. Vahdet yani birlik gözüyle bakân ârif kişi ise, evvelâ kâlemi, sonra kolu, sonra bedeni, daha sonra da, kafayı yani aklı görüp idrâk eder ki yazının oluşmasında mutlak hâkimiyet akıldadır. Eğer akıl olmasa bütün bu faaliyet hiç olmazdı. Âzalarda ve kâlemde meydana gelen hareket, aklın yani zâtın ürünüdür, diğerleri vâsıta ve zuhur mahalleridir.

Bu mertebenin kemâli, "Fenâ-i zât", zâtların fâni olmasıdır. Kendi zâtının ve âlemdeki bütün zâtların, aslında Allah'ın zâtından başka bir şey olmadığını idrâk eder ve yaşar. Böylece izâfi varlığını, zâtını kaybetmiş; onun yerine Hakkanî varlığını, zâtını bulmuş, Hakka meczup (Hakla bâki) "bâka billah" olmuştur. Artık bu kimseler ölmezler çünkü ölmeden evvel ölüp, daha bu dünyâda iken Hakk'la ve Hakk'ta dirilmişlerdir. İşte "İhlâs-ı Şerif"i ancak bu kimseler gerçek mânâsı ile okuyabilirler ve yaşarlar. "Kelime-i tevhid" dahi geniş hâli ile bu mertebede tam ifâdesini bu-

lur. **"Allah kendi kendine şahittir ki ondan başka ilâh yoktur"** kelâm-ı ilâhisi bu hâli ne güzel izah eder. Her âyetin bir doğuş yeri vardır, işte bu âyetin doğuş yeri de, ZÂT âlemidir.

Kûr'ân-ı Kerîm'i okurken; hangi âyetin, hangi âlemi, hangi mertebeyi anlattığını idrâk etmemiz bize çok şey kazandıracaktır. Gerçek Kûr'ân okumak yukarıda bahsedilen mertebeleri idrâk ettikten sonra; ancak, mümkün olur.

Beşeriyet ve benlik kalıpları içinde Kûr'ân-ı Kerîmi okumak ne yazık ki onu sadece ef' âl yani fiil ve madde kalıpları içinde çok sınırlı bir mânâ ile anlamaktan öteye geçmez. Allah (c.c.) bütün mü'minleri gerçek Kûr'ân okuyanlardan eylesin. Âmin.

Kûr'ân-ı Keriym Tâ-Hâ Sûresi (20/14.) Âyetinde; Yukarıda da bahsedildiği gibi.

=□ ⎧♥©⁄□′φ⁄∩β□∉ β□©□α ←⎫ϒα □⎡♦⇔ϒα ←⎫ ′⎡ ♦≤⇐⇔α β□↓©□α ← ⎧♥™□≤©ϒα □ΘΤ□

(İnnenî enellahü lâ ilâhe illâ ene fabüdnî)

"Şüphesiz ben allahım benden başka ilâh yoktur artık bana ibâdet et"

----

kelâm-ı ilâhi"si bu mertebede şüphesiz olarak bütün varlığın Hakk'ın varlığı olduğunu ve ibâdetin sadece ona yapılması gerektiğini açık olarak emir ile bildiriyor.

Bu mertebede yapılan ibâdetin ismi "ubudet"tir. Bunun nasıl bir ibâdet olduğunu oraya ulaşan ehli bilir. Bu ibâdet, kesret yani çokluk âleminde yaşayan kimsenin ibâdetine benzemez. Bunlar, "Salâtu Daimun" devamlı namaz içindedirler. "Ef'âl âlemi", "esmâ âlemi", "sıfât âlemi", ve "zât âlemi"nin namazlarını; her mertebenin hâli gereği, yerine getirirler ve ibâdette kemâl ehlidirler. Bunları dışardan tanımak mümkün olmaz. İbadetleri sadece Allah'a olur. Allah c.c. kendine has kulları arasına almış olduklarını kendine ayna eylemiştir. Dilerse; bu mertebede cezbeli olarak bıra-

kır, dilerse; bir mertebe daha verip tekrar geriye döndürür.

Burada yaşayan kimsenin işi sadece Hakk iledir, ondan başka varlık göremez **"Görmediğim Allah'a ibâdet etmem"** der. Bu engin idrâk ve müşahede içerisinde hoş bir hâl ile hayatına devam eder. Bunlar için korku ve hüzün yoktur, bahtiyar kimselerdir. Oldukça gayret isteyen bu mertebeye Allah (c.c.) meraklı ve arzulu olanları çıkarsın, âmin.

Bu mertebeye ulaşıp "Zat âlemi" yaşantısını ilk olarak ortaya getiren kişi, Hz. Muhammed (s.a.v)'dir. "Tenzih" ve "Teşbih"i birleştirip, "Tevhid" eden; oradan da "Vahdet"e eren, yani "Mûseviyyet" ve "İseviyyet" hükümlerini birleştirip; onların ayrı ayrı yollar değil, bir bütünün sistemi içerisinde, onun mertebeleri olduğunu anlatan ve kendi getirdiği "Vahdet" hükmü ile de insânlığın Allah bilincinde "Marîfetullah" a en üst mertebeye ulaşmasını sağlayan, nihayet "Habibullah" lâkâbını alan himmeti yüce kişidir. Bu mertebenin yolu ancak onun ümmetine ve ona imân edip inananlara açılmıştır. Başka hiç bir şekilde bu mertebeye ulaşmanın imkânı yoktur. Ahir zaman ümmeti olan bizler, bundan istifâde etmesini bilmeliyiz. Gayret bizden muvaffakiyyet ALLAH'dandır. (c.c)

ON İKİNCİ BÖLÜM

"İNSÂN-I KÂMİL"

İnsân-ı Kâmil: "Kâmil İnsân" anlamınadır.

Makamı: "Ahadiyyet"(Cemü'l Cem) toplamların toplamı.

Zikri:"Allah"(c.c.) dir.

Âlemi "Bütün âlemler" her âlemde gereği gibi hareket etmek

Peygamberi: "Muhammed Mustafa"(s.a.v.) dir.

Lâkabı:"Abdü'hu ve Resulü'hu"

Kelimesi: "Lâ ilâhe illâllah muhammedürrasûlüllah" dır.

Seyri: “Seyr-i anillâh” Allah’dan seyrdir. Hakk’tan halka’dır.

Sûresi: “Fatiha” (El hamd) dır.

İdrâki: Bu mertebenin şuuru ile ileriye doğru gitmeye gayret etmesidir.

Kûr’ân-ı Kerîm; Enbiya Sûresi (21/107) Âyetinde bu mevzuya işaret vardır.

□□□∑⌊♥◊□⇔β□∪⁄⇐ϒ⇔ ƒ∫□◊⁄ψ□□ ⌉ϒα □∨β□™⁄⇐ □□⁄□□α ←β□⇓□⌊ □ΘΠΩ□

(Ve ma erselnâke illâ rahmetenlil âlemin)

“Seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik.”

Hâli: Bu mertebenin hâli ile hâllenmektir.

Kûr’ân-ı Kerîm; Enfal Sûresi;(8/17) Âyetinde, bu hâle işaret vardır.

□□□ 7 ⌠♦⇓□□ □⌈ ♦≤⇐⇔α □≤∑ϒ¬♦⇔□⌊ □α⁄⌊□⇓□ □⁄□ϒαα⁄⌊□⇓□□ β□⇓□⌊ □ΘΩ□

(Ve ma remeyte iz remeyte ve lakinnallahe rema)

“Attığın zaman sen atmadın ancak Allah attı”

Hâli: Hadîsteki, **“men reani fekad reel hakk”** yâni “Beni gören ancak Hakk’ı görmüş olur” sözü bu hâli çok güzel anlatmaktadır.

Yaşantısı: Daha evvelce Hakk’ta bâki “bakâ billâh” kendi halinde âlemden habersiz iken sâlik, bu mertebede uyandırılıp kendisine yeni bir elbise giydirilip, tekrar eski beşeriyyet âlemine gönderilir.

Dışı, "Şeriat-i Muhammedî" içi, "Hakikat-i Muhammedî" ile bezenmiş olduğu hâlde halka çok yumuşak ve müşfik bir şekilde yaklaşır. İstidat ve kabiliyeti olanları ellerinden tu-

160

tup daha evvelce kendi geçtiği yolları takip ederek, Hakk'ın huzuruna çıkarıp Mi'rac ettirmeye çalışır. Hayatı böylece devam eder gider. Dışı "Halk", içi "Hakk" ile'dir. Son derece geniş ihatası olan bir mertebedir. Hakkını vermek oldukça zordur. Bu makamın anahtarı devamlı olarak "İsm-i celâl" ve "kelime-i tevhid" okumaktır. İşâretini ehli bilir. Mürşidinin himmeti, "irşadı"dır. "Mârifet mertebesi"dir. Buradan sonra kişi kemâl ehli olup, başkasına ihtiyacı kalmaz. Sözleri genellikle ilham'dır. İstidadı nisbetinde son nefesine kadar mertebesini geliştirebilir. Bu mertebenin sonu yoktur.

Bu hususta kısa bilgi sunmaya çalışalım.

En baştan başlayıp nefs-i emmâreden yola çıkan sâlik nihâyet epey uzun çalışma ve gayretlerden sonra Hakkın izni ve yol göstericisinin himmetiyle eğer bu mertebeye ulaşabilirse çok değerli bir iş yapmış olur. Bu değeri madde âleminin maddi kıymetleri ile ölçmek imkânsızdır.

"Çık aradan kalsın yaradan" sözleriyle belirtilmek istenen, izâfi varlığının yukarıda gösterilen yollardan geçerek ortadan kalkması neticesinde, zâten HAK'kın olan varlığını, gerçek hâli ile idrâk edip bütün varlığında onun hareket ettiğini ve onun da kendinden başka bir şey olmadığını anlayıp bu Hakkani vasfı ile tekrar kesret/çokluk âlemine dönen kişinin, derya'ya ulaşan suyun buhar hâline gelip, bulut olup tekrar yağmur haline gelmesine benzer. O yağmur tanesi sağda solda kalmış yağmur damlaları ile birlikte bir dere oluşturur, dere nehre, nehir tekrar denize ulaşır.

Bu böylece devam eder gider. Kim ki, bu dönüşümü idrâk eder, âlemin sırrını çözmüş demektir. İlâhi vasıflarla Zat âleminden beşeriyet âlemine dönen ilk yüce insân "İnsân-ı Kâmil" Muhammed Aleyhisselamdır. Âlemlerde onun özel mertebesine ulaşmanın kimse için yolu yoktur. Ondan veraset alan insan-ı kâmiller'den sonra bu mertebeye ulaşan kimseler ise kâmil insan'lardır. İşte, halk içinde bunları ta-

nımak pek mümkün olmaz. Çünkü bütün vasıflarla birlikte olduklarından, belirli bir vasıfları yoktur. Bunları ancak irfân yoluyla anlamak mümkün olur. Kim ki bunları tanıyıp bulur

161

ve uyar işte onlar, azim ve gayret ile zaman içerisinde o kervanda yol alarak menzillerine ulaşabilirler.

Bu mertebenin özelliği "Cem ül cem" yani toplamların toplamıdır. Varlığında "ef'âl" âlemi, "esmâ" âlemi, "sıfât" âlemi ve "zât" âlemi, cem edilmiştir. Dışı, her ne kadar beşeri sûreti görüntüsünde ise de; içi tamamen Hakk'ın tüm mertebelerini ihata etmiş bilinmez bir sır deryasıdır.

Hakk onda her mertebeden gerektiği gibi zuhur eder. O, âlemde HAKk'tan başka hiç bir şey müşahede edemez. Bayezid-i Bistami'nin dediği gibi **"Kırk sene var ki, halk beni kendileriyle ünsiyet eder zannediyor, hâlbuki ben Hakk ile ünsiyetteyim"** sözü ve yaşantısı bu mertebenin hâlini pek güzel anlatır. Bu mertebenin ehli **"Nas'a akılları düzeyinde hitab ediniz"** hadîs-i şerifinin hükmü ile karşısına gelen kimse hangi akıl düzeyinde ise onun mertebesini bilir ve ona oradan hitap eder. Eğer kabiliyetli görürse biraz daha üst mertebeden hitap ederek oraya doğru yükseltmeye çalışır. Eğer kabiliyet görmezse rengine boyar ve o kişiyi olduğu yerde bırakır.

Bu kimseler, "Mârifetullah"ı Allahı, Kûr'ânı ve Hadîs'leri, her mertebede idrâk eder ve her mertebenin hakkını vererek yaşar. Câmi ismiyle toplayıcıdır. Bütün varlığa faydalı ve merhametlidir.

O kişi; Kur'ân-ı Kerîm; Necm Sûresi (53/3-4) Âyetindeki;

□□6 ♦ □⇔α ϒΣ□∩ ∏ϒℵ™□ β□⇓□ □Σ□
□□= ♦ψ ∞ ψ□ ϒα □ ϒα □T□

(Ve ma yentıku anil heva in hüve illa vahyün yuha)

"O kendiliğinden konuşmamaktadır, onun konuşması ancak kendisine bildirilen bir vahy iledir."

Âyetinin tecelli ve bereketi ile "Makam-ı Muhammed"den aldığı yansıma ve ilâhi bir lütuf ile olmaktadır.

162

1. İşte ancak bu sözler gerçek hedefini bulur.
2. Orada Nur-ı Muhammediyyeyi parıldatmaya başlar.
3. Bu sözler, kalplere şifâ, gönüllere safa, rûhlara bakâ kazandırır.
4. Ham meyveyi oldurur, ölmüşü diriltir.
5. Dünyâ sarhoşunu ayıltır, ahiret sarhoşunu bayıltır,
6. Uyuyanı uyandırır, atılı harekete geçirir.
7. Yolcuyu menziline ulaştırır.
8. Dargınları barıştırır, aşıkını maşukuna kavuşturur.
9. Mahcupların perdesini açar.
10. Ümitsizleri ümitlendirir.
11. Cehli ilme dönüştürür.
12. Pulu altın eder,
13. Kulu sultan, sultânı insan eder.
14. Sözleri pahası bulunmaz değerlerdir.

Bu kimseler, ancak, Allah (c.c.) zikri, Allah (c.c.) muhabbeti ve Allah (c.c.) sohbetiyle huzur bulurlar. İşte gerçekte sadece bunlar "abdühu" abd//kul olurlar ve "rasûlühu" ancak bunlar gönülden "irsâl" haber verirler.

Bu kimseler kelime-i tevhid'i her mertebede ve her mertebenin hakkını vererek söylerler, gerçek tevhid ehli bunlardır. Bu mertebeye gelen kişi aynı zamanda "Fatiha'yı Şerife"nin de yaşantısını en iyi şekilde idrâk edendir.

"Elif", "Kâmil insan"dır, on iki (12) noktadan, on iki (12) mertebeden meydana gelmiştir. Yedisi (7) "Ettur-ı seb'a" (yedi tur / yedi tavır), beşi (5) "Hazarât'ı hamse" (beş hazret mertebesi) olmak üzere on iki (12) mertebenin ifâdesidir. Ayrıca bir de bâtıni (13) on üçüncü mertebesi

vardır. Hamdı en geniş manâsıyla ancak bu kimseler diyebilirler. Bunların dışındakiler kendi bulundukları sınırlı mertebeleri itibariyle nerde iseler, oranın idrâki ile hamd ederler. 163

"Namaz", mevzulu kitâbımızda "Hamd"ın sekiz (8) mertebesini anlattık, oradan daha geniş malûmat alınabilir.

"Fatiha'yı şerif"in iki (2) vechi vardır. Biri, kulluk, "Makam-ı Abdiyyet", Diğeri ilâhlık, "Makam-ı Ulühiyyet"tir. İki yönünü birlikte idrâk etmek ve yaşamak, "Kâmil İnsân"a has bir oluşumdur. Gerçek hamd'ı ancak HAKk, ve Hakk ehli yapar, Ümmet-i Muhammed'e Fatiha'yı Şerif büyük bir lütuftur.

"Biz seni ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik"

hükmünün tecellisi, risâlet menbaı, Hz. Muhammed (s.a.v.) efendimizin mübârek gönlünden o kişilere sirâyet ettiğinde, işte, o kişiler de âlemlere rahmet olurlar. Çünkü gönüllerinde "Hakîkât-i Muhammedî"nin nuru, zâhirlerinde de "Şeriat-ı Muhammedî"nin şerefini taşırlar. Cenâb'ı Hakk bunların sırrı ve hakîkâtleri cihetinden halk-ı âleme rahmet eder, fakat âlem halkı bu rahmetin nerden geldiğini idrâk edemezler.

"Attığın zaman sen atmadın, ancak Allah attı" ilâhi hükmü bu kimselerin yaşantısını ne kadar güzel ve ne kadar açık olarak anlatmaktadır.

"İzâfi varlıkları iflâs etmiş" yerini "HAKK varlığı istilâ etmiş" olan güzel insanlardan zuhura gelen her şey, HAK'kın bir fiili hükmüne dönüşmüştür. Her mertebede başka yorum ve idrâki olan bu ilâhi kelâmın esas kaynağı, "Zat" ın "İnsân" mertebesinden zuhurunu, hâlini açık olarak anlatmaktadır. Oldukça zor olan bu yaşamda bulunan kimselere Allah c.c. kolaylıklar versin.

"Rasûl-i Sakaleyn" iki ağırlığın yani insânların ve cinlerin peygamberi olan o yüce ve muhteşem rasûl-i zişan, hiç bir âdemoğluna nasip olmayan o kutlu Mi'râc seyr'i ve temaşasından döndükten sonra, **"Men reâni fekat reel hak"** yani *"Beni gören ancak HAK'kı görmüş olur"* muazzam sırrını ifşa etmesiyle ne büyük bir irfân hazinesini in-

sanlığa hibe etmiştir. Bu hakîkâtin bir zerresi insana ulaşırsa, o insan baştan aşağı sarsılır, çöker yere yığılır, yanar kül olur savrulur. Sonra tekrar zerreleri toplanır, yeni bir

164

yapılanma ile kendine gelmeye başlar ve gerçek Hakkanî hâli zuhur etmeye başladığında kendini başka bir eda, başka bir safa, başka bir vefa, başka bir biçimde, başka bir âlem içre, başka bir yapıda bulur. O yüce peygamberden kendine ulaşan (İlâhi bir yoldan gelen) tecelli bereketiyle,

"Cübbemin içinde Hakk'tan başka bir şey yok"

"Her ne yana eğilsem, her şey ol yana eğilir"

"Bana bakan ancak Hakk'ı görmüş olur" ve benzeri sözleri söylemeye başlar.

Her ne kadar zâhir ehli için bu sözler geçersiz ise de, *"Hakîkat-i Muhammediyye"*ye ulaşmış kutlu kimseler için geçerlidir. Bu halleri ancak yaşayan bilir. "Rivâyet" ve "nakil" bilgisi değildir, "müşahede" ve "vehbî" ilim dir.

Mertebeleri aşmış seyr-i sülûk'unu "Tekmil Tarîk" tamamlamış, kendi bünyesinde mi'rac'ını yapmış kişilerin hayatı, yukarıda bahsedilen hallere benzer özellikler gösterir. Ne mutlu onlara, ALLAH (c.c.) cümle sâlikleri kemâle erdirsin.

İslâmın içinde birçok gruplar vardır. Bunların bazısı şeriat, bazısı tarikat, bazısı hakîkât, bazısı mârifet mertebesindedirler. Hepsi de kendi mertebelerinde Hakk'tır ve de gerçektir. Ancak en kemâlde olan irfân ehli, *"cem-ül cem"*e ulaşanlardır. *"Cem-ül Cem"* demek, bütün cemleri bir araya toplayıp Cem'inde Cem demektir. Bu mertebeye eren kişinin iki (2) vechi/yönü vardır. Biri halka, diğeri Hakk'a bakar. Nerede nasıl gerekiyorsa o vechiyle görünür. Onu tanımak, anlamak cidden çok zordur.

"Kâmil İnsân" mertebesinin geriye dönüş makamları vardır. Bunlar evvelâ, "Tecelli-i Zat", "Tecelli-i Sıfat", "Tecelli-i Esmâ", "Tecelli-i Ef'âl"dir.

Biz bu mertebeleri daha fazla uzatmamak için kâmil insân makamında birleştirdik. Bu tecelliler zâten kâmil insan mertebesine ulaşan kimselerde tabii olarak oluşacaktır.

Bu mertebenin başka bir özelliği de **"Tahallâku bi ahlâki rasûlillah"** (Hadîs) *"Peygamberin ahlâkiyle Ahlâkla-*

165

nın." Rasûlüllah'ın ahlâkı ile bezenmiş olduğu hâlde yaşayışı, beşeri yaşamın icapları içerisinde Hakkani bir yaşam tarzıdır. Yeryüzünde yaşamış ve yaşayacak olan insanların her yönden ve ahlâk yönünden de en üstünü şüphesiz insanların seyyidi (efendisi) Hakikat-i Muhammedî'yi zuhura getiren Hz. Muhammed (s.a.v.) dir. Cenâb-ı Hakk onun hakkında; Kûr'ân-ı Kerîm; Kâlem Sûresi; (68/4) Âyetinde şöyle buyurmuştur;

□□♣〈⌊♥⊗□∩ ♣∏′⇐′□ ⌠♦⇐□∪□⇔ □∧□≤©ϒα□⌊
□T□

"Ve innekke le alâ hulûkin aziym."

"Ve muhakkak ki: Sen pek büyük bir ahlâk üzerindesin")

Hadîs-i Şerifte de, buyurulan, **"Tahallâku bi ahlâkıllâh ve Tahallâku bi ahlâkı Rasûlüllah."** yani: "Allah'ın ahlâkı ile ahlâklanın ve Rasûlüllah'ın ahlâkı ile ahlâklanındır."

Allah'ın ahlâkı: Celâl ve Cemâl sıfâtlarıyla her mertebede o mertebenin gereği olan adaleti yerine getirmektir.

Hz. Peygamber'in ahlâkı ise daha ziyade belirgin olarak merhamet üzeredir.

Kûr'ân-ı Keriym; Tevbe Sûresi; (9/128) Âyetinde;

□□∞〈⎣♥ψ□□ ∞®≅′♠⎣□□ □∑⎣♥™ϒ⇓⁄♠⎡′◊⁄⇔βϒ2⁄〈′
¬⁄⎝□⇐□∩ ∞□⎨ ♥□□ψ□□

(Harisun aleyküm bilmü'minıne raufun rahîm.)

"Sizin üzerinize çok düşkün, şefkatli ve merhametli-dir."

----

diye buyurulmuştur.

166

Tevhid-i Zat: (11) mertebesinde, sâlik Hakk'la bâki olduğundan kendisinden meydana gelen bir fiili yoktur. Buranın yaşamı gereği, belirli bir süre sâlik'ten (elinde olmadan) zıt isim ve sıfâtların zuhura çıktığı yer olmasıdır. Bu yüzden ahlâkı, Allah'ın ahlâkıylâ ahlâklanmaktır. Bu yaşam ince bir iştir. Ancak oraya ulaşılınca idrâki (gerçek mânâda) mümkün olur.

İnsân-ı Kâmil: (12) mertebesinde ise kişiye yeni bir beşeriyet libası (elbisesi) giydirilip tekrar "ef'âl" yani beşeriyet âlemine, fakat Hakkanî vasıflarıyla gönderilir. İşte burada o kişi etrafına çok müşfik ve merhametli davranır. Bu da Hz. Peygamberin bariz ahlâkından ona bir yansımadır. Yani tahallâku bi ahlâkı Rasûlüllah'tır.

Hz. Aişe (r.a.) validemize Peygamberimizin ahlâkı sorulduğunda, **"O nun ahlâkı Kûr'ân'ın ahlâkıydı"** diye buyurmuştur. Meseleye bu yönüyle baktığımız da, Kûr'ân zât olduğuna ve zât bütün mertebeleri kuşattığına göre, demek ki; aynı zamanda Ef'âl, Esmâ, Sıfat, Zat ve İnsân-ı Kâmil mertebelerinin gereği ne ise onu ortaya getirmesi, Hz. Rasûlüllahın geniş mânâdaki ahlâkı olmaktadır.

Bu mertebede her şey yine eskisi gibi yerli yerine dönmüş, zâhirde "Şeriat-ı Muhammedî" bâtında ise "Hakikat-i Muhammedî" hükümleri geçerli olmuş olur. Bu zâtlar dışta halk ile içte Hakk iledir. Bunları tanımak çok zordur, gerçek irfân ehli, vasıl kimseler bunlardır. Halkda, Hakk'ı; Hakk'da Halkı müşahede ederler. Bir başka ifâdeyle kesrette vahdet, vahdette kesret'i yani çoklukta birlik, birlikte çokluk'u en güzel şekilde yaşarlar. Daha evvelce *"Ehl-i sünnet vel*

cemaat" yolunu sadece şekil ve sûret hâlinde, zâhirde yaşarlarken, bu defa bâtını ile birlikte yaşarlar ki, işte gerçek, "İslâmiyet" ve "Mârifetullah" yaşamı budur.

Ehl-i sünnet yolunu sadece *şekiller ve merasimler* babında uygulamak yeterli olamamaktadır. İşte İslâmı yeteri kadar tanımamak ve tanıtamamak buradan kaynaklanmaktadır. Eğitim yetersizliği ve bilinçsizlik, tutuculuk önümüzde büyük bir mânia oluşturmaktadır. "Ehlisünnet ve'l cemeat" yolunu irfâniyetle destekleyip bâtıni yaşamımızı da faaliye-

167

te geçirebildiğimiz gün, İslâm topluluğu olarak hedefimize vardığımız gün olacaktır.

Gayemiz en kısa yoldan ve en gerçekçi olarak talipleri HAK'ka ulaştırmaya yardımcı olmaktır. Hatalarımız var ise hoşgörüle. Hakk'a giden yollar muhakkakki pek çoktur. Ancak biz, bildiğimiz yolu anlatmaya çalıştık. Eksik yerler varsa Cenâb'ı Hakk tatbik edenlere ilham vâsıtasıyla tamamlatsın. **Âmin**.

Yeri gelmişken, faydalı olur düşüncesiyle, bu mevzu ile ilgili **Kelime-i Tevhid** kitâbımızın, **"İnsân-ı kâmil"** *bölümünün bir kısmını da buraya ilâve etmeyi uygun buldum.*

Böylece bu mertebe hakkında da genel bir bilgi verdikten sonra biz tekrar "Allah" lâfzının ikinci (2) gizli "elif" inin yanında bıraktığımız yerden yolumuza gelelim.

"Kelime-i Tevhid" in "uruc" (çıkış) sürecinin sonuna yaklaşmış olan yolcumuzu burada bir mertebe daha beklemektedir ki, bu onikinci (12.) mertebe, ayrıca diğer bütün mertebeleri de kapsamına almaktadır.

Allah lâfzının sonundaki "he" yani (hu) "hüviyyet-i mutlaka" olduğu ve bu mertebede "İsmi A'zam" (en büyük isim) olduğu da belirtilmiş idi. İşte ancak buraya ulaşan sâlikler "Kelime-i Tevhid"i hakkı ile söyleyebilirler. Bu mertebenin sahipleri, "Hüviyyet-i mutlaka"da buldukları kendi gerçek hüviyyetleri ile yaşarlar, diğerleri gibi hayali

hüviyyetleri ile değil. Ve kendilerine verilen yeni bir Hakkanî elbise ile halkın arasına Hakk ile dönerek bulundukları yerde "Mertebe-i Muhammediyye"nin temsilcileri olurlar. İstidat sahiblerini tekrar geldiği yollardan geçirerek Hakk'ın huzuruna çıkarıp kâmil insan olmalarını sağlarlar.

Zikirleri : "Allah",

Tevhidleri : "Lâ ilâhe illâ Allah",

Müşahedeleri: "Muhammedürrasûlüllah"tır.

168

İnsân-ı Kâmil :

Bu mertebe, "Mutlak vücûd"un en son tecellisi ve mazharlarda zuhuru bakımından en son "libas"ı, (örtüsü)dür. *(Fusûsu'l-Hikem "muhtelif"* özet)

"Şehâdet âlemi"nden ibaret olan cismâni, "misâl" ve "melekler âlemi"nden ibaret olan nûrâni âlemleri, "rûhlar âlemi"nden ibaret olan rûhâni, "ilim âlemi"nden ibaret olan "ilm-i ilâhi", "a'yan-ı sabite" ve "vahdet" mertebelerini, "a'dem" ve "zûlmet" mertebelerini dahi kendinde toplayan bir mertebedir.

Mutlak vücûd, bütün ilâhi sıfât ve isimleri ile şehâdet âlemine tenezzül ettikten sonra; O'nun en mükemmel tecellisi "büyük âlem"in hülasası "özü" olan "küçük âlem"de, yani "insan"da, yani "insan-ı Kâmil"de vuku bulmuştur.

Şehâdet âlemi, her ne kadar ilâhi isimlerin hüküm ve eserlerinin zuhuruna müsait bir "ayna" gibi ise de, tam cilalı ve parlak bir ayna değildir. "Âdem"in yaratılması, "zuhur"u ile âlem, cilâlı ve parlak bir ayna durumuna gelmiştir. Âlemin hülâsası olan ve kendinden önceki mertebeleri kendinde toplayan "Âdem" de Hakk, kendi sûretini yani sıfât ve isimlerini en mükemmel şekilde müşahede eder. Fakat bu müşahede, uzaktan ve kendi vücûdunun dışında bulunan bir şeye bakış gibi düşünülmemelidir.

Zira bütün mertebeler "mutlak vücûd"un dışında olmadığı gibi, her bir mertebede tecelli ve zuhur eden de bu vücûddur. Bu müşahede Hakk'ın bütün zerrelerde zâtı ile zuhur ve huzuru ile vuku bulan "zevkî" bir müşahededir.

İnsân-ı Kâmil bütün ilâhi isimlerden ibaret olan "ilâhî sûret"i kabule müsait taayyüne sahiptir. "İlâhî Emanet"i taşımaya ehil olarak yaratılmıştır, "zuhura" getirilmiştir.

Kendisinde ilâhi sıfât ve isimlerin hükümleri fiilen zâhir olur. Diğer insanlarda ise, bu ilâhi sıfâtların hükümleri kısmen zâhir olur. Allah'ın şehâdet âleminde tecellisi, sıfâtları, isimleri ve fiilleri iledir.

İnsân-ı Kâmil bütün âlemlerin hülâsası olduğu için

169

O'nda, "zâtî tecelli" ile beraber, sıfâtlar, isimler ve fiillerin tecellileri toplanmıştır. İnsân-ı Kâmil mertebesindeki, kemâl ve zuhur diğer mertebelerde müşahede edilemez.

Varlıkların her biri "ilâhi nûr"un aynası olmakla beraber (Cihanı gösteren kadeh ve âlemi gösteren ayna) "Âdem" yani "İnsân-ı Kâmil"dir. Onda ilâhi sıfâtların nurları tamamiyle zâhir olmuştur. Nûr, kendi cemal ve celâlini "İnsân-ı Kâmil" de görmüştür.

İnsân-ı Kâmil'e, yukarıda zikr edilenlerden başka daha birçok isim verilmiştir. Konumuz bakımından şu isimleri bilhassa zikretmemiz faydalı olacaktır.

Ona "zıll-i ilâh" (ilâh'ın gölgesi) denilmiştir. Ayrıca "zıll-i memdud" (yayılmış gölge) ve "zıllullah"(Allah'ın gölgesi) isimleri de verilmiştir.

Hz. Mevlânâ Mesnevi'de, *"Tanrı'ya kul olan hakîkâtte Tanrı gölgesidir. O, bu âlemden ölmüş, Tanrı ile dirilmiştir,"* diyerek, Tanrı gölgesi, (Sâye-i Yezdan) tâbirini "kul" hakkında kullanmıştır ki, "İnsân-ı Kâmil" ile aynı mânâdadır.

Hülâsa edecek olursak yukarıda zikredilen mertebelerin en yükseği, "Gayb-ı Mutlak" en aşağısı, içinde bulunduğumuz "Şehâdet âlemi"dir" Şehâdet âlemi"nden geriye doğru manevi "uruc" (yükseliş) sûretiyle asıl ve menşeine dönen insan bu mertebeleri ve bunların birbirlerine nisbetle durumlarını müşahede eder ve bilir. Bu his, "cisimler âlemi"nde algılanan her bir şey "misâl" ve "hayâl" mertebesinde mevcûd olan lâtif bir varlığın sûretidir. Bunlar ise

“misâl” ve “hayâl” “nûr âlemi”nin sûretidir; “nûrlar” ise, “rûh âlemi”nin sûretidir; “rûhlar” ise, “a’yân-ı sabite” sûretleridir; “a’yân-ı sabite” ise,“ilm-i ilâhi” sûretleridir.

Böylece “sâlik” Hakk yolcusunda cümle esmâ-i ilâhiyyenin eser ve hükümleri zuhur ettiğinde, o hakîkâtiyle hakk, sûret ve zâhiriyle de halk olur.

Kendisinde Hakk’ın bütün mertebelerinin ahkâmı toplanmış olduğundan o sûret-i ilâhiyye üzere bütün halka Rahmân olmuş olur. Zira İnsân-ı Kâmil zâhiri ve bâtını ile

170

halka rahmettir.

İzahına çalışmaya gayret ettiğimiz bu (12) mertebeyi bitirmekle “sâlik” in, (yolcunun) tamamen işi bitmiş olmaz. Çünkü bu seyrin aslında, ilmel yakıyn, aynel yakıyn, hakk’el yakıyn olarak (3) seyr-i vardır. Birinci seyr, ef’âl/madde, âleminde, ikinci seyr, esmâ/nûr, âleminde, üçüncü seyr ise, sıfât/rûh âleminde olur. Genelde yapılan seyr-i sülûk’lar ef’âl âlemindeki seyr-i sülûklardır. Ayrıca (4) hâlde tecelli mertebeleri de vardır. Bunlar da, tecelli-i Zat, Tecelli-i Sıfat, Tecelli-i Esmâ ve Tecelli-i Ef’âl’dir. Böylece gerçek ders sayısı, 12+12+12+4=40 kırk olmuş olur. Birinci seyr ile sâlik genel mânâda bu hallerin ilmini almış olur. Bu ise birey olarak kendisine yeterli olur. Ancak daha ilerisini isterse idrâk, irfâniyet ve sabırla yoluna devam etmesi ve her yöndeki tecrübelerini arttırması gerekmektedir. Ancak o zaman gerçek kemâle ulaşma yolu açılmış olur.

İlk seyr’ini bitirmiş olanların bazılarında görülen az da olsa ufak tefek eksi hallerin zuhuru bu yüzdendir. Kişilerin bu özel hallerine bakarak gerçek irfâniyeti kötülemek ve suçlamak çok yanlış olur. Misallendirmek gerekirse. İlk seyr orta, ikinci seyr lise, üçüncü seyr ünüversite, tecelliler ise, ihtisaslaşmaktır diyebiliriz.

Yeri gelmişken bir de sizlere özetle genel insanlık âleminin altı seyrinden bahsetmek isterim.

(1) Umumi seyr:

Bu seyr bütün İnsânlık âleminin devamı müddetince toplu olarak Hakk'a doğru yaptıkları tek bir seyir'dir.

Âdem (a.s.) dan başlayarak, her bir peygamber ile yoluna devam eden insanlık âlemi, nihâyet Hz. Rasûlüllah'n gelmesi ve Mi'râc hâdisesinin zuhuru ile de kemâle ermiş Hakk'a giden yolda seyr tamamlanmış olmaktadır. Kıyamete kadar da devam edecek bu seyr, Âdem (a.s.) dan başlayarak kıyamet gününe kadar gelip geçmiş olacak olan, bütün İnsânların kendi mertebelerinden yaptıkları tek, toplu, ve umumi bir seyirleridir.

171

(2) Bireysel seyr:

Kitâbımızın başından beri özet olarak izahına çalışmaya gayret ettiğimiz bireysel seyr'dir. Her bir sâlik için, kendi yaşantısının özellikleri içerisinde ayırabileceği vakitlerine ve yapabileceği çalışmalarına gayret ve kabiliyetlerine göre değişmekle birlikte 15-20 sene sürebilmektedir. Yukarıda da bahsedildiği gibi bu ilk seyirdir. Bundan sonra, sâlikin daha ileriye gidebilmesi için bu çalışmalarını ömür boyu sürdürmesinin kendi yararına olacağı aşikârdır.

İslâmın ilmi tavsiyesi "Beşikten mezara" kadardır. Bu ilim ise müşahedeli Hakk ilmidir, müşahedeli ilimde ise, hayal, zan ve vehim olamayacağından gerçek ilâhi ilimdir. Kişi için, bu ilme sahip olmak büyük bir mutluluk ve saadettir. İşte bu ilim ve seyr, birey olarak kişileri ilgilendirir. Diğer seyr'lerde ise kişiler farkına varsınlar veya varmasınlar, bilsinler veya bilmesinler, toplu olarak ilâhi takdir üzere bu yaşamları kendilerine tatbik ettirilir ki; uzak durmaları mümkün değildir.

Bu oluşumlarla başta bütün insanlar, sonra bütün varlıklar, kendi mertebeleri düzeylerinden zâhiren ister inkârda ister tasdikte olsunlar, Hakk yolcusu'durlar bunun dışına da çıkmaları mümkün değildir. *"Bilen ayn, bilinmeyen gayr"*dır, hükmü ile kim bu hakîkâtleri kendi bünyesinde idrâk etti ise bu (6) altı seyr'in hepsinden, bilinçli olarak yaşayarak fayda sağlar. Kim ki, gaflet ve bigâneliktedir, bu hakîkâtleri bir ömür boyu yaşadığı halde farkında bile olmadan elinden kaçırır gider.

(3) Senelik seyr:

Bu seyr her sene oluşan (12) aylık dönüşümler ile yaşanan senelik seyr'dir. Şöyle ki: Dinimizde bir sene, faaliyyet sahası itibariyle (3) e bölünmüştür. Bunlar da (7) aylar, (3) aylar, (2) aylardır. (7) Aylar, (7) nefs mertebesi; geri kalan (5) aylar ise hazret mertebeleridir. Kûrb'ân bayramının son günü olan Zilhicce'nin (13) ünde sona erer. Hicri sene başı olan Muharremin (1) ile yeniden başlar. Her sene bu senelik, seyr devam eder. İzahı uzun sürer, varlığının bilinmesi için bu kadarlık bilgi yeterlidir zannediyorum. 172

(4) Günlük seyr:

Her gün oluşan, gece ve gündüz olarak yaşanan, (24) saatlik seyr'dir. Bu seyr'in hakîkâti, gecenin, "fenâfillâh" gündüzün, "bakâ billâh" hükmünde olduğunun hakîkâtini bilerek yaşamaktır. Aslında seyr'in gayesi, ölmeden evvel nefsinden ölmek, böylece gerçek İlâhi kimliği ile dirilmektir.

Bu yaşam ise kısaca, "fenâfillâh" (Hakk'ta fâni olma) gece, "bakâ billâh" (Hakk'ta bâki olma) da gündüz, olarak ifâde edilmektedir. Hâl böyle olunca, insanlık âlemi ve diğer varlıklar bilseler de, bilmeseler de, (24) saatlik bu seyr'i yapmak zorundadırlar.

(5) Nefes seyr'i:

Her nefes alış verişimizde yaşadığımız seyr'dir. Bu seyr'in hakîkâti, nefes alıp vermemize göredir. Aldığımız her nefes bize, yeni bir hayat getirmekte. Verdiğimiz her bir nefes ile de hayatımız gitmektedir. Farkında bile olmadan alıp vermekte olduğumuz bu nefeslerle hayatımızı sürdürürken, ne denli bir gaflet içinde olduğumuzun acaba farkında mıyız?

Kim ki; bu nefeslerini bilinçli olarak, ziyan etmeden kullanırsa, çok şeyler kazanarak hayatının verimli geçmesini temin etmiş olur.

(6) An'lık seyr'dir:

Bu âlem de her an, oluşan *"kevn ve fesad"* yani oluş ve bozuluş hâlini idrâk etmektir. Çok seri bir şekilde cere-

yan eden bu hâdisede bütün âlem, bir an içerisinde kevn yani yeniden oluşmakta, yine bir an içerisinde fesad'a uğramakta, yani bozulmaktadır. Çok seri oluşan bu hâdisede her an yeni bir ölüm ve yeniden bir doğuş yaşanmaktadır. Ancak bu çok seri yaşanan hâdisenin fesad, bozulma yani ölüm anlarını o anda tespit edemediğimiz için âlemi ve kendimizi devamlılık üzere olan bir hayatın içinde sanıyor ve öyle yaşadığımızı zannediyoruz. Yaşadığımız bu hayatı ve kendi gerçek değerlerimizi bir bilebilseydik, ne olurdu.

İşte insanlık âlemi bilse de bilmese de Hakk'a giden bu

173

seyirleri yapmaktadır. Mâdem ki; bu seyirler yapılıyor, o

halde bilinçli olarak yapmaya ne mani vardır. İnsâna düşen sadece gözünü, gönlünü ve dahi yönünü Hakk'a, döndürebilmesidir. Yolda bir vâsıta ile giden ve gözünün görme kabiliyeti olduğu halde onun farkında olmayıp, çevreyi başkalarına sorarak tanımaya çalışması kişi için ne acayip bir iştir.

Şimdi; mühim bir mevzuya daha dikkat çekmek istiyorum:

Buraya kadar ki, gerek ferdi gerek tüm itibariyle (12) mertebe seyr'imizi özet olarak görmüş olduk. Genelde bu mertebeler târif edilirken, "elif" harfinden misal verilir. "Elif" gerçekte (7) si Nefs (5) i Hazret mertebelerini ifâde etmektedir, toplam (12) mertebedir. Bunlar zâhiri mertebelerdir, bu mertebelerin-noktaların her birerlerinin zikir esmâları kendi bölümlerinde belirtilmiş idi."Elif" in bir de (13) üncü bâtın mertebesi-noktası, vardır ki; bütün âlemlerin kaynağıdır. Bunun kişiye özel olan esmâsının tayini Hakk'a aittir. Kişi bu esmâ zikrini müşahedesinde aracısız olarak ancak Hakk'tan alır.

Bu oldukça gizli bir sırdır, ehline açılır. Bazı tevhid ehli kimselerin **sükûn** devrelerindeki devamlı virdleri Kelime-i Tevhid, salâvat ve kendilerine müşahede ile belirtilen o özel esmâları olur, ender ulaşılan yaşamlardan biridir. Seyahatlerimin birinde Şam'da böyle bir kimse ile karşılaşmıştım. O bu hali şöyle anlatıyordu! "Cenâb'ı Hakk benden

bütün esmâ zikirlerini aldı ve bundan sonra senin zikrin sadece Kelime-i Tevhid ve Huuu, ismidir.” dedi. Bir sohbet esnasında bu hali belirtmiş idi, o tarihte yaşının (92) olduğunu bildirmiş idi ve sık sık, gönlünün derinliklerinden (Lâilâhe illâllah ve Huu Huu) diye zikrediyordu. Bu temiz ifâdelerin hayal ve vehim olmadığı açık olarak belli idi. Bu zât-ı muhterem Türk asıllı ve nakşiyye büyüklerinden idi.

Bazı gerçek tasavvuf kitâplarında da bu tür menkıbelere rastlamıştım. Bu hususta on üçüncü isim olarak bize de verilen bir esmâ vardır ne olduğu bize kalsın. Bu oluşumlar özeldir, genel değildir.

174

NOT=Bu husus vakti gelmiş ki (Terzi Baba (7) biismi has, ***selâm*** *(13) (91) nolu kitabımızda zuhur etti.*

Bu oluşumların ışığında insanın aklına şu soru gelebilir! On ikinci derste kişi (Allah) Esmâsı’na ulaştığı halde, neden on üçüncü derste esmâ-i ilâhiyye’den her hangi bir isim onun özel ismi olsun?

El cevap: Mutlak mânâ da (Allah) ismi Hz. Muhammed (s.a.v.)’e ait bir isimdir. O ismi husûside kimse kullanamaz, bütün kullanımlar, genel ve zâhirendir, işte bu yüzden Cenâb-ı Hakk bazı sevdiği kullarına esmâ-i ilâhiyyeden bir ismi özel olarak lütfeder. Bu isim de onun husûsi’de özeli olur. Bunlar gayb sırlarındandır.

(13) üncü Kitâbımız da muhteşem (13) ün oluşumlarını, bağlantılarını, âlemlerin üzerindeki hâkimiyetini ve faaliyyetlerini ve ne derece uğurlu olduğunu bulacaksınız.

Yeri gelmişken bir Hadîs-i Şeriften daha bahsetmek isterim. Hz. Muhammed (s.a.v.) efendimiz bu hususta buyurdular ki:

“Eşşeriatü akvâli, ettarikatü ef’âli, el mârifetü etvâri, el hakîkâtü esrâri.” Yâni “Şeriat; sözlerimdir, tarikat; fiillerimdir, mârifet; tavırlarımdır, hakîkât; sırlarımdır.”

Şeriat: (Akvâl) "kavil-sözler, zâhiri hükümler."

Tarikat: (Ef'âl) "fiiller, işler- ameller, muhabbetler."

Mârifet: (Etvâr) "tavırlar, hâl ve hareketler." (Her makamın gereği ile)

Hakikat: (Esrar) "sırlar, gizlenen-bilinmeyen şeyler" dir.

Bazı kimseler bu sıralamayı böyle almışlar, bazıları da; Şeriat, tarikat, hakîkât, mârifet, şekliyle almışlardır ki; her iki şekli de geçerlidir, izahı uzun sürer. Böylece belirtmiş

olalım. 175

İnsân-ı Kâmil: Ayrıca kendisi de İnsân-ı Kâmil olduğundan bütün bu mertebeler Onun varlığından ve Onun varlığında meydana gelmektedir. Yani, Hakikat-i Muhammedî'de oluşmaktadır. İşte bu hakîkâtler ve sırlar gönülden gönüle, ehlinden ehline akıp gitmektedir ve kıyamete kadar da akıp gidecektir.

Bazı zâhiri şeriat=kavil-kelâm-söz ehli kimseler, tarikat, hakîkât, mârifet ve İnsân-ı Kâmil, mertebelerini inkâr etmekle ne kadar büyük bir yanılgı içerisinde olduklarını ve İslâmiyeti sadece zâhiri bir kelâm mertebesinde görmek sûretiyle sınırlandırarak kendilerine, çevrelerine ve muhteşem İslâmın hakîkâtlerine ne kadar büyük zarar verdiklerinin acaba farkında mıdırlar?

Yukarıda da izahına çalıştığımız mertebeler, bu Hadîs-i Şerifin özetle şerhidir, diyebiliriz. Cenâb-ı Hakk cümlemizi gerçekten kendine has kul, habibine has ümmet eylesin. HAK'ka giden yollar muhakkak'ki pek çoktur. Ancak biz, bildiğimiz yolu anlatmaya çalıştık. Eksik yerler varsa Cenâb'ı Hakk tatbik edenlere ilham vâsıtasıyla tamamlatsın. Âmin. Muvaffakiyyet ALLAH'dandır. Onun dileğinin dışında hiçbir şey olmaz. Kısaca bahsedilen bu hususlar oldukça uzun bir süre alır, gayret kişiye düşmektedir.

"İnsân taşıdığı yükü bir bilebilseydi:"

Şimdi Efendimiz (s.a.v) hakkında Kûr'ân-ı Kerîm'de inmiş olan 373 Âyet-i Kerîme'nin, bir kısmını da yeri gelmişken özet yorumları ile aktarmaya çalışalım;

□⏐6♦□′⎛⁄⇔α □⌠′⏐ ϒ⌈ ♦≤⇐⇔α ⏐□□′⏐ □≤⎛ϒα⁄3′©□

Bakara-2/120- **(Kul inne hüdâllâhi hüvel hüdâ)**

De ki: "Muhakkak ki Allah'a ulaşmak işte o, hidâyettir."

176

Bu âlemde ulaşılacak hedef "Allah"tır, O'na ulaşmak için de peygamberine ulaşmak şarttır. O nun içinde kişinin evvelâ kendisine ulaşması lâzımdır. Bizler kendimizi kendimizde zannederiz, fakat kendimizden en uzakta yine bizler varız. Yapılacak husus kişinin evvelâ kendine ulaşması sonra peygamberine ulaşması ve O'nun vasıtası ile de Hakk'a ulaşmasıdır, işte gerçek hidayet budur.

′⟨′¬⁄φϒφ⁄ζ′⎨ ⌠♥©⌠′∪ϒφ□≤µβ□≢ □⌈ ♦≤⇐⇔α □⌠⌠′≤ φϒζ′µ⁄⟨′ν⁄™′·⁄⎛ϒα⁄3′© □ΣΘ□ □□∞⟨⎣♥ψ□□ ∞□⌠′1□⊄ ′⌈ ♦≤⇐⇔α□⎣ 6⁄⟨′¬□2⌠′©′□⁄ ⟨′¬□⇔⁄□ϒ1⁄⊂□⎨□⎣ ′⌈ ♦≤⇐⇔α

Âl-i İmrân-3/31-**(Kul in kuntum tuhibbûnallâhe fettebiûnî yuhbibkumullâhu ve yagfir lekum zunûbekum, vallâhu gafûrun rahîm.)**

De ki: "Eğer siz Allah'ı seviyorsanız, o takdirde bana tâbi olunuz ki Allah da sizi sevsin ve sizin günahlarınızı mağfiret etsin. Ve Allah "Gafur"dur, "Rahîm"dir."

Bu âlemlerin ilk dokusu sevgidir ve her şeyin mayasında kendi istikametinde vardır. Ancak varklıklar ve kişiler,

bu sevgiyi genelde nefisleri itibariyle kullanırlar. İşte fıtrî olan bu sevgiyi çalışarak, Hakk'a yöneltmek sûretiyle işlerlik kazandırmak istiyorsanız, Allah'ı sevmeye bakın. Eğer bunu yapabiliyorsanız bana tabi olun, denmektedir. Çünkü bu âlemin en geniş sevgi kaynağı benim, diyerek bu kelâm peygamberimizin mübarek lisanından bizlere ulaşmaktadır.

Allah'ın bir kulunu sevmesinin nişanesi peygamberini sevmesi'dir. Çünkü peygamberimiz *"Bana bakan Hakk'ı görür"* diye buyurmuştur. O halde kendisinde Hakk zuhurda olduğundan, onu seven doğrudan Hakk'ı sevmiş olur. Hakk'ı sevmek gıyaben olur. Çünkü Hakk, bütün âlemlerde tecellidedir, bu genişliğin sevilmesinin idraki oldukça zordur. Ancak saha daraltılır ve hedef belirli hale gelirse orası ile muhabbet daha kolaylaşır. İşte bu sebeple beni sevmek

177

daha kolaydır ve beni sevmek ise özümde hakikatimde bulunan Hakk'ı sevmektir. Böylece aynı makamda hem Hakk ve hemde peygamberi sevilmiş olmaktadır.

Böylece daha evvelden bu hali idrak edemediğiniz zamanlarda nefsiniz ile işlemiş olduğunuz günahlarınızı affetsin. Allah zaten gafur/günahları örtücüdür, yeter ki siz günahta ısrar etmeyin. Rahim'dir, günahlarınızı gizler ve size bu sevginizden dolayı merhamet eder. Zâten habibinin de gelmiş geçmiş günahlarını affetmiş idi.

□□7□⎛⎡′◊□ψ⁄□′μ⁄⎝′¬□≤⇐□∪□⇔ □4⎡′□□≤□⇔α□⎣
□⎡♦≤⇐⇔α α⎡′∪⎣♥□□α□⎣ □ΘΣΡ□

Âl-İ İmrân-3/132- **(Ve atîûllâhe ver resûle leallekûm turhamûn.)**

"Ve Allah'a ve Resûl'e itaat edin, umulur ki böylece siz rahmet olunursunuz."

Görüldüğü gibi âyet-i kerîme'de, itaatin iki makama olması belirtiliyor. Aslında bunlar iki makam olmakla beraber aynı zamana tek makamdırlar. Bunların zâhirine bu

makamda "Muhammed" (s.a.v.) bâtınına ise, "Ulûhiyyet/ Allah" denmektedir. İtaat etmesi istenen makam da, "Abd/Kulluk" makamı'dır. Eğer kulluk/abdiyyet makamı olmaz ise, ulûhiyyet ve risâlette olmaz idi. Çünkü ulûhiyyet kendine bağlı zuhur mahalli, abdiyyeti gerektirir ki, kendinde varolan Esmâ-i İlâhiyye bu vasıta ile zuhura çıksın.

İşte bu gerçeği idrak edip uyana "***umulur ki böylece siz rahmet olunursunuz."*** Ümidinin kapıları, her iki dünyada da, kendilerine açılmış olur.

Bu rahmet neticesinde, bir Hadîs-i Şerif'de bildirilen. *(Men eta Allah'u etaehu külli şey'in/kim Allah'a itaat ederse Allahda, ona her şeyi itaat ettirir.)* Hükmüne zemin hazırlanmış olur.

178

□□ 7□⎡ ♦≤⇐⇔α □⊇β□□□α ⁄□□™□∉ □4⎧′□□≤□⇔α ϒ⊃ϒℵ′⎨ ⁄∑□⇓ □ΞΠ□

Nisâ- 4/80- **(Men yutiır resûle fe kad atâallâhe,)**

"Kim Resûl'e itaat ederse, böylece andolsun ki Allah-'a itaat etmiş olur."

Yukarıda da ifade edildiği gibi, Rasûlün varlığında/bâtınında Ulûhiyyet mertebesi bulunduğundan bu sebeple, rasûle itaat eden, Hakk'a itaat olmuş olur. İşte peygamberimizden ümmetine ve bütün insanlığa olan bu ilmi armağan, daha bugünden peygamberimizin kendine yönelenlerine ne kadar büyük bir ilmi şefeatidir ki, bütün âlemlerde geçerlidir. Böyle bir vesileyi bizlere ve insanlık âlemine hediye eden Rabbı'mıza teşekkür ederiz.

7♥⎡ϒ◊⁄⇐ϒ∪ϒ2 ′⎡□⇔□□⁄©□α □∧⎝□⇔ϒα □4□□⁄©□ α ←β□◊ϒ2 ′□□⎝⁄∋□⎨ ′⎡♦≤⇐⇔α ϒ∑ϒ¬♦⇔ □Θςς□

□□αƒ□⌊♥⌊□(ϒ⌈♦≤⇐⇔βϒ2 ⌠♦1□·□⌊ 6□⌠⌊′□□⌊∋□⌠
′⌠□¬ϒ|←♦⇐□◊⁄⇔α□⌊

Nisâ-4/166- **(Lâkinillâhu yeşhedu bi mâ enzele ileyke enzelehu bi ılmih, vel melâiketu yeşhedûne ve kefâ billâhi şehîdâ.)**

"Öyle ki, Allah sana indirdiği şeyi (Kur'an'ı), kendi ilmi ile indirdiğine şahitlik eder. Ve melekler de şahitlik ederler. Ve Allah şahit olarak kâfidir."

"**Enzele ileyke"** Kur'ân'ı, sana indirdiğine! Bilindiği gibi, Kur'ân zattır ve Furkan sıfattır. Allah, içinde kendi Zâtî bilgileri olan Kur'ân'ı, peygamberine indirdiğine Zâtı ile zat mertebesinden ilmi olarak şahit olmakta, sıfat ve esmâ, melekût mertebesinden, melâike ile şahit olmakta. Ef'âl, mülk mertebesinden ise "***Ve Allah şahit olarak kâfidir."*** hükmü ile bütün mertebelerden kendisine indirilen ilme, Kur'ân'a, zâhir bâtın şahit olunmaktadır. Bir şeyin şahidi Allah ise onun hakkında artık söylenecek bir şey yoktur. O

179

şahitlikte, şahitlik edilenin, şahitlik edenin yanında ne kadar değerli ve güvenilir olduğunu anlamak hiçte zor değildir.

…………..□ΨΠ□
□□;□∑⌊♥◊□⇔β□∪⁄⇐ϒ⇔ |♦□⁄·ϒ□⌉ϒα □⌠′| ⁄⌠ϒα
α6ƒ□⁄υ□α ϒ⌈⁄⌊□⇐□∩⁄⌊′¬′⇐□|⁄□□α ←⌉ ⁄3′©

En'âm-6/90- **(Kul lâ es'elukum aleyhi ecren, in huve illâ zikrâ lil âlemîn.)**

"Ben, ona karşılık sizden bir ücret istemiyorum. O ancak âlemler için bir zikirdir."de.

Kendisine verilen bu ilmî ve fizikî hakikatleri insanlık âlemine aktarmak için kimseden de bir ücret/karşılık bek-

lememektedir. Çünkü O âlemleri anlatan bir tefek-kür/düşünce/zikir/âlemlerin hakikati olan bir hatırlatma ilmidir.

ϒ⎡⁄⎩□⇐□∩ >∞□⎨ ♥□□∩⁄⎪′¬ϒ□′1⁄©□α⁄∑ϒ⇓ ∞4⎧′□
□□⁄⎪′·□⎭ ←β□υ⁄□□™□⇔ □ΘΡΞ□
□□∞⎨⎩♥ψ□□ ∞®≅′♠⎣□□ □∑⎩♥™ϒ⇓⁄♠⎧′◊⁄⇔βϒ2⁄⎪′
¬⁄⎩□⇐□∩ ∞□⎨ ♥□□ψ⁄⎪′≤νϒ™□∩ β□⇓

Tevbe- 9/128- (**Lekad câekum resûlun min enfusikum azîz, aleyhi mâ anittum harîsun aleykum bil mu'minîne raûfun rahîm.)**

"Andolsun ki; size, sizin içinizden azîz bir Resûl geldi. Sizin üzüldüğünüz şey, O'na ağır gelir. Size çok düşkün, mü'minlere şefkatli ve merhametlidir."

"Min enfusikum" ifâdesinin iki yönü vardır, bir yönü *"sizin cemaâtiniz içerisinden sizin benzeriniz bir peygamber geldi",* diğer yönü *ise "öz varlığınız olan nefsinizden size bir resûl geldi"* dir. Kişilerin özünde bulunan "venefahtü" haki-

180

kati ile ulûhiyet ve risâlet mertebelerini, abdiyyet mertebesinden idrak ettiğinde ve bu hakikatin risalet mertebesinden yansıdığını da, idrak ettiğinde kendi nefsinden/içinden kendisine rasul gelmiş olur. İşte bu anlayış gerçek ma'nâda bireysel risâlet hakikatinin kendi idrakinde ve sadece kendine ait bir zevkî yaşantı olmasıdır.

⎫ϒα □⎡♦⇔ϒα ←⎫ 9′⎡♦≤⇐⇔α □⎧ϒϕ⁄□□ψ⁄3′™□∉
α⁄⎧□≤⇔□⎧□µ⁄⎧ϒβ□∉ □ΘΡΨ□
□□ϒ⎨⎩♥⊗□∪⁄⇔α ϒ∗⁄□□∪⁄⇔α ′≤λ□□ □⎧′⎢□⎣ ′α⁄⇐□
≤·□⎧□µ ϒ⎡⁄⎩□⇐□∩ 6□⎧′⎢

Tevbe- 9/129- (Fe in tevellev fe kul hasbîyallâhu, lâ ilâhe illâ hû, aleyhi tevekkeltu ve huve rabbul arşil azîm.)

"Bundan sonra eğer onlar dönerlerse, o zaman onlara şöyle de: "Bana, Allah yeter (kâfidir), O'ndan başka ilâh yoktur. Ben, Allah'a tevekkül ettim (güvendim). Ve O, azîm arşın rabbidir."

Bütün bu hakikatlerden sonra tekrar Hakk'tan uzaklaşıp, nefislerine dönerlerse, ***"Bana, Allah yeter (kâfidir),"*** Çünkü Allah ismi câmisinin içinde bütün esmâ-i İlâhiye mevcuttur. Ve bunlardan başka hayali yaşantılara yer yoktur. Bu yüzden kişiye (Allah) ismi câmisinin ma'nâları yeterlidir.

□□=□∑⌊♥™ϒ⇓⁄♠⌠′◊⁄⇔α □∑ϒ⇓ □⎛⌠′·□α⁄⎛□α ′π⁄□ϒ ⇓′α□⌊ ....□ΘΠΤ□

Yûnus-10/104- (**Ve umirtu en ekûne minel mu'minîn)**

"Ve ben, mü'minlerden olmakla emrolundum"

"M*ü'min"* İman etmiş, Hakk'ın varlığına, birliğine şeksiz ve şüphesiz inanmış olan kimsedir. Bunun kemâli ise "îkân/yakîn" halidir. "Yakîn" ise Hakk'ın ta kendisidir. Zıtlık-

181

larıyla birlikte bütün Esmâ-i İlâhiyyenin zuhurlarına irfaniyyetle bakabilmektir. *"İşte ben bu halle idrake emir olundum"* hükmünü hepimiz anlamaya çalışmalıyız.

(Efendimiz hakkında Kûr'ân-ı Kerîm'de mevcût diğer Âyet-i Kerîmeler ile yolumuza devam edelim:)

□⎛♦α⁄□′™⁄⇔α□⎣ ⎛♥©β□ρ□◊⁄⇔α □∑ϒ⇓ βƒ∪⁄φ□□
□∨β□™⁄⎝□µ♦α⁄□□™□⇔□⎣ □ΞΩ□
□□□〈⎝♥⊗□∪⁄⇔α

Hicr-15/87- **(Ve lekad âteynâke seb'an minel mesânî vel kur'ânel azîm.)**

"Ve andolsun ki; sana mesânî (ikinci) den 7'yi ve Kur'ân-ul Azîm'i verdik."

Seb'ül mesânî, Fâtiha sûresidir. Fâtiha açma mânâsına olup, kitâp açıldığında ilk okunan sûre olduğu için denilmiştir. İki defa seb'ül mesânî denilmesi bazı tefsirlerde hem Mekke'de hem Medine'de nâzil olduğu içindir, ayrıca zâhir ve bâtın mânâları olması yönünden de seb'ül mesânî denildiği belirtilmiştir. Hak ile kul arasını birlikte ihtiva etmesinden dolayı bu ismin verildiği de söylenmiştir. Esas olarak ise Kûr'ân-ı Kerîm'in içerisindeki bâtıni mânâların açılmasına sebep olduğu için bu isim verilmiştir. Hem kitâbın kapağı bu sûre ile açılmaktadır hem de kişinin bâtınına giren yoldur.

□□=□∑⎨ ♥□ϒυβ□≤□⇔α □∑ϒ⇓⁄∑′·□⎣ □∧ϒ≤2□□ ϒ□⁄
◊□ζϒ2⁄⎢ϒ≤φ□□□∉ □ΨΞ□

Hicr-15/98- **(Fe sebbih bi hamdi rabbike ve kun mines sâcidîn.)**

"Öyleyse Rabbini hamd ile tesbih et ve secde eden

lerden ol." [182]

"Fe sebbih" "tesbîh et" bu bir bakıma, bir emir hükmündedir. Tesbîh etmemek mümkün değildir. Varlıklar bu emri kendi hakikatlerinden alırlar. İstidatları hangi ismin kaynağında ise, fıtratları o yönde hareket eder ve o ismin ifade ettiği tesbihlerini yaparlar. Her varlık başka türlü bir

zuhurda olduğundan, teşbihleri de başkadır. Ancak bu tesbihler dışarıdan açık olarak anlaşılmaz. Bazı irfan ehli / ârifler bunları müşahede edebilirler. İnsanın varlığında bu tesbîh aynı zamanda zikre dönüşür. Tesbîh fıtri, zikr iradî'dir.

Hamd bahsi "35/1/Fatiha Sûresi, 5/salât/namaz" kitaplarımızda ve diğer sohbetlerimizde geçmişti. Oralardan bakılabilir. ***"Secde edenlerden ol."*** Secde Îseviyyet mertebesi ve "fenâfillâh" hakikatidir. Bu ise mahviyyettir. Yaşantısının devamı âyet-i kerîmenin devamındadır.

Tesbîh bahsi, (28 Kur'ân'da tesbîh ve zikir) isimli kitabımızda vardır, dileyen oradan da faydalanabilir.

□□′∑⌊♥™□⌊⁄⇔α □∧□⌊ϒμ⁄β□⌇ ⌠♦≤ν□ψ □∧□≤2□□
⁄□′φ⁄∩α□⌊ □ΨΨ□

Hicr-15/99- **(Va'bud rabbeke hattâ ye'tiyekel yakîn.)**

"Ve sana "yakîn" gelinceye kadar Rabbine ibâdet et!"

Bir bakıma "yakîn" den murat "bakabillâh"tır. Bu ise kendi varlığında Hakk ile, Hakk olarak, tekrar halkın arasına dönmek, fenâfillâh'tan baka billâh'a geçmektir.

Fenâfillâh'a gelinceye kadar, kişi kendi rabb-ı hasına yönelerek ibadet etmekte mazurdur. Ancak fenâfillâh'da, fâni olup baka billâh'da yeniden hayata başladığında işte ondan sonra sadece Rabbü'l Erbab olan "Allah" isminin ma'nâsına ibadet edilmesi gerekmektedir ve o sebepten bu ikaz yapılmaktadır.

183

Bazı tefsirlerde "Yakîn"i ölüm olarak ifade etmişler, bir bakıma doğrudur, ancak kulun çalışması Hakk'ın lütfu ile buradaki ölüm (mevt-i ihtiyari) yani *"Ölmeden evvel ölünüz"* hükmü ile olan ölümdür. Ancak kişi fiilen ve fiziken hayatını sürdürmektedir. Eğer (mevt-i zaruri) yani kişinin

eceliyle olan ölümden bahsediyor olsa idi, böyle yoruma gerek yok idi. Çünkü ölen insanın üzerinden mükellefiyetinin düşeceği tabii olduğundan bu tarife gerek kalmazdı.

ϒ□ϒϖ⁄□□◊⁄⇔α □∑ϒ⇓ 5⁄⎝□⇔ ♥⎢ϒ□⁄ϕ□∪ϒ2 ⎪♦□⁄□ □α ⎪←♥□□≤⇔α □⎛β□ζ⁄ϕ′□ □Θ□ ′⎡□⇔⁄⎡□ψ β□™⁄·□□β□2 ⎪♥□□≤⇔αβ□□⁄©□⎞α ϒ□ϒ ϖ⁄□□◊⁄⇔α ⎡□⇔ϒα ϒ®α□□□ζ⁄⇔α □ΘΥ&□′□⎝♥□□ϕ⁄⇔α ′⊃⎝♥◊□≤□⇔α□⎡′⎢ ′⎡□≤©ϒα β6□™ϒµβ□⎨ ♦α⁄∑ϒ⇓ ′⎡□⎨ϒ□′™ϒ⇔

İsrâ-17/1- **(Subhânellezî esrâ bi abdihî leylen minel mescidil harâmi ilel mescidil aksallezî bâreknâ havlehu li nuriyehu min âyâtinâ, innehu huves semîul basîr)**

"Âyetlerimizi göstermek için, kulunu geceleyin Mescid-i Haram'dan, etrafını mübârek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya yürüten Allah, Sübhan'dır. Muhakkak ki O, en iyi işiten, en iyi görendir."

Bu hususta geniş bilgi "İsra Sûresi-38/17" Kur'ân-ı Kerîm'de yolculuk isimli kitabımızda vardır, dileyenler oraya bakabilirler.

⎡♦◊⁄∩□α ϒ〉□□ϒ□♦⎞α ⎡ϒ∉ □⎡′⎝□∉ ⎡♦◊⁄∩□α ← ♥⎢ϒ□♦⎢ ⎡♥∉ □⎛β□·⁄∑□⇓□⎣ □ΩΡ□ □□5⎝♥ϕ□□ ′≤3□□□α□⎣

İsra-17/72- (Men kâne fî hezihi a'mâ fehüve fil âhirati a'mâ ve edalle sebîlen)

"Ve her kim burada -hakîkâtlari görmeyip kalben-

kör oldu ise işte o, ahirette de kördür; üstelik iyice yolunu şaşırmıştır."

"A'mâ" dan kasıt görmezlik, görmezlikten kasıt, "Vücûd-ı Hakk-ı" görmeyip, O nun yerine, nefsini, taşı, toprağı ve tabiatı görüp, onları gerçek zannederek kişinin Hakk'tan perdelenmesidir.

Bu ve benzerî Âyet-i Kerîme'ler, bu hususu açık olarak ifâde etmektedirler. Burada ifâde edilen körlük, zâhiri baş gözü körlüğü değil, bâtınen hakîkâtin görülmesi lâzım geldiği halde görülememesidir. Bu hakîkât ise, eşyada sâri ve câri olan Hakk'ın zuhurunu hiç bir kıyas ve şarta bağlı olmaksızın müşahede etmektir.

Eşyayı ve âlemi, sadece şey'iyyet ve madde olarak görmek zâhirini görmektir ki, bâtınî ma'nâda körlüktür. İşte işin aslı bâtınî gözümüzü açmaktır. Bu ise irfâniyyet eğitimi ile elde edilebilecek bir husustur. Gerçek ma'nâda gözü açık olanların söyledikleri söz. Hz. Alî (kerremallahu veçhe) efendizin söylediği sözüdür ki, ***"Görmediğim Allaha ibâdet etmem"*** hükmündedir. Bu söze bazı "Tenzih"î bakışla bakıp anlamak isteyenler, belki anlamakta zorlanacaklardır, ama gerçek olan bu sözdür.

Ehlullah'tan birine *"Allah-ı (c.c.) görmek mümkün mü?* diye sormuşlar, o da cevaben, *"Görmemek mümkün mü?"* diye onlara sormuş. Böylece hem soruyu gerçek haliyle cevaplamış, hem de ayrıca soruyu soran kişiye de düşünme yolunu açarak, bilgisinin tekrar araştırılmasının lâzım geldiğini –nezaketle- ifâde etmiştir. Bu hususların hepsi birer ilm-î fetihlerdir.

Aşağıda belirtilen âyet-i kerîme gerçek ma'nâda bâtınen görme ve dirilmenin hakîkâtini ifâde etmektedir.

αƒ□⌠′© ′⌠□⇔ β□™⁄⇐□∪□υ□⎣ ′⎪ β□™⁄⎝□⎝⁄ψ□β□∉ β
ƒν⁄⎝□⇓ □⎛β□·⁄∑□⇓□⎣□α □ΘΡΡ□
Υ□β□≤™⇔α ⌠Υ∉ ♥⌠Υ2 ⌠♥∋⁄◊□⎨

185

En’âm-6/122- **(Evemen kâne meyten fe ahyeynahu ve cealnâ lehü nûran yemşi bihi finnâsi.)**

"Bir kimse ki ölü iken dirilttiğimiz ve ona bir nûr verdiğimiğiz, onunla insanlar arasında yürüyor."

Âyet-i Kerîmedeki ifâde çok açıktır. *"Bir kimse ki;"* dendiğinde, o kimsenin varlığı kabul edilmiş olur. Ancak bu kimsenin âyet-i kerîme’nin ifâdesi ile bâtınen **"ölü"** bir kimse olduğu açık olarak anlaşılmaktadır.

(O na bir nûr verdik) bölümü ise o kimsenin nûr-ı ilâhiyye ile yeniden bâtınen diriltildiği ve ayrı bir görüş verildiği anlaşılmaktadır. Bu da bir eğitim işidir. İşte bu nûr ile *"insanlar arasında yürümektedir."* Bu ifâde tahsistir yani özel bir hal ifâde edilmektedir. Yeni bir yaşam ve bu yaşamanın gereği olan yeni bir bâtınî görüşü bildirmektedir. Görüş iki türlüdür. Birisi sadece baş gözü ile olan diğeri ise Bâtın gözü ile olan görüştür.

(1) Baş gözü sadece **"ışık"** ile görünen eşyanın sûretini, zâhiri beş duyu ile şartlanmış olarak taraflı algılayarak bakan fakat aslını göremeyen bakıştır.

(2) Hem baş gözü hem de bâtın gözü ile olan bakıştır. Bu bakış ise Nûr-ı İlâhi ile olur. **"Nûr"** ise kendi gözükmediği halde eşyayı içinden hakîkât-i itibariyle gösterendir. Hal böyle olunca, bu kimseler eşyayı zâhiren **"ışık"** bâtınen de **"nûr"** ile görürler. Gözü açık olanlara zâten bu âlem baştan sona **"nûr"** dan ibarettir.

Çünkü,

6ϒ□⁄□□⎫α□⎣ ϒπα□⎧♦◊□≤□⇔α ′□⎧′© ′⎡ ♦≤⇐⇔□α □ΣΥ□

Nûr-24/35- **(Allahu nûrussemâvati velard)** dır.

"Allah Teâlâ, göklerin ve yerin nûrudur."

İşte bu anlayış ile bakış, âlemi gerçek yönüyle seziş ve görüştür ki; Gördüğü Hakk'tan başka bir şey değildir. Kişi âlemin herhangi bir tarafında Hakk'tan başka bir şey görüyorsa, o görüşün sahibinin idrâki zâhiren değil, ama bâtınen şirk anlayışındadır. İşte bundan kurtulmak bir "feth" işidir. İdrakimizdeki şirkli alanları hayal ve vehmimizden temizlemek, o yerlerin yeniden "fethi" demektir ki, ancak ehlinden güzel bir eğitim almakla mümkün olabilecektir.

İşte bu hakîkâtleri ilk def'a idrâk eden Hz. Peygamber (s.a.v.) efendimize Cenâb-ı Hakk bu âlem ve fethinin hakîkâtlerini açık olarak göstermiştir.

′⎡□≤©ϒα 6⁄〈′¬□™⁄⎝□2□⎣ ⎧♥™⁄⎝□2 αƒ□⎩♥⎝□(ϒ⎡♦
≤⇐⇔βϒ2 ⎧♦1□·⁄3′© □Ψς□
□□αƒ□⎩♥□□2 αƒ□⎩♥φ□□ ♥⎢ ϒ□β□φϒ∪ϒ2 □⎛β□·

İsrâ-17/96- **(Kul kefâ billâhi şehîden beynî ve beynekum, innehu kâne bi ıbâdihî habîren basîrâ.)**

"De ki: "Benimle sizin aranızda, Allah şahit olarak yeter." Muhakkak ki O, kullarından haberdar olandır, görendir."

Sizlerin ve benim hangi isimlerin tesiri altında olduğumuza, şahid olarak Allah yeter. Çünkü o isimlerin sahibi de Allah'dır. Kullanma tercihini bizlere bırakmıştır. Kullarından haberdardır çünkü onların varlığında mevcuttur. "İnne rabbeke ehate binnâsi"(17/60) (Rabbin şüphesiz insanları kuşatmıştır.) Böyle olunca onların her şeyinden haberdardır.

′≤〈′≤□⇔α ′⊃□◊⁄□□⎨ ⎫□⎣ 9ϒ ⎧⁄ψ□⎡⁄⇔βϒ2⁄〈′·′□ϒ□⁄©
′α ←β□◊□≤©ϒα⁄3′© □ΤΥ□
□□□⎛⎣′□□□⁄™′⎨ β□⇓ α□□ϒα □⎠ ←β□∩′≤□⇔α

Enbiyâ-21/45- **(Kul innemâ unzirukum bil vahyi ve lâ yesmeus summud duâe izâ mâ yunzerûne.)**

"De ki: "Ben, sizi sadece vahiy ile uyarıyorum." Ve sağırlar, uyarıldıkları zaman (uyarıldıkları) şeye daveti işitmezler."

Kendilerinden ve Hakk'tan habersizlikleri ile kapılarını kapattıkları için Vahy ile uyarsan da işitmezler.

□□□∑⌊♥◊□⇔β□∪⁄⇐ϒ⇔ ƒ∫□◊⁄ψ□□ ⌉ϒα □∨β□™⁄⇐
□□⁄□□α ←β□⇓□⌊ □ΘΠΩ□

Enbiyâ-21/107- **(Ve mâ erselnâke illâ rahmeten lil âlemîn.)**

"Seni biz, ancak âlemlere rahmet olarak gönderdik."

Yukarıda bu âyet-i kerîme'den bahsedilmiş idi.

∞□⌠ ♥□□©⁄⌊′¬□⇔ β↓□©□α ←β□◊□≤©ϒα ′□β□≤
™⇔α β□⌊′≤⌠□α ←β□⌠ ⁄3′© □ΤΨ□
□□7∞∑⌊♥φ′⇓

Hacc-22/49- **(Kul yâ eyyuhen'nâsu innemâ ene lekum nezîrun mubîn.)**

De ki: "Ey insanlar, sizin için ben sadece bir uyarıc yım!"

İlâhî hakikatlerin en geniş ma'nâda zuhur mahalli olan Hakikat-i Muhammediyyenin de nokta zuhur mahalli olan Hazret-i Muhammed (s.a.v.) Efendimiz, uygun birer vücûd

sahibi olan bizlere kendinde bulunan bütün hakikatleri (insanlık âlemine) bildirmiştir. Veda haccında da, orada bulu-

188

nanlardan, kendisine şahit olmalarını istemiş, onlar da şahit olduklarında, bu sefer "Şahid ol ya rabb" diye rabb'ına seslenmiştir. Bütün bunları insanlık âleminin başına gelecek olan her türlü hali belirtmek, onları bütün çalışmaları ve rahmeti ile uyarmak için yapmıştır.

←⎫ϒα ♣≤⌠ϒϕ□© ⎫□⎣ ♣4⌠′□□□⁄∑ϒ⇓ □∧ϒ⇐⁄ϕ□©⁄ ∑ϒ⇓ β□™⁄⇐□□⁄□□α ←β□⇓□⎣ □ϒΡ□
′⌈♦≤⇐⇔α ′□□□⁄™□⎩□∉ 7♥⌈ϒν□≤⎩ϒ™⁄⇓′α ⌠←♥∉
′⎛β□ℵ⁄⎩,□≤∋⇔α ⌠□™⁄⇔□α ←⌠♦≤™□◊□µ α□□ϒ
α
′⌈♦≤⇐⇔α□⎣ 6♥⌈ϒµβ□⎨ ♦α ′⌈♦≤⇐⇔α ′〈ϒ¬⁄ζ′⎨ □
≤〈′θ ′⎛β□ℵ⁄⎩,□≤∋⇔α ⌠ϒ™⁄⇐′⎨ β□⇓
□□=∞〈⎩♥¬□ψ ∞〈⎩♥⇐□∩

Hacc-22/52- **(Ve mâ erselnâ min kablike min resûlin ve lâ nebiyyin illâ izâ temennâ elkaş şeytânu fî umniyyetihî, fe yensehullâhu mâ yulkış şeytânu summe yuhkimullâhu âyâtihî, vallâhu alîmun hakîm.)**

"Senden önce gönderdiğimiz (hiç)bir resûl ve nebî yoktur ki; (bir şey) temenni ettiği zaman şeytan, onun temenni ettiği şeye, birşey karıştırmamış olsun. Fakat Allah, şeytanın karıştırdığı şeyi giderir. Sonra Allah, âyetlerini muhkem kılar (sağlamlaştırır). Ve Allah, Alîm'dir, Hakîm'dir."

Bu âyet-i kerîme de belirtildiği üzere peygamberlere dahi gelen şeye vesvese karıştığına göre diğer insanlar o vesvesenin tam içindedirler demektir. Kişi nefsi emmâresini, levvâmesini, mülhimesini idrâk etmedikçe, yani bu mertebeler itibarıyla, onu tanımadıkça gelen şeyin

ilham mı, vehim mi olduğunu, yani ilâhî kaynaklı mı, yoksa cinni kaynaklı mı, olduğunu ayırması mümkün değildir.

′⌠⌠′¬□µ □∝⁄©□β□∉□α 6′⌈⌠ ♦⌠□⌡ ′⌈□⌊♦⇔ϒα □□□□
□≤µα ϒΣ□⇓ □∝⌠ □α□□□α □ΤΣ□
□□=5⌊♥·□⌊ ϒ⌈⁄⌊□⇐□∩

189

Furkân-25/43- **(E raeyte menittehaze ilâhehu hevâh, e fe ente tekûnu aleyhi vekîlâ.)**

"Hevasını ilâh edinen kişiyi gördün mü? Yoksa sen mi ona vekil olacaksın?"

"Gördün mü" ifadesi ile bu âlemde, idrakle görülecek şeylerin olduğu, bizlere hatırlatılmaktadır. Burada ki husus çok mânidardır Kişilerden rab'larını ilâh edinmesi gerekirken, nefislerine uyup hevasına uyanların olabileceğini ifade ederek, bu halde yaşayan o kimseyi "gördünmü" kelimesi ile, uyarmakta, geçmişte yaşanan bir olayı ifade ederken, aslında yaşanan hali bize belirtmektedir. O kendine, hevasını vekil ettiğinden, seni kendine vekil kılmamıştır. *"O halde ona sen mi vekil olacaksın,"* ifadesi ile risalet mertebesinin kendine vekil olamaycağını, bu yüzden Hakk'ın da ona vekil olamayacağını bildirmektedir. Çünkü Hakk'ın vekilliği peygamberinin vekilliğine bağlıdır. Bu durumdan Rabb'ımıza sığınırız.

□□ϒΣ⌊♥ϕ′◊⁄⇔α ϒ≤∏□ζ⁄⇔α ⌠□⇐□∩ □∧□≤©ϒα 6
ϒ⌈♦≤⇐⇔α ⌠□⇐□∩⁄3□≤·□⌠□ν□∉ □ΩΨ□

Neml-27/79- **(Fe tevekkel alâllâhi, inneke alel hakkıl mubîn.)**

"Öyleyse sen, Allah'a tevekkül et. Muhakkak ki sen, apaçık hak üzeresin."

Allah'ın (c.c.) "Vekil" ismine yönel ve kendini ona teslim et, O senin vekilin olsun, vekili Hakk olan kimse, zâten Hakk üzeredir.

□⌡←β□∩′≤□⇔α □≤〈′≤□⇔α ′⊃ϒ◊⁄□′µ⌉□⌊ ⌠♦µ⁄⌠□
◊⁄⇔α ′⊃ϒ◊⁄□′µ⌉ □∧□≤©ϒα □ΞΠ□
□□□∑⌠ ♥□ϒ2⁄□′⇓ α⁄⌠□≤⇔□⌊ α□□ϒα

190

Neml-27/80- **(İnneke lâ tusmiul mevtâ ve lâ tusmius summed duâe izâ vellev mudbirîn.)**

"Muhakkak ki sen, ölülere işittiremezsin ve arkasını dönüp kaçan sağırlara da işittiremezsin."

Ölü iki türlüdür, biri yaşayan fakat Hakk'tan ve kendinden haberi olmadan yaşayan ölü kimseler. Diğeri ise dünyadan ayrılmış olan ölülerdir. Bir de bu âlemde hem fiziken hemde Hakk'ın bâtınî Hay ismi ile zâhir bâtın yaşayan gönül ehli Âriflerdir.

Burada bahsedilen yaşayan ölülere işittiremezsin'dir. Çünkü kendi kimliklerini oluşturamamışlardır ve kendileri gerçeğe göre ölü hükmündedirler. Ölü olan ise gerçek olanı işitmez duymaz. Onlara uyanın, dirilin dendiği zaman bulundukları ölü hali üzere, yaşamak hevalarına uygun geldiğinden, aynı zamanda Hakk'a karşı sağırdırlar. Sağır olan da zâten duymaz işitmez, Bunlarla uğraşmak beyhude olur, Canlı ve diri olan sözlerini onlara işittiremezsin.

←′⌈′υα□⌊⁄□□α□⌊⁄〈ϒ⌊ϒ□′1⁄©□α⁄∑ϒ⇓ □∑⌊♥™ϒ⇓⁄♠
⌠′◊⁄⇔βϒ2 ⌠♦⇔⁄⌊□α ′≤⌠ϒφ□≤™⇔□α □ς□
□……………..6⁄〈′⌊′µβ□⌊□≤⇓′α

Ahzâb-33/6- **(En nebiyyu evlâ bil mu'minîne min enfusihim ve ezvâcuhu ummehâtuhum,)**

"Nebî, mü'minler için kendi nefslerinden daha evlâdır. Ve O'nun zevceleri, onların anneleridir."

Çünkü kişinin kendi anne ve babası fizik bedeninin meydana gelmesine sebep olmuştur, Hazreti Rasûlullah (s.a.v) ise onun rûh babasıdır yani rûhaniyetinin, ebedi hayatının doğmasına sebep olmuştur. Fizik anne babası onun dünyâdaki yaşadığı sürenin oluşumunu sağlamaktadır. Ancak Hazreti Rasûlullah (s.a.v)'ın verdiği ilim ve bilgi ile ebedi hayatının doğuşu meydana gelmektedir. Bu ne

191

denle nefsâni olan dünyâ yaşamından ve o yaşamı meydana getirenden rûhanî ve ebedî yaşamı meydana getireni daha çok sevmek gerekmektedir ki, akıl dahi bunu gösterir.

□4⌠′□□□∕∑ϒ¬♦⇔□⌊∕〈′¬ϒ⇔β□υϒ□∕∑ϒ⇓ ♣□□ψ□
α ←β□2□α ∞□□≤◊□ζ′⇓ □⌠β□· β□⇓ □ΤΠ□
□□β;ƒ◊⌊♥⇐□∩ ♣⌡∕⌠□(ϒ≤3′¬ϒ2 ′⌈ ♦≤⇐⇔α □⌠β□
·□⌊ 6□∑♥≤⌊ϒφ□≤™⇔α □〈□μβ□□□⌊ ϒ⌈ ♦≤⇐⇔α

Ahzâb-33/40- **(Mâ kâne Muhammedun ebâ ehadin min ricâlikum ve lâkin resûlallâhi ve hâtemen nebiyyin ve kânallâhu bi kulli şey'in alîmâ.)**

"Muhammed (a.s), sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası olmamıştır (değildir). Fakat Allah'ın Resûl'ü ve Nebîler'in hatemi'dir (Sonuncusu). Allah, herşeyi en iyi bilendir."

Efendimiz hakkında belirtilen bu Âyet-i Kerîme bir bakıma, Cenâb-ı Hakk'ın kendisi hakkında belirtilen İhlâs Sûresi hükmündedir. Ve kudsî bir seçilmişliğin ifadesidir.

NOT= Bu hususta (6 Peygamber 5 Îsâ (a.s.) kitabından faydalı olur düşüncesiyle, konuyla ilgili kısa bir bölüm aktaralım

----

α□□ϒα 6′⎡□©β□ζ⁄φ′□ =♣□□⇔□⎣⁄∑ϒ⇓ □□ϒ□□≤ν□ ⎨⁄⎛□α ϒ⎡ ♦≤⇐ϒ⇔ □⎛β□·β□⇓ □ΣΥ□

□□6′⎛⎡′¬□⎣□∉⁄∑′· ′⎡□⇔ ′4⎡′™□⎨ β□◊□≤©ϒβ□∉ αƒ□⁄⇓□α ⎧←♦□□©

(19/Meryem-35) **"Mâ kâne lillâhi en yettehıze min veledin subhânehu, izâ kadâ emren fe innemâ yekûlu lehu kun fe yekûnu."**

"Allah'ın bir (erkek) çocuk edinmesi olamaz. O, Sübhan'dır. Bir işin olmasına karar verdiği zaman, o

192

takdirde sâdece ona "Ol!" der ve o, hemen olur."

İşte bu âyet-i kerîme'de belirtildiği üzere nasıl ki, Cenâb-ı Hakk (c.c.)'ın bir çocuğu olmaz ise (Ahzâb, 33/40)

Âyet-i kerîmesinde "**Mâ kâne Muhammedun ebâ ehadin min ricâlikum"** yâni **"***Muhammed (s.a.v.) sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası olmamıştır."* ifâdesiyle belirtildiği üzere Hakîkât-i Muhammedîyye'nin de bu şekilde sûbuti olarak bir çocuğu olmaz.

Çünkü, Hakikat-i Muhammediyye "Rûhu-l A'zam"ın zuhuru, Hakikat-i İseviyye ise "Rûhu-l Kûds'ün zuhurudur. "Rûhu-l A'zam" ise (ebu'l ervah-rûhların babası)dır. Bu yüzden Onun oğlu olmaz.

Cenâb-ı Hakk (c.c.) âlemleri zuhura getirmeyi düşünüp programını yaptığında bu oluşum, *"Hakîkât-i Muhammedîyye"* ismini aldı. Bu şekilde bir mertebede olup o genişlikte bir ihâtaya sâhip olan bir varlığın *"çocuğu olması"* diye bir kavram olmaz. *"Hakîkât-i Muhammedîyye"* zuhur ettikçe, en son nokta zuhuru olarak Hz. Muhammed (s.a.v.)

olarak dünyâda açığa çıktıktan sonra ancak onun fiziki çocuğu olur.

Manevi babalık ise İbrâhîm (a.s.) mertebesinde başlamaktadır. İbrâhim (a.s.) halkın babasıdır.

Hz.Rasûlullah (s.a.v.) Hz.Âlî (r.a.) hakkında (**Ebu't Türâb**) lâkabını kullanmıştır ki, gerçekten kendisi (toprak babası'dır) çünkü: (Ebu'l ervah) dan, yâni (Rûhların babası) olan Hz. Rasûlüllah'dan aldığı emânet-i ilâhîyyeyi, zâhirleri topraktan halkedilmiş zuhurlara naklederek, asıllarına ulaştırmak üzere Nefes-i Rahmânîyyeyi, onlara üflemesi neticesinde, topraktan (Rûh ve nûr) kemâlâtı ortaya getirerek onların hem, Rûh'ul Kûds' leri hem de (toprak'ları)nın (baba) ları olmuş ve bu dünyâdan ayrıldıktan sonra da bu halini devam ettirmiştir. Halen de devam etmektedir. Bu hakîkâtin olacağını keşfeden Hz. Rasûlullah (s.a.v.) daha baştan ona *(Ebu't Türab)* demiş ve *(Kerremellahu veche)* diye de lâkablandırılmıştır ki, her yönden kerem sâhibi ve Allah'

193

ın ona yüce ikramlarının olmasıdır. İkram'ın en büyüğü ise kendi hakîkâtinin, kişinin kendine ikrâm ve ihsân edilmesidir.

Ol! Emrinden sonra kendisinde o kâbiliyyet olan şey hemen olur. Çünkü o kâbiliyyet olmasa Ol! Emri verilmez. Eğer verilmiş olsa o mahall'e haksızlık olur. Örneğin Tıp doktoruna *"Mahkemeye gir avukatlık yap"* şeklinde bir hükümde bulunmak ona haksızlık olur.

□□←□♦⌠ □Θ□

Yâsîn-36/1- **(Yâ sîn.)**

"Yâ, Sîn."

Yeri gelmişken faydalı 0lur düşüncesiyle (49/36 Yâ-sîn Sûresi) isimli kitabımızdan üç âyet-i kerîme'nin iş'âri yorumunu ilâve edelim.

Efendimiz (s.a.v), "Yâsîn Kûr'an'ın kalbidir" demişlerdir. Ayrıca "Yâsin-i Şerifi ölülerinize okuyun" diyerek tavsiyede bulunmuşlardır. Yâni yaşayan beden kabrimizde bulunan ölülerimize okumamız istenmektedir. Zâhir olarak şeriat mertebesi îtibarıyla ölmüş ve toprak altına gömülmüş olanlara okunması istenmektedir. Hakîkat mertebesi îtibarıyla ise, kendi yaşayan bedenimizdeki ölülerimize okunması söylenmektedir.

Demek ki, Yâsîn-i Şerif'te öyle bir nûr vardır ki, ölüleri diriltmektedir.

Efendimizin (s.a.v) Kûr'ân'da belirtilen isimlerinden biri de **Yâsîn**'dir.

Ayrıca "**Yâ-sîn"** bu Sûre-i Şerîf'in başındaki "Huruf-ı Mukatta" dır.

194

□□←□♦⟨ □Θ□

(36/1) **Yâsîn.**

(←□♦⟨) (Yâ-sîn:) (Yâ) harfi, nidâ, yâni seslenme harfidir, (Sin) ise isimdir. Bu durumda (Sin) e bağlandığı için (Yâ) bir değer kazanmış olmaktadır. Meselâ "ya taş" dediğimizde "ya" harfi taş kadar değerlenmektedir, ancak "ya padişah" dersek bu sefer padişah değeriyle değerlenmektedir. "Yâ" harfi nidâsı, burada Hazreti Resûlullah ile değer kazanmaktadır. "Şeref-i mekân bi'l mekîn" deyimi vardır, işte o mekân yâni "Yâ" Hazreti Resûlullah'ın başlangıç mekânı, habercisi, öncüsü gibidir ve bu nedenle değerlidir.

Kûr'ân-ı Kerîm'in harflerinin (Arapça alfabe'de) genelde üstlerinde noktalar vardır. Bunlardan sadece **(λ) (be)** harfinin altında bir noktası vardır. Ayrıca **(0)** (ye) harfinin

"büyük harf" olan aslında, altında nokta yok ise de (ye) harfi yazıya girdiğinde kendisinin belirlenmesi için küçük bir saha verilmekte ve altına iki nokta konmaktadır.

(0) (ye) harfinin hakikati, "Mertebe-i Yakîyn" hakikatinin işaretidir. Bu mertebe hakkında,

"El yakıynü hüvel Hakk" denmiştir.

Yani *"yakıyn, bütün mertebeleri itibariyle Hakk'ın ta kendisidir,"* denmiştir.

Ancak bu "yakıyn" Türkçe de kullandığımız "yakın-kurb" anlamında değildir. İkisi çok ayrıdır.

"Yakın" olan "kurb" asılda iki ayrı varlığın birbirine yaklaşmaya çalışmasıdır.

"Yakıyn" ise bu iki varlığın aslında hiç bir vakit ayrı olmadığı iki varlığın hakikat-i itibariyle aslında tek bir şey olduğunun anlaşılması ve yaşanmasıdır. Gerçek tevhid'in hakikatidir.

195

Zat-ı Mutlak; **(0)** (ye) harfinin alt noktasız zuhur etmemiş halinde batının da kendi kendine kendi yakıynliğinde iken, Zat-ı Mukayyet olarak zuhura çıkmayı murad etmesi ve Zâtının bir nişanesi ve bağlantısı olması için altına-zeminine-dayanağına, iki nokta ilâve ederek bu noktalar üzerine zuhurdaki tekliğini *"Ene ve ente"* ikiliği üzere zuhura çıkarmasıdır. Bunların toplamı da "Huu" "O" dur, "O" ise Zâtından başka bir şey değildir. İşte *"Elyakıynü hüvel Hakk"* budur. Alttaki noktanın biri varlığın "kadîm-ezelî" diğeri ise "hadîs-zuhur" hallerinin temsilcisidir. Altta olmaları bu mertebeleri yüklenmiş olmalarıdır.

(0) "Yâ" dendiği zaman aslında bütün bu hakikatlerin söylenmiş olduğunu bilmemiz gerekiyor, İrfan ehli işte bu anlayışta **"Yâ"** diyerek bu "Sûre" -Sûret-i İlâhiyye- yi okumaya başlarlar. Ehli gaflet ise bilinen gaflet hali ile ikilik üzere kurbiyyet, yaklaşmaya dönük bir anlayış ile okumalarına başlarlar.

(0) (ye) harfi alfabe sırasında en sondadır, ondan evvel olan *"lâmelif"* i saymazsak, (zâten o "elif ve lâm" olarak sıradadır) o zaman "ye" harfi (28) inci olmaktadır. Bu ise, Kûr'ân-ı Kerîm adı geçen (28) inci peygamber olan peygamberimizi işaret etmektedir.

(0) (ye) harfi, diğer harfler gibi, harf cemâat ailesinin başbuğu olan "Elif" in, kendi hakikati üzere kendine dönüş, sırâtının-yolunun çizelgesini kıvrılarak yol güzergâhı olarak işaretlemiştir. Bu da *"Elif"* in (ye) de ki, rahmetidir. Böylece başta tek iken zuhurda *"noktalar-kimlikler"* olarak iki olan tek'in yeniden aynı yol-mertebelerden geçerek aslına *"bir"* e dönebilmesi için *"yakîn"* hükmüne bir rahmettir.

Kûr'ân-ı Kerîm Âyetleri asıl olarak dört kanaldan, çoğul olarak bütün kanallardan hitâp etmektedir. Bu asıl dört kanal ef'âl, esmâ, sıfât ve zât mertebesi kanallarıdır.

Bu Âyeti kerîme de doğrudan doğruya Cenâb-ı Hakk (c.c.)'ın Efendimiz (s.a.v.) e olan hitâbıdır, aracı yoktur ve

196

zâtî olan ayetlerdendir. Âyeti kerîmelerin hangi kanaldan geldiğini idrâk eder isek, o Âyet-i Kerîme'yi daha sağlıklı değerlendirebiliriz.

Evvelâ Efendimiz (s.a.v.)'in şahsına olan bu hitâp okuyan kişilerin her birerlerine bizâtihi olmaktadır. Cenâb-ı Hakk (c.c.) o kişiye **"Ey insan"** diye hitâp etmektedir. Bu hitâpta Efendimiz (s.a.v.) hakkında bahsedilen insan, İnsân-ı Kâmil'dir. Diğer okuyanlara âit olan hitâp ise okuyan kişi hangi mertebede ise o mertebenin *"Ey Sîn'i"* diyerek olmaktadır.

Kûr'ân-ı Kerîm okur iken bizler zannediyoruz ki, biz okuyoruz, oysa Kûr'ân-ı Kerîm bize okunuyor çünkü okuyanın biz olması için kurguyu bizim yapmamız ve bize âit olması gerekir. Kûr'ân-ı Kerîm İlâhî tertip ile tertip edilmiştir ve biz baktığımızda harflerin şekillerini görüyoruz ve bu harfleri birleştirerek kelimeye çeviriyoruz işte bize bu şekilde yansıdığı için insan bu âlemde Hakk'ın en büyük aynasıdır. Bu şekilleri diğer canlılar da görür fakat yansıtma kabiliyetleri olmadığından ayna olamazlar. Bizler ayna olarak

kendimizi ne kadar temizlemiş isek ve irfaniyet olarak aynamızı ne kadar parlatmış isek Kûr'ân-ı Kerîm'in bizde açılıp genişlemesi, parlaması, muhabbetlenmesi o derece artmış olur. Efendimiz (s.a.v)'in bize ulaştırdığı gibi "Kûr'ân ve insan bir bâtında doğan ikiz kardeştir".

(□) "Sin" harfinin yazılışta üç adet kucağı vardır ve bunların herbiri insanın mânâ âleminde yaptığı her bir seferi göstermektedir. Bu nedenle asıl olan Arapça harflerin ifâde ettiği mânâları bilmektir.

Birinci sefer, Hakk'tan halka iniştir. Yâni herbirerlerimizin Hakk tarafından Onsekizbin âlemi aşarak dünyâya Âdem sûretiyle gelmesidir ki zarûri olan seyirdir.

İkinci sefer, yeryüzüne indikten sonra âdemîyyet hakîkatlerini idrâk ederek geldiği yoldan tekrar Hakîkat-i Muhammedîyye'ye yâni fenâfillah'a ulaşmaktır. Dışarıdan tanınmayacak şekilde İlâhî cezbe ile burada kalınabilir.

Üçüncü sefer, İkinci seferde kalınmayıp Cenâb-ı

197

Hakk (c.c.)'ın kendisini görevli olarak oradan alarak, İnsân-ı Kâmil olarak bütün âlemi kucaklatmasıdır ki, işte gerçek (Sin) budur, diğerleri sûreta (Sîn) dir. Bu kucaklama özleri îtibarıyla insanlar arasında hiçbir ayırım yapmadan olan kucaklamadır İnsanların fiilleri îtibarıyla olan durum ise ayrı bir konudur ki, üzerinde çok durulması gerekir. Bütün insanlarda olan öz kendi özü olan Hakikat-i İlâhîyyeden başka bir şey değildir.

İşte Cenâb-ı Hakk (c.c.) bu oluşum içerisinde abdesti alarak bütün iyi niyeti ve sâfiyeti ile Kûr'ân-ı Kerîm açmış ve okumaya gayretli olan kişiye bu şekilde hitâp ederek "Ey benim hâbibim şimdi oku!" diyor. "Oku" demekle Cenâb-ı Hakk (c.c.) kendisi okuyor ve "dinle bakalım" diyor. Çünkü bizlerde ilk faaliyete geçmesi gereken kulaktır ve burada artık eğitilip kemâle ermiş olan kulağa hitâp edilmektedir. Kulaktan bu hitâp ile göze daha sonra gözden gönle hitâp olmaktadır, işte bu kalpler gerçek mânâda mutmain olan kalplerdir ve Cenâb-ı Hakk (c.c.) bu kalplere **"İrciî ilâ rabbiki"** (89/28) hitâbını yapmaktadır.

Bu mertebeye gelen kişi gerçek Rabbına yönelebilmektedir. Daha önceki mertebelerde kendini Rabbına dönmüş zanneden kimseler bu mertebeye gelince işte Rab olarak bir başka yerlere döndüklerini anlıyorlar ki, îkaz bu nedenle gelmektedir. Bir anlamda daha önce yapılan ibâdetler gaflet ile olsa dahi onlarda mâzursun demektir fakat bundan sonra bu mâzuriyet kalkmıştır. Bizler de terbiye ettiklerimize deriz ya bâzen "Hadi bu sefer yaptın ama bundan sonra senden bu beklenmez, dikkât et!" hitâbı gibi.

İşte bu mertebedeki **(□) "Sin"** Mertebe-i Muhammediyye hakikatindeki (Kâmil İnsân) dır. Yukarıda bahsedildiği şekilde O na **(□♦⎨)** **(Yâ-sîn:)** diye Hakk kendinden kendine hitabetmektedir. İrfan ehli bu hitabı her mertebeden değerlendirir, ehl-i nakıs ise kendi bulunduğu ikilik üzere sevap kasdıyle okumuş olduğu mertebeden okur. Her iki tür okuyuş da makbuldur. Ancak biri gaibde olan Hakk'a diğeri ise hâzırda olan Hakk'a hazır olarak

198

okumuş olur. **(Yâ-sîn:)** okumaktan gaye budur. İşte bu okuyuş **"ölü kalpleri diriltir"** diğeri ise sevap kazandırır. Tabii ki bu da çok güzeldir.

□□=ϒ〈⌊♥¬□ζ⁄⇔α ϒ⎛♦α⁄□′™⁄⇔α□⌊ □Ρ□

36/YÂSÎN-2: (Vel kur'ânil hakîm.)

"Hakîm (hüküm ve hikmet sahibi) Kur'ân'a andolsun."

Burada (vav) harfi âtıf oldu, bir şey belirtti ve kasem oldu yâni önceki Âyet-i Kerîme' ile birleşerek, Cenâb-ı Hakk (c.c.) Yâsîn ve Kûr'ân eş değerdir demek istedi

Cenâb-ı Hakk (c.c.) burada **(Yâ-sîn:)** olarak ifâde ettiği bu insan Kûr'ân-ı Nâtık yâni İnsân-ı Kâmil hükmüyle *"konuşan Kûr'ân"* oldu ve Kûr'ân-ı Kerîm ile kardeş oldu ve *"Kûr'ân ve insan bir batında doğan ikiz kardeştir"* hükmü faaliyete geçmiş oldu.

Demek ki insan Cenâb-ı Hakk (c.c.)'ın kendisine muazzam şeyler lütfettiği, zâtî tecellilerini verdiği Kûr'ân olarak elimizde bulunan bu mushaf-ı şerif'in diğer bir şekilde açılımını meydana getirdiğinden Kûr'ân'da en büyük hizmeti yapan oldu. Kûr'ân'ın en büyük hizmetkârı insandır.

İşte *"İnsân-ı Kâmil esâs Kûr'ân'nın hammalıdır"* yâni zâtî taşıyıcısıdır. Hâfızlar Kûr'ân-ı Kerîm'in lâfzını ezberinde tutup taşırlar ancak lâfzın içinde mevcût olan nûrunu, rûhunu, feyzini bilemezler, bilmeleri için irfaniyetleri olması gerekir. İşte irfaniyeti olan kimse lâfzını tam olarak yüklenemez ancak mânâsını tümden yüklendiğinden lâfzını ezberleyerek yüklenmiş olandan daha yüksek bir halde olur. Bu nedenle mânâsını taşıyanın yükü çok daha fazladır. Ezbere olarak hepsini bilmese dahi okuduğunda bütün mânâlara nüfûz edebildiği için taşıyıcılığı çok büyüktür. Uluhîyyet mertebesinin zuhura çıkmasını sağlayan mahâldir.

199

İşte o Kûr'ân öyle bir Kûr'ân'ki "hakîm" yâni hikmetlerle doludur. Herşeyin hakîkatini getiren, bütün gizli ve açık olanları getirendir.

"Kime hikmet verilmiş ise ona çok büyük hayır verilmiştir" (2/269) denildiği zaman aklımıza zâhiri olarak dünyâdaki hayırlar gelmektedir. Bu da hayırdır ancak esas hayır "Hakîm" isminin zuhuruyla meydana gelen hikmetlerle yapılandır ki, hiç eksilmeyecek olan ebedi hayırdır. Diğerleri eninde sonunda bozulur ve o anda sevabı da biter. Hikmet ise ahirete intîkâl eden en büyük vasıflardır.

□□=□∑⌊♥⇐□□⁄□'◊⁄⇔α □∑ϒ◊□⇔ □∧□≤©ϒα □Σ□

Yâsîn-36/3- **(İnneke leminel murselîn.)**

"Muhakkak ki sen, gerçekten gönderilen resûllerdensin."

Cenâb-ı Hakk (c.c.) tekrar muhatap alarak ve tasdik ederek **"İnneke"** hitâbıyla evvelâ Efendimiz (s.a.v)'in şah-

sında sonra bütün peygamber hazerâtının ve evliya hazerâtının şahıslarında olmak üzere bütün insanlar için kim okursa okusun muhakkak irsâl edecek bir şey vardır, hitâbını yapıyor.

Kişi bütün Kûr'ân-ı Kerîm'i bilmese dahi, içinden neyi biliyorsa onu mutlaka ulaştırması lâzımdır. En küçüğünden en büyüğüne kadar **"İnne<u>ke</u>"** hitâbına muhataptır. **"Sen"** okuyan kişi, bilebildiğin kadar başkalarına ulaştırmaya görevlisin, demektir.

Ancak şunu da belirtmek lazımdır ki bu tebliği, âmirâne olarak değil nezâketle yapmak lâzımdır ki, tepki alınmasın ve İslâmiyet küçük düşürülmesin. En çok şâhit olduğumuz olaylardan biridir, çünkü kişi saf ve temiz haliyle namaz kılmaya ve İslâmiyeti incelemeye başlar, üç ay beş ay sonra çevresine *"Haydi siz de namaza başlayın"* vb. gibi telkinlerde bulunmaya başlar. İşte bu şekilde değil de bu

âyetin hükmü altında nezâketle bu işlerin yapılması gerekmektedir.

İrsâl olunma Allah'ın zâtından ef'âline irsâl olunmadır yâni mânâ âleminden-bâtın âlemden, zâhir âleme-madde âlemine gönderilmedir. İşte bu sahada kimin ne kadar oluşumu var ise o kadar bu gönderilmişlikten sorumludur.

Efendimiz (s.a.v) 'in mübârek şahsında bu sistem zuhura çıkmaktadır ve ondan sonra gelenler ondan nûrunu, rûhunu ve hakîkatlerini alarak onun görevinin elçileri olmaktadırlar. Ayrıca bu elçilik Muhammedîyyet mertebesinin elçiliğidir.

□□6♣〈⌊♥™□ν⁄□′⇓ ♣ℜα□□ϒ□ ⌠♦⇐□∩ □Τ□

Yâsîn-36/4- **(Alâ sırâtın mustekîm.)**

"***Sıratı Mustakîm üzerinde(sin)."***

=ϒ〈⎩♥ψ≤⇔α ϒ⎨ ♥∪⁄⇔α 3⎨ ♥⁄™µ Υ

Yâsîn-36/5- **(Tenzîlel azîzir rahîm.)**

"Azîz ve Rahîm olan Allah tarafından indirilmiştir."

Bu Âyet-i Kerîmeler ve devamı hakkında, özet yorumlar, Kur'ân-ı Kerîm'de yolculuk, (36/49/Yâ-sîn Sûresi) isimli kitabımızda vardır, dileyen oraya da bakabilir.

←β◊≤©α ≤⎧⇔ϒα ⎧←♦ψ⎧′⎨ ⁄〈′¬′⇐⁄ρϒ⇓ ∞
∍2 β↓©α ←β◊≤©ϒα⁄3′© ς
............∞ϒψα⎣ ∞⎡♦⇔ϒα⁄〈′¬′⎝♦⇔ϒα

Fussilet-41/6- **(Kul innemâ ene beşerun mislukum yû-**

201

hâ ileyye ennemâ ilâhukum ilâhun vâhidun) ***De ki: "Ben sadece sizin gibi bir beşerim. Bana sizin ilâhınızın, tek bir ilâh olduğu vahyediliyor."***

Ey habibim ümmetine halinin zâhir yönünü şöyle anlat. Bende sizin gibi yer içer, gezer yatar uyurum ve sizinle aynı şartlara ***"beşer"*** olarak yaşarım, işte bu yüzden insan'a ancak insan ayna olabilir ve en güzel şekilde anlaşma aktarma olur. Sizdeki hayat ve duygular ve nefis'de aynen bendede vardır, bu yüzden halinizi, değerlerinizi ve hissettiklerinizi bende hissederim, benim yapamayacağım şeyleri de size tavsiye etmem. Bütün bunlar sizde de olduğundan, siz beni anlarsınız, ben de sizi en iyi anlarım. İşte bu sebeple "ben de sizin gibi bir beşerim" de.

Daha sonra bâtın yönünün hakikatini "***Bana sizin ilâhınızın, tek bir ilâh olduğu vahyediliyor."*** diyerek bildir. İşte ben, bu vahyedilen ilâhî hakikatleri beşeriyet mertebesine indirerek sizlerin de anlayabileceğiniz kelime terkipleri ile anlatmaya çalışıyorum, de.

Yukarıda bahsedilen Ahzâb-33/40- **(Mâ kâne muhammedun ebâ ehadin min ricâlikum,)**

Fussilet-41/6 **(yûhâ ileyye)** ye dayanmaktadır. Yukarıda özetle izahı yapılmaya çalışıldı.

⁄⊃ϒϕ□≤ν□µ ⎞□⎣ 7□π⁄□ϒ⇓′α ←β□◊□·⁄〈ϒ™□ν⁄□α□⎣
7′⊇⁄□β□∉ □∧ϒ⇔♦□ϒ⇐□∉ □ΘΥ□
7□□………… 7⁄〈′⏐□⌡←α□⌠⁄⏐□α

ŞÛRÂ-42/15- (Fe li zâlike fed'u vestekım kemâ umirte, ve lâ tettebi' ehvâehum,)

"İşte bunun için, artık sen onları davet et. Ve emrolunduğun gibi istikamet üzere ol. Ve onların heveslerine tâbî olma."

202

Yukarıda bahsedilen Âyeti Kerîme'nin hükmü ile onları hakikatinde olan Hakk'tan aldığın "vahy" hükümler ile davet et ve "***emrolunduğun gibi istikamet üzere ol.*** Yani vahy ile sana bildirdiğim İlâhî hakikatleri beşeriyetine ve gaflete düşerek sendeki ben'i unutma. Onların hevesleri olan nefs-i emmârelerinin hükümlerine tabi olma.

□∑⎝♥™ϒ⇓⁄♠⌠′◊⁄⇔α ϒλ⌠′⇐′© ⌠♥∉ □∫□™⎝♥¬□≤□
⇔α □4□□⁄©□α ⏐←♥□□≤⇔α □⌠′⏐ □Τ□
ϒπα□⌠♦◊□≤□⇔α ′□⌠′™′υ ϒ⌈♦≤⇐ϒ⇔□⎣ 6⁄〈ϒ⎝ϒ©β
□◊⎨♥α □⊃□⇓ βƒ©β□◊⎨♥α α←⎣′□α□□⁄□□⎝ϒ⇔
□□β=ƒ◊⎝♥¬□ψ βƒ◊⎝♥⇐□∩′⌈♦≤⇐⇔α □⎛β□·□⎣ 6
ϒ□⁄□□⎞α□⎣

Fetih-48/4- **(Huvellezî enzele's sekînete fî kulûbil mu'minîne li yezdâdû îmânen mea îmânihim, ve**

lillâhi cunûdus semâvâti vel ard, ve kânallâhu alîmen hakîmâ.)

"Mü'minlerin kalplerine, îmânlarını îmân ile artırsınlar diye sekîneti indiren, O'dur. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Ve Allah; Alîm'dir, Hakîm'dir."

Bu Âyet-i Kerîme'ye biraz dikkatli baktığımızda, sıfat mertebesinden, olan hitaplar görülmektedir, yani muhatap ümmettir, ve burası da ef'âl âlemidir. Sıfat mertebesi ef'âl mertebesinin halini bildirmektedir, bu yüzden ayet-i kerîme ef'âlî'dir.

Bu Âyet-i Kerîme de önemli olan husus, **(sekîne)** kelimesidir.

Elmalılı Hamdi Yazır, tefsirinde **(sekîne)** kelimesini şöyle târif etmektedir:

Sekîne, sükûn bulmak, itminana kavuşmak, telâşlanmamak, kalbin huzura ermesi, yüreğin oturması, gönlün rahata kavuşması, tasalanmaması, anlamlarını içerir.

203

Ayrıca gönlümüzden gelen şöyle bir târif de yapabiliriz. "Sekîne; Allah'ın mü'min kullarının kalplerine (selâm) ismiyle olan tecellisi'dir,"

Bilindiği gibi "sekene" Arabî lisanda mazi fiil olarak (sakin oldu) manâsınadır. İsmi fail'i (sâkin'ün) (sakin olucu) ismi mef'ulü (meskûn'ün) (sakin olunmuş) ismi zaman ve ismi mekân'ı ise (mesken) dir, yani (sâkin olunan "oturulan" yerdir.)

(Hüve) O Huu olan zât ki; kulunun kalbine "Selâm" ismiyle tecelli etti, oturdu, sâkini oldu.

Burada Allah ismi ve mertebesi işaret edilmektedir. O öyle bir Allah ki; (Enzele's sekînete) "sekîne'yi indirdi," yani zâtına bağlı olan "**Selâm"** ismini indirdi. Nereye? (Mü'minlerin kalplerine-içine) "yani mü'minlerin kalpleri Selâm isminin meskeni oldu. Bilindiği gibi "kalp" inkılâb etmek, dönmek, dönme kabiliyyeti olan mahâl demektir.

İşte daha evvelce her türlü şüphe ve tereddüte açık olan ve dönen mü'minlerin kalpleri o andan sonra "**selâm** ismine dönerek, o isme ayna ve mahal-mesken olduktan sonra o ismin tesir ve tecellisine girip, her türlü endişe ve tasadan kurtulmuş oldular.

□∑⌊♥™ϒ⇓⁄♠⌠′◊⁄⇔α ⌠□⇐□∩□⌊ ♥⌈ϒ⇔⌠′□□□ ⌠♦ ⇐□∩ ′⌈□ν□™⌊♥¬□□ ′⌈♦≤⇐⇔α □4□□⁄©□α □≤〈′θ □Ρς□ □□□…………

Tevbe-9/26- **(Summe enzelallâhu sekînetehu alâ resûli-hî ve alel mu'minîne,)**

"Sonra Allah, resûlünün ve mü'minlerin üzerine sekînetini indirdi."

□□α=ƒ□⌠ ♥□□©□⌊ αƒ□ϒ≤∍□φ′⇓□⌊ αƒ□ϒ⌡ β□(□∨β□ ™⁄⇐□□⁄□□α ←β□≤©ϒα □Ξ□

Fetih-48/8- **(İnnâ erselnâke şâhiden ve mubeşşiren ve nezîrâ.)**

204

"Muhakkak ki Biz, seni şahit, müjdeleyen ve uyarıcı olarak gönderdik."

6□⌈♦≤⇐⇔α □⌠⌠′∪ϒ⌠ β□φ′⌠ β□◊□≤©ϒα □∧□©⌠′∪ ϒ⌠ β□φ′⌠ □∑⌠ ♥□□≤⇔α □≤⌠ϒα □ΘΠ□ ⌠♦⇐□∩ ′σ′¬⁄™□⌠ β□◊□≤©ϒβ□∉ □σ□¬□©⁄∑□◊□ ∉ 7⁄〈ϒ⌠⌠ ♥□⁄⌠ □α □√⌠□∉ ϒ⌈♦≤⇐⇔α ′□□⌠ ϒ⌈⌊♥µ⁄♠⌠′⌊,□□□∉ □⌈♦≤⇐⇔α ′⌈⁄⌊□⇐□∩ □□□⌡ β□ ∩ β□◊ϒ2 ⌠♦∉⌊□α⁄∑□⇓□⌊ 7♥⌈ϒ□⁄1□© □□β;ƒ◊⌊♥⊗□∩ αƒ□⁄υ□α

Fetih-48/10- **(İnnellezîne yubâyiûneke innemâ yubâyiûnallâhe, yedullâhi fevka eydîhim, fe men nekese fe innemâ yenkusu alâ nefsihî ve men evfâ bi mâ âhede aleyhullâhe fe se yu’tîhi ecren azîmâ.)**

“Muhakkak ki onlar, sana tâbî oldukları zaman Allah-'a tâbî olurlar. Onların ellerinin üzerinde Allah'ın eli vardır. Bundan sonra kim (ahdini) bozarsa, o takdirde sadece kendi nefsi aleyhine bozar. Ve kim de Allah'a olan ahdlerine vefa ederse o zaman ona en büyük mükâfat verilecektir.”

□∧□©⌠′∪ϒ⌠βφ′⌠⁄□ϒα □∑⌊♥™ϒ⇓⁄♠⌠′◊⁄⇔α ϒ∑□ ∩′⌈♦≤⇐⇔α □⌠ϒ□□□⁄□□™□⇔ □ΘΞ□ □∫□™⌊♥¬□≤□⇔α □4□□⁄©□β□∉⁄〈ϒ⌊ϒ2⌠′⇐′© ⌠♥ ∉ β□⇓ □〈ϒ⇐□∪□∉ ϒ〉□□□ϖ□≤∋⇔α □ο⁄ζ□µ □#□β=ƒφ⌠♥□□© βƒζ⁄ν□∉⁄〈′⌊□2β□θ□α□⌊⁄〈ϒ⌊⁄⌊□⇐ □∩

Fetih-48/18- **(Lekad radiyallâhu anil mu’minîne iz yubâyiûneke tahteş şecereti fe alime mâ fî kulûbihim fe enzeles sekînete aleyhim ve esâbehum fethan karîbâ.)**

“Andolsun ki, o ağacın altında sana tâbî oldukları zaman Allah, mü'minlerden razı oldu. Ve onların kalplerinde olanı biliyordu. Böylece onların üzerine sekînet indirdi. Ve onlara yakın bir fetih nasip etti.”

205

□∑⌠♥□□≤⇔α ′⌈□υ□□⁄□□α⁄□ϒα ′⌈♦≤⇐⇔α ′⌉□□□ □□©⁄□□™□∉ ′⌉⌊′□′□⁄™□µ ⌉ϒα □ΤΠ□ ♥⌈ϒφϒψβ□□ϒ⇔ ′4⌠′™□⌠⁄□ϒα ϒ□β□⊂⁄⇔α ⌠ϒ∉ β □◊′⌉⁄□ϒα ϒ∑⁄⌊□™⁄θα□ ⌠ϒ©β□θ α⌊′□□1□·

ϒ⎡⁄⎝□⇐□∩ ′⎡□ν□™⎣♥¬□□ ′⎡♦≤⇐⇔α □4□□⁄©□β□
∉ β7□™□∪□⇓ □⎡♦≤⇐⇔α □≤⎛ϒα⁄⎛□□⁄ζ□μ⎞

□□………. β□⎢⁄⎝□□□μ⁄⎨□⇔ ♣□⎛′™′ϖϒ2 ′⎢ □□□≤⎨ □α□
⎣

Tevbe-9/40- **(İlla tensurûhu fe kad nasarahullâhu iz ahrecehullezîne keferû sâniyesneyni iz humâ fîl gâri iz yekûlu li sâhibihî lâ tahzen innallâhe meanâ, fe enzelallâhu sekînetehu aleyhi ve eyyedehu bicunûdin lem terevhâ,)**

"O'na sizin yardım etmeniz dışında (etmediğinizde) o zaman Allah, O'na (Resûl'e) yardım etmişti. Kâfir olanlar, O'nu (Mekke'den) çıkardığı zaman ikinin ikincisi idi. İkisi mağarada iken arkadaşına şöyle demişti: "Mahzun olma! Muhakkak ki; Allah, bizimle beraber." O zaman Allah, O'nun üzerine sekînetini indirdi.Ve O'nu göremediğiniz bir ordu ile destekledi,"

Hz. Peygamber de oradan ayrılıp Hz. Ebû Bekir'in evine geldi. Beraberce Mekke'yi terkedip Sevr dağına doğru yola koyuldular. Sonunda Sevr mağarasına ulaştılar. İlkin Hz. Ebu Bekir, zararlı hayvan olup olmadığını araştırmak ve içerisini temizlemek için mağaraya girdi.

Mağarada, ***(ikinin ikincisi idi. İkisi mağarada iken arkadaşına şöyle demişti: "Mahzun olma! Muhakkak ki; Allah, bizimle beraber.")***

(İkinin ikincisi) ile, bir bakıma, genel yorum olarak peygamber Efendimiz kastediliyor ise de, İş'âri ma'nâda, aslında "ikinin birincisidir" Ancak mevzuya hakikati itibariy-

206

le baktığımız zaman, "ikinin ikincisi" peygamber efendimizin *"Ene mislikûm beşer"* ikinci zuhur mahalli olan beşeri-

yet yönüdür. ***"Allah, bizimle beraber."*** hükmü ise "birinci Hakikat-i Muhammedî" yönüdür.

M. Hamidullah hadislere dayanarak olayları şöyle aktarır: "Hz. Ebu Bekir mağaraya girince orada gördüğü delikleri, yılan vb. zararlı hayvanların girmesine engel olabilmek için üzerindeki örtüyü yırtarak tıkadı. Sonra Rasûlüllah (s.a.s)'ı içeri çağırdı. Ancak delikleri kapamada kullandığı bez, son deliği kapatmaya yetmemişti. O deliği de ayak topuğu ile kapamıştı. Gerçekten de bu delikten gelen bir yılan Hz. Ebu Bekir'i acı bir biçimde ısırmıştı. Hz. Peygamber, son derece yorgun olması hasebiyle dostunun dizine başını dayayarak uyuyakalmıştı. Hz. Ebu Bekir, topuğunda hissettiği acıya rağmen hiç kımıldamadı, fakat çektiği acı gözlerinden yaşların boşalmasına yol açmıştı. Rasûlüllah (s.a.s)'ın yüzüne bu yaşlar dökülünce hemen uyandı. Durumu öğrenince Hz. Muhammed (s.a.v), kendi tükrüğünü ilaç olarak ısırılan yere sürdü. Bir süre sonra ayağı tamamen iyileşmişti"

Âyeti kerîmede geçen ***"sekîne"*** *kelimesi hakkında bilgi ile yolumuza devam edelim:*

′4♦α □∨□□□μ β□≤◊ϒ⇓ ∞∫□≤⌊ϒ™□2□⌊⁄〈′¬ϒ≤2□□⁄
∑ϒ⇓ ∞∫□™⌊♥¬□□ ϒ⌈⌊♥∉ …….□PTΞ□

ƒ∫□⌠♦⌉ □∧ϒ⇔♦□ ⌠♥∉ □≤⎛ϒα 6′∫□¬ϒ|←♦⇐□◊⁄
⇔α ′⌈′⇐ϒ◊⁄ζ□μ □⎛⌊′□♦| ′4♦α □⌊ ⌠♦□⌠′⇓

□□;□∑⌊♥™ϒ⇓⁄♠⌠′⇓⁄〈′ν⁄™′·⁄⎛ϒα⁄〈′¬□⇔

Bakara-2/248- **(fîhi sekînetun min rabbikum ve bakiyyetun mimmâ terake âlu Mûsâ ve âlu Hârûne tahmiluhul melâikeh, inne fî zâlike le âyeten lekum in kuntum mu'minîn.)**

207

"Ve onların Peygamberi, onlara dedi ki: "Muhakkak ki onun melikliğinin âyeti (delili), içinde Rabbinizden sekînet ve Hz. Musa ailesinin ve Harun ailesinin bıraktığı şeylerden bakiye (kalıntı) bulunan, meleklerin taşıdığı bir tabutun (tahta sandığın) size gelmesidir. Muhakkak ki bunda, sizin için elbette âyet (delil) vardır, eğer siz mü'minlerseniz."

Sekine.

Dileyenler bu âyet-i kerîmeleri tefsirlerden daha geniş biçimde araştırabilirler. Şimdi bu beş Âyet-i Kerîme'yi özetle incelemeye çalışalım.

Görüldüğü gibi (2/248) de ki; **"Sekîne"** görsel olarak bir sandığın içine indirilmiştir, onlar da Benî İsrâil'in manevî bakiyeleridir. Bunları sandık içinde gören o günkü Benî İsrâil mensuplarının gönüllerine huzur ve güven gelmiştir.

Ancak bu sekîne kendilerinin dışında madde kaynaklı ve Rabb'larından, rububiyyet mertebesindendir ve kendilerine dışarıdan, dolaylı olarak gelmiştir. Doğrudan üzerlerine gelmemiştir. Bu sekîne sandıkla (tabut) geldiği gibi yine sandıkla (tabut) gitmiştir ve oran (1/5) beşte birdir. Yani beş sekîne ayetinden biri Benî İsrâil'e (Museviliğe), dördü ise, İslâm'a ve Allahtan Ulûhiyyet mertebesinden indirilmiştir ki, arada çok büyük fark vardır. Yine görüldüğü gibi.

(Tevbe 9/18 "Allah Rasûlünün ve mü'minlerin üzerine sekîne'yi indirdi."

(Tevbe 9/40) "Allah Peygamberin veya sıddıkiyyet mertebesinin üzerine sekîne'yi indirdi."

(Fetih 48/4) "Mü'minlerin kalplerine indirildi."

(Fetih 48/18) "Mü'minlerin üzerlerine indirildi." diye ifâde edilmektedir. Bunlardan da anlaşılacağı üzere **(sekîne)** hali, Hz. Peygamberde ve mü'minlerde kalıcı olmaktadır. Çünkü onlar, başta efendimiz (s.a.v.) olmak üzere mü'minler sekîne'nin meskûn mahalli, yani iniş (nüzül)

mahalli olmuşlardır.

Benî İsrâil'e sekîne dışarıdan, sandıktan gelmiştir. O nu gördüklerinde huzur ve sükûn bulurlar görmediklerinde yine huzursuz olurlardı.

Hz. Peygambere ve mü'minlere inen sekîne ise üzerlerine ve de kalplerine indiğinden kendileri sahip olmuşlar bu yüzden hariçten bir sekîneye ihtiyaç duymamışlardır. Baştaki (4) üncü ayette sekîne'nin kelâmî târifi yapılmıştı, burada küçük bir târif daha yapmaya çalışalım. Şöyle ki;

Hz. Peygamberin sekîne'si, Allah ismi câmî'si ve Kûr'ân'dır.

Mü'minlerin sekîne'si gönüllerine indirilen Kur'ânî ilimler, varlıklarına giydirilen sekîne'ler ise amel-i, salihleridir. Bunlarla huzur bulurlar. Herkesin sekînesi, gücü ve gayreti nispetinde, talep ettiği kadardır.

Salik'in sekînesi ise her mertebede o mertebenin hâli üzere yaşayarak, sekîneden sekîneye geçerek sonunda Hakk'ta fâni olup, mutlak "sekine'ye-sükûna" ulaşmaktır. Daha sonraları Hakk'la bâkî olup bu halin sekîne'sini yaşamaktır.

Sekîne kelimesinin sayısal değeri toplam olarak (140) tır, görüldüğü gibi sıfırı kaldırırsak geriye (14) kalır ki, Nûr-ı Muhammedîdir ve her mertebede tecellisi ve hakimiyyeti vardır. Yâni her mertebenin bir sekinesi vardır, Muhammedî olan kimselere sekine o Mertebenin Nûr-ı Muhammedî sinden kalplerine ve üzerlerine indirilir, böylece huzurlu olarak yola devam edilir. Cenâb-ı Hakk her birerlerimize bu hakîkâtlerle ve "sekîne" haliyle yaşama inkânını verir İnşeallah.

□≤∑′⇐′□⁄□□ν□⇔ 7ϒ≤∏□ζ⁄⇔βϒ2 β□{⁄ϑ ′≤□⇔α ′⌈
□⇔⌈′□□□ ′⌈ ♦≤⇐⇔α □√□□□□⁄□□™□⇔ □ΡΩ□

〈′¬□□′♠≌⎣′□ □∑⎩♥™ϒ≤⇐□ζ′⇓ =□∑⎩♥™ϒ⇓♦α ′⎡
♦≤⇐⇔α □⎭←β□(〈ϒα □®α□□□ζ⇔α □□ϒϖ□□◊
⇔α

209

□3□∪□ϖ□∉ α⎧′◊□⇐∪□μ〈□⇔ β□⇓ □〈ϒ⇐□∪□∉
6□⎛⎧′∉β□□□μ ⎫ =□∑⎨ ♥□ϒ≤□□™′⇓□⎣
□□βƒφ⎨ ♥□□© βƒζν□∉ □∧ϒ⇔♦□ ϒ⎛⎣′□∑ϒ⇓

FETİH-48/ 27: **(Lekad sadakallâhu resûlehur ru’yâ bil hakk, le tedhulunnel mescidel harâme inşâallâhu âminîne muhallikîne ruûsekum ve mukassırîne lâ tehâfûn, fe alime mâ lem ta’lemû fe ceale min dûni zâlike fethan karîbâ.)**

“Andolsun ki, Allah Resûl'ünün rü’ya(sının), hak olduğunu tasdik etti. Ve Allah dilerse, siz mutlaka Mescid-i Haram'a emin olarak, başlarınız tıraş edilmiş ve (saçlarınız) kısaltılmış olarak korkusuzca gireceksiniz. Fakat Allah, sizin bilmediğiniz şeyleri bildiği için, bundan başka (size) yakın bir fetih nasip etti.”

Bu husus hakkında soru-cevap devam eder gider. Daha fazla uzatmamak için biz yine yolumuza devam edelim.

“ Muhakkak ki, Kâbe-i Muazzama'ya inşaallah emînler, olarak gireceksiniz.”

Âyet-i Kerîme’nin bu bölümü de zât yolunda çok büyük hakîkâtleri ifâde etmektedir. İlk müslümanlar, Mekke’de yaşadıkları halde Allah’ın evine, yani zâtının zuhur mahalline giremiyorlar idi. Bu şu demektir. Hakk yolunda olan bir “sâlik” yol ehli, yoluna yeni başladığı zamanlarda, zâhiren Mertebe-i Muhammediyye’de olduğu halde, bâtınen daha henüz gerçek Muhammedî olmadan “Mescide’l haram” gönül Kâ’besi’ne giremez. Çünkü; “sokulmaz” bu Âyet-i

Kerîme'de bu hususa işaret vardır. Sabırla, gerekli çalışmalar yapıldıktan ve Merâtib-i İlâhiyye'yi tahsil ettikten sonra hayal ve vehimden arınmış olarak, emin bir halde, elbette gönül mescide'l haremine gireceksiniz, müjdesi alınmış olur.

Dikkat edilirse, Kâ'be-i Muazzama'nın iki benzer ismi vardır, biri "Mescide'l haram" diğeri ise, "Mescide'l harem"

210

dir. O mübârek beytullah "Allah'ın evi" bazılarına "haram," yani yasak, bazılarına ise, "harem," yani girmeye izin verilmiştir.

Bazılarına ise sadece zâhirine girmeye izin verilmiş, bâtınına ise izin verilmemiştir. Bazılarına ise hem zâhirine hem bâtınına emin olarak girmeye izin verilmiştir. Âyet-i Kerîme'nin Mekke'nin fethinden sonra kıyamete kadar tahakkuk ederek, faaliyyette olacak yönü diğer Âyet-i Kerîme'lerde de olduğu gibi bu yönüdür. Cenâb-ı Hakk gerçeklerini anlama yeteneğini her birerlerimizin gönüllerine nüzül ettirsin-indirsin İnşeallah. Bu da bizlerin gayreti ve Hakk'ın dilemesiyle olacak bir iştir.

"Başlarınızı traş etmiş ve-saçlarınızı- kısaltmış olduğunuz hâlde."

Hacc ve Umre'nin zâhirî hükümlerinden olan bu fiiller, oraya gidenler tarafından en güzel şekilleriyle yapılmaktadır. Ancak bunların bir de bâtınî oluşumları vardır. Acaba niye saçların tamamını kesmeyi emretmemişler veya sadece kısaltmayı emretmemişler? İki tür hali de uygulamada uygun görmüşlerdir. İşte bu tür oluşumlar bir bakıma yüce dinimizin kolaylıkları ve derinlikleridir.

Kâinatla misallendirildiği zaman, insanın başı "arş" hükmündedir. Başındaki saçları ise, sonsuz "Esmâ-ül Hüsnâ" nın zuhurları ve aşağı doğru tecellîleri'dir diyebiliriz. Bu zuhur ve tecellîler, insanın başından üç türlü olmaktadır. Birincisi "İlâhî," ikincisi "nefsî," üçüncüsü ise kısmen İlâhî kısmen nefsî olmaktadır.

Başın tamamını tıraş etmek, ikinci guruba giren başının tümünden nefsî tecellileri kesip yerine yeni gelecek

İlâhî tecellilere devretmek için saçın hepsini kesmektir. Diğeri ise üçüncü guruba girer. Başının bazı bölümlerinden meydana gelen nefs-î tecellileri kesip, yani sona erdirip, bütün baştaki tecellîlerin İlâhî olmasını sağlamaktır. Böylece gaye bütün başlardan İlâhî tecellîlerin zuhur etmesini sağlamaktır, diyebiliriz.

" Korkunuz olmaksızın gireceksiniz."

211

Bütün bu hakîkâtleri idrâk ettikten sonra gönül Kâ'besine korkmadan girebileceksiniz. Çünkü orası artık sizin için "haram" değil, "harem" olmaktadır.

"Sizin bilmediklerinizi de bildi."

Allahü Tealâ bütün bunları, sizin bilmediğinizi bildi de (bunları) öğretti.

" Fakat ondan önce bir yakın fetih -nasib- kıldı."

Yakın fetih'ten yukarı da bahsedilmişti.

Fusûs'u-l Hikem A. Avni Konuk Tercüme ve şerhi kitâbının mukaddemesinde rü'ya hakkında şöyle bir ibâre vardır:

"Kur'ân ki, bütün isimleri ve sıfatları toplamış olan zât'tır ve bu taayyünât ki, ulûhiyyet zâtının varlığında hayâller ve rü'yadan ibârettir ve bu çokluklar ve hayâle ait taayyünler ki, çekirdeğin içindeki ağaç gibi dal budak salıverip, esfel-i sâfîlîne (en aşağılara) doğru uzamıştır ve zât mertebesinden uzaktır; işte bu ağaç, Kur'ân'da bahsedilen lanetlenmiş ve uzaklaştırılmış ağaçtır. Ve onun meyvesi ve tanesi tabiat karanlığıdır."

Not= *Bu hususta daha geniş bilgi (19/48-Fetih Sûresi-) isimli kitabımızda vardır dileyen oraya da bakabilir.*

Bilindiği gibi Âlemler, İlâhî Zât'ın varlığında hayalât ve rû'yadan ibarettir. Efendimiz (s.a.v.) de "İnsanlar uykudadır, öldükleri zaman uyanacaklardır" diye buyurmuşlardır. Böylece bu dünyâ âlemi yaşantısını bir rû'ya ve bütün âlemlerinde, gerçekte ilâhi birer hayalî sûretlerden başka bir şey olmadıklarını, açık olarak beyan etmişlerdir. (Altı Peygamber 1 Âdem a.s.) kitâbımızda da belirttiğimiz gibi.

212

"Âdem-i ma'nâ'nın, hayal cennetinden gerçek ma'nâda, beden arzı-toprağına indirilmesi kişinin bu rû'yadan uyanması demektir.

Ancak böyle bir başlangıç, ikinci doğuştan sonradır ki, insan gerçek ma'nâda uyanmaya başlar ve bu âlemin hakîkâtte Hakk'ın varlığından başka bir varlık olmadığını anlar ki, (28/88) **"Külli şey'in helikûn"** dur. "Her şey helâk olur" **"illâ vechehu"** "O nun vechi bâki kalır." İşte bu hakîkâti anlayan kimseler, hayal ve rû'yadan uyanmışlar bu âlemde gerçek bir irfâniyyetle yaşamaya başlamışlardır. Bunların dışındakilerin hepsi ne yazık ki; kendi yaşadıkları fizîki hayal âlemlerinde, yerler, içerler, gezerler, çalışırlar, evlenir çoluk çocuk sahibi olurlar. Bunların hepsi uzunca gibi görünen aslında çok kısa olan ömür ismi verilen bir rû'ya âlemi içinde olur. Oradan ölüm ismi verilen oluşumla, berzah âlemi, hayaline geçerler. Çok kere duyulmuştur, bu kadar sene nasıl geçti? Veya, "sanki hiç geçmemiş, yaşanmamış gibi"denir. İşte bu sözler dahi, bu yaşamın bir rû'yadan ibaret olduğunu ifâde etmeye yeter de artar bile.

Kişinin, bu dünyâ âlemini bireysel nefsiyle olup, Hakk'tan ayrı olarak gafletle geçirmesi, uykuda kalmasıdır. Gerçek ma'nâda Hakk ile yaşaması ise uykudan uyanması demektir.

İşte bu hakîkâti, âlemde Peygamberler arasında ilk def'a Hz. Muhamed (s.a.v.) Efendimiz anlayıp ifşa etmiş ve Cenâb-ı Hakk'ta O na hitaben. **"Allah Teâlâ Peygamberine rü'yâsını hakkiyle doğru kılmıştır."** buyurmuştur.

Burada ki, rû'ya bilindiği gibi, Mekke'nin fethi hususunda'dır ki; Fethin kemâlidir. *"Feth-i karib"* (yakın feth) bir bakıma kişinin kendi nefsini, gerçek kişiliğini bilip fet-

hetmesi, yani vehim ve hayalden beden mülkünü kurtarması ve bu gayede çalışması neticesinde oluşan başarısı, ilk fetih olduğundan bu "yakın" fetih'tir. Aslında bu fetih oluşturulmayınca diğer fetihlere de yol yoktur. *"Feth-i mübîn"* (açık feth) ise zâten açık olan bütün âlemlerdeki, Allah'ın zâtî tecellilerini görüp, farkedip, ona göre idrâk ederek irfâniyyetinin artması, genişlemesidir. Bu da kişinin

213

Hakk ile doğrulanmasıdır.

110/1. "Allah'ın nusreti ve fethi geldiği zaman."

Burada ise dikkat çeken husus (fethin) Allah'ın yardımıyla mümkün olabileceği gerçeğidir ki, eğitiminin mutlaka ehlinden alınması gerekir. Sâlik, yakın feth'e ulaştığı vakitten sonra da bu fetihlerin devamı zâtî feth'ler için mutlaka Allah'ın (c.c.) yardımı gerekmektedir. Ondan sonra.

110/2. "Ve Allah'ın dinine insanların nasıl fevc fevc girdiğini görürsün."

Allah'ın dîni demek, gerçek manâ da hakîkât-i Muham mediyyeyi idrâk etmek, Cenâb-ı Hakk'ın bütün âlamlerinde ki zuhurunu müşahede etmektir. Bu anlayış ise "insanların" yani, diğer ismi "İnsân-ı Kâmil" olan bu âlemlerin hakîkâtinin anlaşılmasıyla her mertebesi itibariyle idrâk *edilmesi "insanların bölük, bölük kişinin kendi din halkasına girmesi, yani tevhid bilgisinin artmasına sebep olmasıdır ki, görürsün"* demek olur. Çünkü bizlerden ilk şart olarak (eşhedü) "müşahede-görüş" istenmiştir.

110/3. "Artık Rab'binin hamdıyla, hamdederek tesbihte bulun."

Bütün bu hakîkâtleri idrâk ettikten sonra zâten kişinin nefsî ve beşerî kimliği kalmadığından, yaptığı tesbihatı "Rabbı'nın hamdı" ile olacağından, onun hakîkâtinin de "**Elhamdülillâhi"** olduğundan o tesbih ve hamdı ancak, kul ismi altında Rabb'ın yaptığı açık olarak ifâde edilmiş olmaktadır. İşte bütün bu hakîkâtleri kendine yani *"beşeri ve nefsi kimliğine"* bağlayıp da, benliğe düşersen,**"ondan**

mağfiret dile, şüphe yok ki: O tevbeleri çok kabul edici olmuştur.”

Bütün bu hususlar idrâklerinize sunulur. Yukarıda da fetihler’den basedilmişti bu kadarla bırakıp biz yine yolumuza devam edelim.

Kişilerin gece içinde uykuya yattıklarında gördükleri rû’yalar, rû’ya içinde rû’yadır. Fiziken uyandıklarını zanne-

214

denler, aslında hiç bir zaman uyanmamışlar, Hakk ve irfâniyyetten uzak, uzun bir ilmi gaflet uykusunda bulunmaktadırlar. Kişilerin gezmeleri, hareket etmeleri, gerçek ma’nâda yaşam değil, aynı uyurgezer kimseler gibidir ki, uykuda gezdiğinin farkında değildirler. Gerçek bir irfân ehlinden, “uykudan uyanma eğitimi” alınmazsa, kişi bu uyku dünyâsından ahiret âlemine yine uykulu olarak, rû’ya âleminden geçer gider haberi bile olmaz. Orada da hayatı, oranın şartlarına göre olan, rû’ya âleminde yaşamını sürdürür. Bunun çaresi bugün, bu âlemde uykudan uyanmaktır.

⌠□⇐□∩ ′⌡←α□≤□ϒ(□α ←′⎡□∪□⇓ □∑⎨ ♥□□≤⇔α
□⎣ 6ϒ⎡ ♦≤⇐⇔α ′4⎢′□□□ ∞□□≤◊□ζ′⇓ □ΡΨ□
□⎛⎢′⊂□ν⁄φ□⎨ αƒ□□≤ϖ′□ βƒ∪□≤⋅′□⁄⟨′⎝⎨ ♦□□µ⁄⟨′⎝□
™⁄⎩□2 ′⌡←β□◊□ψ′□ ϒ□β□≤1′¬⁄⇔α
⁄⟨ϒ⎝ϒ⎜ ⎢′υ′⎣ ⎡♥∉⁄⟨′⎜β□◊⎩,♥□ β9ƒ©α□⎢⁄□ϒ□□⎣ ϒ⎡
♦≤⇐⇔α □∑ϒ⇓ 5⁄□□∉
⁄⟨′⎝′⇐□ρ□⇓□⎣ 8εϒ⎰⎨ ♦□⁄⎢□≤ν⇔α ⎡ϒ∉⁄⟨′⎝′⇐□ρ□⇓
□∧ϒ⇔♦□ 6ϒ□⎢′ϖ′≤□⇔α ϒ□□θ□α⁄∑ϒ⇓
□⊕□⇐⁄⊂□ν⁄□β□∉ ′⎜□□□□♦β□∉ ′⎡□⎜⁄ℵ□(□ξ□□⁄□□
α ♣⊇⁄□□□□⋅ ×→ ϒ3⎩♥ϖ⁄©ϒ⎭α ⎡ϒ∉
6□□β□≤1′¬⁄⇔α ′⟨ϒ⎝ϒ2 □⊕⎩♥⊂□⎩ϒ⇔ □⊇α□≤□′≤□
⇔α ′κϒϖ⁄∪′⎨ ♥⎡ϒ©⎢′□ ⎡♦⇐□∩ ⎜♦⎢□ν⁄□β□∉

⁄⁄′⁄™ϒ⇓ ϒπβ□ζϒ⇔β□≤□⇔α α⌠′⇐ϒ◊□∩□⌊ α⌠′™□
⇓♦α □∑⌠ ♥□□≤⇔α ′⌠ ♦≤⇐⇔α □□□∩□⌊
□□βƒ◊⌊♥⊗□∩ αƒ□⁄υ□α□⌊ ƒ〉□□ϒ1⁄⊂□⇓

Fetih-48/29- **(Muhammedun resûlullâh, vellezîne meahû eşiddâu alel kuffâri rûhamâu beynehum terâhum rukkean succeden yebtegûne fadlen minallâhi ve rıdvânen sîmâhum fî vucûhihim min eseris sucûd, zâlike meseluhum fît tevrât ve meseluhum fîl incîl, ke zer'in ahrece şat'ehu fe âzerehu festagleza festevâ alâ sûkıhî yu'cibuz zurrâa, li yagîza bihimul kuffâr, vaadallâhullezîne âmenû ve amilûs sâlihâti minhum magfireten ve ecren azîmâ.)**

"Allah'ın Resûl'ü Hz. Muhammed (s.a.v) ve O'nunla beraber olanlar, kâfirlere karşı çok şiddetli; kendi

215

aralarında çok merhametlidirler. Onları rükû ederken, secde ederken ve Allah'dan fazl ve rıza isterken görürsün. Onların alâmetleri yüzlerindeki secde izleridir. İşte bunlar, onların Tevrat'taki ve İncil'deki vasıflarıdır. Filizini çıkaran sonra onu kuvvetlendiren, böylece kalınlaşan, sonunda gövdesi üzerinde yükselen, çiftçilerin hoşuna giden ekin gibidir. Onlarla kâfirleri öfkelendirmek içindir. Ve Allah, onlardan imân edenlere ve salih amel işleyenlere mağfiret ve büyük ecir vaadetti."

"Muhammedun resûlullah"

İşte Kûr'ân-ı Kerîm bu Resûl'e geldi ki o Resûl de onu yerine ulaştırsın. Hazreti Rasûlullah (s.a.v)'ın nebîliği genele yayması için, resûllüğü ise özel olarak yaymak içindi. Sahabeyi kiram ile yaptığı karşılıklı sohbetler bu özel biçim idi. Ddaha da özel olarak Hz.Ebû Bekir Sıddık (r.a) ile Hz.Âlî (k.a.v.) efendimize el tutmak sûretiyle kendi peygamberliğinin ilâhî hakîkâtlerini onlara vermesiydi. Bu çok önemli bir konudur çünkü bu oluşum nebîliği sûretiyle değil

resûllüğü sûretiyledir. Tevhid'in Hz.Âlî (k.a.v) efendimize, ism-i Celâl'in Hz.Ebû Bekir Sıddık (r.a)'a verilmesi sûretiyle onlara özel talimler yapılmıştır. Onlar da aynı şekilde bu risâleti kendilerinden sonrakilere devrettiler Bu da aynı şekilde Hazreti Rasûlullah (s.a.v)'ın yaptığı risâlettir.

"İnnellezîne yubâyiûneke innemâ yubâyiûnallâh" (Fetih, 48/10) "Siz mûbâyan edersiniz, mûbâyî yâni alışveriş yaparsınız ki bu risâlet alışverişidir"

Bu risâletin resûllüğü tâbî ki Efendimiz (s.a.v)'in şahsında olduğu gibi değildir. Efendimiz (s.a.v) risâleti o ana kadar dünyâ üzerinde olmayan bir ilmi ortaya getirmekti. Ondan sonrakilerin resûllüğü ise bu var olanı ulaştırmaktır. Bunu bu şekilde iyi ayırmak lazımdır.

Bu risâletin, alındıktan sonra bir başkasına devredilmesi gerekmektedir. Yoksa Kevser ırmağının o dalı orada kesilmiş olur. Kim ki bu risâlet ilminden el almış ve devam

216

ettirmiş ise, o el alındığından dolayı, Allah (c.c)'ın eli onla rın eli üzerindedir.

NOT= Bu hususta (19-48-Fetih Sûresi isimli kitabımızdan, faydalı olur düşüncesiyle -29- aynı âyet-i kerimeyi özet yorumu ile ilâve etmeyi uygun buldum.)

" Muhammed -Aleyhisselâm- Allah'ın Peygamberi- Rasûlü'dür."

"**Muhammedürrâsûlüllah"** diye zâhiren ifade edilen bu terkip, yani birlikte söylenen iki kelimelik, kelâmın izahını yapmak gerçekten zordur. *Bu kelâmın dehşetinden insan ürküyor.* Beşer idrakinin, kâğıt ve kalemin, lisân ve kelimelerin yetmez olduğu bir vadide, orada olan yaşananları sınırlı kalıplar, heceler arasında sıkışarak anlatmak mümkün olamıyor. Ancak başka da çaremiz olmadığından. **(Nun ve'l kalem)** diyerek, yine de kalemle, yola devam etmemiz gerekiyor.

Âyet-i Kerîme'nin bu bölümünü dört aşamalı, özet olarak, gözlerinizden geçirerek, gönüllerinize sunmağa çalışacağım.

(1) Evvelâ, şunu çok iyi bilelim ki; âlem-i şehadet'te zuhurda olan Allah'ın en büyük ismi (ismi a'zamı) Hakikat-i Muhammedî'nin zuhuru Hz. Muhammeddir. Çünkü en geniş ve en son zuhur mahalli'dir. "Lâ ilâhe illâ Allah" ın açılımı, Hakikat-i Muhammedî, Hakikat-i Muhammedînin açılımı ise Hazret-i Muhammed'tir. Böylece bâtın ile zâhir arasında mâbeyinci-aracı olmuştur.

(α) "elif" ile (π) "te" nin arasında bulunan (λ)

"be" gibi dir. "Elif" deki, (İnniy'yet) ve (ene'iyyet) hakikatleri, (π) "te" ye yani (o©α) "ente" yani (sen) olarak (λ) "be" aracılığı ile geçmiştir.

Böylece; (α) "elif" Ulûhiyyet mertebsi, (π) "te"

(o©α) "ente" Hakikat-î Muhammed-î, (λ) "be" ise, Hz. Muhammeden-ül Emîn mertebesidir ki; bütün âlemlerde zuhurunu (emîn) olarak sürdürmüş ve sürdürmektedir.

(o©α) "ente" (elif-nun-te) sembol harfleriyle yazılmakta'dır. Diğer bir ifade ile "elif" Hakikat-i İlâhiyye'yi, Zât mertebesi "Ene ve İnnî" yi. (©) "nun" "Nûr-u İlâhiyye"yi, sıfat ve esmâ mertebelerini, noktası ile lâtif varlık birimlerini, (π) "te" ise (sen) muhatap ve zuhur yeri olan Hz. Şehadeti ve içinde bulunan İnsân-ı Kâmili (Muhammedürrâsûlüllah)ı ifade etmektedir, diyebiliriz.

(2) A'mâ'iyyet, Ahadiyyet'in kaynağı:

Ahadiyyet, Ulûhiyyet'in kaynağı, Ulûhiyyet ise Hakikat-i Muhammediyye'nin kaynağıdır.

Ulûhiyyet (akl-ı kül,) (akl-ı kül,) ün zuhur mahalli ise nefs-i kül olan Hakikat-i Muhammedînin zâhiri'dir. Zât mer-

tebesinde, zât-ı akdes, kendi kendini sadece "Allah" ismi ile ifade ederken, (Taha 20/14) "İnnenî enellah" sıfat mertebesinden zât mertebesine doğru da, Hakikat-i Muhammedî, (Lâ ilâhe-illâ Allah) demektedir. Bendeki bu çoğalma-çokluk, aslında yoktur. Hepsinde zuhurda olan, sensin ya İlâh-î, demektir. (Lâ ilâhe) ilk zuhurdan sonra denmiştir. Zât mertebesinde zuhur olmadığından (Lâ ilâhe) lâfzına ve manâsına mahal yoktur. Ancak burada sadece (İllâ Allah) vardır.

Yani, ilk kelime-i tevhid, (Lâ ilâhe illâ Allah) ilk zuhurda-çoğalmada, Hakikat-i Muhammedî lisânından her bir lâtif (ayn) dan, varlıkların hakikatlerinden-gayb'larından peşinen söylenmiştir.

Rahmân'iyyet, mertebesinden ise (Muhammedür

218

rasûlüllah')tır. Zât-ı mutlak'ın sıfat mertebesinden tasdik edilişi ve zât-ı mutlakın da, sıfat mertebesinde zuhur da olan Hakikat-i Muhammediyye yi tasdik etmesidir.

(3) Bütün varlıklar Rahmâniyyet, (Rûh) mertebesinden lâtif olarak, Rububiyyet, (Nûr) mertebesine nüzül ettiklerinde, kendilerinde var olan programları dolayısıyla kimlikleri şekillenmeye başladı ve varlık sahasına doğru bir aşama daha yapmış oldular. Bura da ervah'a; Cenâb-ı Hakk Rububiyyet mertebesinden,

----

8(⌠♦⇐□2 α⌠′⇔β□© 6⁄⁄′¬ϒ≤2□□ϒ2 ′_α⁄□□⇔□α)

(Elestü bi rabbiküm, kalû belâ)

"Ben sizin Rab'biniz değil miyim?" dedi, -onlar da-evet dediler."

Burası aynı zamanda "esmâ" âlemi'dir ve cem'iyyet-i esmâ'nın zuhuru da Nûr-ı Muhammedî içerisinde'dir. İrsâl-ulaşım Hakikat-i Muhammedî den gelmektedir ve cümle esmâ-i İlâhiyye Nûr-ı Muhammedî ile irsâl edilmiş/gönderilmiştir. Böylece bu mertebe itibariyle de, (Mu-

hammedürrasûlüllah'tır. Zât-ı Mutlaktan aldığını "esmâ" âlemine "irsal" etmiş onların da bu mertebede, her ayn'da rasûlleri olmuştur. Yani nelere ihtiyaçları varsa o bilgileri kendi varlıklarına ulaştırmış-yüklemiştir. Bu varlıklar da, bâtından, zâhire doğru olan yolculuklarında bir aşama daha katettiklerinden, sevinçleri daha ziyade artmış olmaktadır.

(4) Zuhur ve tecellî'nin fizîki olarak sonu olan (ef'al-zâhir-müşahede-Hz. Şehadet âleminde varlıklar ortaya çıktığından kesret-çokluk âlemi oluşmuş olmaktadır. Aslında bu çokluk, tek'in varlığında bulunan onun zuhurları olan varlıklardır. Aslında çokluk yok, hadise; tek'in çok olarak görünmesi gibidir. Ağaç bir bütün olmakla birlikte yaprak, çiçek ve dalları itibariyle çok görülmekte ise de, aslı itibariyle tek'tir. Şöyle bir söz vardır.

219

Bu âlem bir şecerdir, gayrılar yaprak.

Nebiler meyvedir, sen zübde-öz'sün, ya Rasûlüllah.

İşte bu kısım, özetle Kelime-i Tevhid'de, (Lâ ilâhe)

"İlâhlar yoktur" bölümüyle ifade edilmiştir.

(İllâ Allah) bölümü ise, bütün âlemde Allah'tan başka bir varlığın olmadığını açık olarak bildirmektedir. Bu hakikati, bütün kemâliyle ilk def'a kendisine telkin edilen "Hakikat-i Muhammedî" söylemiş! Ondan sonra da Hz. Muhammed tarafından en geniş ve kemâlli manâda bütün âlemlere ilân edilmiştir.

"Hakikat-i İlâhiyye-Ulûhiyyet mertebesi ise, bu mertebe'ye, Velâyet-İmâmet-Hilâfet ve Risâlet vererek, kendine ayna ederek (Muhammedürrasûlüllah) demiştir.

Bunun üzerine, Risâlet mertebesi de, kendi aslını idrak ederek, (Lâ ilâhe illâ Allah) demiştir.

Ulûhiyyet mertebesi ise, bütün mertebelerinden (Muhammedürrasûlüllah) ilânını yapmıştır.

Genel manâda mü'minler ise (Lâ ilâhe illâ Allah-Muhammedürrasûlüllah) demek sûretiyle de her iki merte-

beyi tasdik ve kabul ederek birleştirmişlerdir. İşte geçek manâ da **"Muhammedürrasûlüllah"** budur.

Her kim, bu ilâhi kelâmları, bulundukları hangi irfan mertebelerinden söylemişlerse, karşılığını da o mertebeden alacaklardır.

Bu hususta daha geniş bilgi (19/48/Sûre-i Fetih) isimli kitabımızda bulabilirsiniz.

Bir bakıma "***Onunla beraber bulunanlar,"*** da bu hususlara tabi olup, Onu ifade edilmeye çalışıldığı gibi tanımaktadırlar ki; gerçek irfan ehli mü'min'ler bunlardır.

Yine o mü'minler, ***"Kâfirlere karşı pek şiddetlidirler,"***

220

"Ehl-i küffar" Yani hakikati örtücülere karşı kendilerinde olan tevhidî bilgilerinden dolayı, onları koruma ve tatbik etme yönünden çok gayretli, yani şiddetlidirler. Ayrıca onlar (Ehl-i küfür) kendileri müslümanlara düşman gözüyle baktıklarından "düşmanlık" ise uzaklık olduğundan, kendilerinden bu vasıfla bahsedilmiştir.

"Kendi aralarında ise pek merhametlidirler."

Bütün mü'minler bulundukları imân ve ikân mertebelerinden birbirlerine çok merhametlidirler. Yani Rahmâniyyet hakikatlerini bildiklerinden kendilerinde de aynı zuhurlar olduklarından birbirlerine çok yakındırlar. "Ruhemâ" ise zaten yakınlıktır ve "Hâdî" isminin zuhurudur. "Küffar" ise "mudil" isminin zuhurudur ki; iki isim bir birinin tam zıddıdır. Bunları ancak kendi bünyesinde "Allah" (c.c.) birleştirir. Bir de "Kâmil İnsân" birleştirir, çünkü hakikatlerine aşinadır.

"Onları rükû ediciler,"

Bilindiği gibi bütün mertebeleri bünyesinde bulunduran namazın, rükünlerinden biri olan "rükû" namaz içinde, "Hakikat-i Museviyye" yi, ifade etmektedir. Kıldığı namazının içinde "rükû" halinde olan bir kimse o hareketinde,

Museviyyet mertebesini kendi mertebesinde tatbik etmekle, merâtib-i ilâhiyyeden bir görevi yerine getirmiş olmaktadır. Bu da Allahına olan kulluğunun gereğidir. Her mertebede olan kişiler için ayrı değerlendirilmesi lâzımdır.

"Secde ediciler olarak görürsün."

(Sücceden) "Secde" ise bilindiği gibi (fenâ fillâh) "Hakk'da fânî olmak" Îseviyyet mertebesi'dir. Bu da yine kıldığı namazın içinde secde halinde olan bir kimse o hareketinde de, Îseviyyet mertebesini kendi bünyesinde tatbik etmekle meratib-i ilâhiyye'den bir görevi yine yerine getirmiş olmaktadır. Bu da Allahına olan kulluğunun gereğidir. Bu mertebede de her mertebede olan kişiler için ayrı değerlendirilmesi lâzım gelmektedir.

Böylece mü'minlerden, Manây-ı Museviyyet ve

221

Îseviyyet'de, (râdî) "râzı" olmaktadır. İşte bu ilâhi hali, irfan ehli olarak mü'minlerin varlığında (terahüm) açık ve muhatap olarak görürsün. Buyurulmaktadır.

"Allah Teâlâ'dan inayet ve rıza dilerler,"

Yani kendine ve Hakk'a giden yolda Hakikat-i Muhammediyye üzere daha iyi ilerleyebilmeleri için Allah'dan lütuf talep ederler. Ve (rıdâ) rızalık talep ederler. Yani salât'ın iki rüknünde, o rükünlerin hakikatleri üzere Cenâb-ı Hakk'dan rızalık isterler. Bunun tahakkuku ile de, (merzî) yani kendilerinde razı olunmuşluk hakikati zuhur eder yani, bu fiilleri yönüyle onlar Hakk'dan râzı, Hakk'ın da onlardan râzı olmasını talep ederler. Böylece bu mertebenin (râdıyye ve merdıyye) hali oluşmuş olur.

"Yüzlerindeki nişâneleri, secdelerinin eserindendir. Bu sıfat, onların Tevrat'taki vasıflarıdır."

(Secde izi) İleride gelecek olan mü'minlerin Tevrât-ı Şerifteki, vasıfları olduğunu "Tevrâtî" olan bu âyet-i kerîmeden açık olarak anlıyoruz. Tevrat-Museviyyet mertebesinde mü'minlerin vasfı "rükû" olduğu halde, "secde" izinden bahsedilmesi, yani onların bir mertebe daha yukarıdan! İseviyyet secde mertebesi daha gelmediği halde,

secde izinden bahsetmesi, Museviyyet mertebesinin kemâlinin secde izinin, yani isr'in yol izinin (secde de bir üst makam) "secde" ile Îseviyyet'de (mahv-ı hal) "halin mahvı" ile sona ereceğini bildirmesidir.

Burada mü'minler Museviyyet'in bir üstü, Îsevîyyet makamı itibariyle ifade edilmektedirler. Mûseviyyet mertebesindeki secde izi "tenzih" dir. Rükûdan secdeye tenzih ile giden, Îseviyyet mertebesi teşbihi ile kalkar. İşte Tevrat'ta bahsedilen "secde izi" budur. İkinci secdeye teşbih ile Îseviyyet "izi" ile giden mü'min oradan Nûr-ı Muhammedî "izi" ile kalkar ki; Hakikat-i Muhammedî'nin temsilcisi olarak tahiyyatta oturur. İşte bu kemâlî bir makamdır diğerleri ise geçici hâldir.

Yani, namazda "kıyam-İbrâhimiyyet," "rükû-Museviyyet" ve "secde-Îseviyyet" (hâl) dir, (hâl) ise geçici-değiş-

kendir. 222

"Tahiyyat-Muhammediyyet"tir, bu ise makamdır ve kalıcıdır. İşte bu makamın eseri ise, tevhid nûru olan, Nûr-ı Muhammedî dir.

(2/115) "*Nereye dönerseniz Hakk'ın vechi orada'dır*," hükmü yüzlerinde iz ve eser olmuştur. Bu gün yüzlerinin nûrundan, yarın ahiret'te ise bu mertebenin şanından onların yüzleri bütün yüzlerin içerisinden, secde ve tahiyyat'ın hakikati izlerinden herkes tarafından hemen tanınacaklardır. İşte bu onların Tevrat'daki misalleri-temsilî-nitelikleridir. Terat'daki tanımlama "sıfat" mertebesi İncil'e dönük, İncildeki, tanımlama ise Zât'a-Kûr'ân'a dönük bir tanımlama'dır.

"Ve onların İncil'deki meselleri -vasıfları- ise bir ekin gibidir ki"

Belirtilen mîsal, henüz daha **(Kûr'ânî)** yani, Zâtî hakikatler zuhur etmeden, Mertebe-i Muhammediyye henüz âlem-i şehadete nüzül etmeden evvelki, Muhammed (a.s.) ve ümmetinin bazı özellikleri, bir mîsal olmak üzere, Mertebe-i Îseviyyet'ten, O nun zuhur mahalli olan, Hz. Meryem oğlu Îsa'nın, lisanından mîsalli olarak belirtilmiştir.

Ancak bu gün, **(İncil)** ismi verilen kitaplarda böyle bir tarif yoktur. O halde Kûr'ân-ı Kerîm'in inkâr edilemez şekilde tekraren ve dosdoğru olan bu mîsali ikinci def'a Hakikat-i Muhammedî lisanından bizlere bildirilip bu hususta bilgi verilmektedir.

Yukarı da bahsedildiği gibi bu mîsal-haber evvelâ lisan-ı Îseviyye'de zuhur etmiş ancak bu ve benzeri âyetler gibi tahrif edilmiştir.

İkinci def'a ise Lisan-ı Muhammedîden bir daha yok olmamak ve kaybolmamak üzere Kûr'ân-ı Kerîm'de kayda girmiştir.

Bu mîsal manây-ı Îseviyyet'ten, henüz gelmemiş, daha sonra gelecek olan, manây-ı Muhammedî'nin nasıl bir vasıfta olacağı, kendi iç/öz hakikatleri tarafından anlatılmaya çalışılmasıdır.

223

Ancak; Îseviyyet hakikatinin, Muhammediyyet hakikatini, hakk'ı ile anlaması mümkün olmadığından, en azından, daha üstün bir mertebede olacağının farkında olarak böyle bir misal ile onlar gelmeden evvel onların özelliklerine göre bir fikir yürüterek, misalde belirtildiği üzere ifade edilmiştir.

Bu güzel misali, iki yönden, ümmetinin zâhiri ve bâtını, olmak üzere, inceleyebiliriz.

Birinci yönü genel mü'min'ler içindir ki, zâhir ehlidirler, sadece misalin zâhiriyle, o nu okuyarak yetinirler ve sevinirler. Hele içlerinde ziraatçılar varsa biraz da duygusal olarak, tohumun yere atıldıktan sonraki hallerini zâhiren yaşarlar, buğdaylar çıkmaya başlayınca sevinç duyarlar. Eğer bu ziraatlerine bir zeval gelse (çok yağış) ve (kuraklık) gibi, o zaman da üzülürler. Aslında onlar o ziraatten gelecek kazancı üstte tutmaktadırlar. Bu misal onları fazla da ilgilendirmez-düşündürmez, okuyup geçmeleri ve bu yüzden de "sevap" kazanmaları onlara yeterli olur.

İkinci yönü ise, irfan ehli Ârifler, içindir ki; bâtın ehlidirler. Bu Âyet-i Kerîme de, bir bakıma müteşabihtir, müteşabih ise, misal-benzerinden aslına, yol bulmaktır ki; Îseviyyet'in ise aslı teşbihtir. Bu Âyet-i Kerîme'de (Încilîi)

olduğundan tamamen "Îsevî ve teşbihat'tır" o halde teşbihten, asla (tevhide) yol bulmak gerekmektedir.

(ke zer'in) "ziraat-ekin gibi"

Genel manâ da, (ekin) den kasıt topraktan çıkan bitki türü yiyeceklerdir ve bitkisel mertebedir. Anası ise topraktır. Her türlü (ekin) için mutlaka bir "tohum-öz" gereklidir. Aslında bu misalle, bâtınen Îsa, (a.s.) dan da bahsedilmektedir. O nun "tohumu-özü" Hakikat-i İseviyye olan manâyı (Îsa) "zer'i" ekicisi ise (Rûhu-l Kûdüs-Cebrâil,) ekildiği yer Hz. Meryem'in **toprak** bedenidir. Manây-ı Îseviyyet belirli bir süre orada durduktan sonra filizlenmeye başladı, sonra filizini ihrac etti/çıkardı, onu güçlendirdi kalınlaştırdı, sakları/ayakları üzerinde sûret-i Îsa dümdüz oldu.

Bu hususa ayrıca şu hadiseyi de misal olarak verebiliriz. Hani doğumu yaklaştığında Cenâb-ı Hakk Hz. Meryem'i

224

şehrin dışında hurma ağacının kütüğü olan bir yere göndermişti de kısa bir süre sonra o kütük filizlenip taze hurma vermişti. İşte bu husus da misal'e uygun olarak çok manidardır.

Bu hal ziraatçıları, yani Hz. Meryem ile Cebrâil'i hayrete düşürdü. Çünkü ikisi de böyle bir hadiseye ilk def'a şahit oluyorlardı. Semâvi kitaplarda, gerek Cebrâil (a.s.) gerekse bir başka nisa/hanım hakkında böyle bir doğum-ziraat-ekin hadisesi bildirilmemiştir.

Ayrıca "Kûr'ân-ı Kerîm Mülk Sûresi (67/24) Âyetinde" ve benzeri âyetlerde de bu halin kemali belirtilmektedir.

□□□⎝⎣′□□∋⁄ζ′μ ϒ⎡⁄⎝□⇔ϒα□⎣ ϒ□⁄□□⎞α ⎧ϒ∉⁄⎨′·□α□
□□□ ⎜♥□□≤⇔α □⎧′⎢ ⁄Β′©□PT□

(Kûl hüvellezi "<u>zeraeküm fil erdı</u>" ve ileyhi tühşerûn.)

67/24. ***"De ki. O, Zat'dır ki: Sizi yer yüzünde ziraat - zuhur ettirip - yaydı ve ona toplanacak-sınızdır."***

Bu mucizevi haller manây-ı Îseviyyet'i güçlendirmek, ehli küfrüde öfkelendirmek içindir. Bu mertebenin mahsûlü

"fenâ fillâh" Hakk'ta fânî yok olmaktır. Mertebe-i Îseviyyet'in hakikati, lâtif'ten gelip, lâtif olarak, lâtif'e gidip, lâtif olarak kalmaktır. O nun da kemâli, buraya ulaşanların arasından bazılarına, o lâtif elbiselerinin üstüne bir de kesif elbise giydirilip, tekrar geldikleri dünyaya-Hz. Şehadete, müşahit olarak gönderirler. Orada bilinmez bir sûret içinde, yerine göre kâh lâtif, kâh kesif, zâhir ve bâtın halka rahmet olarak yaşarlar. Bunlar hakkında söylenmiş bir dörtlük vardır, o nu da ilâve ediverelim.

Ne pûşu abâ cem ol,

Ne pûşu abâ fakr ol,

Bir bilinmez sûret içre,

Padişah-ı âlem ol.

225

Yani, ne çok süslü dikkat çekecek kıyafetlerle ve ne de çok hırpâni-kötü kıyafetlerle görünme. Bilinmez bir sûret içinde âlemin ve de kendi mülk âleminin padişahı ol. Nefsinin kölesi olma!

(*Evet, biz yine yolumuza devam edelim.)*

(ke zer'in) "ziraat-ekin gibi"

Her mes'ele de olduğu gibi, güzel bir netice alınabilinmesi için, üç ögenin de kemalde olması lâzımdır. Bunlar da "fiil, fâil, mef'ul'dür." Yani evvelâ işlenecek bir işin olması sonra da onu işleyen birinin olması ve işlenecek yerin olması lâzımdır. Meselâ (ekin- ziraat gibi.) Ekim işinin olabilmesi için, (1) tohum, (2) ekici, (3) ekilen yer, gerekmektedir. Ayrıca bunlar en güzel bir şekilde uygulanmalıdır ki, en verimli ve kaliteli ürün elde edilmiş olsun.

(1) Tohum-ekilecek şey'in, çok iyi seçilmesi lâzımdır.

(2) O tohumu çok iyi bir ekicinin uygulaması lâzımdır.

(3) Ekilecek yerin çok iyi temizlenmiş-tımar edilmiş olması lâzımdır. Ancak bu tür bir ekimden sonra verimli ve

kaliteli ürün beklemek mümkün olabilecektir. Bu kalitenin aslı da, meyvesi de, Hakikat-i Muhammedî dir.

Şimdi gelelim, bu hali misal, **(ke) "gibi"** den, gerçek gibi'ye, kendimize uygulamağa çalışalım da, (gibi) den (evet)e yani misal'den hakikate geçelim.

Bizler ki hasbel kader, sûret olarak, Sûret-i Muhammedî' den sonra dünyaya geldiğimiz için, zâhiren Sûret-i Muhammedî ile şereflenmiş isek de bu dünya hayatı bir rü'ya, hayali bir yaşam olduğundan gerçek olarak bunun farkında değiliz ve bu yüzden çok şey kaybetmekteyiz.

Bu güzel dünyada bulunan o -gerçekten çok güzel olan- "Hakikat-i Muhammediyye" ye ulaşamadan gidersek, bizlere çok yazık olacağı aşikârdır.

(ke zer'in) "ziraat-ekin gibi" diye ifade edilen bu lîsan-ı Kur'ânî nin, meratib-i İlâhiyyenin her mertebesinde, o mertebenin hali olarak izahı vardır. Bu mertebede ise

226

ifade edilen, "Mertebe-i Muhammedîyyet"' dir ki; mertebelerin üstünü-âlâsı'dır.

Burada tohum, ilimdir. O da "Hakikat-i Muhammedî" ilmi olan (ilm-i tevhid/ledün) ilmidir. Ekecek olan Ârif-i Billâh'tır ki; zâhir ve bâtın, Hakk'ın zuhur mahalli "yedullah"tır. O elle eker.

Ekilecek yer olan toprak ise (Fenâfillâh) mertebesinde olan (sâlik-i sadık)tır. Îseviyyet mertebesinden misalle anlatılmaya çalışılan bu oluşumdur ki, Îseviyyet'te yoktur. Olanı ise kendi mertebesindedir.

Museviyyet'ten Îseviyyet'e geçiş halidir. Yani tenzîh'ten, teşbih'edir. Âyet-i Kerîme'de belirtilen geçiş ise teşbih'ten tevhid'e dir ki; Hakikat-i Muhammedîdir.

"filizini çıkarmış,"

Yani manâ tohumu tutmuş. Evvelâ aşağı doğru köklerini salmaya başlamış sonra da güçlenerek yukarıya gönül âlemine doğru çıkmaya başlamış.

"sonra onu kuvvetlendirmiş,"

Bulunduğu yerde tevhid hakikatlerini sağlamlaştırmış.

"sonra da kalınlaşmış,"

Bu Muhammedî hakikatler yerleşmiş.

" sonra da gövdesi üzerine yükselmiş -istikamet almış"

Kendi gerçek gücünün gövdesinin üzerinde yükselmiş. İstikametini "Lâ ilâhe illâ Allah" "Muhammedürrasûlüllah" diye her yöne iletmiş. Ve o ekin- ağaç bütün âlemi kaplamış olmaktadır.

"ekincilerin hoşlarına gidiyor."

Bu hakikatleri ekip biçenlerin ulaştıkları netice "Mutmeinne"lik hoşlarına gidiyor. Aynı zamanda bu hadise, sâlik'in bütün varlığının Hakikat-i Muhammedî programı ile düzenlenip kaplanarak şuurla yaşanmasıdır.

227

"Onlar ile kâfirleri öfkelendirmek için."

Gerek zâhir gerek bâtın ehli küfür-örtücüler, bu hakikatlere ulaşamadıkları için ister istemez öfkelenmektedirler.

"Allah Teâlâ, onlardan imân edip sâlih amellerde bulunmuşlar için bir mağfiret ve pek büyük bir mükâfat vâ'd buyurmuştur."

Ne zaman ki, ehl-i küfür-örtücüler'den yukarıda ki hakikatleri idrak edip de "salih amel" yani Hakikat-i Muhamedî üzerine hayatlarını düzenleyip fiillerini ona göre işleyerek hayatlarını düzenleyecekler, işte onlar için de **büyük mükâfat** olan daha dünya da iken **"Âyet'el Kübra"** ***(Hakikat-i Muhammediyye)*** yi idrak vardır. Kendi varlıklarını **feth**etmiş olarak hayatlarını sonuna kadar bu huzur ve muhabbetle devam ettirmiş olacaklardır.

Şimdilik bu Sûre-i Şerifi de, vaktimizin darlığından bu satırlarla sona erdirmeye çalışalım, İnşeallah okuyabilenler için belki biraz fayda sağlamış olabilriz. Cenâb-ı Hakk cümlemizi, **kelâmlarının içinde bulunan hakikatlerine**

erenler'den eylesin. Âmîn... Varsa kusurlarımıza bakılmasın.

(08.03.2009)

Bugün, bu sabah, kitabımızın bilgisayar yazılımlarının bittiği sabahtır. El yazmalarına bundan evvelki umre seyahatinde başlamış idik, Yeni bir umre seyahatine çıkarken (12.03.2009) Hakk'ın lütfu ile bitirmiş olduk. Ayrıca özel bir lütuf daha oldu, aynı zamanda bu akşam Peygamber Efendimizin doğduğu **(Mevlûd)** gecesidir. İnsan düzenleyerek bu tarihe rastlatmak istese düzenleyemez. Evet, bir taraftan **Mevlûd kandili,** zâtî doğuşlar, diğer taraftan, **Feth-ü Fütühatlar** cümlemize nasib olsun. Rabb'ı mıza şükrederek her birerlerimize irfaniyyet yolundaki, gerçekleri idrak ettirmesini niyaz ederim. Her kese **selâm** ismi ile selâmetler dilerim.

Terzi Baba: Necdet Ardıç: Tekirdağ:

228

Not: (2009) Umrede yazılan ikinci bölüm.

Bismillâhirrâhmânirrahîm:

Fethin hakikati hakkında bir başka yönden daha tefekkür ufkumuzu genişletmeye çalışalım.

Aslında Mekke'nin fethi'nin başlangıcı, Peygamber Efendimizin gençliğinde yapılan Beytullah'ın tamirine kadar dayanır. Hadiseyi bilirsiniz, Beytullah'ın Kureyş tarafından tamir edilmesi söz konusu olunca, eski viranlamış olan "Beytullah-Beytü'l Atik" yıkılmıştı. Yerine yenisi yapılacaktı fakat ellerindeki malzemenin yetersiz olacağı düşüncesiyle, beytullah'ın ölçülerini küçültmeye karar verdiler. Bugünkü ölçüleri içinde yeniden inşa etmeye başladılar.

Bu seferki, inşa hali çok büyük bir oluşumun başlangıcı idi. Âdem (a.s.) dan Nuh tufanına kadar ve yeniden aynı temeller üzerine İbrâhîm ve İsmâil (a.s.) ların inşa ettikleri "Beytullah-Beytü'l Atik" bu inşasına kadar aynı şekilde idi. Yani önde iki köşesi olan, arkası oval biçiminde bir yapı idi. Ancak bu sefer, tamir sırasında ilk defa buna uyulmayıp, malzeme yetersizliği düşüncesiyle "Beytullah" ın ölçülerini azaltmak zorunda kaldıklarını (zan) ettiler. İşte bu husus kendilerine Hakk tarafından verilen bir düşünce idi ve nefislerine de uygun geldi. Eğer bu yüzden yakın gelecekte başlarına geleceği tahmin edebilselerdi, "Beytullah"ı mutlaka eski hali üzere yeniden inşa ederlerdi.

Çünkü, "Beytullah" da (Allahın Evinde) dünya üstünde yakında oluşmaya başlayacak büyük "tefekkür inklâbı" na hazırlık yapılmakta idi. O tarihten yaklaşık iki bin küsûr sene evvel, o günün imkânsızlıkları içinde, İbrâhîm (a.s.) oğlu İsmâil ile aynı ölçülerinde eski temelleri üzerine yeniden kurabilmişlerse, aradan geçen binlerce seneden sonra, Kureyş'in o zengin şaşaalı devrinde de kurabilirlerdi. Bir

229

"Beytullah" değil benzeri birçok yapıyı inşa edecek kudret ve imkânları var idi. Ancak bu hususu Cenâb-ı Hakk onlara kapalı bıraktı. Bu durum onların nefislerine de uygun geldiğinden, "Beytullah"ı bu günkü ölçüleri içerisinde açık ve kapalı olmak üzere iki bölümde yenilemeye karar verip inşaatına başladılar.

Duvarları yavaş yavaş yükselen "Beytullah" ın yükseklik ölçüleri "hacer-ul esved" in koyulacağı yere gelince, Hacerul Esved'i yerine koymak konusunda aralarında ihtilâf oldu. Az daha savaşa başlayacaklardı, çünkü her kabile o şerefe nail olabilmeleri için Hacer-ul Esved'i kendileri yerine koymak istiyorlardı. Buna bir çare bulmak için hakem usulüne başvurmaya karar verdiler ve bulundukları tarafa gelecek ilk kişinin hakem olmasına ittifakla karar verdiler.

Az bir müddet sonra bekledikleri istikametten "Muhammedü'l Emîn" gelmekte idi. "Tamam zaten bu emin bir kimse, vereceği karar uyarız" dediler ve hemen hadiseyi anlattılar. Emin Muhammed onlardan bir örtü istedi. Hacer-

ul Esved'in üzerine konmasını istedi. Sonra bütün kabile reislerinin o örtünün bir ucundan tutmalarını söyledi ve böylece Hacer-ul Esved yerine doğru kaldırıldı, daha sonra Muhammedü'l Emîn Hacer-ul Esved'i yerine koydu, böylece ihtilâf halledilmiş "Beytullah-Beytu'l atik" yeni düzenlenmiş haliyle yeni fetihlere malolacak şekilde zâhiren hazırlanmış oldu.

İşte bu hadise; insanlık tefekkür ve yöneliş tarihinde "Zâtî Tecelli" mertebesinin zuhurunun yeryüzüne ve âlemlere inmeye başlayacağı hakkında kesin delil, müthiş bir feth ve nüzül başlangıcı hadisesidir.

Şuraya dikkat edelim ki, "Kâ'be" diye belirttiğimiz isim, Beytullah'a o Kureyş'in yenilemesinden sonra verildi. Yani yeni haliyle (kûb) şekline benzediğinden ve kare görünümünde olduğundan, "Beytullah"a (Kâ'be) denmeye başlandı. Yani (Kâ'be) ismi "Beytullah"a baştan itibaren değil, Kureyş'in yapısından sonra verilmiştir. İnsanlar bu ismin daha evvelce de var olduğunu zannetmektedirler. Evet bu değişimin hikmeti daha sonra anlaşılacaktır.

230

Yenilenme inşaatı bitmiş, zeminde arka tarafta yaklaşık üç metrelik bir alan (Hicr) ismiyle ve yanları (Hatim) ismiyle çevrilen (1,25 metre kadar yüksekliği olan duvarın içindeki alan kapanmadan, üstü açık yarım ay şeklinde) bölüm dışarıda kalmış, böylece köşeler dört'e yükselmişdi. Bu görünüm, (Kâ'be) nin yakın geleceğinin, bâtınî zâtî oluşumunun başlangıcı ve habercisi idi. Ancak yeniden içi putlarla doldurulmuş idi.

Muhammedü'l Emîn-e Ikra' gecesi Cibril-i Emîn Nübüvvet ve Risâleti getirince, "Muhammedü'l Emîn" "Hz. Muhammed" (s.a.v.) vasfını aldı. Dünya, İmân ve tefekkür tarihinde, "Beytullah-Beytü'l Atik" in (Kâ'be) ye intikali (döndürülmesi) ile zâtî tecellinin artık yeryüzüne nüzül/inme zamanının geldiğini belirten çok büyük bir inkılâbın başlangıcıdır. Ancak müşrikler bunun farkında değillerdi. Eğer olsalardı, Beyt-ül Atik'i hiç tamir etmezler veya olduğu gibi eski hali üzere inşa ederlerdi.

Dünya tefekkür tarihinin zâtî manâda diğer mühim oluşumu ise belirttiğimiz gibi " Ikra' " gecesidir. Bu iki mühim hâdisenin birbirine bu kadar yakın olması görüldüğü gibi tesadüfî değil ilâhî bir sistemin tatbikat seyridir. Dünya tefekkür tarihinin en geniş manâdaki, üçüncü hadisesi ise Mi'râc gecesi ve o gecede oluşan müthiş hakikatlerin insanlık âlemine Hz. Muhammed aleyhisselâmın şahsında sunulmasıdır.

O gece Hz. Muhammed (s.a.v.) kendinde bulunan "Hakikat-i Muhammedî" sonsuzluğunu idrak edip, "Âyet-el Kübra" yı okuyarak ve müşahede ederek kendi varlık ve vechini gereği gibi idrak ve şuur etmiş ve hiç bir beşere nasib olmayacak şekilde Rabb'ını da müşahede ederek, "Men reânî fekad reel Hakk" (Beni gören Hakk-ı görmüştür) terkibinde şaheser bir ifadeyle kendi hakikatini de bizlere açık olarak bildirmiştir.

Mi'râc gecesi oluşan, çok mühim hadiselerden birisi de bilindiği gibi beş vakit namazın farz olmasıdır. Namaz bir yere-istikamete, yönelmek sûreti ile ifa edileceğine göre, acaba müslümanlar nereye dönerek namaz kılacaklardı?

231

Mekke'de olmaları dolayısı ile Beyt-ül atik, yeni ismi ile "Kâ'be"ye dönmeleri gerekiyor idi. Ancak içi daha henüz putlarla dolu olduğundan oraya doğru olan secde, putlara olacağından, putperestliğin kabulü anlamına gelecekti. Bu uygulamanın yapılması elbetteki mümkün değildi. O halde yeryüzünün diğer bir Kûdsî bölgesi olan, "Kûds-i Şerif"e doğru geçici bir istikamet tayini yapılıp oraya dönülmeliydi. Ve müslümanlar namazlarını oraya dönerek kılmaya başladılar.

Peygamberimiz Kâ'be ve çevresinde namaz kılacağı vakit, Kâ'be'yi karşısına, onun arkasına da Kûds-i Şerifi alır öyle namaz kılardı. Ancak hicret hadisesinden sonra öyle olamadı, çünkü istikamet değişmiş olduğundan, bu tür uygulama da mümkün olamadığından, hicretten on altı ay sonraya kadar bu uygulama böyle devam etti. Yani Müslümanların da kıblesi Kûdüs-Mescidü'l Aksa olmuş idi. Çünkü

burada daha henüz "Esmâ ve sıfat" tecellileri var idi. Şimdi iki hususa dikkat çekmemiz gerekiyor.

Birinci husus. (96/1) **"Rabb'ı nın ismi ile oku"** Yani, *(Rububiyyet mertebesinden başlayarak oku)* demektir. Rububiyyet Rabb'lık mertebesi ise, mertebe-i Museviyyet'tir. Ve aynı zamanda "Esmâ-İsimler" merte besi'dir.

İkinci husus; namazların bu mertebeye doğru yönelinerek kılınmasıdır. Çünkü o tarihlerde Muhammediyyet'in kaynağı olan zâtî tecelli daha henüz dünya semâsında olup yeryüzüne inmediğinden, yeryüzünde en yüksek tecelli esmâ ve sıfat tecellisi olduğundan, onların da zuhur ve tecelli yeri Kuds-i şerif olduğundan namazların o yöne doğru kılnması gerekiyor idi ve öyle oldu.

İslâmın başkangıcında bu iki husus çok mühimdir. Bunlardan anlaşılması gereken ikaz ve husus, gerçek manâda, mü'min olabilmek için faaliyete Esmâ mertebesinden başlamanın zorunluluğudur. Eğer kişi daha ileri derecede bir eğitim almak istiyorsa o zaman daha da geriye gidip, Hakikat-i Âdemiyyenin eğitimini alarak, hayal cennetinden

Âdem-i Manâ'yı beden arzına indirmesi ve (15/29) *"ona rûhumdan üfledim"* in hakikatini yaşaması gerekecektir.

Bu eğitim tabii ki; İslâmî eğitimin içindeki mertebelerin eğiticisi ve ehli tarafından kontrollu olarak yapılacak bir eğitim içerisinde yaşanarak gerçekleştirilecektir. Sadece kelâmî değil halî dir. Aksi halde kişi hayal ve vehminde kalarak, olmayan şeyleri kendinde var gibi zannederek farkında bile olmadan vaktini harcamış olacaktır.

Evet, müslümanlar, Medîne-i Münevvere'de namazlarını on altı ay kadar "Beyt-ül Makdis" e doğru kıldılar. Ancak peygamberimiz kendilerine ait bir kıblenin arzu ve özlemi içinde idi. Nihayet bir pazartesi günü mutad ziyarete gidilen **Benî Selime Mescidi**nde öğlen veya ikindi namazlarını kılarken gelen, (2/144) *"....... Seni razı olacağın bir kıbleye çevireceğiz. Şimdi yüzünü Mescid-il haram tarafına dön-*

dür...." âyet-i kerimesiyle efendimiz ile birlikte arkasında namaz kılanlar 180 derece dönerek Mekke istikametine Kâ'beye yönelerek namazlarını tamamladılar. Bu âyet-i kerîmede bir çok hususların içinde mevzuumuzla ilgili çok mühim iki hususu vardır. Birincisi peygamberimizin rızası, ikincisi ise yeni ismi Kâ'be olan Beyt-ül Atik'e yeni bir isim daha verilmesidir ki, Âyet-i Kerîmenin ifadesi ile bu da (Mescidü'l Haram) dır. Bu ifade orası için ilk defa kulanılmaktadır. Böylece yeryüzüne zâtî tecellinin inmesinin çok yakınlaştığı anlaşılmaktadır. Gayemiz bu Âyet-i Kerîmenin tefsirini yapmak olmadığından bu kadar işaretle yolumuza devam edelim.

İşte bu hâdise "Kıble değişmesi" de dünya tefekkür ve yönelme tarihinin en büyük inklâplarından bir tanesidir. Böylece Mekke'nin fetih aşamaları manâ âleminde tamamlanmış, sadece zâhiri ve fiziki oluşumu kalmıştır. Mekke'nin manâ âlemindeki fetihleri belirttiğimiz gibi.

(1) Muhammedü'l Emin zamanında, dört köşeli inşa edilişi. Bu oluşum bütün mertebeleri bünyesinde toplaması içindir.

(2) Ikra' gecesi Muhammedü'l Emîn-in Hz. Muhammed'e dönüşmesi ki, böylece kendisine muhtarlık verilip

233

oraların hâkimi olacağı bilgisidir.

(3) Mi'râc gecesi, namazın farz olup yakın zamanda oraya dönüleceği anlayışıdır.

(4) Açık olarak "vechini mescidü'l haram'a döndür" ifadesidir.

İşte bu İlâhî hitapla, daha evvelce ismi, (Beytullah-Beytü'l Atik) olan o yapı tamirden sonra, Kâ'be ismini almış, daha sonra da, Âyet-i Kerîmenin delâletiyle "Mescidü'l haram"a dönüşmüştür. Yani mü'min'lere "Harem" putperestlere haram bölge olarak, kayıtlanmış, ilân edilmiştir. Ve bu yeni özellikleri ile vasıflanmıştır. Bu hâdiseden sonra o beytin ismi, yani ilâhî ilâveler ile Efendimizin şahsında. "Kâ'be'i Muazzama-Mescidü'l Haram-Harem-i Şerif" diye de vasıf almıştır. Böylece peygamberimiz ve müslümanlar,

Kâ’be-i Muazzama ile şereflenmiş, Kâ’be-i Muazzama da peygamberimiz ve müslümanlar ile şereflenmiştir.

İşte böylece yukarıda belirtilen Âyet-i Kerîme ile Beyt-ül Atik-in bâtındaki; feth mertebeleri tamamlanmış, artık sıra sadece zâhirdeki, muamelâta kalmıştır ki, o hali yukarıda anlatılmaya çalışıldı. Böylece Efendimizin (2/144) g*ökyüzüne bakarak, "Bizi kendi kıblemize döndür."* İstek ve arzusu da yerine gelmiş olmaktaydı.

Şimdi biz yine (2/144) *"Yüzünü mescidü’l Haram’a döndür"* Âyet-i Kerîme’sinin getirmiş olduğu mutlak dönüşümü özetle anlamaya çalışalım.

(1) Daha evvelce "Esmâ ve Sıfat" mertebesi itibariyle devam eden İlâhî tecellinin, bundan böyle Zâtî tecelli olarak orada devam edeceği bilgisidir.

(2) Beyt-ül Atik’in içinde olan putların ömrünün çok az kaldığının belirtisidir.

(3) Bütün insanlığın yönelme merkezinin belirlenmesidir. Ancak uyanlar bu hükmü tatbik edenlerdir.

(4) İsâ (a.s.)’ın gelişiyle sıfat mertebesi tecellisi de, yeryüzünde ilk def’a Kûds’e "Mescidü’l Aksa" ya verilmiştir.

234

Bu arada oldukça uzun bir sürede "Beytü’l Atik" İbrâhîm (a.s.)’ın inşası putlarla dolu olarak kaldığından İlâhî tecelliler "Beyt-ül Makdis"e iniyor idi, kûdsiyyet ora da idi. İşte bahsedilen Âyet-i Kerîme, bu hususa son vererek İlâhî ve Zâtî tecellinin tekrar "Beyt-ül Atik"e, yeni ismi "Kâbe-i Muazzama" olan o muhteşem Beyt’e döndürüldüğü açık olarak efendimize ve şahsında bütün âleme ilân ediliyordu.

Böylece bâtın âleminde bütün dengeler yeniden düzenleniyordu, bütün mertebeler yeni yerlerini buluyordu. Mevcud olan iki metebeden-köşeden, dört mertebeye-köşeye döndürülen, Kâ’be’nin,

Haceru’l Esved köşesi "Mertebe-i Muhammedî"(Zât mertebesi)

Rükn-i Irâkî köşesi, "İbrâhimiyyet" (Şeriat Mertebesi)

Rükn-i Şâmî köşesi, "Museviyyet" (Tarikat Mertebesi)

Rükn-i Yemânî köşesi, "İseviyyet" (Hakikat Mertebesi)

olarak tescil edilmiştir.

Daha evvelce "Âdemiyyet ve İbrâhîmiyyet" olarak iki rüknü-köşesi olan "Beytü'l Atik" in gelişen yeni tecellileri karşılaması mümkün olmadığından kendinde manâ âleminde değişiklik yapılarak dört köşeye-mertebeye döndürülmüş, Âdemiyyet mertebesi kaldırılarak İbrâhîmiyyet'ten başlatılmış ve bütün mertebelerin toplu zuhur mahalli haline getirilmiştir. Eğer bu dönüşüm olmasaydı bu mertebelerin temsil yerleri olamayacaktı.

Bu dönüşümü belirten Âyet-i Kerîmeler Bakara Sûresinde dört yerde geçmektedir, üçü aynı olarak tekil şahıstır. Biri cem çoğuldur. Sonradan ismi "kıbleteyn-iki kıbleli" olacak olan Benî Selime Mescidinde oluşan bu (o an küçük gibi görünen aslı itibariyle çok büyük olan) oluşum (hâdise) ile bütün âlemin manevi dengeleri yenilenmiş ve İlâhî tecellilerin tamamı aslına yani "Kâ'be-i Muazzama"ya-Mekke-i Mükerreme'ye inmeye başlamıştır.

Bu yüzden zaten hakikati itibariyle tahrif edilmiş olan, Esmâ-Museviyyet, Sıfat-İseviyyet, mertebeleri yeniden aslı itibariyle Hakikat-i Muhammedî hükümleri içerisinde zuhur

235

edecekti. İşte o gün orada olan o zâhirdeki küçük dönüşüm bütün âlemde geçerli olacak büyük dönüşümün ve feth'in başlangıcı olmuştur.

Bilindiği gibi daha sonra Mekke fiziki olarak da feth olunmuştur. Kıble değiştikten sonra bazı insanlar müslümanlarla alaylı bir tavırla bu hallerini yermeye başladılar. Bunun üzerine (2/143) âyeti nazil oldu, orada *"Doğu da batı da Allahındır"* diye ikaz edildiler. Daha sonra, (2/145) *"Bundan böyle, onlar senin kıblene tabi olmazlar, sen de onların kıblesine tabi olmazsın"* hitabı gelmiştir. Bu hususta yazılacak daha pek çok şey vardır yeri olmadığı için bu kadarla yetiniyoruz.

Bu kısa izahlardan sonra şimdi gelelim bu hâdisenin "Kuds-i Şerif" hakkındaki, neticesine.

Bu büyük dönüşümden sonra, Kûds'ün üzerinden alınan, Esmâ ve Sıfat tecellîleri neticesinde, rûhu alınmış bir ceset hükmüne girmiş, yani fiilen ölmüştür. Nasıl ki; Evliya hazaratının kabirleri bir ziyaretgâhtır, çünkü o kabirlerde yatan cesetlerin içi bir zamanlar, hayatlarında Hakk ile birlikte olduklarından, o cesetler şerefli birer mekân idiler. (Şeref-i mekân bi'lmekîn) yani" mekânın şerefi içindeki iledir." hükmüyle o bedenler şereflenmişler ve o hakikatleri ile birlikte uzun süreler geçirdiklerinden, bedenler cesede dönüştükten sonra da mübarektirler. Bu yüzden, Ehlûllah kabirleri daha evvelce içinde yaşayan, Hakikat-i İlâhiyye hürmetine ziyaret edilirler.

Ancak hayatlarında oldukları kadar fayda sağlayamazlar, çünkü beden ve rûh bibirlerinden ayrıldığından dünya yaşantısında, çok istisnâlar dışında fayda sağlayamazlar. Bu yüzden sadece birer ziyaret yerleridirler. Faaliyyet bakımından tasarrufları yoktur.

İşte (2/144) *"Fevelli vecheke"* ayeti ile Kûds-i Şerif yaşlı bir esmâ ve sıfat velisi hükmünü aldı. Kâ'benin fizîkî fethi ile de hayatına yani kûdsiyyetine son verilmiş oldu. O tarihten itibaren oranın hükmü yukarıda belirtilen esmâ ve sıfat evliyasının kabir ziyareti hükmüne dönüştü. Oraya inen tecelliler; Kâ'be'nin (zât-ın) fethi ile bütün mertebeler Mek-

236

ke'ye döndürülünce o belde ruhsuz bir ceset hükmüne girdiğinden, esmâ ve sıfat kabri hükmüne dönüşmüştür. Dönüşüm hadisesinin mutlak bir kanıtı da; <u>*Efendimizin Mi'râc'a çıkarken Kûds-i Şerif'ten yükselmesidir. İşte o yükselme ile de esmâ ve sıfat mertebesi son defa ziyaret edilip oradan yükseltilip, Mekke'ye, Kâbe-i Muazzama'ya Zâti tecelli olarak indirilmiştir. Bu hadise de belirttiğimiz hususun mutlak kanıtıdr.*</u>

Efendimizin ve müslümanların bir müddet Kûds-ü Şerife doğru dönerek namaz kılmaları, oranın esmâ ve sıfat tecelligâhı olduğunun kanıtıdır. (2/144) *"Fevelli vecheke"* ayeti ile de bu hususiyyetlerin oradan alınıp Mekke'ye Kâ'be'ye aktarılmasıdır.

İşte bu hadiseden sonra Mekke; en büyük zâtî ikram ile "Mekke-i Mükerreme"ye dönüşmüştür. Geçmiş yaşamın derinliklerinde, Mekke'de birçok ilâhî ikramlar olmuştur. Ancak bu son ikram, ikramların en kemâlli olanıdır. Böylece bütün ilâhî tecellîler Mekke'de toplanmış, dört köşe de bir itibarla tescillenmiştir Bunlar; şeriat, tarikat, hakikat, marifet mertebeleridir. Diğer ifadeyle, "ef'âl, esmâ, sıfat, zât" mertebeleri ve başka bir ifade ile de, "İbrâhimiyyet (tevhid-i ef'âl), Museviyyet (Tevhid-i Esmâ), İseviyyet (tenzih), tevhid-i Sıfat (teşbih) ve Muhammediyyet (tevhid-i zât, tevhid-i cem) makamı olarak tescillenmiş ve faaliyyete geçmiştir.

Ayrıca Kâ'be'de tavaf edilen yer; ef'âl âlemi, yedi sekiz merdiven ile çıkılan birinci kat esmâ âlemi, ikinci kat sıfat âlemi, onun üstü olan teras ise son zât, ulûhiyyet âlemidir. Ortada salınarak duran güzel Kâ'be ise bir itibarla bütün mertebelere ayna olan "İnsân-ı Kâmil" mertebesidir. Makam-ı İbrâhimiyyet ise abdiyyet mertebesidir. Diğer bir ifade ile Kâbe; Ulûhiyyet, makam-ı İbrâhim ise İnsân-ı Kâmil mertebelerinin temsilcileridir.

İşte Mekke ve Kâ'be'nin tevhid ehli olan müslümanlarca feth edilmesinin başlangıcı; Muhammedü'l Emîn'in, Kureyş zamanında Hacer-ul esved'i kendi eliyle yerine koyması, Beyt-ül Atik'in kûb olarak inşası neticesinde Kâ'be ismini

alması ve kıbleteyn'de gelen (2/144) *"Fevelli vecheke"* Âyet-i Kerîmesiyle de bâtın âleminde ki fethin tamamlanmasıdır. Bu hadisenin zâhire çıkmasının ilk başlangıcı ise Efendimize gösterilen bu husustaki rüyasıdır. (Daha evvelce de belirtilmişti) Bir sene sonra da fiilen Mekke'nin ve Kâ'be'nin fethi gerçekleşmiştir.

Bu gün feth kapısı diye anılan 45 nolu kapı istikametinden bu belde feth olunmuştur. Fizîki fethi daha etraflıca öğrenmek isteyenler bu hususta yazılmış olan dînî ve tarihi kitaplardan yaralanabilirler. Cenâb-ı Hakk her birerlerimizi gerçek iç bünyemizde yapmak zorunda olduğumuz fetihlerimizi kolaylaştırsın. Âmin.

Şimdi bu fethin iç bünyemizdeki hakikatlerini ve tahakkukunu idrak etmeye gelelim. İslâm dîninin kurallarının zâhirî tatbikatlarının hepsinin birer bâtınî tatbikatleri vardır.

Feth-i karîb: Bu hususta yapılan gerekli çalışmaların neticesinde gönülde zâtî tecellî ve idraklerin gelmesinin yaklaşmasıdır.

Feth-i mübîn: Belirgin olarak bu yaşantıların açılmasıdır.

Bunun neticesinde, Allah'ın **yardımı ve fethi** geldiği zaman gönlüne İlâhî hakikatlerin bölük bölük akın etmesidir diyebiliriz.

Şeriat merebesinde, gönlümüzde İbrâhim'in (A.S.) kıblesine, tarikat mertebsinde Musâ'nın (A.S.) tenzîhi kıblesine, hakikat mertebesinde İsâ'nın, (A.S.) teşbihî kıblesine, marifet mertebesinde ise Muhammed (S.A.V.) Efendimizin gerçek tevhîdî kıblesine yönelmemiz gerekmektedir.

Zâhirdeki kıblenin değişmesi, bâtınımızdaki idrak, anlayış ve yönelişlerimizin de kemâle doğru değişmesi gerektiğini açık olarak ifade etmektedir. Kimde bu değişiklikler yok ise o kimse durağan bir İslâmî hayat yaşıyor, iç bünyedeki oluşumlarını tamamlayamıyor demektir. Gerçek manâda bir dervişin Kâ'be'deki kıble yönü, bâtınında bulunduğu idrak seviye ve anlayışına göredir.

238

Bir kimse şeriat mertebesinde ise o kimsenin kıble mahalli, "Rükn-i Iraki" kapısının sağında olan İbrâhimiyyet köşesidir.

Bir kimse gerçek manâda Museviyyet (tenzîh-tarikat) mertebesini yaşıyor ise onun kıblesi "Rükn-i Şâmî" Museviyyet köşesidir.

Bir kimse gerçek manâda İseviyyet (teşbih-hakikat) mertebesini yaşıyor ise onun kıble mahalli "rüknü yemânî" İseviyyet köşesidir.

Bir kimse gerçek manâda Muhammediyyet (tevhid-marifet) mertebesini yaşıyor ise onun kıble mahalli "Rükn-i Hacerü'l Esved" dir.

Eğer kıble değişmesi olmasaydı bizler de hâlâ Kuds-i Şerif'e yöneliyor olacaktık. Ancak belirtilen hususlardan sonra kıble Kâ'be'ye dönünce bütün insanlar hangi idrakte olurlarsa olsunlar zâhiren bütün müslümanların, tevhidî birlik kurulması yönünden Kâbe'ye yönelmesi gerekmektedir. Daha evvelce de belirttiğimiz gibi, Kuds-ü Şerif'ten kaldırılan "esmâ ve sıfat" tecellileri Kâ'be-i Muazzama köşelerinde birer rükün olarak temsil edilmektedir.

Esmâ ve sıfat mertebesi Kâ'be-i Muazzama'da temsil edilmemiş olsaydı bu mertebelerin iptalleri gerekirdi ki bu husus söz konusu dahi edilemez. Bu mertebelerin iptali demek; âlemlerin o anda yok olması demektir ki. Kûds-i Şerif'ten alınan bu tecelliler, Kâ'be-i Muazzama'dan başka bir yere verilseydi, o mahal bizlere kûdsî bir mahal olarak bildirilirdi ki böyle bir bilgi de zâten yoktur.

Bu mertebelerin *"fevelli vecheke"* ayetiyle Kâ'be'ye nakledilerek, Hakikat-i Muhammediyye'ye dahil edildiği açık olarak emir ve ilân edilmiştir. Burada bir şeye dikkatlerinizi çekmek isterim. Bahsedilen "İseviyyet ve Museviyyet" mertebeleri; Rabb'ımızın Kûr'ân-ı Kerîm'inde Peygamberimizin hadislerinde bildirdikleri, İslâmın içindeki mertebelerdir. Yoksa batının kendi hayellerinde ve tahrif ettikleri anlayışları itibariyle zannettikleri halleri değildir. Arada sadece isim benzerliği vardır, muhtevası ve hakikatleri tamamen

ayrıdır. İnsânlık âleminin geçirmiş olduğu bu evreleri gerçek bir dervişin de küçük yaşam devreleri olarak tecrübe etmesi hakikat yolculuğu bakımından gerekmektedir.

Her müslüman Kâ'be'nin her yönünde, köşesinde namazını kılarak ibadetini yapabilir, bu onun en tabiî hakkıdır, ancak biz özü itibariyle meseleleri daha iyi kavrayabilmemiz için bu hususları belirtmeye çalışıyoruz.

Evet, kalem vasıtası ile buraya geldiğimizde, (21.03.2009-1430) yatsı ezanı okunuyordu. Namazımı kılmak için kâğıtlarımı ve kalemimi toplamış idim, sünneti kıldıktan sonra farza başladık, sanki sözleşilmiş gibi imam efendi farzın ilk iki rek'atinde (Sûre-i feth) in son iki sayfa-

sını okudu, bu hale hayret etmemek mümkün değildi, şükrettik. O da (Sûre-i feth) i bitirmiş idi.

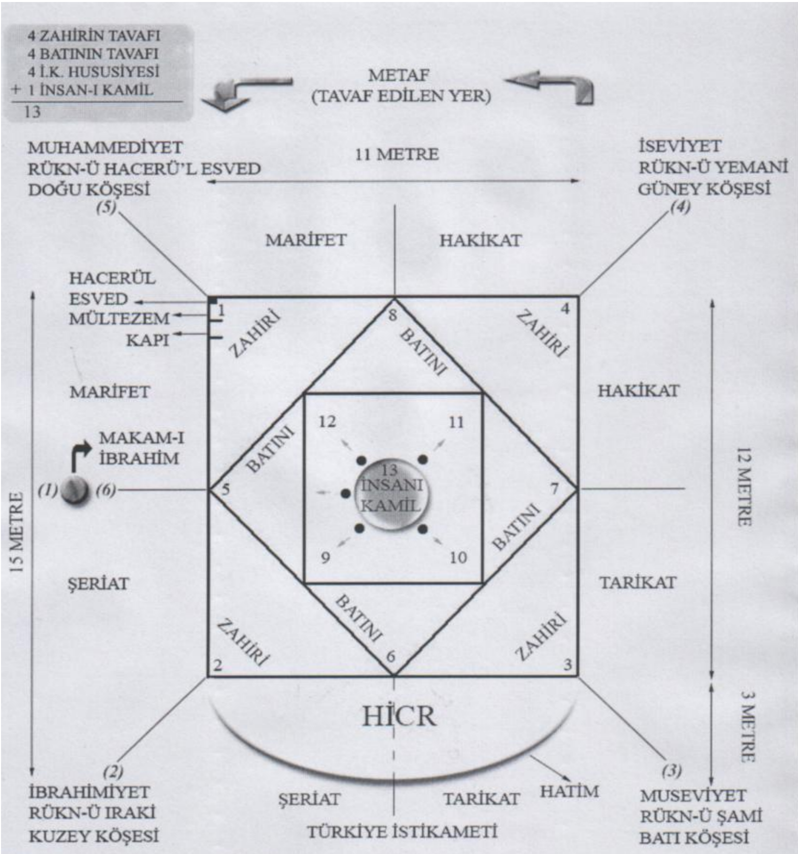
Böylece bir umre'de başladığımız, Kûr'ân'da yolculuk yazılarımızdan (Sûre-i Feth) bölümüne, bir sonraki Umrede bu ilâvelerin yapılması belirtildiği için kitabımızın sonuna bunları ilâve etmeyi uygun bulduk. Cenâb-ı Hakk cümlelerimize, bilhassa meraklılarımıza bu hakikatleri idrak ettirsin. Buradan cümle canlara da **(Selâm)** ismiyle, *"onlara Rahim olan rablarından* **selâm** *vardır"* hakikatini açmış olması ümidi ile biz de sonsuz selâmlarımızı sunarz. Ayrıca orada tespit ettiğimiz (İnsân-ı Kâmilin namaz mevkileri) nin de krokisini koymayı uygun buldum. Cenâb-ı Hakk (c.c.) faydalandırsın.

Allah (c.c.) Hakk söyler, Hakk'ı söyler.

□□=⏐♦⌠□⏐ α□□ϒα ϒ⁄⁄ϖ□≤™⇔α□⎣ □Θ□

Necm-53/1- **(Ve'n necmi izâ hevâ.)**

"Söndüğü zaman yıldıza andolsun."

Kâbe: Beytullah'ta İnsan-ı Kâmilin namaz seyri

(1) Tavaftan sonra **Makam-ı İbrâhim**'in arkasında — 2 rek'ât namaz
(2) **İbrâhimiyet Köşesi**'nde (mertebesinde) — 4 rek'ât namaz
(3) **Museviyet Köşesi**'nde (mertebesinde) — 4 rek'ât namaz
(4) **İseviyet Köşesi**'nde (mertebesinde) — 3 rek'ât namaz
(5) **Muhammediyet Köşesi**'nde (mertebesinde) — 4 rek'ât namaz
(6) **Makam-ı İbrâhim**'in tam önünde o hizada — 2 rek'ât namaz
ŞERİAT ve MARİFET makamlarının birleştiği yerde Kâfirun ve İhlas okunarak kılınan namaz seyridir.
Toplamda (2+4+4+3+4+2) = 19 rek'âtlı insan-ı kâmil namazıdır.

Bu halleri bilen çok azdır. Genel tavaf yapanlar için de bu haller geçerlidir; ancak farkında olmazlar. Hakk hükmünü yürütür.
(Allah tecellisi, Kâbe-i Muazzama:)
(İçi, Rahman tecellisi:) (Hatim, Rahım tecellisi:)
Böylece orada "Bismillâhirrahmânirrâhim" (19 harfli) besmele-i şerifin de zuhuru vardır.

241

□□7┃♦⌠□⊄ β□⇓□⎣⁄⁄′¬′φϒψβ□□ □≤3□□ β□⇓ □P□

Necm-53/2- **(Mâ dalle sâhıbukum ve mâ gavâ.)**

“Arkadaşınız dalâlete düşmedi ve azmadı.”

□□6⏐♦⌠□⎜⇔α ϒΣ□∩ ′∏ϒℵ⁄™□⌠ β□⇓□⎣ □Σ□

Necm-53/3- **(Ve mâ yentıku anil hevâ.)**

“Ve o, hevasından konuşmaz.”

□□=⌠♦ψ⌠′⌠ ∞⌠⁄ψ□⎣ ⎤ϒα □⌠′⎜⁄⌠ϒα □Τ□

Necm-53/4- **(İn huve illâ vahyun yûhâ.)**

(O'nun söyledikleri), “sadece O'na vahyolunan vahiydir.”

□□=⏐♦⌠′™⁄⇔α ′□⌠ ♥□□(′⎡□◊□≤⇐□∩ □Υ□

Necm-53/5- **(Allemehu şedîdul kuvâ.)**

“O'na çok şiddetli ve kudretli olan öğretti.”

□□=⏐♦⌠□ν⁄□β□∉ 6♣〉□≤□ϒ⇓⎣′□ □ς□

Necm-53/6- **(Zû mirretin, festevâ.)**

“Kuvvet ve azamet sahibidir. Öylece istiva etti.”

□□6⌠♦⇐⁄∩□⎤α ϒ∏′∉′⎤βϒ2 □⌠′⎜□⎣ □Ω□

Necm-53/7- **(Ve huve bil ufukil a’lâ.)**

“Ve o, ufkun en yüksek yerinde.”

242

□□=⌠♦≤⇔□□□ν□∉ β□©□□ □≤〈′θ □Ξ□

Necm-53/8- **(Summe denâ fe tedellâ.)**

"Sonra yaklaştı ve böylece indi."

□□7 ⌠♦©⁄□□α⁄⌊□α ϒ∑⁄⌊,□□⁄⌠□© □λβ□© □⌠β□¬□∉ □Ψ□

Necm-53/9- **(Fe kâne kâbe kavseyni ev ednâ.)**

"Böylece iki yay mesafesi kadar, (hatta) daha yakın oldu."

□□6 ⌠♦ψ⁄⌊□α ←β□⇓ ♥⏐ ϒ□⁄φ□∩ ⌠♦⇔ϒα ⌠←♦ψ⁄⌊ □β□∉ □ΘΠ□

Necm-53/10- **(Fe evhâ ilâ abdihî mâ evhâ.)**

"Böylece O'nun kuluna vahyedeceği şeyi vahyetti."

□□⏐♦α□□ β□⇓ ′□α□♠⌠′1⁄⇔α □λ□□□· β□⇓ □ΘΘ□

Necm-53/11- **(Mâ kezebel fuâdu mâ reâ.)**

"Kalbi, gördüğü şeyi yalanlamadı."

□□⏐♦□□⌇ β□⇓ ⌠♦⇐□∩ ′⌈□©⌊′□β□◊′ν□∉□α □ΘΡ □

Necm-53/12- **(E fe tumâr rûnehu alâ mâ yerâ.)**

"Yoksa siz, onunla gördüğü şey hakkında mı tartışı- yorsunuz?"

□□=⏐♦□⁄□′α ƒ∫□⇔⁄□□© ′⏐♦α□□⁄□□™□⇔□⌊ □ΘΣ □

Necm-53/13- **(Ve lekad reâhu nezleten uhrâ.)**

"Ve andolsun ki, onu başka bir inişinde de gördü."

□□ ⌠♦⎝□ν⁄™′◊⁄⇔α ϒ〉□□⁄□ϒ□ □□⁄™ϒ∩ □ΘΤ□

NECM-53/14- (İnde sidretil muntehâ.)

"Sidretül Münteha'nın yanında."

□□=⏐♦□⁄□′α ƒ∫□⇔⁄□□© ′⏐♦α□□ ⁄□□™□⇔□⎣ □ΘΣ □

Necm-53/15- **(İndehâ cennetul me'vâ.)**

"O'nun (Sidretül Münteha'nın) yanında Me'vâ Cenne-ti (vardır)."

□□=⌠♦∋⁄⊂□⎨ β□⇓ □〉□□⁄□ϒ≤□⇔α ⌠□∋⁄⊂□⎨ ⁄□ϒα □ Θς□

Necm-53/16- **(İz yagşes sidrete mâ yagşâ.)**

"Sidre'yi bürüyen şey bürüyordu."

□□ ⌠♦⊂□□ β□⇓□⎣ ′□□□□φ⁄⇔α □∈α□□ β□⇓ □ΘΩ□

Necm-53/17- **(Mâ zâgal basaru ve mâ tegâ.)**

"Bakışı kaymadı ve haddi aşmadı."

□□⏐♦□⁄φ′¬⁄⇔α ϒ⌈ϒ≤2□□ ϒπβ□⎨ ♦α⁄∑ϒ⇓ ⏐♦α□□ ⁄□□™□⇔ □ΘΞ□

Necm-53/18- **(Lekad reâ min âyâti rabbihil kubrâ.)**

"Andolsun ki o, Rabbinin büyük âyetlerinden gördü."

NOT= Bu hususta daha geniş bilgi, (6-Mübarek geceler) ve (37/53 Necm Sûresi) isimli kitaplarımızda bulabilirsiniz.

⌠♥≤©ϒα 3⌊♥⌋←α⁄ϒα ⌠←♥™2 β⌠ 〈⌠⁄
⇓ ′∑⁄2α ⌠⌊♥∩ 4β©⁄ϒα⌊ ς
ϒ⌠⌠ ♦⁄⌠≤ν⇔α ∑ϒ⇓ ≤⏐⌠ ∑⁄⌊2 β◊ϒ⇔
βƒ©ϒ≤′⇓⁄〈′¬⁄⌊⇔ϒα ϒ⌈ ♦≤⇐⇔α ′4⌈′
β≤◊⇐∉ 6′◊⁄ψα ←′⌈′◊⁄α ⏐ϒ⁄∪2⁄∑ϒ⇓ ⌠
♥µ⁄β⌠ ♣4⌈′ϒ2 αƒϒ≤∋ϕ′⇓⌊
∞∑⌊♥ϕ′⇓ ∞⁄ζϒ α♦⏐ α⌈′⇔β© ϒπβ™ϒ≤
⌊ϕ⁄⇔βϒ2⁄〈′⏐⌡←βυ

Saff-61/6- **"Ve iz kâle îsebnu meryeme yâ benî isrâîle innî resûlullâhi ileykum musaddikan li mâ beyne yedeyye minet tevrâti ve mubeşşiren bi resûlin ye'tî min bagdîsmuhû ahmed, fe lemmâ câehum bil beyyinâti kâlû hâzâ sihrun mubîn."**

"Ve Meryemoğlu İsa (a.s) şöyle demişti: "Ey İsrailoğulları! Muhakkak ki ben, elimdeki Tevrat'ta olan herşeyi tasdik eden ve benden sonra gelecek, ismi <u>Ahmed</u> olan Resûl ile müjdeleyen, size (gönderilmiş) Allah'ın Resûl'üyüm." Fakat onlara beyyineler (mucizeler, deliller) getirdiği zaman onlar: 'Bu apaçık sihirdir'dediler."

=′3ϒ≤⇓≤′◊⁄⇔α β⌊′≤⌠α ←β⌠ Θ

Müzzemmil-**73/1- (Yâ eyyuhel muzzemmil.)**

"Ey örtünüp gizlenen!"

=5⌊♥⇐© ⌉ϒα 3⁄⌊≤⇔α ϒ〈′© P

Müzzemmil-**73/2- (Kumil leyle illâ kalîlâ.)**

"Az bir kısmı hariç olmak üzere gece kalk!"

245

Yâni beşeriyet örtüsüyle örtünmüş olan, kalk artık yani beşeriyetinden hakîkâtine kalk. Efendimiz (s.a.v)'in şahsında bu hakîkâtlere dikkat çekmek için verilen ifâde ile "Ey onun ümmeti olan kişi" "Gaflet halinden kalk bakalım. Beşeriyet örtünden soyun, hayal âleminden hakîkât âlemine geç mânâsınadır. Nefsini kötülenmiş olarak bil ve hakîkâtini idrâk et.

□□=′□ϒ≤θ□≤□′◊⁄⇔α β□⎝′≤⎨□α ←β□⎨ □Θ□

Müddessir-74/1- **(Yâ eyyuhel muddessir.)**

"Ey bürünmüş olan!"

□□≠⁄□ϒ□⁄©□β□∉⁄⎝′© □Ρ□

Müddessir-74/2- **(Kum fe enzir.)**

"Kalk, artık inzar et (uyar)."

Bu âyeti kerîme geldikten sonra Efendimiz (s.a.v) en yakın akrabalarından başlayarak dini tebliğ etmeye başlamıştır.

Dâvete en yakınlarından başlaması emredilen Varlık Nûru-aleyhissalâtü vesselâm-, birgün Safâ Tepesi'ne çıkarak Kureyş kabîlesine seslendi. Onlar da bu çağrıya icâbet ederek Safâ Tepesi'ne geldiler. Allâh Rasûlü -sallâllâhu aleyhi ve sellem- yüksek bir kayanın üzerinden onlara şöyle hitâb etti:

"Ey Kureyş cemâati! Ben size, şu dağın eteğinde veya şu vâdide düşman atlıları var; hemen size saldıracak, mallarınızı gasbedecek desem, bana inanır mısınız?"

Onlar da hiç düşünmeden:

"Evet inanırız! Çünkü şimdiye kadar Sen'i hep doğru olarak bulduk. Sen'in yalan söylediğini hiç işitmedik!" dediler.

Oraya gelmiş bulunan herkesten bilâ-istisnâ bu tasdîki alan Allâh Rasûlü -sallâllâhu aleyhi ve sellem- onlara şu ilâhî hakîkati bildirdi:

"O hâlde ben şimdi size, önünüzde şiddetli bir azap günü bulunduğunu, Allâh'a inanmayanların o çetin azâba uğrayacaklarını haber veriyorum. Ben sizi o çetin azaptan sakındırmak için gönderildim.

Ey Kureyşliler! Size karşı benim hâlim, düşmanı gören ve âilesine zarar vereceğinden korkarak hemen haber vermeye koşan bir adamın hâli gibidir.

Ey Kureyş cemâati! Siz uykuya dalar gibi öleceksiniz. Uykudan uyanır gibi de dirileceksiniz. Kabirden kalkıp Allâh'ın huzûruna varmanız, dünyâdaki her hareketinizin hesâbını vermeniz muhakkaktır. Netîcede hayır ve ibâdetlerinizin mükâfâtını, kötü işlerinizin de cezâ ve şiddetli azâbını göreceksiniz! Mükâfât ebedî bir cennet; mücâzât da dâimî bir cehennemdir."

Allâh Rasûlü -sallâllâhu aleyhi ve sellem-'in bu hitâbesine, orada bulunanlardan umûmî bir îtiraz gelmedi. Yalnız amcası Ebû Leheb:

"–Hay eli kuruyası! Bizi buraya bunun için mi çağırdın?" diyerek münâsebetsiz ve yakışıksız sözler sarf etti. Hakâretleriyle Peygamber Efendimiz -sallâllâhu aleyhi ve sellem- in kalbini kırdı.

Kendisi hakkında, Leheb Sûresinde bahsedilen sonunu bu ifadeleriyle daha o zamandan kendisi hazırlamış kendi hükmünü kendi vermiş olduğundan iki eli de kurumuştur. Zelil ve hakir olarak ölmüştür.

□□7♣〈⦃ ♥□□· ♣4⌠′□□□ ′4⁄⌠□™□⇔ ′⌠□≤©ϒα □ΤΠ□

Hâkka-69/40- **(İnnehu le kavlu resûlun kerîmin.)**

247

"Muhakkak ki o, gerçekten Kerîm Resûl'ün sözüdür."

İlâhî hakikatlerin ve kelâm-ı ilâhî'nin kendisine ikram edildiği ve onları kendi nefsinden değil vahy olarak zâhire çıkaran ***"Kerîm Resûl'ün sözüdür."***

□□7♣⎛⎡′™⁄ϖ□◊ϒ2⁄⁄〈′¬′φϒψβ□□ β□⇓□⎣ □PP□

Tekvîr-81/22- **(Ve mâ sâhıbukum bi mecnûn.)**

"Ve sizin arkadaşınız mecnun (deli) değildir."

Yani hayal ve vehim âleminde yaşamayan, kendisinde bulunan Hakikat-i İlâhiyye üzere yaşayan ve onun meczubu, o nun ilâhî cazibesinde olandır.

□□=□∨□□⁄□□□ □∧□⇔⁄□□□⁄϶□©⁄⁄〈□⇔□α □Θ□

İnşirâh-94/1- **(E lem neşrah leke sadrek.)**

"Göğsünü senin için şerhetmedik mi (yarıp genişletmedik mi)?"

Bütün âlem mülkünü zâtî tecelliyi içine alacak kadar senin göğsünü, "gönül âlemini" açmadık mı?

Bu hususta ümmet-i Muhammed'e de çok büyük müjde vardır. Ulü'l azm peygamberlerden olan Mûsâ (a.s.) (20/25) "Yarabbî göğsümü aç" diye niyaz etmişken, ümmet-i Muhammed'e, *"Zâten biz senin göğsünü ve ümmetinin göğsünü açtık"* buyurulmaktadır. Ancak biz bu sahaya nefislerimizin arzularını doldurduğumuzdan, sahibine yer kalmamakta, o da bize teşrif edememektedir. O halde yapılacak öncelikli iş aslında açık olan o sadırlarımızı, eski açık haline dönüştürmektir.

248

□□=□∨□□⁄□ϒ⎣ □∧™□∩ β□™⁄∪□□□⎣□⎣ □Ρ□

İNŞİRÂH-94/2- **(Ve veda'nâ anke vizrek.)**

"Ve senden yükünü kaldırmadık mı?"

Yani senden törelerin, nefsinin, hayalinin ve benliğinin, yüklerini kaldırmadık mı? Ayrıca âlemdeki kesreti/çokluğu, görmekten, vahdet hakikatlerini sana bildirmekle bu yükü kaldırmadık mı?

□□=□∨□□⁄⎝□℘ □□□™⁄©□α ⏐←♥□□≤⇔□α □Σ□

İnşirâh-94/3- **(Ellezî enkada zahrek.)**

"Ki o (yük) senin belini bükmüştü."

Yukarıda bahsedilen o yükler sana ağır geliyor idi. Ayrıca, daha evvelce kendi hakikatini örtmüş olan hayali benlik yükü *"**senin belini bükmüştü.**"*

□□6□∨□□⁄·ϒ□ □∧□⇔ β□™⁄∪□∉□□□⎣ □Τ□

İnşirâh-94/4- **(Ve refa'nâ leke zikrek.)**

"Ve senin için, zikrini yükseltmedik mi?"

Senin bütün bâtınî hakikatlerini ortaya çıkartıp senin **"zikrini"** hakikatini, asâletini kendi ismim ile birlikte okutup ki, (Lâilâhe illâllah Muhammedürrasûlüllah) dır ve "Ezân-ı Muhammedî"de âleme ilân edip ***"zikrini yükseltmedik mi?"***

249

□□α=ƒ□⁄□′⎨ ϒ□⁄□′∪⁄⇔α □⊃□⇓ □≤⎛ϒβ□∉ □Υ□

İnşirâh-94/5- **(Fe inne maal usri yusra.)**

"O halde, muhakkak ki zorluk ile berâber bir kolaylık vardır."

Bütün bunları anlayıp tatbik etmek, zor gibi gelse de bunlar için kolaylıklar vardır. Bu husus hatırda kalıp Hakk'a güvenilmesi için iki defa tekrarlanmıştır.

□□α6ƒ□⁄□′⌠ ϒ□⁄□′∪⁄⇔α □⊃□⇓ □≤⎛ϒα □ς□

İnşirâh-94/6- **(İnne maal usri yusrâ.)**

"Muhakkak ki zorluk ile beraber kolaylık vardır."

Dünya ahret bütün işlerde zorluk olduğu gibi kolaylık da vardır. Nefsinden uzaklaşarak Hakk'a yönelmiş olan kimselere, Cenâb-ı Hakk onların da varlıklarında mevcud olmalarından dolayı, kendilerine gayret gelip, sıkıntıda oldukları zaman onlara, Hakk'ın "vekil", "nâsir" ve ilgili birçok ismi ile yardım edip her türlü işlerini kolaylaştırır.

□□≠⁄κ□□⁄©β□∉ □ο⁄⊄□□□∉ α□□ϒβ□∉ □Ω□

İnşirâh-94/7- **(Fe izâ feragte fensab.)**

"Öyleyse boş kaldığın zaman hemen intisap et."

Dünya işlerini yoluna koyup, kendine zaman ayırdığın da, hemen Hakk'a evvelâ kendindeki Hakk'a yönel ve intisab et, zira dünya işi arasında, dünyaya yönelmekle intisabın o süre içinde bozulmuş olur. Onu hemen yeniden kurmak için gönlüne ve Hakk rabıtana dön. İdrak muhab-

bet ve ilmini arttırmaya çalış. Çünkü geriye kalan senin malın sadece bunlar olacaktır.

□□⁄κ□⊄⁄□β□∉ □∧ϒ≤2□□ ⌠♦⇔ϒα□⎣ □Ξ□

İnşirâh-94/8- **(Ve ilâ rabbike fergab.)**

"Ve öyleyse Rabbine rağbet et."

Ve her halinde rağbet ettiğin şey sadece rabb'in olsun. Bu rabb'ın evvelâ Rabb-ı Hâss'ın, sonra da "Rabbü'l Erbab" olan Allah'dır. Rağbetini bu şekilde Hakk'ın zâtına yönelt. Sakın ha! Sevap, cennet ve "bana iyi insan desinler" diye zâhir görüntülere ve nefsine benilk kazandıracak hallere rağbet etme.

Bu özet kayıtları kâfi görerek daha fazla vaktinizi almamak için şimdi, biraz da Peygamberimiz "ÜMMİ" olan, Hazreti Muhammed (s.a.v.) efendimize gelen. Dünyanın bütün kitaplarının "ÜM" anası olan **"Kûr'ân-ı Kerîmi"** kendi ifadelerinden tanımaya çalışalım.

Kûr'ân-ı Kerîm.

Bismillâhirrahmânirrahîm:

Kur'ân Hakkındadır.

Manzûmenin Tercümesi:

"Kur'ân, salt zâttan ibârettir. O zâtın ahadiyyeti haktır, farzdır. Ahadiyyet, Kur'ân'ın şehâdet yeridir. Hüviyyeti açısından anlaşılması son derece zordur. Kur'ân'dan taleb ettiğini okursun. O ise, o Kur'ân'ın açığa çıkardığı hakîkattir. Kur'ân'ı zevkiyle sırf senâdan ibâret olan latîfliği ile okumak Kur'ân'ın süsüdür. Fakat zât bakış açısından Kur'ân için, ne bütünsellik

ne de cüz'iyyet vardır. Kur'ân'ın zâtındaki lezzeti, ma'nevî zevk yönündendir; maddî bir gıdayı yemek gibi değildir. O lezzeti idrâk edebilmek, Kur'ân'dır. İşte en büyük tâzelik o lezzetten ibârettir."

Bilinsin ki, Kur'ân bütün sıfatların kendisinde mahvolduğu zâttan ibâret olarak, ahadiyyet ismi verilen tecellî yerinden ibâret olmuş olur. Cenâb-ı Hak, bu ma'nâca olan Kur'ân'ı, peygamberi Hz. Muhammed (s.a.v.) Efendimiz üzerine indirdiği için Hz. Muhammed'in var edilmişlerde şehâdet yeri "ahadiyyet" oldu. Kur'ân'ı indirmenin ma'nâsı, "azâmetin ulvî yüksekliklerinde yüce olan ahadiyyet hakîkâti bütün kemâlâtıyla Muhammedî sûrette/cesedde açığa çıktı" demektir.

Ahadiyyet hakîkâtinde iniş, çıkış muhâl olduğu halde, bahsedilen hakîkât ulvî zirvesinde Muhammed (s.a.v.) üzerine inmiştir. Bundan dolayı Hz. Muhammed'in cesedi, bütün ilâhî hakîkatler ile tahakkuk ederek, Vâhid isminin tecellî yeri olmuştur. Hz. Muhammed cesedi ile ilâhî hakîkatlerin tecellî yeri olduğu gibi, hüviyyeti ile de ahadiyyetin tecellî yeri olup, zâtı ile de ilâhî zâtın aynıdır.

İşte bu inceliğe dayalı olarak, Hz. Muhammed (s.a.v) ***"Kur'ân, benim üzerime <u>bir cümle</u> olarak indirildi"*** *buyurmuştur. Bu hadîs ile Hz. Peygamber, kendisinin yukarıda belirtilmiş olan tahakkukunun, cismânî, küllî, zâtî tahakkuk olduğunu bildirmektedir.*

*İşte, "**Kur'ân-ı Kerîm**" ta'bîriyle bu **"<u>bir cümle</u>"** ye mazhar olmaya işâret edilmiştir. Bu ihsân, İlâhî tam keremdir. Çünkü Cenâb-ı Hak, kendisinde hiç bir şey bırakmayıp, kemâlâtın hepsini zâtî ilâhî kerem olarak, Hz. Muhammed üzerine feyzlendirmiştir.*

*"**Kur'ân-ı Hakîm**" ise, yine ilâhî hakîkatlerin inişi demek ise de, bunda ilâhî hikmetin gereğine göre, derece derece inme sûretiyle kulun zâtında ilâhî hakîkatler ile tahakkuka kulun urûc etmesi şarttır. Çünkü zâtta tahakkuk*

için, ilâhî hikmetin gereği budur yâ'nî derece derece inme sûretiyle oluşması şarttır. Başka bir şekilde o feyze ulaşmaya imkân yoktur. Çünkü insanın halk edilişinin başlangıcındaki cesedine ilâhî hakîkatlerin hepsinin bir defada tahakkuku mümkün değildir. Şu kadar var ki, fıtrâtında ulûhiyyet neş'esi üzerine halk edilen kimse, ilâhî oluşumun gereğine göre, derece derece inme sûretiyle hakîkatler kendisine açılarak yükselmeye başlar. Bu hakîkâte Cenâb-ı Hak Kur'ân'da; ***"ve nezzelnâhu tenzîlâ"*** *ya'nî* ***"Biz onu tenzîli bir indirişle indirdik"*** *(İsrâ, 17/106) âyetiyle işâret etmiştir.*

Bu derece derece yükselme hükmü, asla kesilmeyerek, kul terakkide, Cenâb-ı Hak da tecellîde devâm üzere olur. Çünkü sonsuz olan şeyi bir defada seçip ayırıp belirginleştirmek mümkün değildir. Ve ma'lûmdur ki, Cenâb-ı Hak nefsinde sonsuzdur. (A.K.C. İn.Kâ-veya-M.A. Fü.Hi.)

Kûr'ân-ı Kerîm'in gerçekten anlaşılması için onunla eş değerde bir varlığın olması lazımdır ki ona gerçek değerini verebilsin. Eğer Efendimiz (s.a.v)'in kemâlatı yeryüzüne inmemiş olsaydı Kûr'ân-ı Kerîm daha henüz o devirde nâzil olmazdı çünkü onu idrâk edip anlayacak gönül, akıl yani mahal olmadan Kûr'ân-ı Kerîm nâzil olmazdı.

Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın zâti zuhuru mânâ olarak Kûr'ân-ı Kerîm ile madde olarak Hazreti Rasûlullah (s.a.v) ile geldi. Yeryüzünde Berat gecesi başlayan bu birleşme Kadir gecesinde devam etti ve teferruatlarıyla birlikte oluşması için 23 sene devam etti.

Diğer ümmetlerin peygamberlerine de kitâp geldi fakat onlar ancak, ef'âl, esmâ ve sıfât mertebesinden birleşebildiler.

Kûr'ân-ı Kerîm üzerinde onu hakkı ile anlayıp anlatma yönünden hiç birimizin konuşacak ne tâkâdı ne de gücü vardır. Şu kadar ki beşer, Cenab-ı Hakk (c.c)'ın var etmiş olduğu en üstün zekâya ve kişiliğe sahip varlık olduğundan bu hakîkâtleri en çok anlayabilendir.

Kûr'ân-ı Kerîm Allah (c.c)'ın kendi kemâlatını anlattığı son kitâbıdır, Kûr'ân-ı Kerîm'in seyri tamamlandıktan sonra dünyâda bizim neslimizin kıyameti kopacaktır.

Kûr'ân yâni kıraat okumak mânâsınadır. Kûr'ân-ı Kerîm olması, okunarak bildirilen ikram mânâsınadır.

Kûr'ân Hakk'ı anlatır orada Hakk okunur, halk okunmaz, gerçek Kûr'ân'da halka yer yoktur. Kûr'ân zât olduğundan zâtta halka yer olmaz. Olan halk beşeri anlamda olan bir halk değil, Cenab-ı Hakk (c.c)'ın oradaki hâlikıyyeti üzere olan bir halktır. Kûr'ân-ı Kerîm'in bu şekilde Hakk olan yönünü idrâk ettiğimiz an, bütün âlem Kûr'ân'nını okuyoruz demektir.

Cenab-ı Hakk (c.c)'ın *"âfakî ve enfüsî âyetlerimizi size göstereceğiz"* (41/53) demesi sûretiyle bu âlemdeki varlıkların hepsinin âyet olduğunu biliyoruz. Bu nedenle hem nefsimizde hem dışarıda olan ne varsa hepsinin Kûr'ân'dan ibaret olduğunu anlıyoruz. O halde dikkat edelim bizler Kûr'ân okuyorken Hakk'ı okuyoruz demektir.

Kûr'ân-ı Kerîm de, kendi ilminin gerçek yönüyle bilinmesi yönünden bizden hakkını ister.

Çok uzun seneler Kûr'ân-ı Kerîm'in mahlûk mu, hâlik mi? olduğu konusunda tartışmalar yapılmıştır. Kûr'ân-ı Kerîm; kağıdı, mürekkebi, cildi gibi yönlerden mahlûktur. İçinde yazılı olanların mâ'nâsı ve rûhu itibarıyla ise Hâlik'tir. Allah'ın zâtındaki ilm-i ilâhîyye'den ilk çıkan Kûr'ân'dır. Daha sonra suhuflar ondan alınarak nâzil olmaya başlamıştır.

Kûr'ân-ı Kerîm en son gelmesi ise kendi kemâlatıyla birlikte zuhura çıkmasının ifâdesidir. Kûr'ân-ı Kerîm'den önce gelen kitâplar ona öncülük yaptılar ona bilgi olarak mahal hazırladılar.

Muhyiddîn-i Arabi hazretleri, Fususul Hikem'de bununla ilgili olarak şöyle demiştir:

"Cebrâil, Allah'ın kelimesini Meryem'e naklettiği gibi Hazreti Rasûlullah (s.a.v) Allah'ın kelâmını ümmetine nak letti."

Bu nakil insan-ı kâmil'in doğmasına neden oldu.

Bu yüzden de Kûr'ân-ı Kerîm Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın insanlığa lütfettiklerinin en üstünüdür çünkü kişiye kendisini tanıtmaktadır.

Mekke-i Mükerreme deniliyor, ikram şehri, yani Mekke, Cenâb-ı Hakk (c.c)'ın zâtî ikramının şehridir. Cenab-ı Hakk (c.c) insanlığa ilk önce orada Kâbe-i Şerif'i ikram etti. Sonra Âdem (a.s)'ı, daha sonra İbrâhim (a.s)'ı, İsmâil (a.s) ve diğer peygamberleri sonra da Hazreti Rasûlullah (s.a.v)'ı ve Hazreti Rasûlullah (s.a.v)'a da elimizde olan Kûr'ân-ı Kerîm'i ikram etti. İşte orası ikram şehridir. "Kûr'ân-ı Kerîm ilim ikramı, Hz.Rasûlullah (s.a.v)'da bu ikramları ortaya getiren ev sahibidir" diyebiliriz.

"İnsân ve Kur'an bir bâtında doğan ikiz kardeşlerdir" Öyle olmasalardı dünyâda buluşamazlardı. Hakk'ın zâtında ayrıldıktan sonra ayrı ayrı yollardan yeryüzüne inerek yeryüzünde buluşmaları bu iki kardeşin şanına yakışır bir şekilde olmuştur.

Kûr'ân-ı Kerîm'in çeşitli isimleri şöyledir:

Kelâmullah, Mucizü'l beyan yani âciz bırakan beyan,

Kelâm-ı Kadîm,

Furkan, yani farklı farklı ilimleri anlatan,

Kitâbul Mübîn, yani açık kitâp,

İmâmul Mübîn, yâni önde olan açık kitâp,

Kur'ân'ul Hakîm, yani hakkıyla hükmeden Kûr'ân,

Mev'iza, yâni vaaz, nasihat,

Basair, yani görüşler,

Burhan yani deliller,

Zikir, Hüda, Hitâp, Kitâp, Mushâf, Nûr, Necm, Azîz, gibi 55 kadar isimle anılmaktadır.

Kûr'ân-ı Kerîm'in özellikleri:

----

30 cüz, 114 sûre, 606 sayfa, yaklaşık 6237 âyettir. Bazı ilim adamlarının uzun âyetleri daha kısa alarak, kolay söylenmesi nedeniyle ikiye üçe ayırmalarından dolayı, âyet sayısının 6666 olduğu şeklindeki söylem de yaygındır.

Hafızlara Kûr'ân-ı Kerîm'i lafzen akıllarında taşıdıkları için **Hamele-i Kûr'ân** denilir. Bu kimseler Kûr'ân'nın ef'âl mertebesi itibarıyla gelen mahlûk yönünü yüklenmiş olan kimselerdir.

İrfan sahibi olan ârifler ise Kûr'ân'nın mânâsını yüklenmiş olan kişilerdir ve Kûr'ân-ı Kerîm'i gerçek mâ'nâda anlamaya çalışarak anlatmaya çalışan kişiler bu kimselerdir.

Haşr-59/21- âyeti kerîmesinde de buyurulduğu üzere:

′⎡□ν⁄⎨□α□□□⇔ ♣3□φ□υ ⎧♦⇐□∩ □⎛♦α⁄□′™⁄⇔α
α□□♦⎢ β□™⁄⇔□□⁄©□α ⁄⎡□⇔ □ΡΘ□
′4β□ρ⁄⇓□⎤α □∧⁄⇐ϒμ□⎣ 6εϒ⎡ ♦≤⇐⇔α ϒ∫□⎩⁄϶□□ ⁄∑
ϒ⇓ βƒ∩ϒ≤□□□□ν′⇓ βƒ∪ϒ(β□□
□□□⎛⎣′□□≤¬□1□ν□⎨ ⁄⎝′⎝□≤⇐□∪□⇔ ϒ□β□≤™⇐ϒ
⇔ β□⎝′2ϒ□⁄□□©

(Haşr- 59/21- **(Lev enzelnâ hâzel kur'âne alâ cebelin le reeytehu hâşian mutesaddian min haşyetillâh ve tilkel emsâlu nadribuhâ lin nâsi leallehum yetefekkerûn.)**

"Eğer Biz, bu Kur'ân'ı, dağa indirseydik, O'nu mutlaka, Allah'ın korkusundan huşû ile boynunu bükmüş, parça parça olmuş görürdün. Ve insanlar için bu misalleri veriyoruz. Umulur ki, böylece onlar tefekkür ederler."

İşte irfân ehline Kûr'ân-ı Kerîm inmeye başladığı anda onun dağ hükmünde olan nefsi paramparça olmaya başlar

256

ve yok olur gider ve yerine Kûr'ân-ı Kerîm'i idrâk edecek *"Cebel-i Nûr"* yâni "Nûr dağı" kalır. Bu ilâhî dağ bizlerde olmasa beşeri dağımız parçalanıp yok olduğunda o mahalde Kûr'ân-ı Kerîm'i idrâk edecek bir saha kalmazdı. Bizler bu Nûr dağını oluşturmuş isek Kûr'ân-ı Kerîm'in kendisinde de nûr olduğundan ikisi uyuşup kaynaşırlar ve bu iniş muhafazalı olur. Cenab-ı Hakk (c.c) Hz.Mûsâ'ya tecelli ettiğinde Tûr dağı yani onun ateşten oluşan dağı parçalandı. Oysa Efendimiz (s.a.v) kendisinde nûrdan bir dağ oluşturduğundan o nûranî dağ Kûr'ân-ı Kerîm'in gelmesine tahammül edebildi.

Kûr'ân-ı Kerîm'in birinci sûresi Fâtiha sûresi, orta sûresi Hadîd sûresi, son sûresi ise Nâs sûresidir.

Kûr'ân-ı Kerîm'in ilk gelen âyetleri Alak sûresinin ilk beş âyeti kerîmesidir, sûrenin tamamı ondokuz âyettir. Sûrenin ilk sözü "**İkrâ** yâni Oku!"dur ki, *"Rabbinin ismi ile oku"* bu ifâde ise okumaya rububiyyet mertebesinden başla demektir. Yani "Kûr'ân-ı Kerîm sana zât mertebesinden geldi ama sen bunu Rab mertebesinden başlayarak anlat!" demektir, çünkü zât mertebesini anlayacak kimseleri, daha henüz bulamazsın, denilerek sistem gösterilmektedir.

İslâmiyetin ilk eğitiminin başladığı düzey Rab mertebesi olmalıdır. Çünkü o güne kadar gelen bilgiler Rab mertebesine kadar ulaşmış idi. Hatta Îsâ (a.s) ile sıfât mertebesine kadar gelmiş idi ancak bağlantı olsun diye esmâ mertebesinden yani Rab mertebesinden anlatmaya başlanıldı ve daha sonra sıfât ve zât mertebeleri anlatıldı.

Görüldüğü gibi daha ilk kelimesinde dahi nice mânâlar olan Kûr'ân-ı Kerîm'in bizler sadece lâf hammalığını yapıyoruz, kutsal sayıyoruz. Başımızı üzerine koyuyoruz hepsi güzel, ancak özüne intikal edemiyoruz. Oysa bütün müslümanların en azından *"dil mertebesinde"* olmaları lâzımdır ki karşısındakilerin evvelâ kulaklarına daha sonra gönüllerine hitap edebilsinler.

Kûr'ân-ı Kerîm'in son gelen âyeti ise Bakara sûresi 281. âyetidir:

257

□≤〈′θ ϒ⌈ ♦≤⇐⇔α ⌠□⇔ϒα ϒ⌈ ⌊♥∉ □⌠⌠′∪□υ⁄□′μ βƒ ⇓⁄⌈□⌇ α⌠′™□≤μα□⌊ □ΡΞΘ□ □□;□⌠⌠′◊□⇐⁄⊗′⌇ ⌉ ⁄〈′⌉ □⌊ ⁄ο□φ□□□· β□⇓ ♣□⁄1□© ′≤ 3′· ⌠♦≤∉□⌈′μ

Bakara- 2/281- **(Vettekû yevmen turceûne fîhî ilâllâhi summe tuveffâ kullu nefsin mâ kesebet ve hum lâ yuzlemûn.)**

"Ve Allah'a döndürüleceğiniz ve sonra herkese kazandığının tam olarak ödeneceği günden sakının. Ve onlar zulmedilmezler."

Bu âyeti kerîme ile Kûr'ân-ı Kerîm içerisindeki ma'nâlar ve insanın yaşadığı dünyâ hayatı özetlenmiştir.

Aynı zamanda dikkat ettiğimizde bir günde 281 namaz tekbiri vardır. 281 sayısını topladığımızda (2+8+1=**11**) çıkar ki, ilk (1) Hakk'ın varlığı diğer (1) kulun varlığıdır. Buradaki kulun varlığı Cenab-ı Hakk (c.c)'ın ona verdiği şahsiyet dolayısıyladır, diğer varlıklarda bu şahsiyet yoktur. Ne yazık ki, bizler nefsâniyetimiz yönünden kendimizi hayali varlıklar olarak kabul ediyoruz. Oysa bizler, Hakk'ın bize verdiği asâlet ile hayali değil ilâhî varlıklarız. Her insanda olan bu hakîkâti kim kendisinde ortaya çıkarırsa o ebedi saadete ermiş olanlardandır. Bunun için de ihtiyari ölüm ile ölerek perde olan beşeriyetten soyunmak gereklidir.

Bizlerdeki gerçek yaşam olgusu, nefs tarafından oluşturulmaktadır. Bizler bu nefsi, emmâre yönünde kullanırsak bireysel nefse, yani beşeriyet yönüne dönüştürüyoruz. Aynı nefsi, belirli çalışmalar neticesinde, terbiye ederek azîz bir hale getirerek, ilâhî nefse ulaştırıyoruz. Bu ifâdelerden de görüldüğü üzere, kişinin sonu bu nefsi kullanmadaki bilince

bağlanmıştır ki, dünyâya geliş nedenimiz de bu nefsi, emmârelikte bırakmayarak Hakk'a ulaştırmaktır. Bu şekilde *"Nefsini bilen kişi Rabbini bilmektedir"* Çünkü nefs, Rabb zâtından meydana getirilmiştir. Kişiler farkında olsalar da

258

olmasalar da, cesedi ile madde âleminde yaşar, iç duygu ve düşünceleri ile Rabb âleminde, yani bâtın âlemde yaşar.

Terbiye edilen bu nefsin yanına, daha evvelce akl-ı küll ile irtibatı olan bir akıldan, alacağımız akl-ı küll aklını da, önder olarak koyup, yola çıkardığımız zaman bu yaşam içerisinde, erdiğimiz hakîkâtler ile Kûr'ân-ı Kerîm'in gerçek taşıyıcıları olmuş oluruz. Bu oluşum da bir anda olacak bir oluşum değildir, el verme ile başlar ve en güzel bir eğitim ve en güzel şekilde bir çalışma ile uzun bir süreç gerektirir. Bu nedenle, biraz zorca olan ve kişilerin nefsine dokunan bu işin fazla taliplisi yoktur. İslâmiyet'in insanlara zor gelmesinin temel sebeplerinden birisi de işte budur. Çünkü sürekli nefsi sınırlayarak terbiye etmeye yönlendirmektedir ve bu da insanoğluna zor gelmektedir. Ancak kişilere zor da gelse, kolay da gelse, işin hakîkâti budur. Hayalde yaşamaya alışmış olan insanın, hakîkâtte yaşaması biraz zordur.

Kısa süreli dünyâ yaşantısı içerisinde, bu hakîkâtleri idrâk ederek, biraz kendisini nefsinden koparıp, muhafaza edebilen kimseler, ebedi hayatlarında ebedi zâtlarıyla birlikte olurlar. Ve dünyâ yaşantılarında zât mertebesini idrâk etmiş olan kimselerin, ahiretteki hallerini tasvir etmek mümkün değildir. Kûr'ân-ı Kerîm'de ve hadis-i şerifler de ef'âl mertebesi itibarıyla hakîkâtleri idrâk edenlerin halleri anlatılırken dahi ne kadar büyük mükâfatlardan bahsedilmektedir.

Hükümler hakkında gelen son âyet-i kerîme ise, Vedâ Haccı sırasında gelen Mâide sûresi 3.âyeti kerîmesidir:

⁄‹′¬□™⎨ ♥□⁄‹′¬□⇔ ′∝⁄⇐□◊⁄·□α □®⁄⌠□⌊⁄⇔□α ....
□Σ□

β6ƒ™⎨♥□ □®5⁄□ϒ⎤α ′〈′¬□⇔ ′ο⎣♥□□□□⎿ ⎧♥ν□◊⁄
∪ϒ©⁄〈′¬⁄⎣□⇐□∩ ′ο⁄◊□◊⁄µ□α□⎿

□□∀□……….

Mâide-5/3- **(El yevme ekmeltu lekum dînekum ve**

259

etmemtu aleykum ni’metî ve radîtu lekumul islâme dînâ)

“Bugün sizin dîninizi kemâle erdirdim. Ve üzeriniz-deki ni'metimi tamamladım. Sizin için dîn olarak İs-lâm'dan razı oldum.”

Kûr’ân-ı Kerîm’i ilk okumaya başlama kelimesi (Nahl, 16/98) âyeti kerîmesi gereğincedir:

ϒ⎛β□ℵ⁄⎣,□≤∋⇔α □∑ϒ⇓ ϒ⎡♦≤⇐⇔βϒ2⁄□ϒ∪□ν⁄□β
□∉ □⎛♦α⁄□′™⁄⇔α □π⁄α□□□© α□□ϒβ□∉ □ΨΞ□
□□ϒ〈⎣♥υ□≤□⇔α

Nahl- 16/98- **(Fe izâ kare’tel kur’âne festeız billâhi mineş şeytânir racîm.)**

“Öyleyse Kur'ân-ı Kerîm'i okuduğun zaman recme-dilmiş şeytandan hemen Allah'a sığın.”

Kûr’ân-ı Kerîm’in ortasındaki âyet (Şuarâ, 26/185) âyet-i kerîmesidir:

□□=□∑⎨♥□□≤ζ□□′◊⁄⇔α □∑ϒ⇓ □ο⁄©□α ←β□◊□≤
©ϒα α←⎡′⇔β□© □ΘΞϒ□

Şuarâ- 26/185- **(Kâlû innemâ ente minel musahharîn.)**

“Sen sadece büyülenmişlerdensin.” dediler.

Kûr’ân-ı Kerîm’in sonundaki âyet ise (Nâs, 114/6) âyeti kerîmesidir:

□□ϒ□β□≤™⇔α□⎣ ϒ∫□≤™ϒϖ⁄⇔α □∑ϒ⇓ □ς□

260

Nâs- 114/6- **(Minel cinneti ven nâs.)**

“İnsânlardan ve cinlerden insanların Rabbine, Meliki'ne ve İlâhı'na sığınırım.”

Görüldüğü gibi, insan üzerinde vehim ve şeytanın ne kadar te’sirli olduğunu anlamak için ne kadar ilgi çekicidir.

Kûr’ân-ı Kerîm’deki sûre-i şeriflerin başlarında bulunan 28 adet huruf-ı mukattaa ise 28 peygamberin hakîkâtini anlatmaktadır. Bu huruf-ı mukattaaların genel ve öz ifâdeleri vardır. Bu harfler kelimeye dönüşmedikleri için bir mânâ çıkmamaktadır ve akl-ı cüz ile bunlardan mâ’nâ çıkarmak mümkün değildir. Huruf-ı mukattaalardan çıkarılan mânâlar kişiler için *“indî”* mânâlardır, kişilerin kendilerine hitap eder, çünkü Kûr’ân-ı Kerîm’in ifâdeleri genele hitap ettiği için, ilk anda anlaşılan mâ’nâları genel mâ’nâlardır. Bu mânâlar dışındakilerin hepsi zevkî ve ilmî tefsirdir. Bu zevkî ve ilmî mâ’nâlar da oralara ulaşabilenler içindir.

Bu, eczanedeki ilaçların şifâ vermesine benzer, orada bulunan bütün ilaçlar şifâ içindir, ancak kişilere özeldir, her ilaç her kişi için şifa değildir kişilerinin hastalıklarının özelliğine göre değişik ilaçlar verilir.

Huruf-ı mukattaalar ve sayıları nasıldır onları inceleyelim:

----

7 adet "Hâ-Mîm", Hakikat-i Muhammedî/Hakk olan Muhammed, demektir. Her "Hâ-Mîm"i de kendi içerisinde yine ayırmak gereklidir, biz burada kısaca genel olarak belirtip geçelim.

6 adet "Elif, Lâm, Mîm", (Elif) ahadiyyet mertebesi, (Lâm) âlemler (lâm) ı, (Mîm) Hakîkat-i Muhammedî'dir.

5 adet "el hamd",

261

5 adet "Elif, Lâm, Râ", hazeratı hamsenin zuhuru mânâsınadır. (Râ) rububiyyet ve rahmâniyyet mânâsınadır.

2 adet "Tâ, Sîn, Mîm", (Tâ) tahakkuk, (Sîn) insan, (Mîm) Hakîkat-i Muhammedî'dir. "Ey Hakîkat-i Muhammedî mertebesinde tahakkuk eden insan" demektir. Bir (1) adedi bu tahakkukun kendi mertebesinde, diğer bir (1) adedi ise âlem şumul olarak tahakkuk etmesidir.

2 adet "tebâreke", aynı şekilde bir (1) adedi bu kendi mertebesinde diğer bir (1) adedi ise âlem şumul olaraktır.

1 adet "Elif, Lâm, Mîm, Sâd", bu da "sıddıkîyyet" mertebesinin ifâdesidir.

1 adet "Tâ, Sîn", Hakkani varlığı ile tahakkuk eden insan demektir.

1 adet "Kâf", "Bütün âlemleri Kudret'i ile halketti."

1 adet "Sâd", saadete ulaşmak,

1 adet "Elif, Lâm, Mîm, Râ" , Rahmâniyyet mertebesinin ifâdesidir.

1 adet "Tâ, He", Hz.Peygamberin hüviyyeti ile tahakkkudur.

1 adet "Kâf, Hâ, Yâ, Ayn, Sâd", (Kâf) Kün! Yani ol! Manasına, (Hâ) hâyat, (Yâ) yakîn, (Ayn) göz, (Sâd) sadâkat, sıddıkîyyet. Yani, Varlık "Kün" ile meydana gelip hayat buldu. Sonra yakîn hali hâsıl oldu, göz ile gördü sadâkat ve sıddıkîyyet ile saadete erdi.

1 adet (Nûn), Kudret nûrudur.

----

114 sûre-i şerif sayısını incelersek eğer;

(1) İlâhî benliktir yani hakîkât-i ilâhîyyedir.

(1) Birimsel benliktir.

(4) İslâmiyetin hakîkâtidir. Şeriat, târikat, hakîkât, mârifet.

262

(1+4=5) Hazerat-ı Hamsenin ifâdesidir.

(1+1+4=6) İmânın hakîkâtleri ve altı cihet'dir.

(114) (14+5=19 ise, Besmele-i Şerif'in hakîkâti olup bütün âlemlerin şifresidir. Cehennemde 19 görevli bulunduğu ve bunların karşısında gelen kişi Besmele-i Şerif'i harfleriyle güzel bir şekilde çektiği zaman bu görevlilerin ona dokunamadıkları söylenmektedir.

(9-1=8) Cennet mertebeleridir.

(19) ile ifâde edilen Besmele-i Şerif'i kişi güzel bir şekilde çeker ve (5) vakit namazı da kılarsa (19+5=24) yani 24 saat ile bütün bir gün ibâdet etmiş hükmüne ulaşmaktadır.

114 sûreden içerisinde "kıtal" yani öldürme ile hükümler olduğundan ve katletme işlerine de besmele ile başlanmadığından örneğin kurban keserken de besmele yerine sadece "Bismillah" denilmektedir, işte bu nedenden dolayı Tevbe sûresinin başında besmele yoktur ve o besmele Neml sûresi içerisinde 30.âyettedir yani başında besmele olan sûre sayısı 113'tür.

(1+1+3=5) Hazeratı hamsedir.

30 cüz ise 10 ilmel yakîn, 10 aynel yakîn, 10 Hakkel yakîndir.

Ayrıca Kûr'ân-ı Kerîm'in içerisinde Kûr'ân'dan bahseden 362 tane âyet-i kerîme bulunmaktadır.

(3) ilmel, aynel ve Hakkel yakîn,

(6) imânın şartları,

(2) ilâhî benlik ve birimsel benliktir.

(3+6+2=11) (1) lerin biri dünyâ diğeri ahiret (1) liğidir.

Bu âyeti kerîmelerin bir kısmı şunlardır:

Not= Fazla uzamaması için bundan sonraki Âyet-i Ke-

263

rîmelerin sadece Lâtin harfleri ile okunmasını ve meallerini verceğim.

Bakara-2/1- **(Elif, lâm, mim.)**

"Elif, Lâm, Mim."

BAKARA-2/2- **(Zâlikel kitâbu lâ reybe fîh, huden lil muttekîn)**

"İşte bu Kitâp ki, O'nda hiçbir şüphe yoktur. Takva sahipleri için bir hidâyettir."

BAKARA-2/185- **(Şehru ramadânellezî unzile fîhil kur'ânu huden lin nâsi ve beyyinâtin minel hudâ vel furkân)**

"Ramazan ayı ki, insanlar için hidâyete erdirici (hidâyete erme, Allah'a ulaşma vesilesi) ve beyyineler (açık deliller ve ispat vâsıtaları) ve Furkan (hakkı bâtıldan ayırıcı) olarak Kur'ân, Hüda tarafından onda (o ayın içinde) indirildi"

A'râf-7/204- **(Ve izâ kuriel kur'ânu festemiû lehu ve ensıtû leallekum turhamûn.)**

"Kur'ân okunduğu zaman artık onu dinleyin! Ve susun ki; böylece rahmete kavuşturulursunuz."

Çünkü onda zât tecellisi olduğu için o okunduğu anda bütün ef'âl, esmâ ve sıfât tecellilerini bir kenara bırakın ve ona kulak verin. Bu merhamet iki yönlüdür, bir hürmet ettiği yön ile olan bir de onda olan emirler idrâk edildiğinde otomatik olarak gerçekleşen merhamettir.

264

Yûnus-10/1- **(Elif lâm râ, tilke âyâtul kitâbil hakîm.)**

"Elif, Lâm, Râ. İşte bunlar, Hikmetli Kitâb'ın âyetleridir."

Hûd-11/1- **(Elif lâm râ kitâbun uhkimet âyâtuhu summe fussılet min ledun hakîmin habîr.)**

"Elif, lâm, râ. (Bu), âyetleri muhkem kılınmış (sağlamlaştırılmış), sonra Hakîm (hüküm sahibi, hikmet sahibi) ve Habîr (herşeyden haberdar) Olan'ın katından fasıl, fasıl açıklanmış bir Kitâp'tır."

Yûsuf-12/1- **(Elif lâm râ tilke âyâtul kitâbil mubîn.)**

"Elif, Lâm, Râ. Bunlar, beyan edilmiş (açıklanmış) Kitâbın âyetleridir."

Yûsuf-12/2**- (İnnâ enzelnâhu kur'ânen arabiyyen le allekum ta'kılûn.)**

"Muhakkak ki Biz, O'nu Arapça Kur'ân olarak in-zâl ettik. Umulur ki düşünürsünüz."

Bizler ise Kûr'ân-ı Kerîm'deki kelimeleri beşeri anlayışımızla çözmeye çalışıyoruz. Oysa bu kelimelerin hakîkâtleri bizim beşer anlayışımızın dışında ifâdeler olduğundan kapalı kalmaktadır. Maddi ölçüler içerisinde anlatılmaya çalışıldığında, bu kelimeler beşeri düzeye indikleri anda hakîkâtleri göz önünden kaybolmaktadır. Oysa nüzûl

yâni indirme ifâdesini yakınlaştırma yani Kûr'ân-ı Kerîm'deki kelimelerin mânâlarını, insana yakınlaştırmak için kullanılan bir ifâde olarak düşündüğümüzde, bu kelimelerin zâhirinden bâtınına ulaşmalıyız ki (nüzûl oldukları bâtınlarından) hakîkâtlerini idrâk edebilelim.

Allah (c.c)'ın kendi varlığındaki lisanının, biraz daha anlaşılabilir mânâda mertebe mertebe önce Hak'çaya daha

265

sonra Rab'çaya, daha sonra Arapçaya ve oradan diğer dillere çevrilerek indirmesi yani anlaşılmasının kolaylaştırmasıdır. Yoksa nüzul; yani indirme, bir maddi mekândan bir başka maddi mekâna değildir. Bu ara katmanlar ve esmâ-i hüsnanın hakîkâtleri bilinmeden Kûr'ân-ı Kerîm'i anlamak mümkün olmadığı için gerçek İslâm dîni kolay değildir. Sadece kılık, kıyafet, menkîbe sohbetleri değildir İslâm dîni, irfâniyyet, âriflik, bilgi, hakîkât dînidir.

Ra'd-13/1- **(Elif lâm mim râ tilke âyâtul kitâbi, vellezî unzile ileyke min rabbikel hakku ve lâkinne ekseren nâsi lâ yu'minûn.)**

"Elif, lâm, mim, râ; bunlar Kitâb'ın âyetleridir. Ve sana Rabbinden indirilen Hakk'tır. Fakat insanların çoğu inanmazlar."

Yani Rahmâniyyet mertebesinden alınmış ve rububiyyet mertebesinden indirilmiştir.

İbrâhîm-14/1- **(Elif lâm râ kitâbun enzelnâhu ileyke li tuhricen nâse minez zulûmâti ilen nûri bi izni rabbihim ilâ sırâtıl azîzil hamîd.)**

"Elif lâm râ. Rab'lerinin izni ile insanları karanlıklardan nura; Azîz, Hamîd olanın yoluna çıkarman için sana indirdiğimiz kitâptır."

Yani gaflet karanlıklarından bilgi nûrlarına çıkarmak için.

Hicr-15/1- **(Elif lâm râ tilke âyâtul kitâbi ve kur'ânin mubîn.)**

"Elif, lâm, râ. İşte bunlar, Kitâb'ın ve Kur'ân-ı Mübîn' in (açıkça beyan edilmiş Kur'ân'ın) âyetleridir."

266

Hem "Kitâp" hem "Kûr'ân" ifâdesinin kullanılmış olması dikkat çekicidir. Bütün âlemler apaçık Kûr'ân'dır ve bütün bu âlemlerde Zât'ın tecellisinden başka bir şey yoktur.

Hicr-15/87- **(Ve le kad âteynâke seb'an minel mesânî vel kur'ânel azîm.)**

"Ve andolsun ki; sana mesânîden (ikinciden) yediyi ve Kur'ân-ul Azîm'i verdik."

İsrâ-17/45- **(Ve izâ kara'tel kur'âne cealnâ beyneke ve beynellezîne lâ yu'minûne bil âhıreti hicâben mestûrâ.)**

"Sen Kur'ân'ı kıraat ettiğin (okuduğun) zaman, seninle ahirete inanmayanlar arasına hicâb-ı mesture yâni örtülmüş bir perde kıldık."

İsrâ-17/82- **(Ve nunezzilu minel kur'âni mâ huve şifâun ve rahmetun lil mu'minîne ve lâ yezîduz zâlimîne illâ hasârâ.)**

"Kur'ân'dan indirdiğimiz şeyler, mü'minler için şifâdır ve rahmettir. Ve zâlimlerin sadece hüsranını arttırır."

Kûr'ân-ı Kerîm, mantık ve şuur ile okunduğunda insanı dengeli bir hale getirdiği için şifadır. Hastalıkların birçoğu düşünce dengesinin kaybolması dolayısıyla oluşmaktadır. Ayrıca Kûr'ân-ı Kerîm âyetlerinden kaynaklanan nûrâniyet ve feyiz yönüyle de şîfadır. Bu nûrâniyet kişideki stresi ve onun kaynağı olan ihtirası ortadan kaldırmaktadır. Çünkü ihtirasın kaynağı kişinin kendini ayrı bir varlık zannederek ona menfaât temin etme çabasıdır. Kişi Kûr'ân-ı Kerîm sayesinde kendi varlığını tanımaya başlayarak dünyânın geçi-

267

ci olduğunu ve maddi olarak bütün kazandıklarının bir günelinden gideceğini anladığında nefsâniyetine dönük olan bu ihtirası ve dolayısıyla stresi giderilmiş olarak rahmetin içine girmiş olur.

İsrâ-17/106- **(Ve kur'ânen faraknâhu li takreehu alen nâsi alâ muksin ve nezzelnâhu tenzîlâ.**

"Ve Kur'ân-ı Kerîm; onu kısımlara (sûre sûre ve âyet âyet) ayırdık. İnsânlara, onu muksin olarak (uzun sürede) okuman için tenzîlen (kısımlara ayırıp, uzun sürede okunabilecek şekilde), bir indirişle indirdik."

Kehf-18/1- **(El hamdulillâhillezî enzele alâ abdihil kitâbe ve lem yec'al lehu ıvecâ.)**

"Allah'a hamdolsun ki O, kuluna Kitâb'ı indirdi. Ve O'nda, bir eğrilik kılmadı."

Tâhâ-20/1- **(Tâ, hâ.)**

"Tâ, Hâ."

Tâhâ-20/2- **(Mâ enzelnâ aleykel kur'âne li teşkâ.)**

"Kur'ân'ı sana meşakkat (güçlük) olsun diye indirmedik."

Efendimiz (S.A.V.) geceleri kalkar ibâdet edermiş. Bir ayağı yorulunca ötekine geçermiş ve böylece ayakları şişene kadar ibâdetini devam ettirirmiş. Sorduklarında ise "Rabbime ibâdet edici olmayayım mı?" buyururlarmış.

Şuarâ-26/1- **(Tâ, sin, mim.)**

"Tâ, Sin, Mim."

268

Şuarâ-26/2- **(Tilke âyâtul kitâbil mubîn.)**

"Bunlar, Kitâb-ı Mübin'in âyetleri'dir."

Neml-27/1- **(Tâ sîn, tilke âyâtul kur'âni ve kitâbin mubîn.)**

"Tâ, Sîn. Bunlar, apaçık bir Kitâp olan Kur'ân'ın Âyetleri'dir."

NEML-27/2- (Huden ve buşrâ lil mu'minîn.)

"Mü'minler için hidâyete erdirici ve müjdeleyicidir."

Kûr'ân-ı Kerîm'in içerisindeki yol gösteren âyetler hidayettir. Bunların neticesinde oluşacak özellikleri anlatan âyetler de müjdedir. Cenâb-ı Hakk (c.c) hakîkâtleri açıklandıkça ve kulu da idrâk ettikçe kul zât'a ulaşma müjdesi almaktadır.

Kasas-28/1- **(Tâ sîn mîm.)**

"Tâ, Sîn, Mîm."

KASAS-28/2- (Tilke âyâtul kitâbil mubîn(mubîni).

"Bunlar, Kitâb-ı Mübîn'in (Açıklayan Kitâb'ın) Âyetleri'dir."

Yâsîn-36/1**- (Yâ sîn.)**

"Yâ, Sîn."

Yâsîn-36/2- **(Vel kur'ânil hakîm.)**

269

"Hakîm (hüküm ve hikmet sahibi) Kur'ân'a andolsun."

Görüldüğü gibi Cenâb-ı Hakk (c.c) "Yâ Sîn" yani insan ile Kûr'ân-ı Hakîm'i arkadaş gibi tutmaktadır ki bu ifâde ikisinin eş değer olduklarının göstergesidir. "Yâ Sîn" incelendiğinde içerisinde Kûr'ân mevcûttur, Kûr'ân incelendiğinde içerisinde "Yâ Sîn" mevcûttur.

"Yâ Sîn" Kûr'ân'nın kalbidir, gecenin son üçte biri gecenin kalbidir, bir de o anda ayakta ibâdet ile meşgûl olan kişinin kalbi olunca ve bunlar birleşince fetihler olur. "Yâ Sîn" bu şekilde gönüllere hayat verirken biz gidip onu mezarlarda ölülerimize okuyoruz. O yönü de vardır, orası ayrıdır ancak okuyanın kalbi dirilmemiş ise ölmüş olan nasıl dirilsin? Ölüyü diriltecek olan Kûr'ân-ı Kerîm'in lâzfıdır.

NOT= *Bu husuta daha geniş bilgi (49/36) Yâ'sîn Sûresinde vardır dileyenler oraya bakabilirler.*

Sâd-38/1- **(Sâd, vel kur'âni zîz zikri.)**

"Sâd, zikrin sahibi Kur'ân'a andolsun."

Zikr yani düşündürmekten kasıt Allah'ın zâtının hakîkâtleridir.

Sâd-38/87- **(İn huve illâ zikrun lil âlemîn.)**

"O (Kur'ân), ancak âlemlere Zikir'dir."

Kûr'ân-ı Kerîm'in insana indiğini ve bu inişin dünyâ hayatı için olduğunu düşünüyoruz oysa burada "âlemler" denilmektedir.

270

Mu'min-40/1- **(Hâ mîm.)**

"Hâ, Mîm."

MU'MİN-40/2- (Tenzîlul kitâbi minallâhil azîzil alîm.)

"Bu Kitâb'ın indirilişi, Azîz ve Alîm olan Allah'tandır."

Fussilet-41/1- **(Hâ mîm.)**

"Hâ, mîm."

Fussilet-41/2- **(Tenzîlun miner rahmânir rahîm.)**

"Rahmân ve Rahîm tarafından indirilmiştir."

Şûrâ-42/1- **(Hâ mim.)**

"Hâ, Mim."

Şûrâ-42/2- **(Ayn sin kâf.)**

"Ayn, Sin, Kâf."

Şûrâ-42/3- **(Kezâlike yûhî ileyke ve ilellezîne min kablikellâhul azîzul hakîm.)**

"Azîz ve Hakîm olan Allah, işte böyle, sana ve senden öncekilere vahyeder."

Zuhrûf-43/1- **(Hâ mîm.)**

"Hâ, Mim."

271

Zuhrûf-43/2- **(Vel kitâbil mubîni.)**

"Kitâb-ı Mübin (Apaçık Kitâp)'e andolsun ki!"

Duhân-44/1- **(Hâ mîm.)**

"Hâ, mîm."

Duhân-44/2- **Vel kitâbil mubîn.**

Kitâb-ı Mübîn'e (Apaçık Kitâb'a) andolsun.

Duhân-44/3- **(İnnâ enzelnâhu fî leyletin mubâreketin innâ kunnâ munzirîn.)**

"Muhakkak ki Biz onu, mübârek bir gecede indirdik. Şüphesiz Biz, uyaranlarız."

Gece ve gündüz sadece dünyâdaki oluşuma göredir, rahmâniyet ve rubûbiyyette gece yoktur. Burada bahsedilen geceden maksat gerçek mânâsı ile kişinin kendi arzındaki gecesidir yani şuurlanma gecesidir. Bunun sonucu kişide nefsâniyetine ait hiçbir varlık kalmaz. Orası kararır ve bu karanlığa gelen Allah'ın nûru orasını aydınlatır. Kişinin varsandığı kişiliğine ait bütün ışıklar sönecek ve onların

sadece hevâ olduğu anlaşılacak ki kişi aydınlanma ihtiyacı hissetsin. Heva yıldızı kişilerde olduğu sürece bir âyetin, bir ilhamın gelmesi mümkün değildir.

Câsiye-45/1- **(Hâ mîm.)**

"Hâ, mîm."

Câsiye-45/2- **(Tenzîlul kitâbi minallâhil azîzil hakîm.)**

"Kitâb'ın indirilmesi, Azîz ve Hakîm olan Allah tara

272

fındandır."

Ahkâf-46/1- **(Hâ mîm.)**

"Hâ mîm."

Ahkâf-46/2- **(Tenzîlul kitâbi minallâhil azîzil hakîm.)**

"Kitâb'ın indirilmesi, Azîz ve Hakîm olan Allah tarafındandır."

Ahkâf-46/29- **(Ve iz sarefnâ ileyke neferen minel cinni yestemiûnel kur'âne,)**

"Cinlerden bir grubu sana yöneltmiştik, Kur'ân'ı dinlemeleri için."

Bu nedenle Efendimiz (s.a.v)'e *Rasulu Sakaleyn* denilmiştir.

Kaf-50/1- **(Kâf vel kur'ânil mecîd.)**

"Kâf. Mecîd (şanlı-şerefli) Kur'ân'a andolsun."

Yeryüzünde Kûr’ân-ı Kerîm gibi bir kitâp olmadığı için, o bütün kitâpların üzerindedir.

Necm-53/1- **(Ven necmi izâ hevâ.)**

"Söndüğü zaman yıldıza andolsun."

Necm-53/2- **(Mâ dalle sâhıbukum ve mâ gavâ.)**

"Arkadaşınız dalâlete düşmedi ve azmadı."

273

Necm yıldızı kişilerde sönmez ise arkadaşının hidâyette olduğunu anlayamaz çünkü kendisi dalâlettedir. Kendi nefsâniyetinden geçmeyen kişiler, bu âyet-i kerîmenin mânâsını anlayamazlar. Kişiler kendi hevâ yıldızlarından ışık aldıkları sürece, Hakîkat-i Muhammedî kamerinden aydınlanamazlar çünkü o küçücük ışığın aydınlığı kendisine yetmektedir. O ışığın enerjisi bittiği an o da biter. İşte bu enerji bitmeden o ışığın kaynağını bir tarafa atarak kamere yapılan bağlantı ile ışığı oradan almak lâzımdır. Zâten kamer de ışığını güneşten almaktadır ve güneşten doğrudan doğruya ışık almak mümkün değildir çünkü güneş herşeyi yakar. Hz.Muhammed (s.a.v.) kanalıyla ne zaman ki Hakîkat-i Muhammedîyeye bağlanacağız işte o an Hakk’a bağlanmış olacağız *(Yukarıda bu husustan bahsedilişti).*

Kamer-54/17- **(Ve lekad yessernel kur’âne lîz zikri fe hel min muddekir.)**

"Ve andolsun ki Biz, Kur'ân'ı, zikir için kolaylaştırdık. Buna rağmen tezekkür eden (ibret alan) var mı?"

Kelimelerin gerçek mânâları ile yaygın olarak kullanılan mânâları çok değişmiş olduğundan irfân ehli olmanın ilk gereklerinden biri, bu kelimelerin gerçek mânâları ile düşünülmesidir. Başka yolu da yoktur çünkü avâmi mânâda

kalan kelimeler, kişiyi de anlaşıldığı yol üzere avâmi mânâda bırakır. Kişiler büyümeye başladıkları çocukluk devresinden itibaren, Allah'ın ötelerde olduğu şartlanmalarına mâruz kalmakta ve bu şartlanmalar neticesinde düşünmeyen bir konuma girmektedirler.

Vâkıa-56/77- **(İnnehu le kur'ânun kerîm.)**

"Muhakkak ki O, gerçekten Kerîm olan Kur'ân'dır."

Vâkıa-56/78- **(Fî kitâbin meknûn.)**

274

"Mahfuz (korunmuş) olan bir Kitâp'tadır (Levhi Mahfuz'dadır)."

Vâkıa56/-79- **(Lâ yemessuhû illel mutahherûn.)**

"O'na, tahir olanlardan başkası dokunamaz."

Vâkıa-56/80- **(Tenzîlun min rabbil âlemîn.)**

"Âlemlerin Rabbi tarafından indirilmiştir."

Burada belirtilen hükümler gereğince abdest almadan Kûr'ân okunamamaktadır.

Yeri gelmişken Fatiha Sûresi kitâbımızın konuyla ilgili bölümünü aktaralım:

Vâkı'a Sûresi 56/79 ayetinde bahsedilen **"lâ yemesse hu"** "O'na (Kûr'ân'a) temas etmeyin (dokunmayın)" bölümü Kûr'ân-ı Kerîm'e doğru yönelişimizin ne sûretle olması gerektiğini bize bildirmektedir. Birşey ile ilgilenmek veya okumak için onu evvelâ elimize almamız, ona temas etmemiz gerekmektedir.

Bu ele alış keyfiyyetini bu ayet kendisi, kendi dili ile bizlere anlatmaktadır. Herhangi birşeyi sağlıklı okumak üç aşama gerektirmektedir. Birincisi yöneliş ve ele alma adabı, ikincisi başlama adabı, üçüncüsü ise okuma adabıdır. Bu adap (edepler) yerine getirilirse okunan şeyden âzami istifâde sağlanır.
Üstelik okuyacağımız yazılar "İlâhî kelimeler" ise bu sıralanan üç adabı en kemalli şekilde koruyarak okumak bizlerin Kûr'ân-ı Kerîm'in derinliklerine doğru yol almamıza vesile olur. Bu Âyet-i Kerîme şeriat ve tarikat mertebesinde, tefsirlerde geniş olarak zâhiren ifâde edildiği gibi "temiz olmadan" yani "abdestsiz olduğunuz halde" O'na dokunmayın hükmündedir ve dosdoğrudur. Herkesin mutlaka uyma-

275

sı gerekmektedir.

Hakikat ve mârifet mertebelerinde ise daha derin mânâları vardır. Bu mânâlar uruc idrâki ile yükseliş halinde olanlar için gerekli irfâniyyet bilgileridir.

"Yemesse Hu" buradaki "Hu" Kûr'ân, temas etmeye yani eline alıp dokunmağa çalışan da insândır.

Bu iki muhteşem ilahi zuhur; ezelden ebede ikiz kardeştir. Bir Hadîs-i Şerifte "El İnsân-u vel Kûr'ân-u tev emanü" yani "İnsân-ı kâmil ile Kûr'ân bir bâtında doğan ikiz kardeştir" diye buyurulmuştur.

Bu ikiz kardeşten birisi olan "İnsân" zâhiri (dışı) itibariyle hareketli, (eğitilmezse) içi itibariyle hareketsizdir. İkincisi olan "Mushaf" (Kûr'ân) ise zâhiren (dışı itibariyle) hareketsiz, içi (mânâsı itibariyle) hareketlidir. İşte bu iki kardeşin birbirlerini tamamlamaları ve fayda sağlamaları için bir araya gelmeleri lâzımdır.

Biraraya gelip, ele alınıp okunmaya başlandığında her ikisinde de bulunan zâhir ve bâtın hareketlilik ortaya çıkmaktadır yani Kûr'ân-ı Kerîm'in içinde bulunan hareketler insanın hareketsiz olan iç âlemini harekete geçirerek orada bulunan ilâhî mânâları tatbik eder hale getirerek ilim ve irfânının artmasına sebeb olmaktadır.

Bu faaliyetten âzamî derecede fayda sağlamak için evvelâ zâhiren tahir (temiz) yani abdestli olmak lâzımdır. Abdesti olmayan zâhir ehli bu hüküm ile onun zâhirine dokunamaz. Peki, dokunursa ne olur? Fayda sağlayamaz. Zâhiren böyle olduğu gibi bâtınen de böyledir.

Zâhiren her abdestli olan kimse elinde Kûr'ân-ı Kerîm'i tuttuğu halde acaba bâtınını yani özünü de tutmuş oluyor mu? Yani özüne temas edebiliyor mu? Hayır, özüne temas etmiş olmuyor sadece zâhirini okuyor fakat bâtınını okuyamıyor, ayetleri zâhiren okusa bile özüne temas edemediğinden iç mânâlarını anlayamıyor.

Bunları anlayabilmesi için Kûr'ân-ı Kerîm'in kardeşi olan gerçek bir insân-ı kâmilin eğitiminden geçip onun nefhasını

276

alması ve bu yolda onun hayat suyu ile gusledip beşeriyetinden soyunup bâtıni tahirliğe ulaşması gerekmektedir. Ancak bu ilmî ve irfânî tahirlik ile kâmil hâle gelen kişi; ikiz kardeşi olan "Hu"ya yani Kûr'ân'a dokunur (temas eder). Bu dokunuş ilk olarak eline aldığı dokunuşla beraber içindeki mânâları anlayarak, onları anlayış dokunuşları olarak algılaması, bâtıni mânâdaki O'na dokunuş (temas) olur.

Zâhiren abdestsiz olarak Hu'nun zâhirine dokunmak yasaktır. Zâhiren abdestleri olduğu halde bâtınî abdestleri olmayanların da "Hu"nun bâtınına dokunmaları yasaklanmıştır. O halde gerçek mânâda Kûr'ân-ı Kerîm'i okumaya başlamak ve ona zâhir ve bâtın temas etmek için bu iki temizliği (tahareti) de yapmamız gerekmektedir.

Bu taharatlerın biri su ile bedenimizin taharatı-temizliği, diğeri ise varlığımızı kaplamış olan nefsî benliğimizden taharet temizlik ile olabilmektedir.

İşte bu iki özelliği "tâhir" liği varlığında oluşturanlara ancak gerçek mânâda Kûr'ân-ı Kerîm'i okuma izni verilmiş olur. Bunun dışında ona bâtınen temas etmek isteyenler bâtınî adabına riâyet etmediklerinden izinsiz olarak temas ettiklerinden bâtınen "HU" dan yani Kûr'ân-dan fayda sağlayamazlar.

Bu hususta mârifet mertebesi itibariyle de mânâlar vardır. Fakat genele açılması câiz değildir, ehline mâlûmdur.

Kûr'ân-ı Kerîm-i yani zâtî mâ'nâları okuyup anlamak için evvelâ onu bu adap ve anlayış ile tâhir olarak elimize almamız lâzım gelecektir. Fakat onu elimize alıp, öpüp alnımıza koymakla da işimiz bitmiş olmamaktadır. Bu bir hürmet vesilesidir çok güzeldir, fakat ona olan gerçek hürmet içini açıp, okuyup tavsiyeleri ile amel ederek Hakk'a ulaşmaktır.

İnsân (Dehr)- 76/23- **(İnnâ nahnu nezzelnâ aleykel kur'âne tenzîlâ.**

"Muhakkak ki Biz, Biz sana Kur'ân'ı, tenzil ederek

indirdik." 277

Burûc-85/21- **(Bel huve kur'ânun mecîd.**

"Hayır, O Kur'ân, Mecid'dir (yüce ve şerefli Kur'ân'dır)."

Burûc-85/22- **(Fî levhın mahfûz.)**

"(O), Levhi Mahfuz'dadır."

Kadr -97/1**- (İnnâ enzelnâhu fî leyletil kadr.)**

"Muhakkak ki Biz, O'nu (Kur'ân'ı) Kadir Gecesi'nde Biz indirdik."

Rabb'ımıza şükrederiz, hamdolsun bu kitabımızı da ses kayıtlarından ve bazı ilâvelerle yazı kayıtlarına geçirmiş olduk. Okuma zahmetine katlananlar için İnşeallah faydalı olur. Bu yazılanlar "Tarikat ve Hakikat" mertebesi itibariyledir. Ma'rifet mertebesinden de okumak isteyenler olursa, "Muhyiddin-i Arabi Hz.nin Füsus-ül Hikem" adlı eserinin 4. cild Hakikat-i Muhammediyye, "Hikmet-i Ferdiyye" bölü-

münü okuyabilirler. Cenâb-ı Hakk her birerlerimizin irfaniyetlerimizi arttırsın, İnşeallah.

Ahad'ın sırrı belirdi onda
Ahad "onüç"tür, bilindi burda

Kalmadı hiç bir perde ortada.
Ahad bir mim ile oldu, ***Ahmed*** Muhammed. (s.a.v.)

Nihayet böylece seneler evvel başlayan (6 Peygamber) serimizi de bitirmiş olduk, Rabb'ımıza şükrederiz. Okuma sabrını gösterenlere teşekkür ederiz. Cenâb-ı Hakk'ın okumaya çalışan herkese idrak ve gönül genişliği vermesini niyaz ederim.

278

Gayret bizden, muvaffakiyyet Hakk'tandır.

Allah (c.c.) Hakk söyler, Hakk'ı söyler.

Necdet Ardıç. Terzi Baba - Tekirdağ. (19/07/2014)

KAYNAKÇA

1. KÛR'ÂN VE HADîS :
2. VEHB **:** Hakk'ın hibe yoluyla verdiği ilim.
3. KESB **:** Çalışılarak kazanılan ilim.
4. NAKİL **:** Muhtelif eserlerden, Mesnevi'i şerif, İnsân-ı Kâmil, Fusûsu'l Hikem ve sohbetlemizden müşahede ile toplanan ilim.

"DAHA EVVELCE ÇIKAN KİTAPLARIMIZ"

(Gönülden Esintiler)

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
3. İrfan Mektebi, Hakk Yolu'nun Seyr defteri:
4. Lübb'ül Lübb Özün Özü, (Osmanlıca'dan çeviri)
5. Salât- Namaz ve Ezan-ı muhammedi'de Bazı Hakikatler: (İngilizce, İspanyolca)
6. İslâm'da Mübarek Geceler, Bayramlar ve Hakikatleri: (Fransızca)
7. İslâm, İmân, İhsân, İkân, (Cibril Hadîs'i):
8. Tuhfetu'l Uşşâkiyye, (Osmanlıca'dan çeviri):
9. Sûre-i Rahmân ve Rahmâniyyet:
10. Kelime-i Tevhid, değişik yönleriyle:

279

11. Vâhy ve Cebrâil:
12. Terzi Baba (1) ve Necm Sûresi:
13. (13) On üç ve Hakikat-i İlâhiyye:
14. İrfan mektebi, "Hakk yolu"nun seyr defteri ve şerhi
15. 6 Pey-(1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
16. Divân (3)
17. Kevkeb. Kayan yıldızlar.
18. Peygamberimizi rû'ya-da görmek.
19. Sûre-i Feth ve fethin hakikati.
20. Terzi Baba Umre (2009)
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah (a.s.)
22. Sûre-i Yûsuf ve dervişlik
23. Değmez dosyası
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah (a.s.)
25. -1-Köle ve incir dosyası
26. Bir zuhûrât'ın düşündürdükleri
27. -2-Genç ve elmas dosyası
28. Kûr'ân'da Tesbîh ve Zikr
29. Karınca, Neml Sûresi
30. Meryem Sûresi
31. Kehf Sûresi
32. İstişare dosyası
33. Terzi Baba Umre dosyası (2010)

34. -3-Bakara dosyası
35. Fâtiha Sûresi
36. Bakara Sûresi
37. Necm Sûresi
38. İsrâ Sûresi
39. Terzi Baba (2)
40. Âl-i İmrân Sûresi
41. İnci tezgâhı
42. 4-Nisâ Sûresi
43. 5-Mâide Sûresi
44. 7-A'raf Sûresi
45. 14-İbrâhîm Sûresi
46. İngilizce, Salât-Namaz
47. Salât-Namaz (İspanyolca)
48. İrfan mektebi (Fransızca)

280

49. 36-Yâ'sîn, Sûresi
50. 76-İnsân, Sûresi
51. 81-Tekvir, Sûresi
52. 89-Fecr, Sûresi
53. Hazmi Tura
54. 95-Beled-Tîn, Sûresi
55. 28- Kasas, Sûresi
56. İrfan-Mek-Şer-Fransızca-Baba
57. 20-TÂ HÂ Sûresi
58. Miratü'l-İrfan ve şerhi
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed (s.a.v.)
62. -4-Bir ressam hikâyesi
63. İnci mercan tezgâhı
64. Ölüm hakkında
65. Reşehatt'an bölümler
66. Risâle-i Gavsiyye
67. 067-Mülk Sûresi
68. 1-Namaz Sûrereleri
69. 2-Namaz Sûrereleri
70. Yahova Şahitleri
71. Mü-Geceler-Fran-les-nuits
72. Îman bahsi

73. Celâl ve İkram
74. 2012 Umre dosyası
75. Gülşen-i Râz şerhi
76. -5-Doğdular, yaşadılar hikâyesi
77. Aşk ve muhabbet yolu
78. A'yân-ı sâbite. Kazâ ve kader
79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası
80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası
81- Hayal vâdîsi'nin çıkmaz sokakları
82- Mektuplarda yolculuk-M.Nusret-Tura
83- 2013 Umre dosyası
84- Nusret Tura-Vecizeler ve Atasözleri
85- Nusret Tura-Tasavvufta aşk ve gönül.
86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası.
87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.

281

88- Nusret Tura-Divanı
89- 6-Her şey merkezinde hikâyesi
90- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (1) şerhi
91-Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)
92- İnsân-ı Kâmil A.K.C. Cild (2) şerhi

Altı peygamber serisi:

15. 6 Pey-(1) Hz. Âdem Safiyyullah (a.s.)
21. 6 Pey-(2) Hz. Nûh Neciyyullah: (a.s.)
24. 6 Pey-(3) Hz. İbrâhîm Halîlûllah: (a.s.)
59. 6 Pey-(4) Hz. Mûsâ Kelîlmullah: (a.s.)
60. 6 Pey-(5) Hz. Îsâ Rûhullah: (a.s.)
61. 6 Pey-(6) Hz. Muhammed: (s.a.v.)

Terzi Baba kitapları serisi:

1- 12- Terzi Baba-(1)
2- 39- Terzi Baba-(2)
3- 32- Terzi Baba-(3) İstişare dosyası
4- 79- Terzi Baba-(4) İstişare dosyası
5- 80- Terzi Baba-(5) İstişare dosyası
6- 86- Terzi Baba-(6) İstişare dosyası
7- 91- Terzi Baba (7) Biismi has "Selâm" (13)

Bir hikâye birçok yorum serisi.

25. -1-Köle ve incir dosyası
27. -2-Genç ve elmas dosyası
34. -3-Bakara dosyası
61. -4-Bir ressam hikâyesi
76. -5-Doğdular, yaşadılar hikâyesi
89. -6-Her şey merkezinde hikâyesi

Dîvanlar serisi:

1. Necdet Divanı:
2. Hacc Divanı:
16. Divân (3)

282

87- Terzi Baba-İlâhiler derleme.
88- Nusret Tura-Divanı.

Mektuplar ve zuhuratlar serisi:

Terzi Baba İnternet dosyaları:

1-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
2-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
3-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
4-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
5-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
6-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
7-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
8-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
9-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
10-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
11-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
12-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
13-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
14-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
15-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar
16-Terzi-Baba-Mek-ve-zu-Ke-Kara-bi-dosyası.

56-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
57-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
58-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
59-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
60-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
61-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
62-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
63-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
64-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
65-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.
66-Terzi-Baba-Mektuplar ve zuhuratlar.

284

Kitaplar devam ediyor şu an Yekün= (92/66=158)

NECDET ARDIÇ

Büro: Ertuğrul mah.
Hüseyin Pehlivan Caddesi No. 29/4
Servet Apt.
59 100 TEKİRDAĞ

Ev: 100. yıl Mahallesi Uğur Mumcu Caddesi
Ata Kent sitesi A Blok Kat: 3 Daire: 13
59 100 TEKİRDAĞ

Telefon (Ev) : (0282) 261 43 18

Cep : (0533) 774 39 37

Web sayfası: Amerika: <**http:// necdetardic. org/**

Web sayfası: Amerika: <**www.necdetardic.info>**

Web sayfası: Almanya: **<www.terzibaba.com>**

Radyo adresi: <**terzibaba necdet ardıç.com>**
İnternet, MSN Adresi:
Necdet Ardıç <**terzibaba13@gmail.com**

285